

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO
A SOCIÁLNEHO ROZVOJA
MESTA KEŽMAROK 2023-2027

Zadávatel':

Mesto Kežmarok

Spracovateľ:

KRI – Inštitút pre klímu a rozvoj

Dokument neprešiel jazykovou úpravou.

Zdroj fotografie použitej na úvodnej strane: visitkezmarok.sk

Február 2024

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta Kežmarok 2023-2027 (ďalej ako „PHSR Kežmarok 2023-2027“) je vypracovaný na dané obdobie s výhľadom do roku 2035.¹

PHSR Kežmarok 2023-2027 je spracovaný:

- v súlade so Zákonom č. 539/2008 Z.z. o podpore regionálneho rozvoja v znení neskorších predpisov,
- so zohľadnením [Metodiky](#) tvorby a implementácie PHRSR 2020 (verzia 1.0.4, ktorá má odporúčací charakter),
- so zohľadnením cieľov udržateľného rozvoja zadaných v [Agende 2030](#),
- v súlade s cieľmi a prioritami ustanovenými v národnej stratégii Vízia a stratégia rozvoja Slovenska do roku 2030 dlhodobá stratégia udržateľného rozvoja Slovenskej republiky – [Slovensko 2030](#),
- so zohľadnením cieľov a priorít ustanovených v programe rozvoja vyššieho územného celku – [Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Prešovského samosprávneho kraja na roky 2021-2030](#),
- so zohľadnením cieľov a priorít Integrovannej územnej stratégie územia Udržateľného mestského rozvoja „Poprad-Svit-Kežmarok“ na roky 2021 – 2027 s výhľadom do roku 2030 (verzia 1.0).

PHSR Kežmarok 2023-2027 je zároveň vstupom pre spracovávanie súvisiacich dokumentov, a to najmä Programového rozpočtu mesta a Územného plánu mesta.

¹ Tvorba dokumentu prebehla v rámci procesu s názvom: Aktualizácia strategického dokumentu „Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta Kežmarok na roky 2014-2022“ pre obdobie rokov 2023-2027.

OBSAH

ÚVOD.....	5
1 KĽÚČOVÉ ZISTENIA Z ANALYTICKEJ ČASTI	7
1.1 Obyvateľstvo.....	7
1.2 Bývanie	7
1.3 Školstvo.....	8
1.4 Zdravotná starostlivosť	9
1.5 Sociálne služby.....	9
1.6 Bezpečnosť občanov a návštevníkov mesta.....	10
1.7 Voľný čas.....	10
1.8 Životné prostredie	11
1.9 Doprava	14
1.10 Trh práce	15
1.11 Cestovný ruch	15
1.12 Online dotazníkový prieskum	16
2 STRATEGICKÁ ČASŤ.....	18
2.1 Metodika prípravy stratégie rozvoja mesta	18
2.2 Vízia mesta Kežmarok v roku 2035	19
2.3 Cieľ rozvoja mesta Kežmarok.....	20
2.4 Indikátory cieľa rozvoja mesta	20
2.5 Rozvojové oblasti a priority rozvoja mesta	22
3 IMPLEMENTAČNÁ ČASŤ	27
3.1 Základné princípy dobrého spravovania rozvoja mesta pre plnenie PHSR	27
3.2 Kvalitný manažment implementácie PHSR	27
3.3 Aktualizačný mechanizmus PHSR	28
4 VÝCHODISKÁ AKČNÉHO PLÁNU PHSR.....	30
PRÍLOHY.....	32

ÚVOD

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta Kežmarok 2023-2027 s výhľadom do roku 2035 (PHSR) je pre mesto základným dokumentom rozvoja, ktorý reflektuje súčasnú miestnu hospodársko-sociálnu situáciu, doterajšie trendy kľúčových parametrov, očakávaný/prognózovaný globálny a národný vývoj, názory volených a výkonných reprezentantov mesta, ako aj odborný názor spracovateľov PHSR.

Vysoký stupeň neistoty a volatility globálneho, európskeho a národného vývoja v čase spracovania a plánovej realizácie dokumentu priniesol potrebu **inovovať prístup k vypracovaniu PHSR** tak, aby poskytol mestu:

1. **Koncepcný rámec pre flexibilné intervencie mesta** pri jeho napĺňaní, a to z hľadiska plánovacieho, rozhodovacieho, ale aj manažérskeho. To znamená, že tento dokument rozvoja mesta je rámcovým dokumentom (tzv. masterplán) a ukazuje, ktorým smerom by sa malo mesto orientovať v čase plánovacieho obdobia, ale nepredpisuje detailné aktivity.
2. **Sektorovú integráciu**, teda, aby jednotlivé odvetvia rozvoja mesta smerovali k plneniu jedného spoločného cieľa a spolupracovali na naplnení jeho jasne zadefinovaných indikátorov.
3. **Definovanie priorít rozvoja mesta a kriteriálnu prioritizáciu potrieb**, ktorým je potrebné venovať sa s vyššou, resp. s nižšou prioritou.
4. **Pružne reagujúci implementačný mechanizmus PHSR** na nové, resp. rýchlo sa meniace podmienky a okolnosti.

PHSR vychádza z/zo:

- a) predchádzajúceho PHSR (Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta Kežmarok 2014 – 2020 v znení poslednej aktualizácie),
- b) dotazníkového prieskumu názorov občanov a reprezentantov samosprávy o smerovaní rozvoja mesta,
- c) spracovanej podrobnej analýzy mesta v podobe analytických dát a trendov, kde významným faktorom bola Pandémia ochorenia COVID-19, ktorá značne ovplyvnila štatistické ukazovatele vo viacerých oblastiach (analýza na to pri každom konkrétnom prípade upozorňuje),
- d) existujúcich sektorových plánov a stratégií (napr. Smart Green City Kežmarok, Nízkouhlíková stratégia, Koncepcia rozvoja športu mesta Kežmarok a ďalšie),
- e) názoru reprezentantov samosprávy a spracovateľov a zostavovateľov PHSR.

Princípy pre tvorbu PHSR:

- ❖ Samospráva mesta Kežmarok je **líder rozvoja aj pre svoje okolie** - mesto plánuje rozvoj v spolupráci so svojím spádovým územím - s okolitými obcami, napr. v oblasti sociálnej, cestovného ruchu, odpadového hospodárstva, dopravy a pod.).
- ❖ PHSR nemá byť univerzálnym dokumentom, ale má sa zamerať na **riešenie prioritných rozvojových výziev** (kľúčových problémov a ohrození) a **využitie príležitostí pre rozvoj mesta** v strednodobom (2030), až dlhodobom horizonte (2035).
- ❖ **PHSR nerieši záležitosti spojené s pravidelnou údržbou**, resp. denným manažmentom mesta (teda s procesmi, ktoré sú definované, štandardizované a majú byť kontrolované a vylepšované).
- ❖ PHSR ako základný rozvojový dokument je úzko a neoddeliteľne **prepojený s platným územným plánom mesta a so všetkými schválenými a aktuálnymi sektorovými politikami** (dokumenty, koncepcie a stratégie v jednotlivých oblastiach) a slúži ako podklad pre rozhodovacie procesy na úrovni výkonného aparátu a rovnako aj na úrovni samosprávnych orgánov – mestského zastupiteľstva a jeho zložiek.
- ❖ PHSR je **premietnutý do programového rozpočtu** mesta, jeho realizácia je cielene premietnutá do inštitucionálneho rámca mesta (organizačná štruktúra, kompetencie a pod.).
- ❖ Procesy rozhodovania sú multikriteriálne a vychádzajú z prijatej filozofie PHSR a prijaté riešenia a riadenie rozvoja mesta je realizované na základe merania a vyhodnocovania dát.
- ❖ Základným princípom rozvoja mesta je aplikácia chytrých/smart riešení nielen v produktoch a službách, ale aj procesoch.
- ❖ Marketing mesta a externá komunikácia vychádza z PHSR.

PHSR mesta Kežmarok 2023-2027 tvoria, v súlade s metodikou a v súlade so zmluvou so zadávateľom:

1. **Analytická časť** a kľúčové zistenia
2. **Strategická časť** (vrátane prvkov programovej časti)
3. **Implementačná (realizačná) časť**
4. **Východiská/návrh Akčného plánu 2024 – 2026**

Podrobná Analytická časť PHSR a návrh prvého krátkodobého Akčného plánu realizácie stratégie na roky 2024 – 2026 sú prílohami tohto dokumentu.

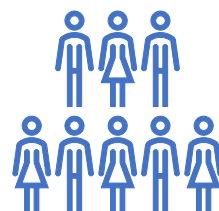
1 KĽÚČOVÉ ZISTENIA Z ANALYTICKEJ ČASTI

Táto kapitola je výberom kľúčových zistení o stave a trendoch rozvoja mesta Kežmarok za obdobie 2013-2022. Výber je spracovaný na základe výsledkov komplexnej analýzy stavu mesta, ktorá tvorí **prílohu PHSR Analytická časť**, vrátane zdrojov použitých dát, informácií a metodiky prípravy a vyhodnotenia vykonaného dotazníkového prieskumu.

1.1 Obyvateľstvo

Za obdobie posledných 10 rokov (2013-2022) **počet obyvateľov mesta Kežmarok klesol o 8,3 %**, spolu o 1 389 osôb, celkový úbytok predstavuje priemerný pokles o 92 obyvateľov ročne. Najvýznamnejší pokles o 7,1 % (1 177 osôb) nastal za obdobie posledných piatich rokov, k čomu však významne prispela rekordne vysoká úmrtnosť obyvateľstva v dôsledku pandémie Covid 19.

Z hľadiska prirodzeného prírastku v porovnaní s regionálnymi celkami (SR, Prešovský kraj, okres Kežmarok), ktoré dlhodobo (2013-2022) zaznamenávajú nárast obyvateľstva, v meste Kežmarok hrubá miera celkového prírastku predstavuje za rovnaké obdobie v priemere **pokles o 5 obyvateľov na 1000 obyvateľov ročne**.

Fluktuácia obyvateľstva (vystahovaní a prisťahovaní obyvatelia) na 1000 obyvateľov ročne je v meste Kežmarok najvyššia v porovnaní s vybranými regionálnymi celkami. Výsledná výrazne záporná hrubá miera migračného salda poukazuje na **dlhodobý trend vysťahovalectva obyvateľov mesta**.

Vzhľadom na pohlavie sa zloženie obyvateľstva mesta Kežmarok výrazne nezmenilo, podiel obyvateľstva je dlhodobo na úrovni 52 % žien a 48 % mužov.

Zloženie obyvateľstva podľa veku je v meste Kežmarok v roku 2022 podobné ako zloženie obyvateľstva na národnej úrovni či úrovni krajskej, dominuje obyvateľstvo v produktívnom veku 67 % a následne podiel obyvateľov v poproduktívnom veku 18 % prevyšuje podiel obyvateľov v predproduktívnom veku 15 %, **v meste dominuje nárast obyvateľstva v post-produktívnom veku**, od roku 2013 sa počet obyvateľov v tejto vekovej kategórii zvýšil o 40 %, najmä na úkor vekovej skupiny v produktívnom veku.

Trend starnutia obyvateľstva v meste potvrdzuje aj index starnutia. Kým v roku 2013 pripadalo 77 obyvateľov v poproduktívnom veku na 100 obyvateľov v predproduktívnom veku, v roku 2022 je to až 121 obyvateľov. Taktiež priemerný vek stúpol z 38,5 v roku 2013 na 41,9 v roku 2022.

V Kežmarku z hľadiska dosiahnutého vzdelania prevláda skupina so stredoškolským vzdelaním (približne 50 %), podobne ako v ostatných sledovaných územných celkoch, nasledovaná obyvateľmi s vzdelaním vysokoškolským (takmer 20 %).

1.2 Bývanie

Podľa posledného sčítania obyvateľstva v roku 2021 **v meste dominujú rodinné domy** (približne 72 % všetkých domov), pričom k roku 2021 bolo v meste spolu zrekonštruovaných vyše 70 % domov. Bytové domy predstavujú približne 21 %. Napojenosť domov na líniovú infraštruktúru z verejnej siete je nasledovná: vodovodná prípojka 96 % domov, vodovodná prípojka 98 % bytov, kanalizačná prípojka 91 % domov a plynová prípojka 93 % domov.

V meste sa nachádza spolu 5 780 bytov, z toho 75 % v bytových domoch. Podiel trvalo obývaných bytov v meste Kežmarok klesol medzi rokmi 2011 a 2021 z 92,8 % na 86,7 %. U viac ako polovice bytov v meste Kežmarok prevláda diaľkové ústredné kúrenie 57 %, spomedzi zdrojov energie využívaných na vykurovanie bytov dominuje plyn spolu u 96 % bytov.

Počet nájomných bytov vo vlastníctve mesta – spolu 336 bytov (2022) tvorí približne 6 % na celkovom bytovom fonde v meste. Z tohto počtu je 332 bytov obývaných. **Miera uspokojenia dopytu nájomného bývania je za obdobie 2018-2022 v prípade rodín s deťmi 39 % a v prípade ZŤP občanov a dôchodcov 81 %.** Počet žiadateľov, ktorí boli zaradení do **zoznamu čakateľov na nájomný byt** po splnení podmienok, **vzrástol** od roku 2013 zo 47 žiadateľov na 150 v roku 2022 (nárast o takmer 220 %).

Najvýznamnejšou investíciou v oblasti bývania bola v období 2015-2022 výstavba nových 18 nájomných bytov v bytovom dome na Weilburskej ulici v celkovej výške investície 988 425 eur. Medzi najvýznamnejšie pripravované projekty v oblasti bývania patria projekty: *Kasárne* (malo by vzniknúť 387 bytov), *Polyfunkčný objekt Sihoť* (plánovaných 25 bytových jednotiek), *Polyfunkčný objekt Juh* (plánovaných 16 bytových jednotiek), IBV Suchá hora (45 stavebných pozemkov pre samostatne stojace rodinné domy a 10 stavebných pozemkov pre rodinné domy v radovej zástavbe) a *IBV Nad kaštieľom* (8 bytových jednotiek a 188 rodinných domov).

1.3 Školstvo

V meste Kežmarok sa nachádzajú 4 materské školy v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta. **Počet detí v MŠ sa za sledované obdobie (2013-2022) výrazne nemenil**, pričom v období 2013-2018 mal mierne klesajúci charakter, odvtedy prevažne rastie, avšak už nedosahuje maximálnu hodnotu z roku 2013. Priemerný počet detí v triede za sledované obdobie je v priemere o 2 deti vyšší ako je priemerná hodnota pre SR.

V zriaďovateľskej pôsobnosti mesta Kežmarok sa nachádzajú tri základné školy. **Vývoj počtu žiakov ZŠ má z dlhodobého pohľadu (obdobie 2018-2022) mierne klesajúci trend.** Výsledky testovania základných škôl v meste Kežmarok boli porovnávané za školský rok 2013/14 a 2022/23. Možno konštatovať, že **v školskom roku 2022/23 sa výsledky škôl v Kežmarku priblížili celoslovenskému priemeru.** V prípade ZŠ Dr. Daniela Fischera a Hradné námestie 38 ide o negatívny jav, nakoľko v roku 2013/14 dosahovali výrazne vyššie hodnoty ako bol priemer SR (o 7- 10%), v prípade ZŠ Nižná brána predstavuje tento vývoj malé zlepšenie (približne o 4%).

Počet žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia (SPZ) a marginalizovaných rómskych komunít (MRK) je za obdobie 2017/18-2021/22 priemerne 1,7 % celkového počtu žiakov, avšak **ich počet pri porovnaní hodnôt v školských rokoch 2017/18 a 2021/22 poklesol až o 37,3 %.** Skupina SZP a MRK s podpriemernými výsledkami tvorí za sledované obdobie priemerne približne 65 % z celkového počtu SZP a MRK žiakov.

V meste Kežmarok sa nachádza 1 základná umelecká škola (ZUŠ Antona Cígera), ktorá má 5 odborov a Centrum voľného času, ktoré má v súčasnosti 17 útvarov (šk. rok 2021/22). **Počet detí prihlásených v oboch subjektoch za sledované obdobie posledných 5 rokov klesá**, pričom tento trend je výraznejší v súvislosti s centrom voľného času (počet navštevujúcich detí klesol v šk. roku 2021/22 oproti šk. roku 2017/18 o približne 40 %).

Od roku 2017 bolo do opravy a modernizácie školskej infraštruktúry investovaných takmer 2 milióny eur, najviac v roku 2020. Najväčšie investície zahŕňali zníženie energetickej záťaže budovy MŠ

Cintorínska, rozšírenie a zateplenie MŠ Možiarska 1, zateplenie a opravu časti strechy ZŠ Dr. D. Fischera či vybavenie odborných učební vo všetkých troch ZŠ v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta.

1.4 Zdravotná starostlivosť

Zdravotnú starostlivosť v meste poskytuje Nemocnica Dr. V. Alexandra, poliklinika a štátni a súkromní lekári. Od roku 2018 je nemocnica začlenená do skupiny AGEL - formou prenájmu nemocnice na 20 rokov s 5 ročnou opciou. Nemocnica má sídlo má na Huncovskej ulici a svoje vysunuté pracoviská má na Hviezdoslavovej ulici (nemocnica s poliklinikou).

Počet ukončených hospitalizácií má za sledované obdobie 2018-2022 na všetkých oddeleniach dlhodobý klesajúci trend, s výnimkou oddelenia chirurgie, kde došlo oproti roku 2018 k nárastu približne o 50 %. V roku 2022 bolo najviac ľudí hospitalizovaných na oddelení gynekologicko-pôrodníckom, internom a detskom.

Napriek spomínanému klesajúcemu trendu možno na niektorých oddeleniach sledovať medziročný nárast (2021/2022) počtu ukončených hospitalizácií (chirurgické oddelenie, JIRS novorodenecké a ďalšie).

Počet lekárov vzrástol oproti roku 2012 (38 lekárov) na 44 v roku 2022. Naopak, **počet sestier klesol** oproti roku 2012 (117 sestier) na 109 sestier v roku 2022. Počet pôrodných asistentiek sa za sledované obdobie výrazne nemenil.

Mesto Kežmarok v roku 2020 začalo s realizáciou výstavby Centra integrovanej zdravotnej starostlivosti v areáli Nemocnice s poliklinikou Dr. Alexandra. Centrum bolo oficiálne sprevádzkované koncom septembra 2022.

1.5 Sociálne služby

Mesto v sociálnej oblasti disponuje podrobným strategickým dokumentom Komunitný plán sociálnych služieb mesta Kežmarok na roky 2014 – 2020 (aktualizovaný v roku 2018) a v súčasnosti prebieha príprava nového komunitného plánu mesta pre obdobie 2023 – 2030. Tento dokument detailne pojednáva o potrebách a o ponuke sociálnych služieb pre zraniteľné skupiny obyvateľov mesta v súlade so Zákomom o sociálnych službách.

Zariadenie pre seniorov (ZPS) a Zariadenie opatrovateľskej služby (ZOS)

Priemerná mesačná obsadenosť oboch súčastí zariadenia sa v rokoch 2018-2020 pohybuje okolo 85-86 %, najmä z dôvodu nevhodného prostredia nerekonštruovaných izieb pre imobilných obyvateľov. V roku 2022 bola uznesením mestského zastupiteľstva znížená kapacita zariadenia v oboch sekciách, preto obsadenosť výrazne vzrástla.

Počet nových prijímateľov sociálnych služieb v ZPS má, s výnimkou pandemických rokov 2020-2021, **rastúci trend**, medzi rokmi 2018 a 2022 došlo k nárastu počtu nových klientov o viac ako 50 %. Počet evidovaných žiadostí o poskytovanie sociálnych služieb je za sledované obdobie, s výnimkou pandemických rokov, pomerne stabilný.

ZPS a ZOS ponúka tiež možnosť odoberania a rozvozu obedov pre invalidných a starobných dôchodcov s nepriaznivým zdravotným stavom. **Počet vydaných obedov za sledované obdobie kontinuálne rastie.**

Oblasť komunitnej a terénnej sociálnej práce

Mesto Kežmarok bolo v období 2017-2022 zapojené v Národnom projekte „Terénna sociálna práca a terénna práca v obciach s prítomnosťou marginalizovaných rómskych komunít“, ktorý prebiehal v 2 fázach, a ktorý umožnil zamestnanie 2-3 terénnych pracovníkov, ktorí zabezpečovali klientom komplexnú starostlivosť v ich domácom prostredí. **V roku 2022 napriek nižšiemu počtu klientov bol zaznamenaný najvyšší počet intervencií pri počte 2 terénnych pracovníkov.**

Investície

V rokoch 2016-2022 bolo v sociálnej oblasti spolu investovaných 1 214 279 EUR, z toho najviac v roku 2021. Najväčší objem prostriedkov smeroval do rekonštrukcie ZPS a ZOS, a to vo viacerých fázach, na základe dopytu je **v príprave aj projekt výstavby nízkokapacitného zariadenia pre seniorov komunitného typu s kapacitou 12 prijímateľov.**

1.6 Bezpečnosť občanov a návštevníkov mesta

Z dlhodobého trendu, v porovnaní s rokom 2012, je možné konštatovať, že **výrazne klesá počet spáchaných trestných činov**, tak na území mesta ako aj celého štátu. Pozitívny trend je možné identifikovať aj v oblasti dopravnej bezpečnosti, keď sa výrazne zlepšili všetky sledované údaje. **V porovnaní s rokom 2012 klesol počet dopravných nehôd v roku 2022 o 77 %.**

V období rokov 2018-22 mestská polícia Kežmarok zaznamenala stúpajúci trend zistených protiprávnych konaní, z hľadiska typu vysoko prevládajú priestupky proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky.

V rámci sledovaného obdobia sa **výrazne zvýšila efektívnosť využívania kamerového systému**, keď pri približne rovnakom počte kamier (35 -37) stúpol počet zistených protiprávnych konaní o 530 % v porovnaní rokov 2018 a 2022.

Jedinou príčinou požiarov na území mesta v období 2018-2022 bolo vypaľovanie trávy a suchých porastov. Lesné požiare sú však v súčasnosti veľkým rizikom aj v súvislosti s vplyvmi zmeny klímy, obzvlášť v období dlhotrvajúceho sucha.

1.7 Voľný čas

Kultúra

Hlavnými zriaďovateľmi v oblasti kultúry sú Mesto Kežmarok (Mestské kultúrne stredisko - Kino Iskra, Mestská knižnica, Výstavná sieň) a Prešovský samosprávny kraj (Múzeum v Kežmarku). Okrem toho pôsobí v meste folklórny súbor Magura, o.z., detský folklórny súbor Goralik, Galéria U Anjela o.z., a tiež vydavateľstvá Vivit a Jadro.

Kino Iskra premieťa 6 dní v týždni vrátane predstavení v rámci filmového klubu 4-krát v mesiaci. Štatistické dáta ukazujú, že **po covidových rokoch sa záujem obyvateľov o filmové predstavenia postupne vracia na predpandemickú úroveň.**

Kultúrne stredisko poskytuje širokú škálu kultúrnych programov pre deti, mládež a dospelých občanov mesta, ale aj jeho návštevníkov - koncerty, divadelné predstavenia, vystúpenia folklórnych a tanečných súborov a talentové súťaže. Jeho priestory slúžia aj pre krúžky a súbory, **počet týchto stretnutí však klesá, kvôli zníženiu počtu spolkov organizujúcich uvedené aktivity.**

Mestská knižnica okrem základných služieb pre mesto a okolie umožňuje aj medziknižničnú (aj medzinárodnú) výpožičnú službu prostredníctvom medzinárodného knižnično-informačného systému KIS3G, konzultačné a poradenské služby, poskytovanie dokumentografických a faktografických informácií, a prípravu a realizáciu kultúrno-vzdelávacích podujatí. Medziročný nárast návštevníkov za roky 2021-2022 predstavuje takmer 40%, avšak počet návštevníkov za rok 2022 (19 423) sa zatiaľ nepribližuje maximu za sledované obdobie z roku 2017 (26 455).

Festivalu Európske ľudové remeslo sa po dvojročnej prestávke v roku 2022 podarilo dosiahnuť 77 % návštevnosť z roku 2019.

Štatistiky návštevnosti naznačovali **stúpajúci trend popularity múzea, jeho expozícií a výstav** medzi rokmi 2018-2019. Po pandemických rokoch 2020 a 2021 bol zaznamenaný pomerne rýchly návrat smerom k predchádzajúcim hodnotám.

Šport

Oblasť športu podrobne analyzuje *Koncepcia rozvoja športu mesta Kežmarok na obdobie 2020 – 2027*.

Získané dáta ukazujú, že po prekonaní covidových rokov (2021 a 2022) **výrazne stúpa záujem o indoorové športy**, v prípade zimného štadióna je to spôsobené aj jeho zrealizovanou rekonštrukciou.

Mestské kluby zastrešuje Mestský športový klub (MŠK). Dáta ukazujú, že **činnosť MŠK je stabilná a záujem o šport pretrváva bez výrazných výkyvov**. Ostatné športové kluby v meste, ktoré nie sú súčasťou MŠK, sú podporované prostredníctvom VZN mesta Kežmarok č. 3/2016.

Kežmarok bol v roku 2021 úspešný v kandidatúre na Európske mesto športu v kategórii miest do 25 000 obyvateľov. V rámci roku 2022 sa konalo 250 športovo-pohybových aktivít, do ktorých sa zapojilo viac ako 8 000 obyvateľov a návštevníkov mesta.

V septembri 2023 sa Kežmarok spojil s Liptovským Mikulášom a Novým Targom, aby sa ako *Tatry komunita* uchádzali o prestížne ocenenie *Európska komunita športu* - úlohou každého partnerského mesta bude zorganizovať športové podujatie pre ostatné partnerské mestá.

Medzi najvýznamnejšie investície do športovej infraštruktúry v rámci obdobia 2017-2022 patrila rekonštrukcia zimného štadióna (€ 4,6 mil.), dostavba a rekonštrukcia arény Kežmarok (€ 2,5 mil.), rekonštrukcia letného kúpaliska (€ 0,6 mil.)

1.8 Životné prostredie

Adaptácia

Mesto Kežmarok bolo jedným z prvých na Slovensku, ktoré sa rozhodlo systematicky **reagovať na vplyvy zmeny klímy**. *Stratégia adaptácie mesta Kežmarok na zmenu klímy so zameraním na rast častosti intenzívnych zrážok*, bola vypracovaná v roku 2015. V období rokov 2015-2022 sa podarilo zrealizovať všetky plánované protipovodňové opatrenia, ktoré spadajú do kompetencie mesta.

V súčasnosti **je nutné aktualizovať adaptačnú stratégiu mesta Kežmarok tak**, aby bolo možné vyhodnotiť progres, ktorý nastal realizáciou adaptačných opatrení (najmä protipovodňových); aby sa posúdili aj ďalšie prioritné vplyvy zmeny klímy (napr. väčšia častosť a intenzita vln horúčav), a aby sa vzal do úvahy výrazný metodologický progres.

Mitigácia

Nízkouhlíková stratégia mesta Kežmarok, ktorá bola vypracovaná v roku 2020, odporúča, aby sa **mesto primárne zameralo na motiváciu vlastníkov domov, správcov bytových domov a správcov objektov znižovať spotrebu energie a tvorbu emisií CO₂**. Ďalej by sa mesto malo zaoberať súkromnou dopravou, kde prechodom na alternatívne spôsoby dopravy alebo alternatívne palivá existuje možnosť dosiahnuť nižšiu produkciu emisií CO₂ a produkciu prachových častíc PM10 a PM2.

Podobne aj *Aktualizácia koncepcie rozvoja mesta Kežmarok v oblasti tepelnej energetiky* navrhuje opatrenia v oblasti obnovy budov, energetickej efektívnosti, zvýšenia podielu obnoviteľných zdrojov energie v meste či obnovy teplovodných kotlov. Ideový koncept *Smart Green City Kežmarok* podporuje vyššie uvedené zámery cez odporúčanie revitalizácie zdrojov tepla centrálného zásobovania teplom, využitie potenciálu fototermitických a fotovoltaických panelov či využitie riešení ako smart metering a mikrogrid.

Mesto Kežmarok je lokalizované v zóne **s potenciálom pre geotermálne zdroje**, a v roku 2022 sa podarilo uskutočniť prieskumný vrt, ktorý potvrdil možnosť využitia tohto zdroja energie. V prípade zrealizovania plánu mesta využiť geotermálnu energiu na vykurovanie pri optimistickom scenári by bolo možné nahradiť plyn až na 91%, pri pesimistickom scenári by to bolo 50-60%; v oboch prípadoch dôjde aj k významnému zníženiu produkcie skleníkových plynov.² Vrt bol v decembri 2023 spustený do skúšobnej prevádzky, pričom v budúcnosti by mohol zásobovať až 1500 domácností, ako aj mestské budovy. V pláne je prepojiť až štyri kotolne centrálného zdroja tepla.

Zeľeň

Mesto nemá spracovanú komplexnú dokumentáciu pre plánovanie tvorby zelene a jej ochranu. Výsadba a revitalizácia zelene sa realizuje na základe dielčich projektov pre konkrétnu lokalitu v meste. **Progres od roku 2013 nastal v spracovaní pasportizácie zelene v rámci GIS systému mesta**. Na základe pasportizácie je možné konštatovať, že **v meste stále prevládajú dreviny priemernej až podpriemernej hodnoty**.

Lesy

Z celkových 2 862 ha lesa vo vlastníctve spoločnosti Lesy mesta Kežmarok s.r.o. je takmer 60 % kategorizovaných ako ochranné lesy a vyše 40 % ako lesy osobitného určenia. Podľa výročnej správy spoločnosti je jednou z priorít boj proti šíreniu podkôrneho hmyzu. **Smrekové porasty patriace mestu sú v celom rozsahu napadnuté lykožrútom smrekovým**, čo výrazne zhoršuje jeho kvalitu, počas posledných 5 rokov výrazne klesá množstvo ťaženého dreva.

² <https://euractiv.sk/section/energetika/interview/primator-ferencak-vdaka-geotermalnej-energii-sa-peniaze-udrzia-v-regione/>

Kvalita ovzdušia

Mesto Kežmarok sa na základe údajov z roku 2023 nachádza v stupni 0 – nerizikové obce z hľadiska kvality ovzdušia. Dominantným zdrojom znečisťovania ovzdušia v Prešovskom kraji je vykurovanie domácností, nasleduje cestná doprava. V okrese Kežmarok je najviac frekventovaná cesta č. 66 (pôvodné číslo 67), ktorá sa nachádza na Toporcerovej ulici v Kežmarku, kde v priemere denne prejde 17 095 vozidiel.

Environmentálne záťaž

Jediná pravdepodobná záťaž na území mesta je *Hnojisko Pri kuríne*, jedná sa o záťaž so strednou prioritou. Environmentálna záťaž OKTAN je sanovaná v rámci štátneho programu pre obdobie rokov 2022-2027 a podlieha monitoringu. V environmentálna záťaži *Bývalé kasárne* v súčasnosti prebieha sanácia pod gesciou MŽP SR.

Vodné hospodárstvo

Podľa *Plánu rozvoja verejných vodovodov a verejných kanalizácií pre územie SR na roky 2021 – 2027* je **problémom strata vody** v úpravovni vody Mlynčeky a je potrebná rekonštrukcia danej úpravovne a prírodného potrubia do Kežmarku. Z hľadiska kvality a kapacity dodávanej vody vodárenské zdroje pre mesto Kežmarok nie sú hodnotené ako problémové.

V období dlhodobého sucha a deficitu zrážok môže byť v niektorých oblastiach ohrozená dodávka pitnej vody, ide napríklad o mestá Levoča, či Stará Ľubovňa, mesta Kežmarok sa tento problém zatiaľ netýka. Podtatranská vodárenská spoločnosť však považuje za dôležité venovať pozornosť zabezpečeniu nových zdrojov kvalitnej pitnej vody, ktoré by posilnili kapacitu zdrojov a prípadne umožnili vyradenie nevyhovujúcich a rizikových priamych odberov z tokov.

Podľa dostupných zdrojov je v meste Kežmarok napojených na verejnú kanalizáciu 98,73 % obyvateľov. V lokalitách kde nie je vybudovaná dažďová kanalizácia, *Generel rozvoja vodného hospodárstva* odporúča vybudovať gravitačnú dažďovú kanalizáciu súbežne s inžinierskymi sieťami, tak aby bola záústená do najbližšieho recipientu.

Odpadové hospodárstvo

Z celkového objemu 7 185 703 kg komunálneho vyprodukovaného v meste Kežmarok v roku 2022 tvorí **najväčší podiel (43 %)**, podľa druhu odpadu, **zmesový komunálny odpad**. Ďalej nasledujú železo a oceľ (14%), biologické rozložiteľné odpady (12%) a obaly z kovov (17%).

Množstvo vytriedených zložiek komunálneho odpadu za rok 2022 predstavovalo 46 %. Z pohľadu nakladania s odpadom za obdobie 2018 – 2022 teda **prevláda ukladanie odpadu na skládku**, keď sa viac ako polovica komunálneho odpadu stále zneškodňuje touto metódou, napriek stúpajúcim nákladom skládkovania. Podiel vytriedených zložiek komunálneho odpadu za sledované obdobie 2018-2022 predstavuje priemerne 47%, pričom najvyššiu hodnotu (55%) dosahuje v roku 2019. **Za posledné 3 roky (2020-2022) hodnota podielu vytriedených zložiek mierne rastie.**

1.9 Doprava

Z pohľadu výstavby, rekonštrukcie a obnovy ciest sa v období rokov 2018-2022 plánovaná hodnota rekonštrukcie, resp. obnovy ciest podarilo dosiahnuť iba v roku 2018. V roku 2022 sa to podarilo na 75 %. V zvyšnom období sa zrealizovali len minimálne objemy prác oproti plánu, podobne tomu bolo aj v oblasti výstavby, rekonštrukcie a obnovy chodníkov. Z pohľadu zabezpečenia dobrého technického stavu ciest sa ukazuje **zvýšený nárok na použitie posypového materiálu počas zimnej údržby**.

Parkovanie

Kežmarok aktuálne disponuje dohromady 2 923 parkovacími miestami, pričom vyše 800 je spoplatnených. V súčasnosti prebieha proces modernizácie spôsobu výberu parkovného, kde sa klasické automaty na mince nahradia interaktívnymi parkovacími kioskami aj s možnosťou platby buď cez SMS alebo mobilnú aplikáciu.

Z pohľadu výstavby, rekonštrukcie a obnovy parkovísk sa najväčší objem prác zrealizoval v roku 2018, keď trojnásobne prekročil plánovanú hodnotu. Naplniť plán sa podarilo aj v roku 2019. V rokoch 2020 a 2021 sa parkoviska nerekonštruovali, reštart nastal v roku 2022.

V roku 2021 mesto urobilo prieskum so základným zistením, že **existuje deficit parkovacích miest** - ulice Levočská, Bardejovská, Lanškrounská majú deficit až 652 parkovacích miest, tzv. horný Juh 339 miest, sídlisko Sever 513 miest a vnútroblok Záhradná 309 miest.

Mestská hromadná doprava

V rámci štatistických ukazovateľov za obdobie 2018-2022 je pomerne konštantný počet ubehnutých kilometrov, priemerne 31 635 ročne. **Počet prepravených osôb výrazne stúpol** medzi rokmi 2018 a 2019 - o 32 %. **Najvýraznejšia zmena nastala v nákladoch na MHD, ktoré medzi rokmi 2018 a 2019 stúpili o 100 %.**

Cyklodoprava

Celková dĺžka cyklochodníkov v Kežmarku je 6,36 km. V roku 2018 bol vybudovaný cyklochodník v rámci projektu z programu Interreg V - A Poľsko Slovensko. Začiatok je napojený na už vybudovaný cyklochodník pri čističke odpadových vôd a povedie cez sídlisko Sever, z opačnej strany sa chodník napája na existujúci cyklochodník smerom do obce Vrbov.

V roku 2023 mesto Kežmarok v spolupráci s obcami Stráne pod Tatrami a Mlynčeky pripravili projekt cyklistického chodníka, ktorý má merať takmer tri kilometre. Mal by viesť z Kežmarku – smerom od železničnej stanice, pozdĺž cesty smerom do Stráni pod Tatrami, neskôr sa rozvetví do Stráni pod Tatrami, druhá vetva sa odkloní do Mlynčekov.

Investície

Od roku 2016 bol najväčší objem finančných prostriedkov v oblasti dopravy investovaný v rokoch 2018, 2019 a 2022, medzi najväčšie projekty patrili: Cyklochodník – priesťah mestom, rekonštrukcie ciest (Kamenná baňa, Komenského, Zochova, časť Baštová, Severná, Obrancov mieru, časť Kostolné

námestie, Možiarska, Lányho), dobudovanie infraštruktúry v priemyselnom parku a aktuálne prebiehajúca rekonštrukcia ciest a dobudovanie základnej technickej infraštruktúry.

1.10 Trh práce

V sledovanom období (2018 – 2022) v okrese Kežmarok **vzrástla priemerná nominálna mesačná mzda o 335 €**, čo predstavuje nárast o 41 % oproti roku 2018, na národnej úrovni to bol nárast o 28 % a na úrovni kraja o 31 %. Za rok 2022 v okrese najviac vzrástla mzda v ekonomickej oblasti *Činnosti v oblasti nehnuteľností*.

Počet živnostníkov aj podnikateľov - fyzických osôb má za sledované obdobie (2018-2022) v meste Kežmarok prevažne rastúci trend, nedosahuje však zatiaľ hodnoty z roku 2013. Miera rastu je pri porovnaní rokov 2018 a 2022 17 % v prípade živnostníkov a 18 % v prípade fyzických osôb.

Podobný vývoj má za sledované obdobie aj počet právnických osôb v meste. V roku 2013 sa 38 % právnických osôb radilo medzi neziskové, pričom v roku 2022 je tento podiel už iba 19 %.

Zvyšuje sa aj počet podnikov v okrese Kežmarok - celková zmena počtu podnikov oproti roku 2013 predstavuje nárast o 65 %.

Vývoj evidovanej nezamestnanosti v meste Kežmarok kopíruje národný a krajský – prevažne klesajúci trend vývoja nezamestnanosti. **Evidovaná nezamestnanosť v meste Kežmarok je však dlhodobo výrazne nižšia než v okrese Kežmarok a v Prešovskom kraji.**

Medzi evidovanými uchádzačmi o zamestnanie za posledné 3 roky z hľadiska vzdelania dominujú uchádzači s vyšším sekundárnym vzdelaním (vyše 85 %). Z pohľadu veku je štruktúra UoZ za posledné 3 roky pomerne vyrovnaná. V roku 2022 najviac osôb spadalo do vekových kategórií 45-49 rokov (13,3 %) a 55-59 rokov (12,5 %).

Celkovo možno v meste Kežmarok za posledné 3 roky sledovať **prevahu krátkodobu nezamestnaných**, priemerne v podiele 66%. Za posledné 3 roky klesá podiel osôb nezamestnaných kratšie ako 3 mesiace - na úkor nárastu zložky nezamestnaných po dobu 4-9 mesiacov.

Pri dlhodobej nezamestnanosti sa za posledné 3 roky znížil podiel nezamestnaných po dobu 1-2 roky, avšak podiel nezamestnaných po dobu 2-4 roky stúpol oproti roku 2020 takmer o polovicu.

1.11 Cestovný ruch

Počet lôžok a ubytovacia kapacita v meste Kežmarok sa za sledované obdobie (2018-2022) výrazne nezmenil. **V meste dominujú domáci návštevníci**, ktorí tvoria za sledované obdobie približne 65 %. V roku 2022 došlo po pandemických rokoch k nárastu počtu prenocovaní v meste o viac ako 50 %, avšak hodnoty stále nedosajú úroveň z rokov 2017-2019.

Mesto Kežmarok je zakladajúcim členom Oblastnej organizácie Tatry-Spiš-Pieniny (OOCR TSP), pričom správa o činnosti za rok 2022 konštatuje, že **rok 2022 sa niesol v znamení reštartu cestovného ruchu po pandémie COVID 19**. Počet prenocovaní na území OOCR za rok 2022 výrazne vzrástol oproti roku 2021 (ten predstavuje minimum za sledované obdobie od roku 2015), čo sa priaznivo prejavilo aj na výške vybranej dane za ubytovanie. **Mesto Kežmarok bolo z hľadiska počtu prenocovaní na treťom mieste v rámci stredísk OOCR TSP.**

Komplexné informácie pre turistov a návštevníkov poskytuje Kežmarská informačná kancelária (KIA). **Väčšinu návštevníkov KIA dlhodobo predstavujú Slováci, nasledujú občania Českej republiky a Poľska.** Zaujímavosťou je, že počet návštevníkov z Česka v roku 2019 prevýšil všetky ostatné národnosti, vrátane slovenskej.

Múzeum Kežmarok

Zo štatistických ukazovateľov je zrejмый **nárast návštevnosti Múzea v Kežmarku v roku 2022**, po ukončení pandemických rokov 2020 a 2021. V období pandémie poklesla napríklad návštevnosť Hradu takmer o polovicu (-48,6 %) oproti hodnote z roku 2019.

Výrazne najnavštevovanejšou súčasťou múzea je samotný hrad, ktorý predstavuje približne 80-88 % celkovej návštevnosti za obdobie posledných 5 rokov.

Z hľadiska pôvodu návštevníkov kežmarského múzea dlhodobo dominujú domáci návštevníci, podiel zahraničných návštevníkov je za sledované obdobie v priemere 12,9 % ročne.

Z hľadiska veku múzeum navštevujú najmä dospelí (priemer za sledované obdobie 47 %), tesne nasledovaní podielom detí/študentov (priemer 41 %). Stabilnú skupinu návštevníkov tvoria dôchodcovia (priemer 12%).

1.12 Online dotazníkový prieskum

Účelom dotazníka bolo zistiť anonymný názor obyvateľov mesta z hľadiska ich spokojnosti s naplnením vízií pôvodného PHSR mesta, tento postoj bol vo vyhodnotení dotazníka zároveň interpretovaný ako spokojnosť s kvalitou života respondentov v jednotlivých rozvojových oblastiach v meste Kežmarok.

V prvej dopytovanej oblasti „Prostredie pre život“ na základe odpovedí respondentov možno konštatovať prevažnú spokojnosť, keďže 58 % opýtaných zvolilo najčastejšie odpovede „spokojný“ alebo „skôr spokojný“. **Najväčšiu spokojnosť obyvateľa vyjadrili v otázke kvality ovzdušia v meste** (až 85 % prevažne spokojných), naopak **najväčšiu nespokojnosť možno konštatovať pri postoji obyvateľov k čistote a vzhľadu stojísk kontajnerov**, kde až 64 % opýtaných bolo prevažne nespokojných, pričom táto téma výrazne rezonovala aj v komentároch v otvorenej otázke.

V druhej časti „Samospráva vo vzťahu k obyvateľom a návštevníkom“ boli taktiež najčastejšie zvolené odpovede vyjadrujúce prevažnú spokojnosť (59%). Opýtaní boli **najviac spokojní s komunikáciou mesta a jeho propagovaním smerom k návštevníkom (68 %)** a **nespokojnosť bola najvýraznejšia (40 %) v otázke možnosti podieľať sa na veciach verejných**. V otvorenej otázke sa objavovali napríklad podnety týkajúce sa nespokojnosti s ponukou služieb v centre mesta, najmä vo večerných hodinách.

V oblasti „Zdravie, vzdelanie a voľný čas“ bolo celkovo zaznamenaných 51 % odpovedí vyjadrujúcich **pozitívny postoj**, pričom ten sa **týkal predovšetkým služieb a možností v oblasti kultúry a voľnočasových aktivít pre deti**. **Najvýraznejší podiel prevažne nespokojných (35-38 %) sa ukázal v otázkach dostupnosti zdravotnej starostlivosti a technického stavu zdravotných zariadení**, stále tu však prevláda spokojnosť (53-55%). Pomerne výrazný podiel nespokojnosti (30 %) bol zaznamenaný v otázke ponuky voľnočasových aktivít pre dospelých, kde podiel spokojných len tesne prevyšuje (34 %). Aj v otvorenej otázke sa zo 46 odpovedí približne v polovici prípadov jedná o dopyt po športovej infraštruktúre a aktivitách.

V sekcii „Ekonomika a bývanie“ prevažuje v odpovediach obyvateľov negatívny postoj, celkovo až 41 % odpovedí predstavuje názor „skôr nespokojný“/„nespokojný“. **Najvýraznejšia nespokojnosť (49 %) sa prejavuje v otázke pracovných príležitostí v meste**. **Veľmi nízka spokojnosť (11-13 %) bola zaznamenaná v otázkach dostupnosti nájomného bývania, stavebných pozemkov a možností pre podnikanie**. Dostupnosť služieb a ponuka obchodov v meste je téma, ktorá najviac polarizovala zúčastnených prieskumu, nakoľko iba 1 % opýtaných zaujalo neutrálny postoj. Mierne prevažovali odpovede vyjadrujúce spokojnosť obyvateľov (52 %). V otvorenej otázke takmer 20 % z uvedených

odpovedí opäť uviedlo sťažnosti na **chýbajúce reštauračné služby v centre mesta** (najmä počas večerov a víkendov) a tiež nízku kvalitu existujúcich obchodov v meste.

Postoje v oblasti „Doprava a mobilita“ boli pomerne vyrovnané – celkovo sa k odpovediam vyjadrujúcim prevažnú nespokojnosť priklonilo 43 % respondentov, 36 % opýtaných bolo prevažne spokojných a 20 % zaujalo neutrálny postoj. **V oblasti dopravy vlastným autom a dostupnosti parkovacích miest v meste Kežmarok, odrážajú výsledky prieskumu výraznú nespokojnosť obyvateľov (približne 70 %).** Výsledky dopytovania v oblasti verejnej dopravy v meste a v rámci regiónu naznačujú, že tento spôsob dopravy využíva len malá časť z účastníkov prieskumu, nakoľko neutrálny postoj k téme predstavuje najväčšiu časť odpovedí.

2 STRATEGICKÁ ČASŤ

Cieľom vypracovania strategickkej časti PHSR mesta Kežmarok na obdobie 2023 – 2027 s výhľadom do roku 2035 bolo, aby vznikla stratégia, ktorá je výsledkom systematického, odborného a otvoreného procesu, do ktorého boli zahrnuté, okrem faktografických poznatkov, aj osobná a inštitucionálna znalosť lokálneho prostredia, ktorá motivuje k spolupráci kľúčových aktérov rozvoja územia mesta Kežmarok.

2.1 Metodika prípravy stratégie rozvoja mesta

Na základe skúseností z procesu hodnotenia dosahovania viacerých cieľov a opatrení predchádzajúceho PHSR a z dôvodu potreby odvetvovej integrácie, je toto PHSR pre obdobie 2023 – 2027 postavené na jednom ciele a indikátoroch jeho plnenia, cez ktoré sa naplňa Vízia mesta Kežmarok 2035.

Cieľ rozvoja mesta je vyhodnocovaný desiatimi indikátormi kvality života a 15 špecifickými indikátormi. Indikátory rozvoja mesta Kežmarok sú definované tak, aby ukázali dosiahnutú zmenu v čase. Vybrané indikátory sú kvantitatívne (zistiteľné z oficiálnych zdrojov), ako aj kvalitatívne (cez prieskum verejnosti). Ku všetkým indikátorom rozvoja mesta, kde to bolo možné, bol priradený východiskový stav.

Vytýčený cieľ rozvoja mesta je naplňaný cez štyri rozvojové oblasti:

1. Verejné služby a občan
2. Podpora lokálnej ekonomiky
3. Kvalita životného prostredia
4. Dopravná mobilita

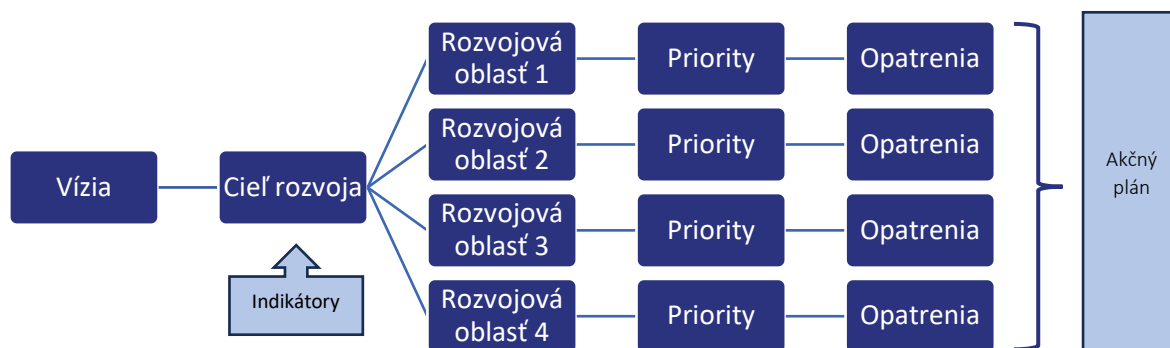
Každá z uvedených oblastí rozvoja mesta obsahuje špecifické priority a zameranie opatrení v rámci priorít. Priority adresujú hlavné rozvojové výzvy mesta, ktorým je potrebné v plánovanom období, z hľadiska intervencií samosprávy mesta, venovať zvýšenú pozornosť.

Aby bola zabezpečená flexibilita mesta v realizácii jednotlivých priorít, je v rámci nich definované zameranie ako súbor navzájom súvisiacich opatrení (činností), a je na rozhodnutí samosprávy mesta, v zmysle meniacich sa podmienok, okolností a potrieb, aké (detailnejšie, resp. nové) opatrenia a činnosti prijme na naplňanie cieľa a indikátorov rozvoja mesta.

Konkrétne projekty/projektové zámery/projektové idey súvisiace s danou rozvojovou oblasťou a prioritou rozvoja mesta sú súčasťou návrhu Akčného plánu na obdobie rokov 2024 - 2026, ktorý je flexibilným nástrojom a priebežne sa dopĺňa na základe kritérií uvedených v implementačnom mechanizme.

Akčný plán je manažérsky nástroj, ktorý sa využíva počas celej doby realizácie PHSR s tým, že vybrané aktivity na daný rok/roky sa premietnu do programového rozpočtu mesta.

OBRÁZOK 1: ŠTRUKTÚRA DOKUMENTU

2.2 Vízia mesta Kežmarok v roku 2035

Vízia mesta je popisom realistického očakávaného stavu vo všetkých rozvojových oblastiach mesta. Je napísaná tak, akoby sa plánovaný stav už naplnil a tým motivuje tento stav aj dosiahnuť.

Preto v roku 2035 v Kežmarku:

Sú vytvorené podmienky pre spomalenie trendu úbytku obyvateľov a naopak počet tých (najmä mladých a kvalifikovaných), ktorí chcú v meste žiť narastá.

Kvalita zdravotných a sociálnych služieb sa neustále zlepšuje.

Medzigeneračné aktivity a solidarita sú pevnou súčasťou kežmarskej spoločnosti.

Modernizáciou a rozšírením priemyselného parku Pradiareň sa výrazne zlepšili podmienky pre udržanie súčasných a prilákanie nových zamestnávateľov.

Stúpla kvalita verejných služieb využitím potenciálu SMART technológií.

Infraštruktúrny dlh sa s pomocou využitia externých zdrojov významne znížil.

Mesto výrazne znížilo produkciu skleníkových plynov, najmä prostredníctvom využitia geotermálnej energie.

Mesto systematicky zvýšilo svoju odolnosť na dopady zmeny klímy.

Propagácia mesta, ekonomické a spoločenské prínosy neustále rastú maximálnym využívaním prírodného, kultúrneho a športového potenciálu.

2.3 Cieľ rozvoja mesta Kežmarok

Cieľ rozvoja mesta Kežmarok je:

Zvýšiť kvalitu života obyvateľov mesta Kežmarok.

Pod kvalitou života rozumieme výsledok vzájomného pôsobenia sociálnych, zdravotných, ekonomických a environmentálnych podmienok týkajúcich sa ľudského a spoločenského rozvoja. Tento cieľ na jednej strane predstavuje objektívne podmienky pre dobrý život, a na druhej strane subjektívne prežívanie dobrého života. Objektívna stránka zahŕňa napĺňanie sociálnych a kultúrnych potrieb v závislosti od materiálnej dostupnosti, spoločenskej akceptácie a fyzického zdravia jednotlivca. Subjektívne prežívanie kvality života zahŕňa dobrý životný pocit, pohodu a spokojnosť jednotlivca s vlastným životom. Pre potreby PHSR pomenovanie obyvateľ zahŕňa všetkých, ktorí v meste bývajú, resp. v ňom pôsobia (študujú, pracujú a pod.).

2.4 Indikátory cieľa rozvoja mesta

2.4.1 Indikátory kvality života

TABUĽKA 1 INDIKÁTORY KVALITY ŽIVOTA

Indikátor	Stav k 31. 12. 2022
1. Evidovaná celková nezamestnanosť v %	5,5
2. Dlhodobá evidovaná nezamestnanosť v %	34
3. Vyplatené dávky v hmotnej núdzi a štátne dávky – počet klientov	104
4. Index ekonomického zaťaženia v %	48,21
5. Celkový prírastok obyvateľstva ako počet osôb	- 75
6. Migračné saldo	-66
7. Percento obyvateľov s ukončeným vyšším ako základným vzdelaním	70,8
8. Účasť obyvateľov na posledných komunálnych voľbách (KV) v %	40,4
9. Rozloha plôch splňujúca kritérium parku* v ha	-
10. Spokojnosť obyvateľov so životom v meste – prieskum	-

(*kritérium parku – rozloha nad 0,5 ha, čiastočne alebo úplne umelo vytvorený zelený otvorený priestor s mobiliárom, ktorý slúži najmä na prechádzky a krátkodobé zotavenie, ale má aj hygienickú, estetickú, kultúrnu, vzdelávaciu funkciu a je verejne prístupný)

2.4.2 Špecifické indikátory rozvoja mesta

TABUĽKA 2 ŠPECIFICKÉ INDIKÁTORY ROZVOJA MESTA

Inidkátor	Stav k roku 2022
1. Pomer počtu pridelených nájomných bytov (seniori, rodiny s deťmi) k počtu žiadateľov o nájomné bývanie v %	78,5
2. Počet evidovaných v poradovníku žiadostí o poskytovanie sociálnych služieb	29
3. Počet aktívne zúčastnených ľudí na organizovaných masových športových podujatiach.	7940
4. Priemerná známka ZŠ v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta v rámci testovania žiakov 9. ročníkov – slovenský jazyk	2,56
5. Priemerná známka ZŠ v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta v rámci testovania žiakov 9. ročníkov – matematika	2,43
6. Počet dopravných nehôd za rok	47
7. Počet prenocovaní v meste	17 522
8. Počet fyzických osôb - podnikateľov	1174
9. Počet nových cielených adaptačných opatrení* v zmysle mestskej adaptačnej stratégie prispievajúcich k zníženiu zraniteľnosti územia na dopady zmeny klímy (*adaptačné opatrenie = opatrenie technického charakteru; výsadba stromov, protipovodňové opatrenie, tienenie, záchyt zrážkovej vody ... opatrenia procesného charakteru; vytvorenie pozície klimatického manažéra, informačné kampane, vzdelávanie, systém včasného varovania...)	-
10. Počet prihlásených užívateľov komunikačného systému MUPOLIS	911
11. Pokles spotreby zemného plynu ako zdroja energie na vykurovanie v %	-
12. Množstvo vytriedeného komunálneho odpadu (KO) na celkovej produkcii KO v %	46
13. Počet návštevníkov EĽRO	50 000
14. Dĺžka cyklochodníkov slúžiacich na cyklodopravné účely v km (nie cykloturistické chodníky).	6,36
15. Počet osôb prepravených v MVD za rok	31 845

2.5 Rozvojové oblasti a priority rozvoja mesta

1. Rozvojová oblasť: VEREJNÉ SLUŽBY A OBČAN

Priority:

1.1 Bývanie

Opatrenia so zameraním na:

- výstavbu nových nájomných bytov,
- rekonštrukciu existujúcich mestských nájomných bytov,
- vytváranie podmienok pre riešenie otázky bývania mladých rodín.

1.2 Inklúzia a starostlivosť o seniorov

Opatrenia so zameraním na:

- podporu zdravého štýlu života seniorov vrátane vytvorenia cielených „seniorských“ relaxačných zón a športovísk,
- na skvalitnenie sociálnych služieb pre seniorov,
- deinštitucionalizáciu sociálnych služieb (napr. zariadenie pre seniorov).

1.3 Šport pre všetkých a podpora zdravia

Opatrenia so zameraním na:

- vytvorenie systému podpory športovania širokej verejnosti, vrátane zvýšenia využívania školských a mestských športových areálov verejnosťou,
- rozširovanie siete verejných športovísk (napr. krytá plaváreň),
- realizovanie Koncepcie rozvoja športu.

1.4 Výkonnostný a vrcholový šport

Opatrenia so zameraním na:

- vytvorenie bazálnych podmienok na úrovni mestskej samosprávy pre vybrané druhy športu v oblasti výkonnostného a vrcholového športu,
- poskytnutie základnej finančnej potreby športových klubov z rozpočtu mesta ako opakujúci sa zdroj istých financií.

1.5 Sociálne služby (mimo seniorov)

Opatrenia so zameraním na:

- plnenie Komunitného plánu sociálnych služieb mesta Kežmarok.

1.6 Zdravie

Opatrenia so zameraním na:

- zvýšenie kvality poskytovanej zdravotnej starostlivosti so zameraním na dostupnosť odborných lekárov, dĺžku čakacích lehôt

1.7 Bezpečnosť

Opatrenia so zameraním na:

- podporu na rozvoj MTZ a personálneho doplnenia MsP,
- vzdelávanie a rozvoj odbornej kvality príslušníkov MsP,
- zvýšenie informovanosti a osvetu medzi rôznymi skupinami obyvateľov na zníženie kriminality v meste,

1.8 Vzdelávanie

Opatrenia so zameraním na:

- rekonštrukciu budov a areálov MŠ, a modernizácia vybavenia MŠ,
- rekonštrukciu budov a areálov ZŠ, a modernizácia vybavenia ZŠ,
- budovanie odborných kapacít pracovníkov v MŠ a ZŠ.

1.9 Kultúra

Opatrenia so zameraním na:

- skvalitnenie lokálnej kultúrnej infraštruktúry (napr. vybudovanie Domu kultúry a umenia),
- zvýšenie počtu a skvalitnenie kultúrnych podujatí vo verejnom priestore s ohľadom na záujem verejnosti,
- realizáciu nových projektov prepojením tradičnej formy umenia s novými formami,
- posilnenie spolupráce a angažovanosti medzi kultúrnymi operátormi, umelcami a občanmi,
- intenzívnejšie začlenenie marginalizovaných skupín, komunitných spolkov a združení organizácií obyvateľstva do kultúrneho diania mesta.

1.10 Komunikácia a smart technológie

Opatrenia so zameraním na:

- implementáciu dokumentu Smart Green City Kežmarok,
- podporu a propagáciu využívania nového komunikačného nástroja Munipolis,
- tvorbu funkčných partnerstiev na miestnej, regionálnej, národnej i medzinárodnej úrovni (podnikatelia, neziskový sektor), ktorých činnosti a aktivity budú príspevkom k napĺňaniu cieľov rozvoja mesta a ku skvalitňovaniu života v ňom.

1.11 Verejné priestory

Opatrenia so zameraním na:

- revitalizáciu existujúcich verejných priestorov,
- tvorbu nových verejných priestorov.

2. Rozvojová oblasť: LOKÁLNA EKONOMIKA SPOJENÁ S TVORBOU PRACOVNÝCH MIEST

Priority:

2.1 Lokálne služby a produkty

Opatrenia so zameraním na:

- podporu drobných predajcov lokálnych potravín ,
- vytvorenie zvýhodnených podmienok (priestorových, finančných, povolenacích) pre zakladanie a prevádzku malých služieb a remesiel (obuvník, krajčír, sklenár a pod.),
- vytvorenie kvalitnejších podmienok na spoločné spracovanie, predaj a marketing lokálnych a regionálnych produktov.

2.2 Cestovný ruch

Opatrenia so zameraním na:

- posilnenie destinačného manažmentu na úrovni mesta v spolupráci s OOCR Tatry-Spiš-Pieniny s vytvorením platformy spolupráce mesta a subjektov poskytujúcich produkty a služby v CR na území mesta, ale aj v jeho okolí,
- zvýšenie príjmov z CR so zameraním na kultúrny turizmus,
- elimináciu čierneho ubytovania,
- vybudovanie a dobudovanie komplexných produktov CR,
- dobudovanie infraštruktúry CR na území mesta.

2.3 Podnikateľské prostredie

Opatrenia so zameraním na:

- odvetvovo ciele oslovovať a etablovať nových investorov na území mesta,
- modernizáciu a rozvoj podnikateľského zázemia v priemyselnom parku Pradiareň.

3. Rozvojová oblasť: KVALITA ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA

Priority:

3.1 Zmena klímy

Opatrenia so zameraním na:

- zmiernenie prehlbovania zmeny klímy (mitigácia) znížením produkcie skleníkových plynov s dôrazom na zvýšenie energetickej efektívnosti budov a zariadení samosprávy, ako aj opatreniami v doprave;
- prispôsobenie (adaptácia) sa dopadom zmeny klímy s dôrazom na prírodu blízke opatrenia - komplexné opatrenia na zmiernenie následkov dlhodobého sucha, záplav a vln horúčav (napr. realizácia vodozadržných opatrení).

3.2 Obehové hospodárstvo

Opatrenia so zameraním na:

- zníženie produkcie komunálnych odpadov;
- zvýšenie separácie odpadov;
- zvýšenie zhodnocovania separovaných odpadov;
- minimalizáciu skládkovania zvyšných odpadov.

3.3 Ekosystémové služby

Opatrenia so zameraním na:

- tvorbu, ochranu a zlepšenie kvality zelene v meste, na zvýšenie odbornosti a kvality manažmentu starostlivosti o zeleň v meste,
- zlepšenie účinnosti infraštruktúry na dodávku pitnej vody,
- skvalitnenie manažmentu odpadových vôd,
- zvýšenie kvality ovzdušia, vrátane jeho monitoringu na území mesta.

4. Rozvojová oblasť: DOPRAVNÁ MOBILITA

Priority:

4.1 Dopravná infraštruktúra a dopravná bezpečnosť

Opatrenia so zameraním na:

- zvýšenie plynulosti a bezpečnosti cestnej dopravy,
- výstavbu nových cestných prepojení,
- výstavbu nových cyklodopravných trás,
- vytvorenie podpornej infraštruktúry pre rozvoj cyklodopravy,
- rekonštrukciu cestnej siete (cesty II. a III. triedy),
- modernizáciu dopravného vybavenia,
- zlepšenie podmienok statickej dopravy v súlade s podmienkami ochrany a tvorby zelene v meste,
- na osvetu a informovanosť k zvyšovaniu dopravnej bezpečnosti,
- zavedenie smart technológií (inteligentné priechody pre chodcov, parkovacie systémy, kamerové systémy, verejné osvetlenie).

4.2 Mestská verejná doprava

Opatrenia so zameraním na:

- zvýšenie komfortu cestujúcich v autobusoch MVD vrátane opatrení v čase horúčav a zabezpečenie bezbariérovosti,
- optimalizáciu spojení a cestovných poriadkov,
- rekonštrukciu autobusového nástupišťa.

4.3 Dostupnosť mesta

Opatrenia so zameraním na:

- tvorbu Integrovaného dopravného systému, teda vytváranie predpokladov pre zjednodušenie presunov obyvateľov za povinnosťami a voľnočasovými aktivitami zo širšieho okolia mesta,
- vytvorenie systému záchytných parkovísk pre individuálnu prepravu v nadväznosti na integrovaný dopravný systém,
- budovanie regionálnej a národnej dopravnej infraštruktúry (spolupráca/lobbying s regionálnou samosprávou a ministerstvami).

3 IMPLEMENTAČNÁ ČASŤ

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta Kežmarok 2023-2027, ktorý je základným dokumentom pre rozvoj mesta. Je zostavený tak, aby mesto mohlo **flexibilne reagovať na rýchle** (často aj ťažko predvídateľné) **zmeny v ekonomických, sociálnych a environmentálnych podmienkach**. To znamená, že PHSR je dokument, ktorý je rámcový a vymedzuje hlavné smerovanie rozvoja mesta a vytvára samospráve mesta dostatočný priestor na následné prijímanie zmien a detailnejšie intervencie.

Takto postavený rozvojový dokument si pre jeho realizáciu vyžaduje, aby boli zabezpečené:

- **základné princípy dobrého spravovania rozvoja mesta** pre plnenie PHSR,
- **kvalitný manažment** a objektívne analytické a kriteriálne rozhodovanie pre realizáciu PHSR,
- **dobře zostavený implementačný a aktualizáčný mechanizmus** rozvojového dokumentu.

3.1 Základné princípy dobrého spravovania rozvoja mesta pre plnenie PHSR

Rešpektovanie stanovených základných princípov dobrého spravovania rozvoja mesta je podmienkou pre napĺňanie PHSR mesta – napĺňanie vízie mesta, cieľa i opatrení rozvoja mesta v období 2023 - 2037.

Je potrebné a dôležité, aby:

- PHSR bol akceptovaný a napĺňaný **na všetkých úrovniach riadenia** samosprávy mesta,
- sa pri realizácii PHSR počítalo s **aktívnou účasťou tých subjektov** (interných alebo externých), ktoré je nevyhnutné zainteresovať v danej oblasti/priorite/projekte, ako aj, aby sa umožnila účasť subjektom, ktorí majú záujem byť zainteresovaní,
- PHSR bol **základným podkladom pre rozhodovanie** v ktorejkoľvek činnosti mesta,
- PHSR bol **záväzkom pre prijatie verejnej zodpovednosti** za spravovanie rozvoja mesta,
- realizovanie opatrení a jednotlivých aktivít (projektov) PHSR bolo efektívne **v optimálnom vyvážení kvality, ceny a potrebného času na ich realizáciu**,
- sa preferovali tie aktivity a projekty, ktoré majú **najvyššiu účinnosť z hľadiska napĺňania indikátorov** cieľa rozvoja mesta (či už z hľadiska plánovaného výsledku, výstupu, resp. z hľadiska synergie s inými aktivitami).

3.2 Kvalitný manažment implementácie PHSR

Manažment implementácie/realizácie PHSR zahŕňa procesy:

- **monitoringu** realizácie PHSR (vecné, finančné a časové plnenie),
- **vyhodnocovania** dosahovanie cieľa PHSR prostredníctvom indikátorov,
- koordinácie **prípravy projektov/projektových zámerov** a projektových ideí v rámci samosprávy mesta,
- **spolupráce a budovania partnerstva** s dôležitými aktérmi rozvoja mesta (aj mimo samosprávy mesta),
- **budovania odborných kapacít** výkonných a volených zástupcov samosprávy v oblasti mestského rozvoja,

- **spracovávanie analytických údajov** pre získanie informácií o aktuálnej situácii alebo súčasných trendoch v rozvojových oblastiach mesta,
- získavanie a spracovanie informácií o **možnostiach externého financovania** aktivít.

Implementačné činnosti sú zabezpečené na troch úrovniach:

- 1. na úrovni primátora**, resp. delegovaného zástupcu primátora pre oblasť realizácie PHSR, ktorý poskytuje podporu prostredníctvom:
 - politického líderstva realizácie PHSR,
 - previazania výkonnej a volenej zložky samosprávy mesta pri realizácii PHSR,
 - sprostredkovávania partnerských kontaktov samosprávy mesta s externou sférou,
 - lobingu podpory plnenia cieľa rozvoja mesta a zámerov/opatrení PHSR na regionálnej a národnej úrovni.
- 2. na úrovni oddelenia s agendou rozvoja mesta**, ktorý je zodpovedný za:
 - zber a spracovanie indikátorov plnenia cieľa rozvoja mesta,
 - spracovanie monitorovacích a hodnotiacich správ z priebehu realizácie PHSR,
 - koordináciu prípravy a spracovania projektov a žiadostí o príspevok podávaných s účasťou samosprávy mesta,
 - odbornú podporu jednotlivých odvetvových oddelení pri príprave projektov a ich realizácii,
 - zabezpečenie pravidelnej informovanosti o vývoji a trendoch týkajúcich sa realizácie PHSR na úrovni mestského úradu a mestského zastupiteľstva.
- 3. na úrovni jednotlivých odvetvových oddelení mestského úradu**, ktoré sú zodpovedné za:
 - vyhodnocovanie indikátorov týkajúcich sa ich zamerania/rozvojovej oblasti a za poskytovanie týchto údajov oddeleniu rozvoja mesta k monitoringu a vyhodnocovaniu realizácie PHSR v danej oblasti,
 - identifikáciu, zostavenie a realizáciu projektov vo svojej rozvojovej oblasti v súlade s PHSR,
 - budovanie svojich odborných kapacít v oblasti rozvoja daného sektora.

Na podporu synergetickej a flexibilnej realizácie PHSR mesta Kežmarok 2023-2027 sa odporúča zriadiť **koordináčnu skupinu pre realizáciu PHSR** na úrovni výkonnej zložky samosprávy mesta (MsÚ), ktorej členmi je primátor, resp. ním poverený zástupca primátora, alebo prednosta úradu a všetci vedúci relevantných oddelení, vedúci predstavitelia mestských organizácií a podnikov. Úlohou tejto koordinačnej skupiny je najmä:

- pravidelná **vzájomná informovanosť o vývoji plnenia PHSR** vo všetkých výkonných i relevantných volených zložkách samosprávy mesta a prípadný návrh na korekcie,
- **koordinácia činností** a zabezpečenie informovanosti pri príprave projektov/aktivít,
- vytváranie prípadných „ad hoc“ **prierezových projektových tímov** na prípravu a realizáciu projektov.

3.3 Aktualizačný mechanizmus PHSR

Aktualizačný mechanizmus má zabezpečiť, aby PHSR mesta Kežmarok 2023-2027 - cieľ, oblasti, priority a opatrenia rozvoja boli napĺňané tak, ako bolo plánované, ale súčasne, aby zodpovedali jednak aktuálnym potrebám mesta, ale aj vývoju politickej, ekonomickej, sociálnej a environmentálnej situácii, ktorá má vplyv na rozvoj mesta.

V zásade by sa mal dokument aktualizovať vždy, ak:

- a) Monitoring naplňania aktivít Akčného plánu PHSR ukáže, že **predpoklady**, ktoré boli súčasťou každej plánovanej aktivity v Akčnom pláne, **sú nerealistické** a ani prípadná korekcia v predpokladaných parametroch aktivity nezaručí jej úspešnú realizáciu.
- b) Hodnotenie naplňania cieľa rozvoja mesta v zmysle **špecifických indikátorov** kvality života, ktoré vychádzajú z daných rozvojových oblastí ukáže, že v nich **nie je pozitívny progres**, alebo dokonca sa indikátory zhoršujú v porovnaní s východiskovým rokom.
- c) Hodnotenie naplňania cieľa rozvoja mesta, v zmysle **indikátorov** kvality života, ktoré ukážu, že v nich **nie je pozitívny progres**, alebo dokonca sa zhoršujú v porovnaní s východiskovým rokom.

3.3.1 Monitoring

Monitoring je priebežný proces, ktorý sleduje naplňanie plánovaných aktivít v zmysle Akčného plánu a to na základe porovnania plánu a skutočnosti. Monitoruje sa:

- vecné plnenie (očakávané výsledky a výstupy aktivít, plnenie úloh jednotlivých subjektov zapojených do aktivít AP ako aj neočakávané zmeny, ktoré majú vplyv na plnenie AP, dosahovanie plánovaných výsledkov a výstupov),
- časové naplňanie aktivít,
- finančné krytie/náklady.

Monitoring sa vykonáva na úrovni:

- ▷ príslušného odvetvového oddelenia,
- ▷ oddelenia rozvoja mesta (zodpovedné za vypracovanie monitorovacej správy),
- ▷ vedenia mesta.

Monitorovacia správa sa predkladá do vedenia mesta **raz ročne**, podľa možnosti v čase pred prípravou rozpočtu na ďalší rok. Akčný plán sa aktualizuje na základe monitorovacej správy a o jeho aktualizácii rozhoduje vedenie mesta.

3.3.2 Vyhodnotenie

Vyhodnotenie je proces, ktorým sa sleduje naplňanie stanoveného cieľa rozvoja mesta prostredníctvom vyhodnotenia súboru indikátorov. Odporúča sa vyhodnocovať naplňanie cieľa rozvoja mesta:

- v zmysle špecifických indikátorov (15), vždy po **dvoch rokoch** trvania PHSR a
- v zmysle indikátorov kvality života vždy po **troch rokoch** v rámci plánovacieho obdobia 2023-2027.

Správa z vyhodnotenia sa predkladá mestskému zastupiteľstvu, ktoré môže rozhodnúť o aktualizácii celého dokumentu, resp. častí PHSR.

Aktualizácia stratégie rozvoja mesta je organickou súčasťou jej implementácie a vytvára z nej moderný, otvorený a flexibilný dokument.

Súčasťou procesu aktualizácie je systematický zber a vyhodnocovanie podnetov od obyvateľov a subjektov pôsobiach v území mesta, sledovanie prichádzajúcich príležitostí i hrozieb, ako aj výskyt nových skutočností, ktoré neboli známe v čase tvorby a zostavenia rozvojového dokumentu.

Periodicita aktualizácie PHSR závisí od zistení v procesoch monitoringu a vyhodnocovania resp. od potreby reagovať na zásadný odborný, legislatívny, politický, či strategický podnet.

4 VÝCHODISKÁ AKČNÉHO PLÁNU PHSR

Akčný plán (AP) ako krátkodobý plánovací dokument (3 roky v súlade s 3 ročným programovým rozpočtovaním samosprávy) slúži na akumuláciu aktivít (projektov, projektových zámerov a projektových ideí), ktoré súvisia s napĺňaním cieľa rozvoja mesta Kežmarok na roky 2023-2027 – „Zvýšiť kvalitu života obyvateľov mesta Kežmarok“.

AP je pracovný, flexibilný a otvorený dokument, do ktorého možno doplňovať ďalšie aktivity za predpokladu, že sú v súlade s rozvojovými oblasťami mesta a môžu prispieť, okrem napĺňania cieľa PHSR, aj k naplneniu jednotlivých opatrení. Zároveň je možné aktualizovať aj už existujúce aktivity, ak budú známe nové informácie (napr. možný zdroj financovania či vyčíslenie predpokladaných nákladov).

Mechanizmus doplňovania AP je trojstupňový:

1. Návrh projektu/projektového zámeru/projektovej idey príslušným odvetvovým oddelením, resp. organizáciou samosprávy mesta spolu so zdôvodnením jeho potrebnosti a súladu s PHSR.
2. Posúdenie návrhu oddelením rozvoja mesta a odporúčaním, resp. neodporúčaním na zaradenie (na základe posúdenia splnenia predtým spomenutých kritérií) do AP.
3. Schválenie zaradenia projektu do AP vedením mesta.

Akčný plán obsahuje nasledujúce informácie:

- zaradenie aktivity (projektu/projektového zámeru/projektovej idey) pod príslušnú rozvojovú oblasť, prioritu PHSR,
- názov aktivity,
- krátky popis aktivity,
- predpokladané výdavky na realizáciu aktivity
- zdroj predpokladaného financovania,
- fáza pripravenosti aktivity,
- **zaradenie do priorít Akčného plánu na roky 2024 - 2026.**

Kritéria pre zaradenie aktivít do priorít a do Akčného plánu

Vyberajú sa aktivity (projekty, projektové zábery a projektové idey), ktoré spĺňajú minimálne jedno, výhodnejšie však viacero z nasledujúcich 10-tich kritérií:

1. Aktivita je potrebná, aby sa mohli realizovať ďalšie aktivity (napr. vypracovanie projektovej štúdie z projektovej idej, aby sa následne mohla realizovať projektová dokumentácia, alebo realizácia inžinierskych sietí, aby sa mohlo vytvoriť prostredie pre IBV alebo vytvorenie adaptačnej stratégie na zmenu klímy, aby sa mohli efektívne realizovať adaptačné opatrenia a pod.).
2. Aktivita je potrebná, pretože sa týka z hľadiska rozsahu veľkej časti územia mesta alebo väčšieho počtu ľudí v meste (napr. aktivity k doprave, veľký počet seniorov, využívanie športovísk a pod.).
3. Aktivita je dôležitým rozvojovým impulzom pre mesto (napr. prechod na energetickú efektívnosť tak z hľadiska využívania obnoviteľných zdrojov, ako aj znižovanie energetickej náročnosti).

4. Aktivitu je treba realizovať z hľadiska jej naliehavosti (napr. tlak verejnosti, odporúčania odborníkov, legislatívne termíny, havarijný stav, núdzový stav a pod.).
5. Aktivita vytvára realistický výhľad na dosiahnutie pozitívnej zmeny (napr. vytvorenie centra pre podporu malých podnikateľov s vysokou pridanou hodnotou, hlavne pre mladých).
6. Na aktivitu, jej prípravu a realizáciu, má priamo, či nepriamo vplyv mestská samospráva.
7. Pre prípravu a realizáciu aktivity existuje ľudský, prírodný a inštitucionálny potenciál v meste.
8. Aktivitu je potrebné realizovať kvôli existujúcim a očakávaným ekonomickým, sociálnym a environmentálnym trendom.
9. Aktivita je previazaná/doplňková s inými aktivitami, ktoré v danom čase prinesú plánované výsledky.
10. Na realizáciu aktivity je možné získať externé zdroje.

Pri výbere aktivít, ktoré sa v zmysle PHSR plánujú realizovať podľa Akčného plánu v danom trojročnom období (teda sú zaradené medzi Priority AP na dané roky 2024 – 2026) **je potrebné prejsť všetkými kritériami** v stupnici 0, 1, 2, 3 (pričom nula znamená, že aktivita dané kritérium nespĺňa, resp. je pre ňu kritérium nerelevantné a 3, že plne spĺňa kritérium). Je vhodné, aby si zástupcovia mesta zaviedli váhy pre jednotlivé kritéria, tzn. prioritizovali dané kritérium pred iným.

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta Kežmarok na roky 2023 – 2037 s výhľadom do roku 2035 je vypracovaný v súlade so Zákonom č. 539/2008 Z.z. v znení neskorších zmien a doplnkov a **zdrojmi financovania regionálneho rozvoja** podľa uvedeného zákona sú :

- štátny rozpočet vrátane finančných zdrojov MIRRI SR a ďalších ministerstiev
- štátne účelové fondy
- rozpočty príslušných VUC
- rozpočty obcí
- finančné prostriedky fyzických osôb
- finančné prostriedky právnických osôb
- finančné prostriedky vyplývajúce z medzinárodných zmlúv so SR
- iné zdroje podľa osobitných predpisov.

Doplňkovými zdrojmi regionálneho rozvoja podľa uvedeného zákona sú finančné prostriedky fondov EÚ podľa osobitných predpisov. Základom pre financovanie PHSR mesta Kežmarok na roky 2024 – 2030 z fondov EÚ je Program Slovensko. Realizácia rozvoja mesta Kežmarok bude možná, okrem finančných zdrojov z Programu Slovensko aj zo zdrojov Plánu obnovy a odolnosti.

Poznámka: Návrh Akčného plánu (verzia 1.0 k 26.3.2024) je prílohou PHSR Kežmarok 2023-2027.

PRÍLOHY

- + Analytická časť PHSR
- + Akčný plán PHSR - návrh

Analytická časť

Príloha

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA
MESTA KEŽMAROK 2023-2027

Zadávatel':

Mesto Kežmarok

Spracovateľ:

KRI – Inštitút pre klímu a rozvoj

Dokument neprešiel jazykovou úpravou.

December 2023

Obsah

1	DEMOGRAFIA	5
1.1	AKTUÁLNY STAV OBYVATEĽSTVA	5
1.2	ZMENA STAVU OBYVATEĽSTVA V ČASE	5
2	BÝVANIE	15
2.1	EXISTUJÚCI FOND DOMOV	15
2.2	EXISTUJÚCI BYTOVÝ FOND	15
2.3	NÁJOMNÉ BYTY VO VLASTNÍCTVE MESTA	17
2.4	NÁVRHY ROZVOJA BÝVANIA PODĽA ÚZEMNÉHO PLÁNU MESTA KEŽMAROK	18
2.5	INVESTÍCIE DO BÝVANIA	18
3	ŠKOLSTVO	20
3.1	MATERSKÉ ŠKOLSTVO	20
3.2	ZÁKLADNÉ ŠKOLSTVO	21
3.3	MIMOŠKOLSKÁ ZÁUJMOVÁ ČINNOSŤ	25
3.4	KVALITA ŠKOLSKEJ INFRAŠTRUKTÚRY	26
4	ZDRAVOTNÁ STAROSTLIVOSŤ	28
5	SOCIÁLNE SLUŽBY	32
5.1	OBLASŤ SOCIÁLNYCH SLUŽIEB	32
5.2	OBLASŤ SOCIÁLNYCH VECÍ	32
5.3	OBLASŤ KOMUNITNEJ A TERÉNEJ SOCIÁLNEJ PRÁCE	33
5.4	ZARIADENIE PRE SENIOROV (ZPS) A ZARIADENIE OPATROVATEĽSKEJ SLUŽBY (ZOS)	33
5.5	KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB	34
5.6	INVESTÍCIE V SOCIÁLNEJ OBLASTI	36
6	BEZPEČNOSŤ OBČANOV A NÁVŠTEVNÍKOV MESTA	38
6.1	POLICAJNÝ ZBOR A JEHO ČINNOSŤ	38
6.2	MESTSKÁ POLÍCIA KEŽMAROK	39
6.3	PROTIPOŽIARNA OCHRANA	41
7	VOĽNÝ ČAS	42
7.1	KULTÚRA	42
7.2	ŠPORT	48
8	ŽIVOTNÉ PROSTREDIE	53
8.1	ZMENA KLÍMY	53
8.2	ZELEŇ	57
8.3	LESY	59

8.4	KVALITA OVZDUŠIA	60
8.5	ENVIRONMENTÁLNE ZÁŤAŽE	62
8.6	VODNÉ HOSPODÁRSTVO	63
8.7	ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO	65
9	DOPRAVA	70
9.1	VÝSTAVBA, REKONŠTRUKCIA A OBNOVA KOMUNIKÁCIÍ.....	70
9.2	PARKOVANIE	71
9.3	MESTSKÁ HROMADNÁ DOPRAVA	73
9.4	CYKLODOPRAVA.....	73
9.5	INVESTÍCIE DO DOPRAVNEJ INFRAŠTRUKTÚRY	74
10	TRH PRÁCE	75
10.1	ZAMESTNANCI A MZDY	75
10.2	ŽIVNOSTNÍCI A FYZICKÉ OSOBY	76
10.3	PRÁVNICKÉ OSOBY A PODNIKY	78
10.4	NEZAMESTNANOSŤ	80
11	CESTOVNÝ RUCH.....	83
11.1	OOCR TATRY-SPIŠ-PIENINY.....	84
11.2	MÚZEUM KEŽMAROK.....	86
11.3	KEŽMARSKÁ INFORMAČNÁ AGENTÚRA.....	88
12	ONLINE DOTAZNÍKOVÝ PRIESKUM	89
12.1	CIELE DOTAZNÍKA A METODIKA SPRACOVANIA	89
12.2	PROFIL RESPONDENTOV	90
12.3	VYHODNOTENIE ODPOVEDÍ	92
12.3.1	<i>Prostredie pre život.....</i>	<i>93</i>
12.3.2	<i>Samospráva vo vzťahu k obyvateľom a návštevníkom</i>	<i>94</i>
12.3.3	<i>Zdravie, vzdelanie a voľný čas.....</i>	<i>94</i>
12.3.4	<i>Ekonomika a bývanie</i>	<i>96</i>
12.3.5	<i>Doprava a mobilita</i>	<i>97</i>
13	ZOZNAM GRAFOV	99
14	ZOZNAM TABULIEK	102

1 DEMOGRAFIA

1.1 Aktuálny stav obyvateľstva

V meste Kežmarok žilo ku koncu roka 2022 spolu 15 304 obyvateľov, čo predstavuje 4,6 % obyvateľov Prešovského samosprávneho kraja a 20,5 % obyvateľov kežmarského okresu. Na území mesta o rozlohe 2 478 km² žije priemerne 619 obyvateľov na km². Z celkového počtu obyvateľov zastupujú ženy 52 % (7 892) a muži 48 % (7 412). Obyvateľstvo v predproduktívnom veku (0-14) tvorí 14,7 %, v produktívnom veku (15-64) 67,5 % a v poproduktívnom veku (65 a viac) 17,8 %. Priemerný vek obyvateľa mesta Kežmarok je 41,9 rokov (ŠÚ SR, 2022).

Tabuľka 1: Počet obyvateľov podľa vekových kategórií

0-14	2 252
15-64	10 326
65 a viac	2 726

Zdroj: ŠÚ SR, 2022

Informácie zo sčítania obyvateľov z roku 2021

Podľa sčítania obyvateľov vykonaného v roku 2021 bol stav trvale bývajúceho obyvateľstva v meste Kežmarok o počte 15 552 obyvateľov. Podľa vzdelania v meste dominuje obyvateľstvo s ukončeným stredným vzdelaním 52,5 % obyvateľov (8 165 osôb), ukončeným vysokoškolským vzdelaním disponuje 18,3 % obyvateľov (2 846 osôb) a ukončeným základným vzdelaním disponuje 13,6 % obyvateľov (2 120 osôb). Podľa posledného sčítania obyvateľstva je v meste Kežmarok ekonomicky aktívnych 53,3% obyvateľov (8 290 osôb). Z hľadiska štátnej príslušnosti 99,1 % obyvateľov má slovenskú štátnu príslušnosť (15 404 osôb) a iba 0,9 % obyvateľov je inej štátnej príslušnosti ako slovenskej (141 osôb). Podľa národnosti v meste Kežmarok dominuje slovenská 90,4 %, rómska 0,6 % a česká 0,5 % národnosť obyvateľov. Z hľadiska náboženského vyznania sa obyvatelia mesta najpočetnejšie hlásia k Rímskokatolíckej cirkvi 64,4 % (10 013 osôb), nasleduje obyvateľstvo bez náboženského vyznania 16,9 % (2 632 osôb) a obyvateľstvo hlásiace sa k Evanjelickej cirkvi augsburského vyznania na Slovensku 4,4 % (680 osôb).

Tabuľka 2: Zloženie obyvateľstva podľa rodinného stavu

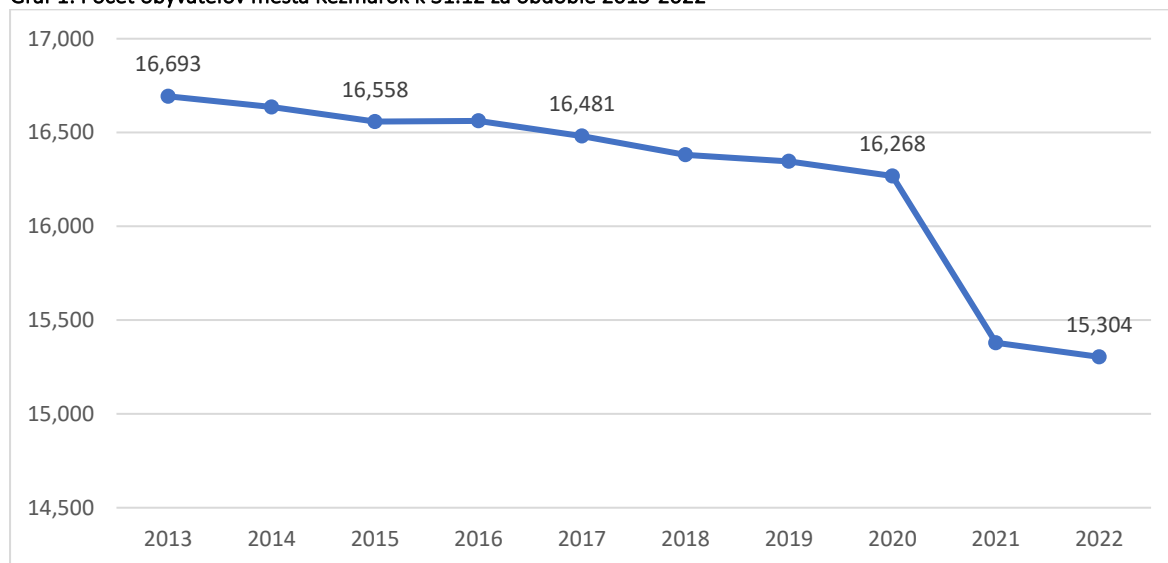
Rodinný stav	Počet
slobodný/slobodná	6 713
ženatý/vydatá	6 341
rozvedený/rozvedená	1 412
vdovec/vdova	1 070

Zdroj: SODB, 2021

1.2 Zmena stavu obyvateľstva v čase

Za obdobie 10 rokov (od 2013 do 2022) počet obyvateľov mesta Kežmarok klesol o 8,3 %, spolu o 1 389 osôb, pričom najvýznamnejší pokles o 7,1 % (1 177 osôb) nastal za obdobie posledných piatich rokov, najmä medzi rokmi 2020-2021.

Graf 1: Počet obyvateľov mesta Kežmarok k 31.12 za obdobie 2013-2022

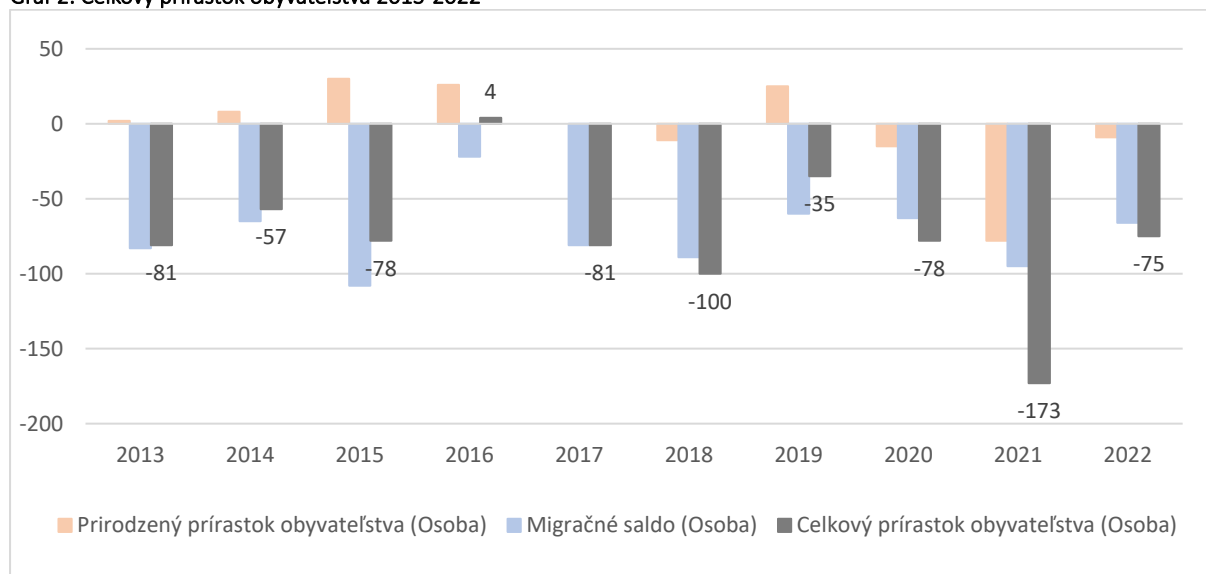
Zdroj: ŠÚ SR, 2022

Medziročnú zmenu stavu obyvateľstva vo všeobecnosti spôsobuje prirodzený prírastok a migrácia obyvateľstva. Tieto dva ukazovatele tvoria ukazovateľ celkový prírastok obyvateľstva, resp. ak nastane pokles obyvateľstva hovoríme o celkovom úbytku obyvateľstva.

Celkový úbytok obyvateľstva v meste predstavuje priemerný pokles o 92 obyvateľov ročne. Z toho prirodzený prírastok (úbytok) predstavuje priemerne pokles o 18 obyvateľov ročne a migračné saldo predstavuje priemerne pokles o 75 obyvateľov ročne. Celkovo sa na poklese obyvateľstva v meste Kežmarok významnejšie podieľa migrácia obyvateľstva ako prirodzený úbytok obyvateľstva.

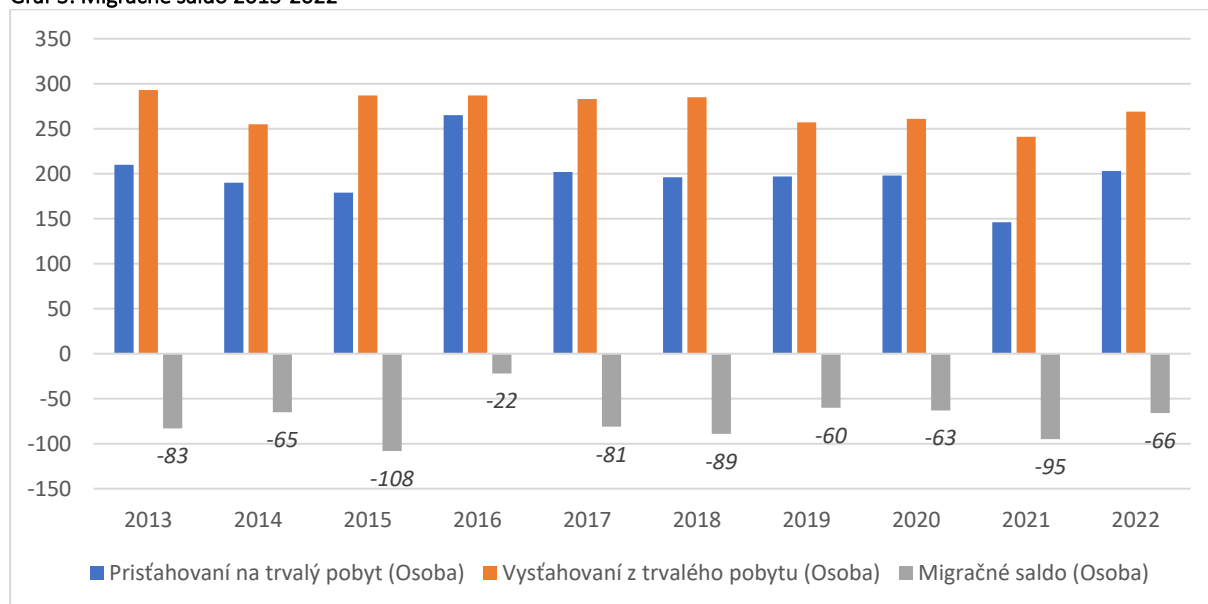
V roku 2021 dosiahol celkový úbytok obyvateľstva maximum za obdobie 2013-2020, pokles o 173 obyvateľov za rok, významne k tomu prispela rekordne vysoká úmrtnosť obyvateľstva, vysoko pravdepodobne v dôsledku pandémie Covid 19.

Graf 2: Celkový prírastok obyvateľstva 2013-2022

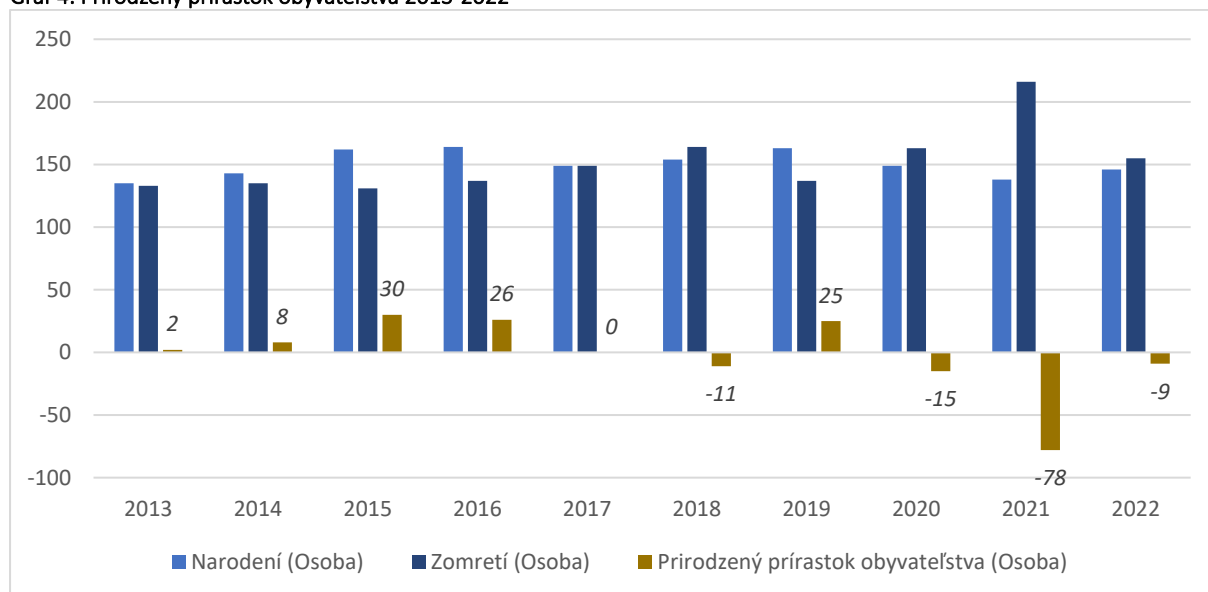
Zdroj: ŠÚ SR, 2022

Graf 3: Migračné saldo 2013-2022

Zdroj: ŠÚ SR, 2022

Graf 4: Prirodzený prírastok obyvateľstva 2013-2022

Zdroj: ŠÚ SR, 2022

Porovnanie s vybranými regionálnymi celkami

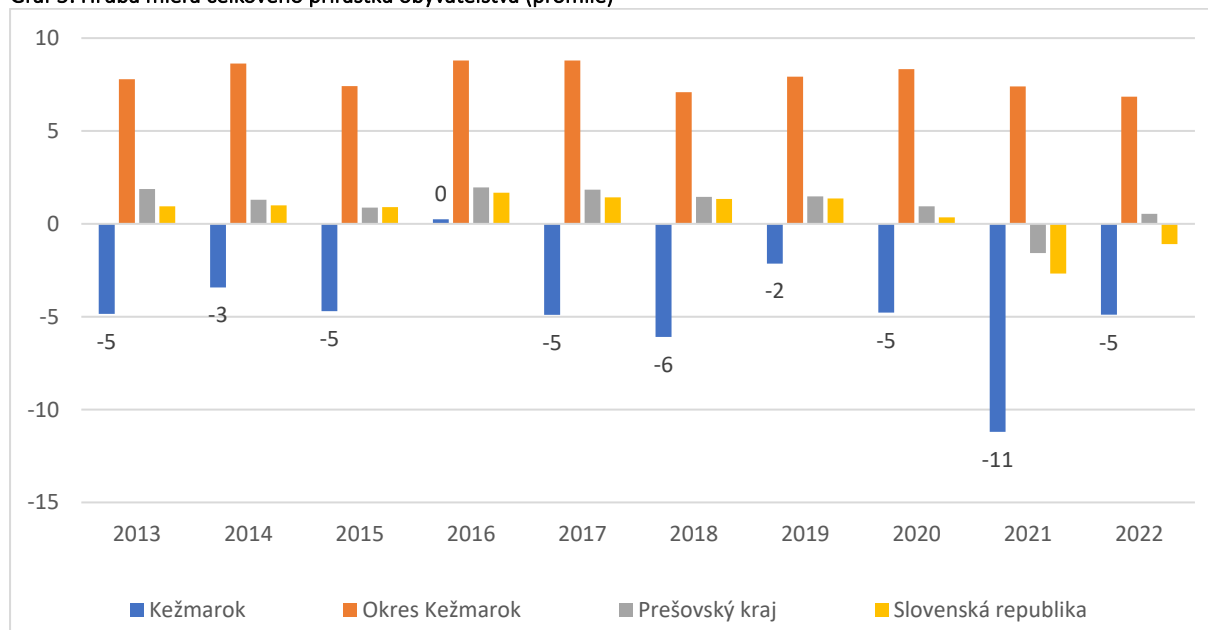
Ak chceme vývoj a zmenu stavu celkového obyvateľstva mesta Kežmarok porovnať s regionálnymi celkami, za najrelevantnejšie sa považujú ukazovatele vyjadrené v promile, čiže prepočítané na 1000 obyvateľov a označované ako hrubá miera.

Pri ukazovateli hrubej miery celkového prírastku obyvateľstva **možno v meste Kežmarok pozorovať dlhodobý trend poklesu obyvateľov**. V porovnaní s vybranými územnými celkami ide o významný negatívny trend vo vývoji počtu obyvateľstva.

Kým na národnej úrovni a úrovni kraja je celkový prírastok v priemere za sledované obdobie 1 obyvateľ na 1000 obyvateľov ročne, na úrovni okresu existuje výrazný trend nárastu v priemere o 8 obyvateľov

na 1000 obyvateľov ročne. V meste Kežmarok hrubá miera celkového prírastku predstavuje za rovnaké obdobie v priemere pokles o 5 obyvateľov na 1000 obyvateľov ročne.

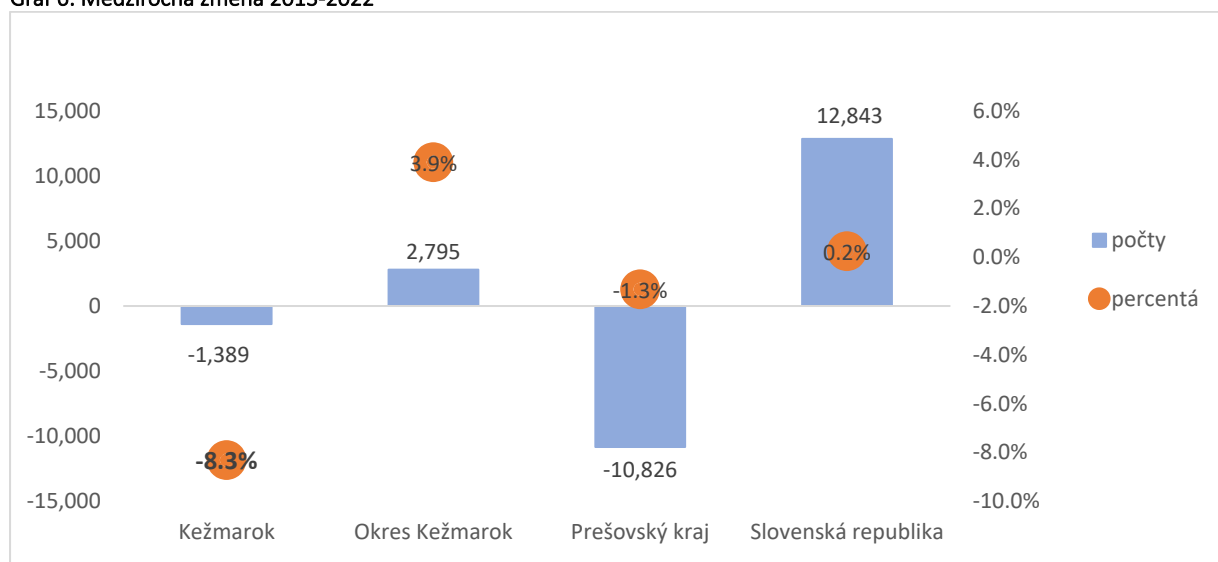
Graf 5: Hrubá miera celkového prírastku obyvateľstva (promile)

Zdroj: ŠÚ SR, 2022

Trend poklesu obyvateľstva v meste Kežmarok za obdobie posledných desiatich rokov ilustruje aj najvyšší priemerný percentuálny pokles obyvateľstva v skúmanom období v porovnaní s vyššími územnými celkami.

Graf 6: Medziročná zmena 2013-2022

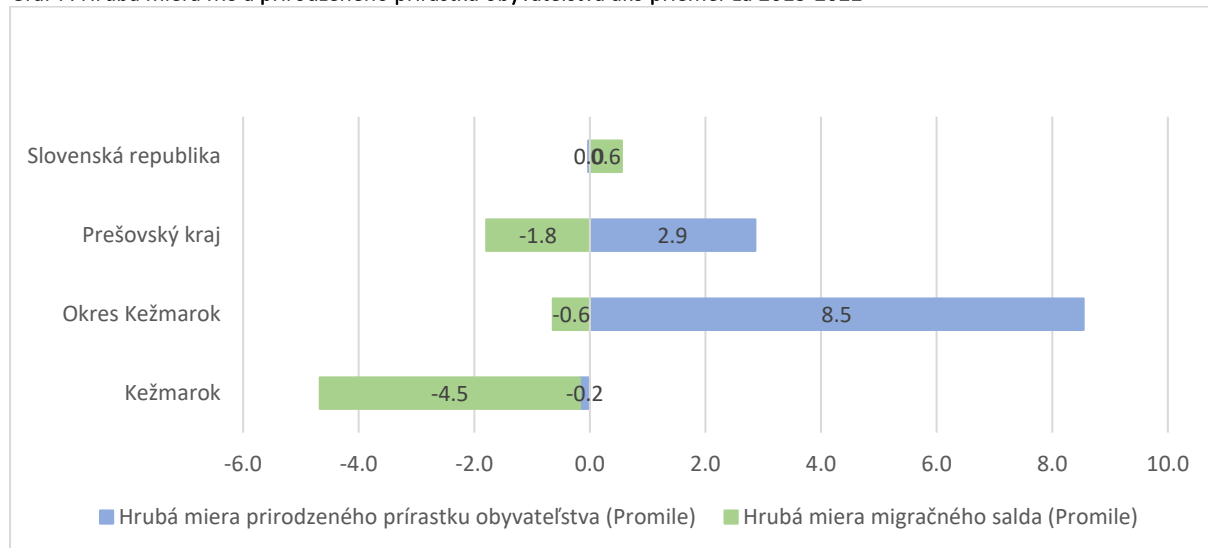

Zdroj: ŠÚ SR, 2022

Priemerná ročná hrubá miera migrácie a prirodzeného prírastku na celkovom prírastku/úbytku obyvateľstva je graficky analyzovaná v nasledujúcich grafoch (č. 7 a 8) v porovnaní so skúmanými územnými celkami. V meste Kežmarok je celkový úbytok obyvateľstva významne a dlhodobo spôsobený vysokou hrubou mierou migračného salda (MS), priemerný celkový ročný pokles obyvateľov v meste

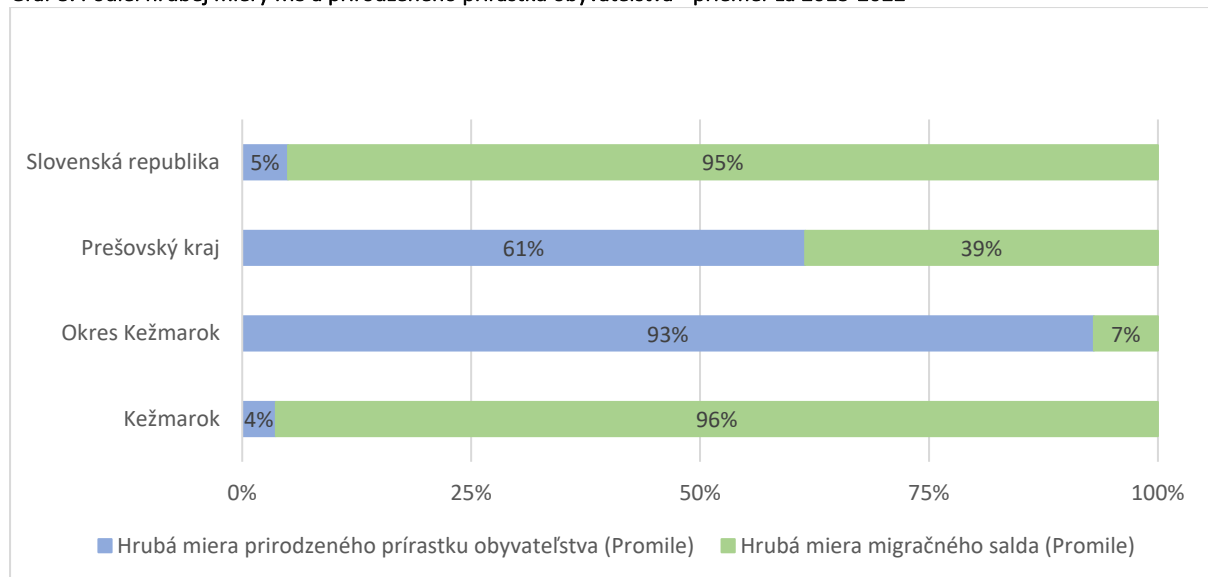
predstavuje 4,7 promile (cca 5 obyvateľov na 1000 obyv.) z toho sa na celkovom poklese podieľa hodnotou 4,5 promile migračné saldo a iba hodnotou 0,2 promile prirodzený úbytok obyvateľstva, ide o pomer 96:4. Podobná situácia je aj národnej úrovni (95:5), avšak na úrovni krajiny ide o pozitívny príspevok migrácie na celkovom počte obyvateľov, keďže hovoríme o kladnom migračnom salde, teda prírastok obyvateľstva. V prípade mesta Kežmarok ide o negatívny konečný príspevok migrácie na celkovom počte obyvateľov- úbytok obyvateľstva.

Graf 7: Hrubá miera MS a prirodzeného prírastku obyvateľstva ako priemer za 2013-2022

Zdroj: ŠÚ SR, 2022

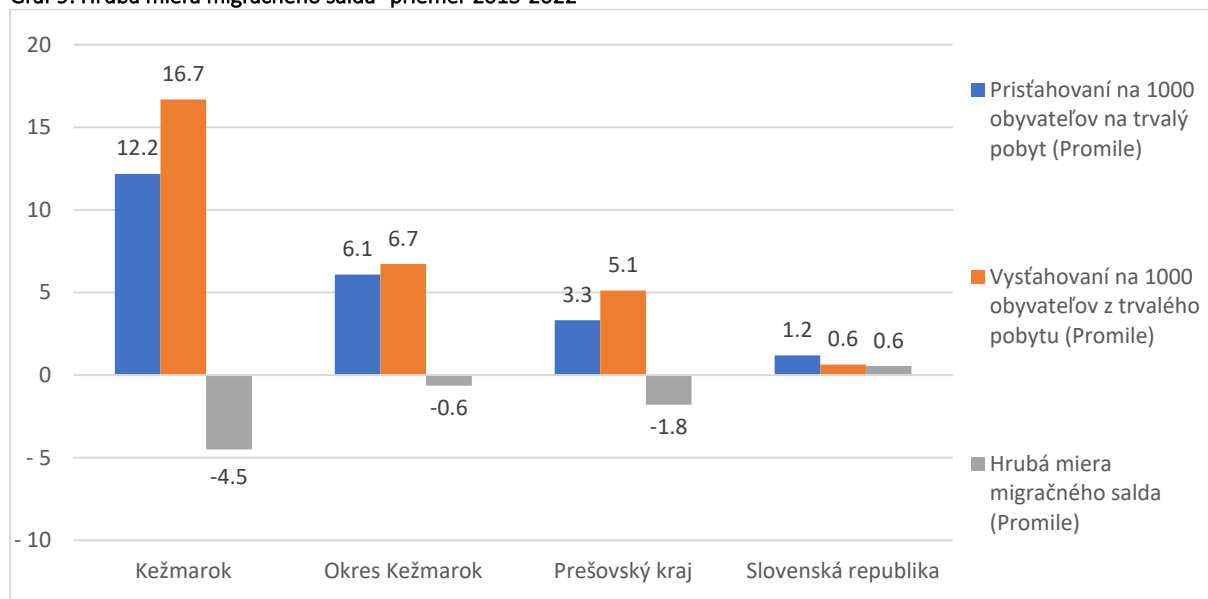
Graf 8: Podiel hrubej miery MS a prirodzeného prírastku obyvateľstva - priemer za 2013-2022

Zdroj: ŠÚ SR, 2022

Fluktuácia obyvateľstva (vystahovaní a prisťahovaní obyvatelia) na 1000 obyvateľov ročne je v meste Kežmarok najvyššia v porovnaní s vybranými regionálnymi celkami. Výsledná výrazne záporná hrubá miera migračného salda poukazuje na dlhodobý trend vystahovalectva obyvateľov mesta. Počet vystahovaných obyvateľov nad prisťahovanými prevyšuje aj na úrovni okresu Kežmarok a aj úrovni Prešovského kraja, avšak v nižšej miere.

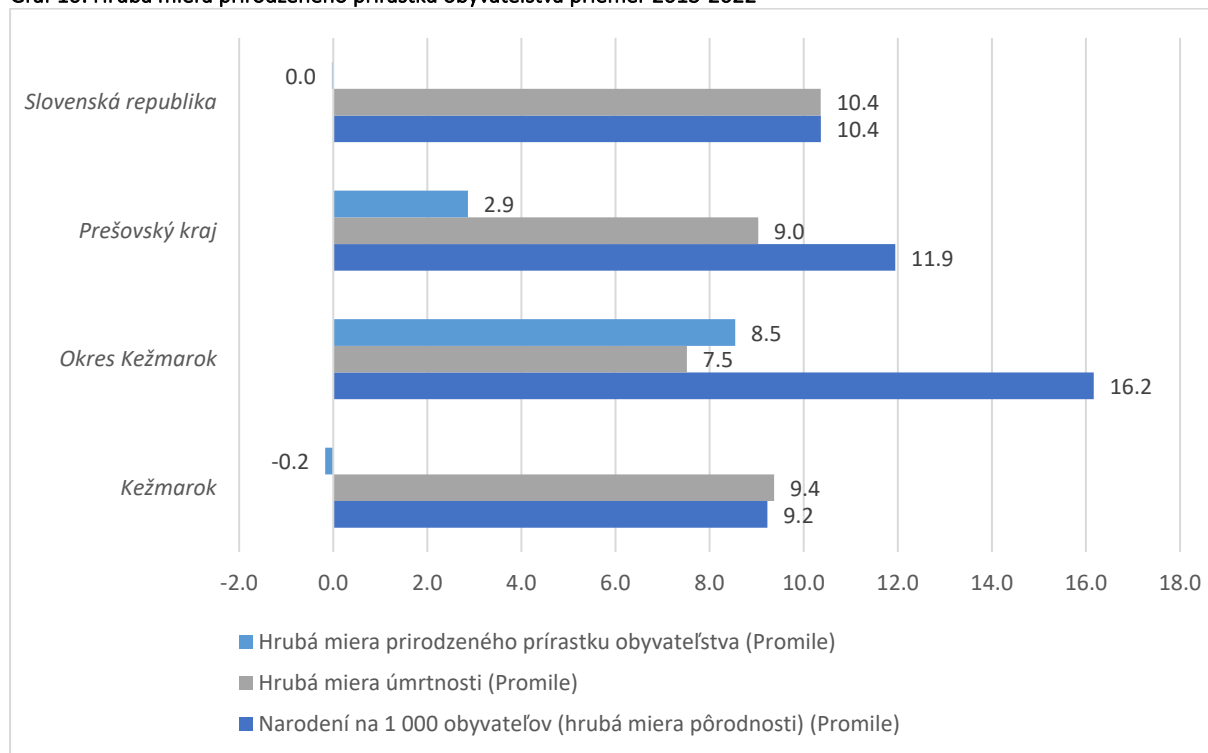
Graf 9: Hrubá miera migračného salda- priemer 2013-2022

Zdroj: ŠÚ SR, 2022

Kým na úrovni Kežmarského okresu a Prešovského kraja je dlhodobozaznamenaný prirodzený prírastok obyvateľstva (pôrodnosť prevyšuje úmrtnosť obyvateľstva), v meste Kežmarok je pôrodnosť a úmrtnosť obyvateľstva približne na rovnakej hodnote. Priemerná hrubá miera pôrodnosti aj úmrtnosti je v meste dlhodobozmierne nižšia ako národný priemer.

Graf 10: Hrubá miera prirodzeného prírastku obyvateľstva priemer 2013-2022

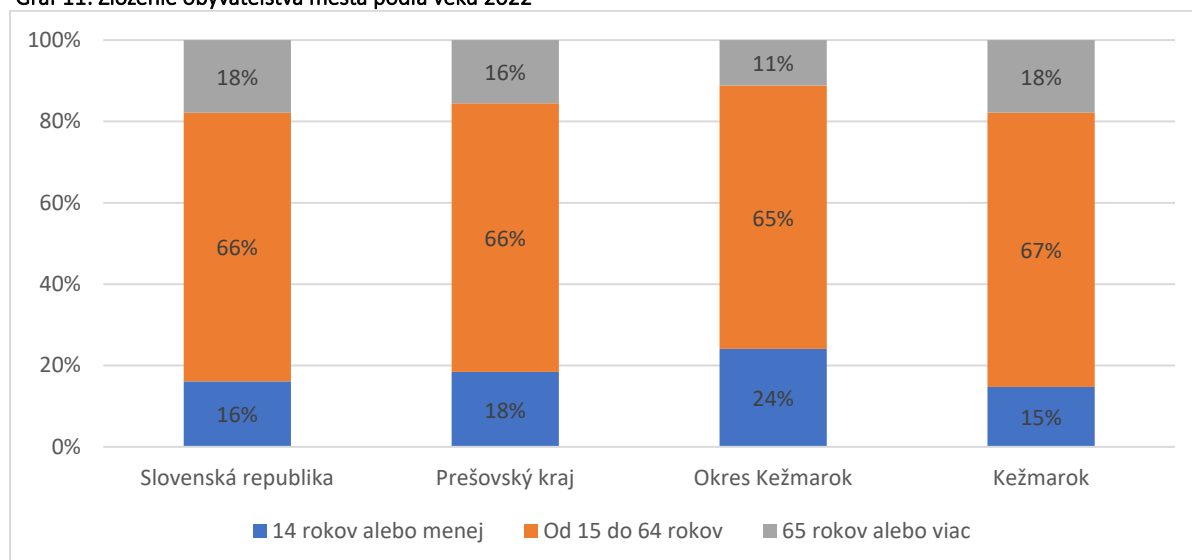

Zdroj: ŠÚ SR, 2022

Vzhľadom na pohlavie sa zloženie obyvateľstva mesta Kežmarok výrazne nezmenilo, podiel obyvateľstva je dlhodobo na úrovni 52 % žien a 48% mužov, pričom medziročné tempo poklesu obyvateľstva je v prípade oboch pohlaví približne rovnaké.

Zloženie obyvateľstva podľa veku je v meste Kežmarok v roku 2022 podobné ako zloženie obyvateľstva na národnej úrovni či úrovni krajskej, dominuje obyvateľstvo v produktívnom veku 67 % a následne podiel obyvateľov v poproduktívnom veku 18 % prevyšuje podiel obyvateľov v predproduktívnom veku 15 %.

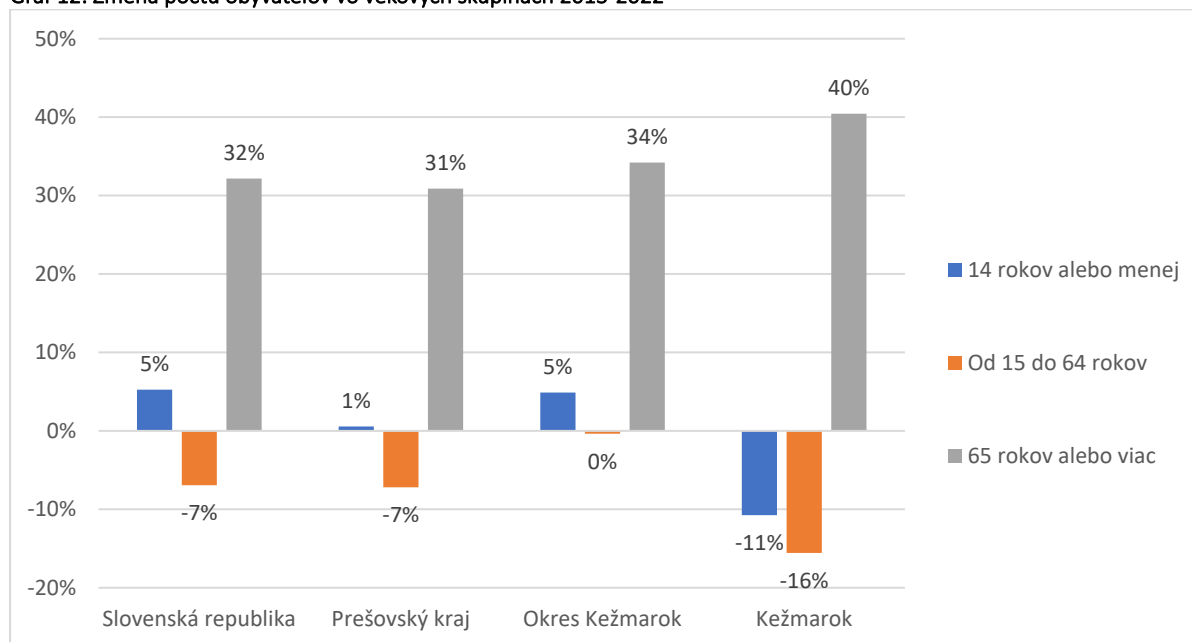
Graf 11: Zloženie obyvateľstva mesta podľa veku 2022

Zdroj: ŠÚ SR, 2022

Zmena vo vekovom zložení obyvateľov v období 2013-2022 je v meste Kežmarok najvýraznejšia vo všetkých vekových kategóriách. Obyvateľstvo v predproduktívnom veku zaznamenalo pokles o 11 %, na rozdiel od ostatných regiónov zaznamenávajúcích nárast. Obyvateľstvo v produktívnom veku zaznamenalo v desaťročnom období pokles u všetkých skúmaných regiónov s výnimkou Prešovského kraja, avšak percentuálna miera poklesu v meste Kežmarok je najvyššia zo skúmaných regiónov v hodnote -16 %. V meste dominuje nárast obyvateľstva v post-produktívnom veku, od roku 2013 sa počet obyvateľov v tejto vekovej kategórii zvýšil o 40%.

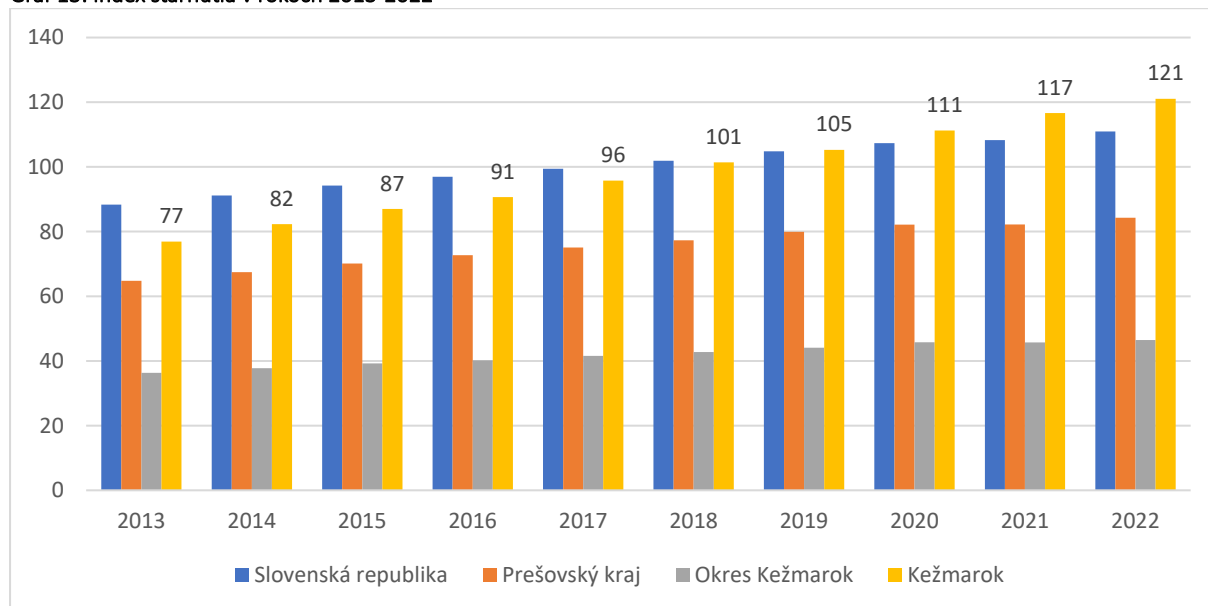
Graf 12: Zmena počtu obyvateľov vo vekových skupinách 2013-2022

Zdroj: ŠÚ SR, 2022

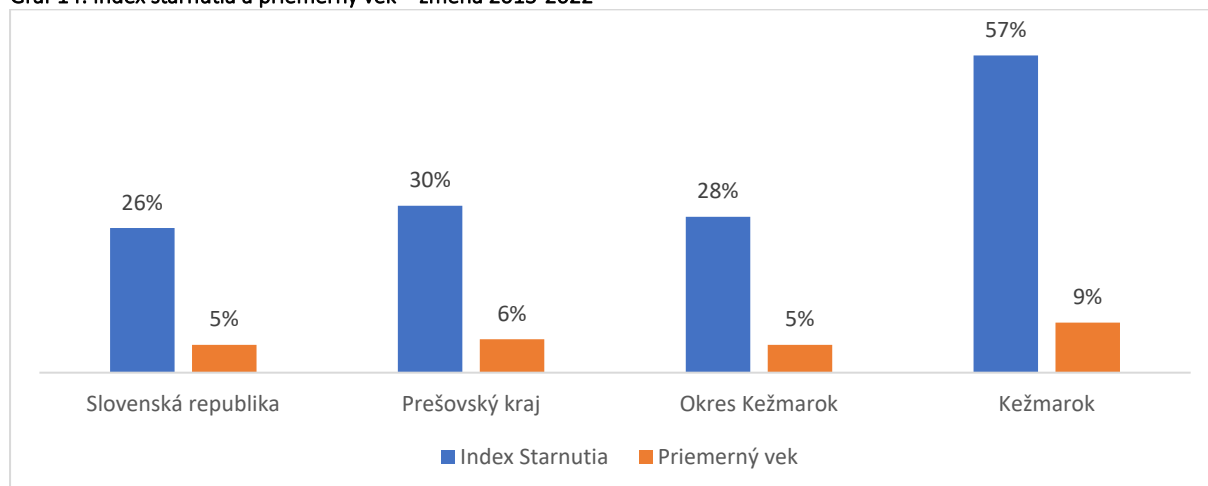
Pomer obyvateľov v poproduktívnom veku (65+ rokov) na 100 obyvateľov vo veku predproduktívnom (0-14 rokov) predstavuje **index starnutia**, ktorý ako ďalší ukazovateľ podčiarkuje existenciu trendu starnúcej populácie v meste Kežmarok. Index starnutia v čase rastie na všetkých sledovaných regionálnych úrovniach, avšak v meste Kežmarok je táto zmena najvýraznejšia. Kým v roku 2013 pripadalo 77 obyvateľov v poproduktívnom veku na 100 obyvateľov v predproduktívnom veku, v roku 2022 je to až 121 obyvateľov v poproduktívnom veku na 100 obyvateľov v predproduktívnom veku. Taktiež priemerný vek stúpol z 38,5 v roku 2013 na 41,9 v roku 2022.

Graf 13: Index starnutia v rokoch 2013-2022

Zdroj: ŠÚ SR, 2022

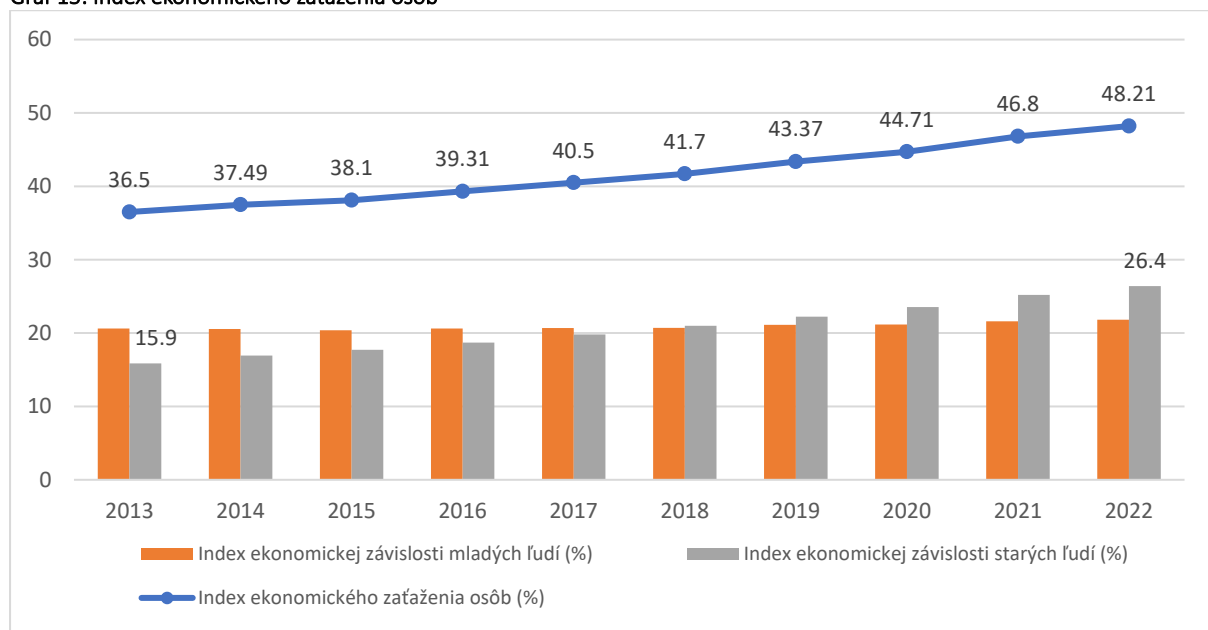
Graf 14: Index starnutia a priemerný vek – zmena 2013-2022

Zdroj: ŠÚ SR, 2022

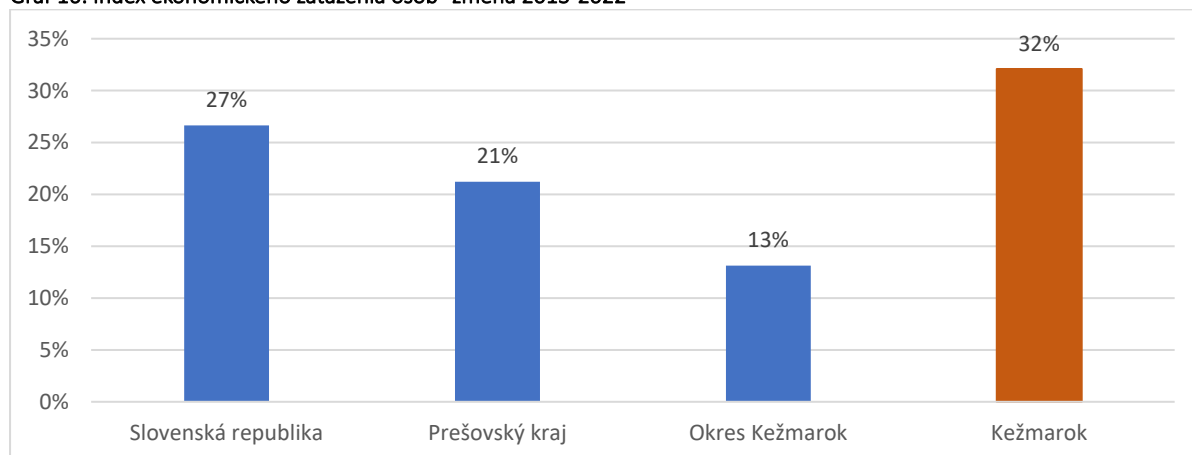
Index ekonomického zaťaženia (IEZ) patrí tiež medzi indikátory aktívneho starnutia populácie, vyjadruje počet obyvateľov v neproduktívnom veku (0-14 rokov a 65+ rokov) na 100 obyvateľov v produktívnom veku (15-64 rokov). Na indexe ekonomického zaťaženia obyvateľstva sa podieľa index ekonomickej závislosti mladých ľudí a starých ľudí. Na základe porovnania štatistík spomenutých ukazovateľov v roku 2013 a 2022 možno konštatovať, že v sledovanom období sa ekonomická závislosť mladých ľudí výrazne nezmenila (zmena za obdobie: 6 %), no medzi seniormi index signifikantne vzrástol (66 %). Z hľadiska indexu ekonomického zaťaženia došlo v porovnaní rokov 2013 a 2022 k zmene 32%.

Graf 15: Index ekonomického zaťaženia osôb

Zdroj: ŠÚ SR, 2022

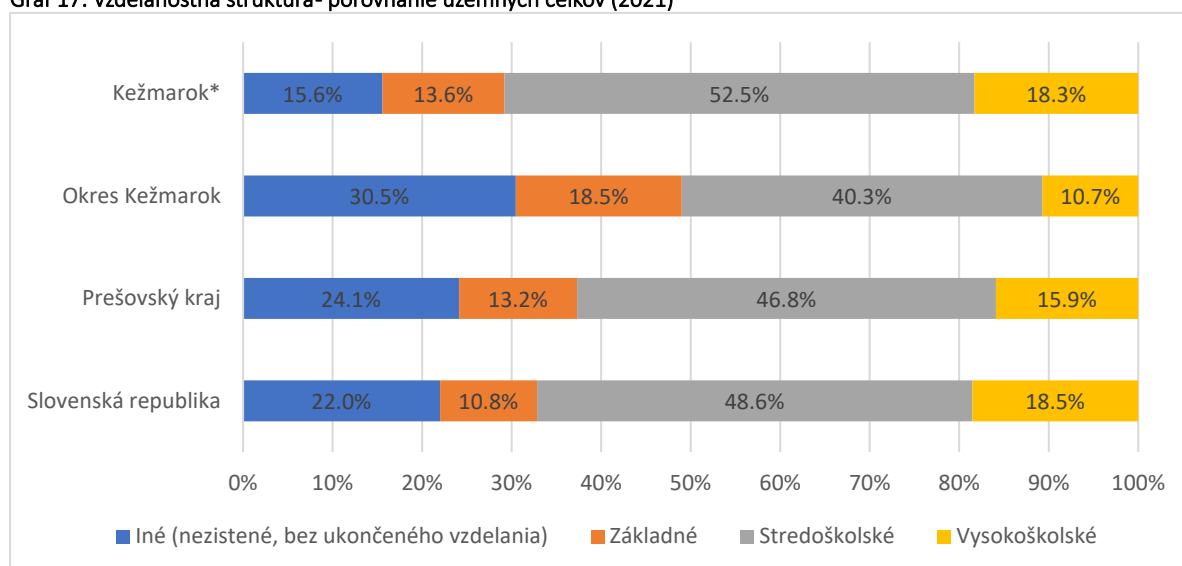
Graf 16: Index ekonomického zaťaženia osôb- zmena 2013-2022

Zdroj: ŠÚ SR, 2022

Z hľadiska vzdelanostnej štruktúry kopíruje zloženie obyvateľstva mesta Kežmarok hodnoty na úrovni Slovenskej republiky. Približne polovicu tvoria stredoškolsky vzdelaní obyvatelia, nasledujú obyvatelia s vysokoškolským vzdelaním, ktorých je približne 1/5. Pri porovnaní údajov na úrovni mesta a okresu zaznamenávame situáciu, že ľudia s ukončeným ZŠ, resp. neukončeným vzdelaním a nezisteným statusom tvoria na okresnej úrovni takmer 50 % a na mestskej 30% (viď Graf 17).

Graf 17: Vzdelanostná štruktúra- porovnanie územných celkov (2021)

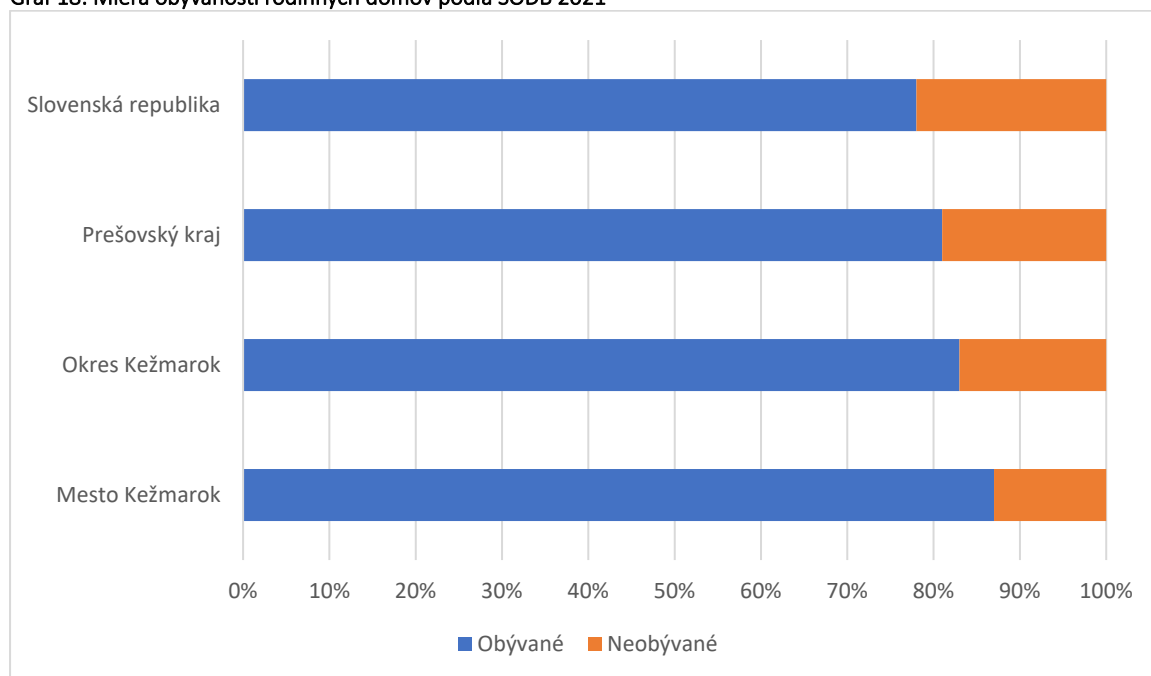
Zdroj: ŠÚ SR, *SODB 2021

2 BÝVANIE

2.1 Existujúci fond domov

Fond domov v meste Kežmarok, podľa posledného sčítania obyvateľstva v roku 2021, tvorí spolu 1 704 domov. V meste **dominujú rodinné domy** - spolu 1 233 (približne 72%), bytové domy predstavujú približne 21 % zo všetkých domov v meste. Domy sú dominantne vo vlastníctve fyzických osôb (79 %), výrazný je tiež podiel domov v kombinovanom vlastníctve (13 %). Samotné mesto Kežmarok má vo vlastníctve spolu 8 domov (0,5 % na celkovom fonde domov v meste). Väčšina domov v meste Kežmarok bola postavená v druhej polovici minulého storočia. K poslednému sčítaniu obyvateľov domov a bytov v roku 2021 bolo v meste spolu zrekonštruovaných vyše 72 % domov, z toho prevažná väčšina domov prešla rekonštrukciou v období posledných 20 rokov. Bez rekonštrukcie je v súčasnosti 25 % z celkového fondu domov. Z celkového počtu rodinných domov je v Kežmarku neobývaných iba 162 domov (13%), čo je v porovnaní s národnými a regionálnymi ukazovateľmi mierne nižšia hodnota, viď Graf 18.

Graf 18: Miera obývanosti rodinných domov podľa SODB 2021

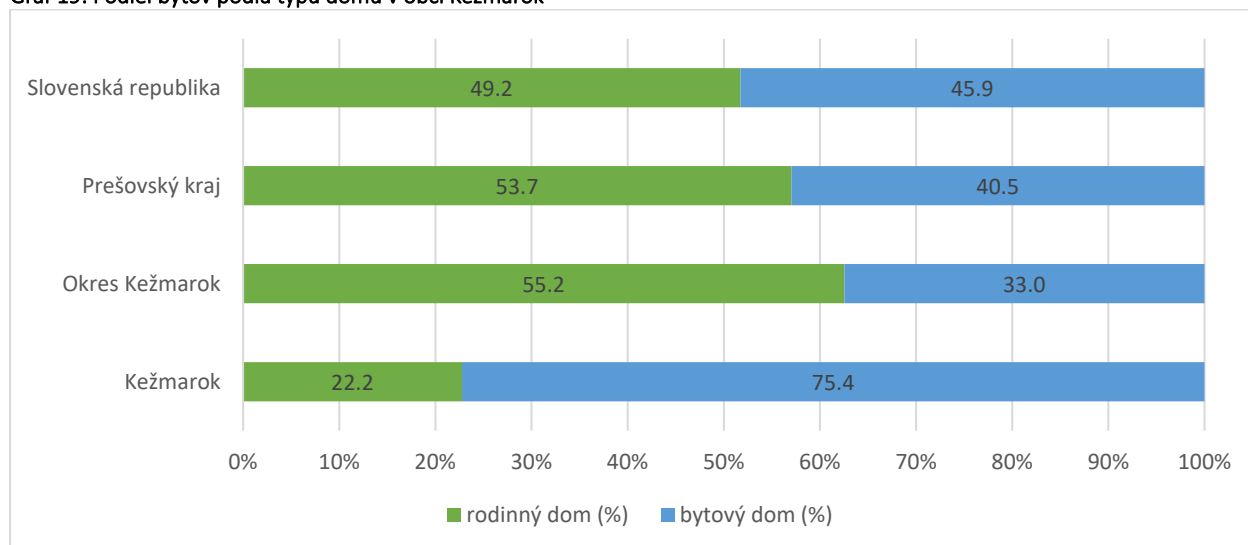

Zdroj: SODB 2021

2.2 Existujúci bytový fond

Bytový fond v meste Kežmarok, podľa posledného sčítania obyvateľstva v roku 2021, tvorí spolu 5 780 bytov. V meste **dominujú byty v bytových domoch** - spolu 75 % bytov, byty v rodinných domoch predstavujú približne 22 % zo všetkých bytov v meste.

Graf 19: Podiel bytov podľa typu domu v obci Kežmarok

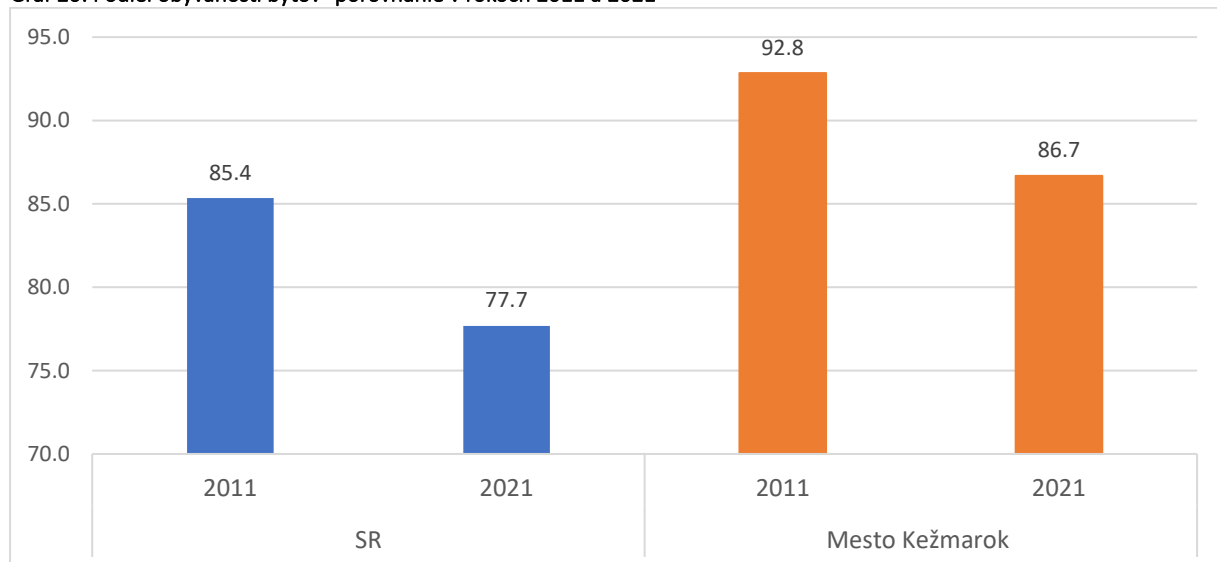

Zdroj: SODB 2021

Byty vo vlastníctve samotného mesta Kežmarok tvoria na celkovom bytovom fonde v meste podiel 5,7%, spolu 330 bytov. V meste prevažuje súkromné vlastníctvo bytov. Z hľadiska počtu obytných miestností dominujú byty s 3.mi obytnými miestnosťami, spolu 50 %. Priemerná podlahová plocha bytu v meste Kežmarok je 78,8 m².

Trvalá obývanosť bytov v meste Kežmarok k roku 2021 predstavuje 86,7 %. Podiel trvalo obývaných bytov na celkovom bytovom fonde v meste Kežmarok medzi rokmi 2011 a 2021 klesol o 6,2 p.b. Absolútna zmena počtu trvalo obývaných bytov v meste predstavuje pokles o hodnotu 128 bytov, a to aj napriek nárastu celkového bytového fondu v meste.

Graf 20: Podiel obývanosti bytov- porovnanie v rokoch 2011 a 2021

Zdroj: SODB 2021

Napojenosť domov a bytov na líniovú infraštruktúru

Napojenosť domov na skúmanú líniovú infraštruktúru z verejnej siete je nasledovná:

- vodovodná prípojka 96 % domov
- vodovodná prípojka 98 % bytov
- kanalizačná prípojka 91 % domov
- plynová prípojka 93 % domov

U viac ako polovice bytov v meste Kežmarok prevláda diaľkové ústredné kúrenie 57 %, jedna štvrtina bytov je vykurovaná lokálnym ústredným kúrením, populárne je aj využitie samostatného vykurovacieho telies (9 %) a či etážového kúrenia (7 %). Spomedzi zdrojov energie využívaných na vykurovanie bytov v meste Kežmarok dominuje plyn spolu u 96 % bytov.

2.3 Nájomné byty vo vlastníctve mesta

Na základe údajov získaných z mestského úradu (MSÚ) mesta Kežmarok možno porovnať počet žiadateľov o nájomný mestský byt a počet príjemcov bytov počas obdobia 2018-2022, a tiež porovnať tieto údaje s východiskovým rokom 2013.

Počet žiadateľov v sledovanom období rastie pri rovnakom počte nájomných bytov (od roku 2019) a teda prevyšuje počet príjemcov nájomného mestského bývania - ako v kategórii rodiny s deťmi, tak aj u dôchodcov a občanov so ZŤP (viď Tabuľka 3).

Tabuľka 3: Nájomné byty vo vlastníctve mesta v rokoch 2018-2022

	2013	2018	2019	2020	2021	2022
Počet nájomných bytov vo vlastníctve mesta - spolu	241	318	336	336	336	336
Počet bytov vo vlastníctve mesta - obývatel'né	241	318	334	334	332	332
Žiadateľ - Rodiny s deťmi	28	50	58	72	100	105
Žiadateľ - ZŤP, dôchodcovia	9	7	6	6	10	13
Pridelené byty, Rodiny	5	13	25	28	14	76
Podiel (%) pridelených bytov z celkového počtu žiadateľov (Rodiny s deťmi)	18%	26%	43%	39%	14%	72%
Pridelené byty, ZŤP, dôchodcovia	3	3	7	5	8	11
Podiel (%) pridelených bytov z celkového počtu žiadateľov (ZŤP, dôchodcovia)	33%	43%	117%	83%	80%	85%
Počet žiadateľov, ktorí boli zaradení do zoznamu čakateľov na nájomný byt po splnení podmienok	47	68	72	84	136	150

Zdroj: MSÚ

2.4 Návrhy rozvoja bývania podľa Územného plánu mesta Kežmarok

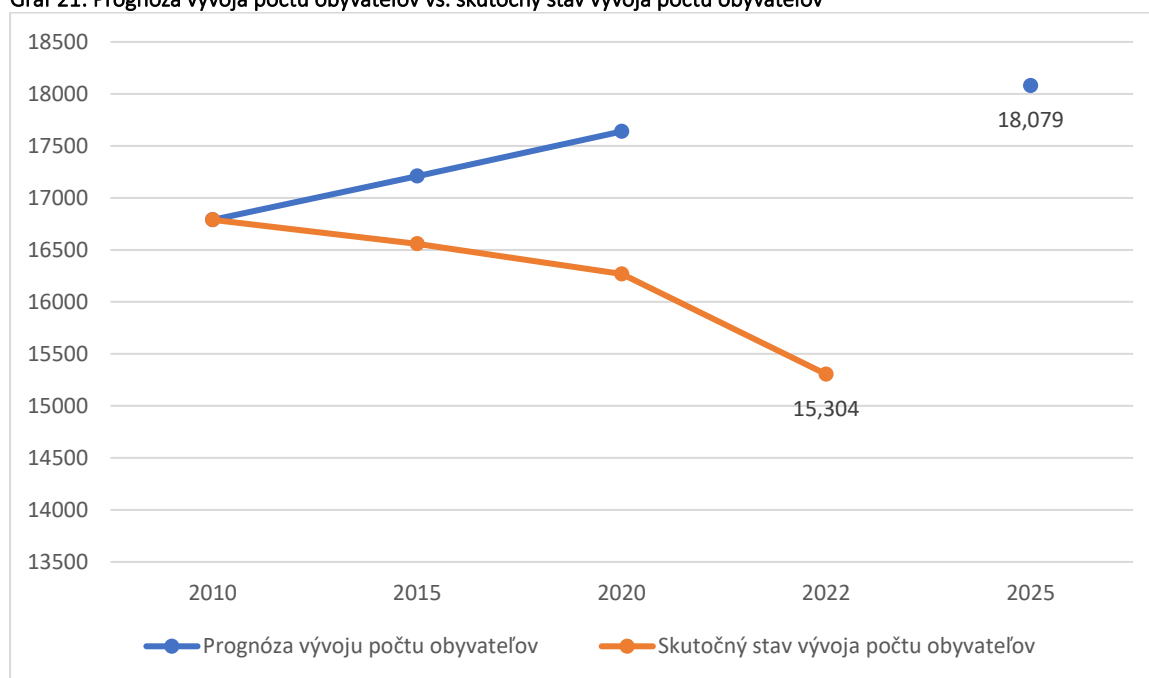
Zmeny a doplnky 24/2019 Územného plánu mesta Kežmarok z januára 2020 považujú za rozvojové plochy pre bývanie najmä:

- Michalský vrch
- Suchá Hora
- Krásne Sady

Dokument ďalej uvádza: „V lokalitách zmien sa navrhuje celkom cca 850 nových bytov a zároveň sa ruší plocha pre cca 120 bytov v rodinných domoch. Celkový prírastok bytov oproti súčasnému stavu je 680 bytov, čo predstavuje nárast 2040 obyvateľov. Celkový navrhovaný počet obyvateľov je zvýšený z cca 18.000 na 20.000 obyvateľov. Celkový navrhovaný počet bytov je zvýšený z 7.350 na 8.200 bytov.“

Tieto údaje je potrebné prehodnotiť, pretože napr. už sprievodná správa Územného plánu z roku 2013 neprognozovala takýto rast a skutočný vývoj počtu obyvateľov zaznamenal dokonca pokles, viď. Graf 21.

Graf 21: Prognoza vývoja počtu obyvateľov vs. skutočný stav vývoja počtu obyvateľov

Zdroj: Územný plán mesta Kežmarok- sprievodná správa (2013)

2.5 Investície do bývania

Najvýznamnejšou investíciou v oblasti bývania bola v období 2015-2022 výstavba nových 18 nájomných bytov v bytovom dome na Weilburskej ulici v celkovej výške investície 988 425 eur. Medzi najvýznamnejšie pripravované projekty v oblasti bývania patria:

Kasárne

Projekt kasárne rieši revitalizáciu celého územia bývalého strediska kasární v Kežmarku. Víziou je priniesť vysoko kvalitné, cenovo dostupné a flexibilné bytové jednotky vyhovujúce potrebám súčasnej a novej

generácie. V priestoroch kasárni by mohlo vzniknúť až 387 bytov s dostatočným počtom parkovacích miest, občianska vybavenosť a taktiež priame spojenie do centra mesta či už cez nový most pre peších a cyklistov alebo most napájajúci sa na ul. Nižná brána.

Polyfunkčný objekt Sihoť

Polyfunkčný objekt Sihoť je naplánovaný v mieste bývalej „bombičkárne“ ulice Vyšný mlyn a Sihoť. V blízkosti nemocnice a Centra integrovanej zdravotnej starostlivosti. Objekt pozostáva z prízemnia a dvoch nadzemných podlaží tak, aby bola zachovaná výšková hladina zástavby. Jedno podlažie je zapustené do svahu, čím vznikol priestor pre podzemné garážové státie, pivnice, prípadne komerčný priestor pre pneuservis. Prízemné podlažie je z časti vymedzené pre komerčné využitie ako predajne, kaviareň a v druhej časti sa nachádza 5 bytových jednotiek. Celkovo je v objekte plánovaných 25 bytových jednotiek. K dispozícii bude parkovanie v počte 24 garážových miest a 29 miest vonkajšieho státia.

Polyfunkčný objekt Juh

Jedná sa o polyfunkčný bytový objekt v lokalite sídliska Juh v blízkosti obchodného centra Tesco. Objekt bude mať dve nadzemné podlažia, v prízemí sú navrhnuté komerčné priestory určené na prenájom. Bytové jednotky s terasami a lodžiami sú orientované na juh a západ. V polyfunkčnom bytovom objekte budú tri 3izbové byty, jedenásť 2izbových bytov a dve 1,5izbové byty. K dispozícii bude 32 parkovacích miest z nich 7 je zastrešených.

IBV Suchá hora

Priestor riešeného územia sa nachádza v lokalite Suchá hora. Návrh rieši vytvorenie 45 stavebných pozemkov pre samostatne stojace rodinné domy a 10 stavebných pozemkov pre rodinné domy v radovej zástavbe. Súčasťou návrhu je aj riešenie miestnej komunikácie, chodníka a verejnej zelene. V rámci telesa komunikácie, chodníka a zeleného pásu je navrhované osadenie verejných inžinierskych sietí.

IBV Nad kaštieľom

Riešené územie leží na severnom okraji mesta Kežmarok v lokalite „Pradiareň“ na hranici s k.ú. Strážky. Súkromný investor má záujem v danej lokalite vytvoriť obytnú lokalitu, v ktorej sa bude nachádzať: bytový dom s polyfunkciou- 8 bytových jednotiek a obchodný priestor, rodinné domy (188), polyfunkčný objekt. Samotná architektúra jednotlivých objektov je tvorená jednoduchými hmotami podporenými prírodnými materiálmi tak, aby spolu tvorili modernú zástavbu s priestorom plným zelene a vhodným pre kvalitný život.

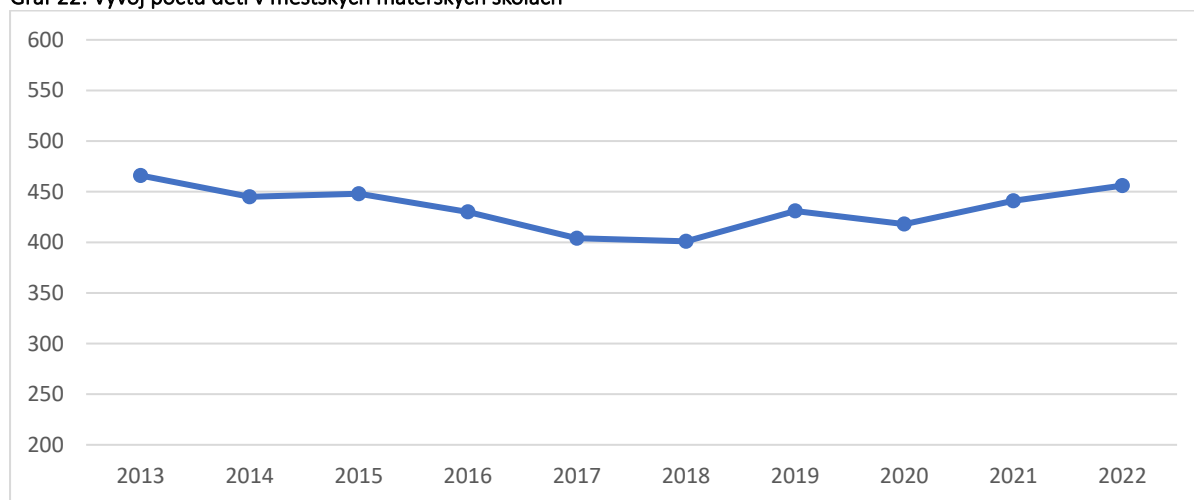
3 Školstvo

V dokumente PHSR mesta Kežmarok sa z dôvodu kompetencií mesta zaoberáme predškolským a primárnym vzdelávaním, teda materskými a základnými školami vrátane základnej umeleckej školy a ich žiakmi. Oblasťou analýzy sú aj inštitúcie poskytujúce týmto žiakom voľnočasové aktivity, teda aj centrá voľného času na území mesta.

3.1 Materské školstvo

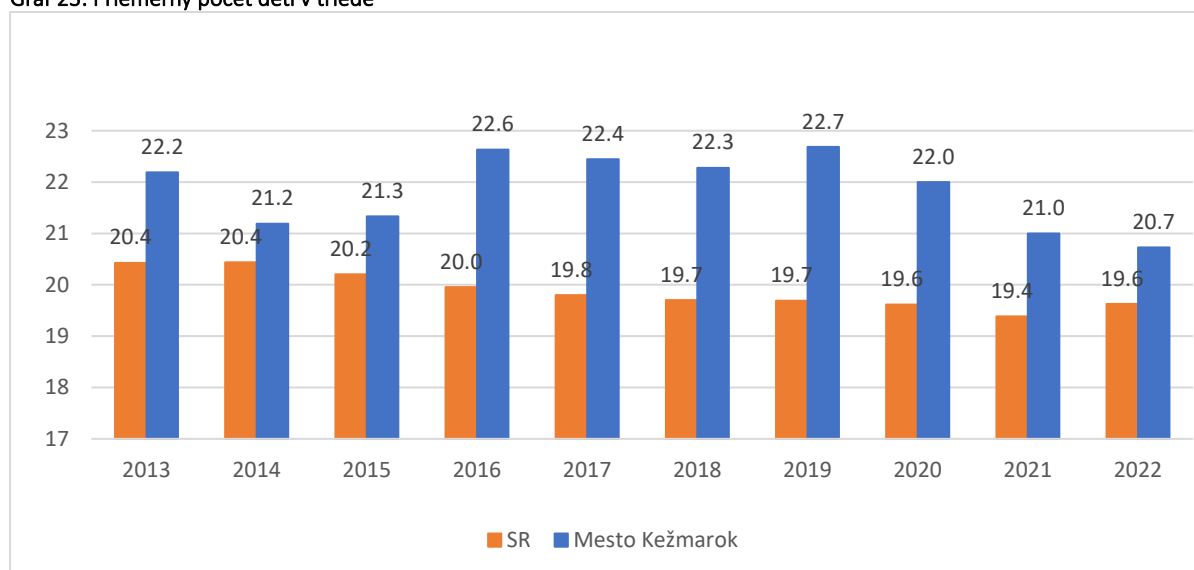
V meste Kežmarok sa nachádzajú 4 materské školy v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta: Nižná brána, Karola Kuzmányho, Cintorínska a Možiarska. Tento počet sa za posledných 10 rokov nemenil. Vývoj počtu detí za toto obdobie mierne kolíše, avšak bez výraznejších výkyvov; za posledné tri roky mierne rastie, pričom však už nedosahuje maximálnu hodnotu z roku 2013 (viď Graf 22). V závislosti od počtu detí sa vyvíja aj počet tried, ktorý sa pohybuje v rozmedzí 18-22, a tiež počet učiteľov (38-44).

Graf 22: Vývoj počtu detí v mestských materských školách

Zdroj: ŠÚ SR, 2022

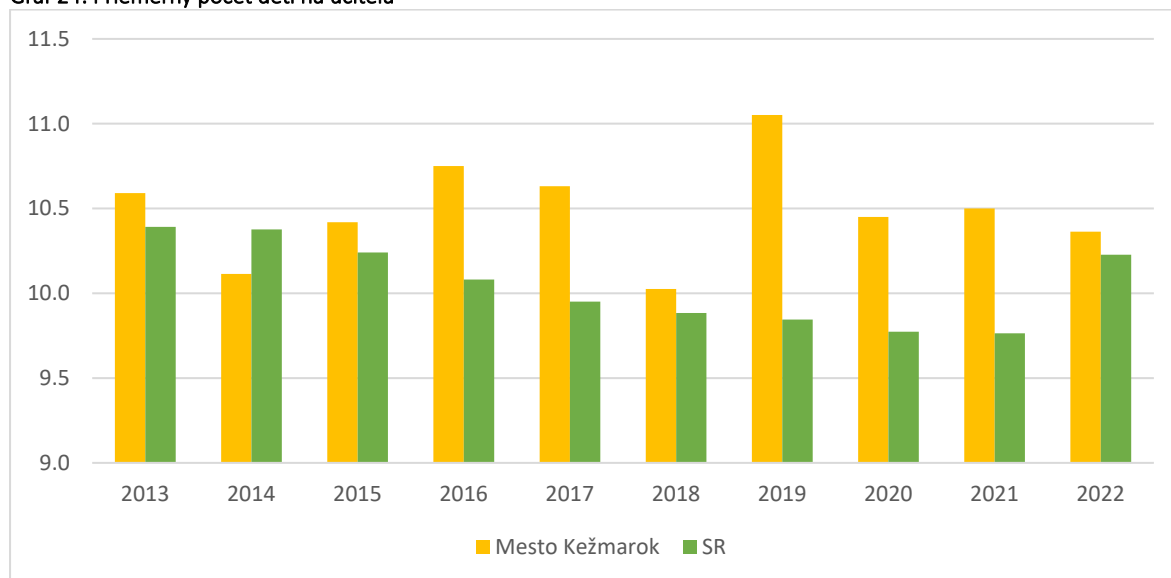
Graf 23: Priemerný počet detí v triede

Zdroj: ŠÚ SR, 2022

Priemerný počet detí v triedach materských škôl v Kežmarku za posledných 10 rokov dosahuje priemer 21,8 – pre porovnanie táto hodnota pre SR je 19,9. Tento pomer sa v menšej miere zrkadlí aj pri priemernom počte detí na jedného učiteľa – v meste Kežmarok je to za obdobie 2013-2022 hodnota 10,5, v prípade SR 10,1. Kým v prípade SR však priemerný počet detí na učiteľa má až do roku 2021 vyrovnaný – klesajúci trend, v prípade Kežmarku má tento údaj pomerne kolísavý priebeh, s maximom v roku 2019 (11,1).

Graf 24: Priemerný počet detí na učiteľa

Zdroj: ŠÚ SR, 2022

3.2 Základné školstvo

V zriaďovateľskej pôsobnosti mesta Kežmarok sa nachádzajú tri základné školy- Základná a materská škola Nižná brána, Základná škola Dr. Daniela Fischera, Základná škola Grundschule, Hradné nám.

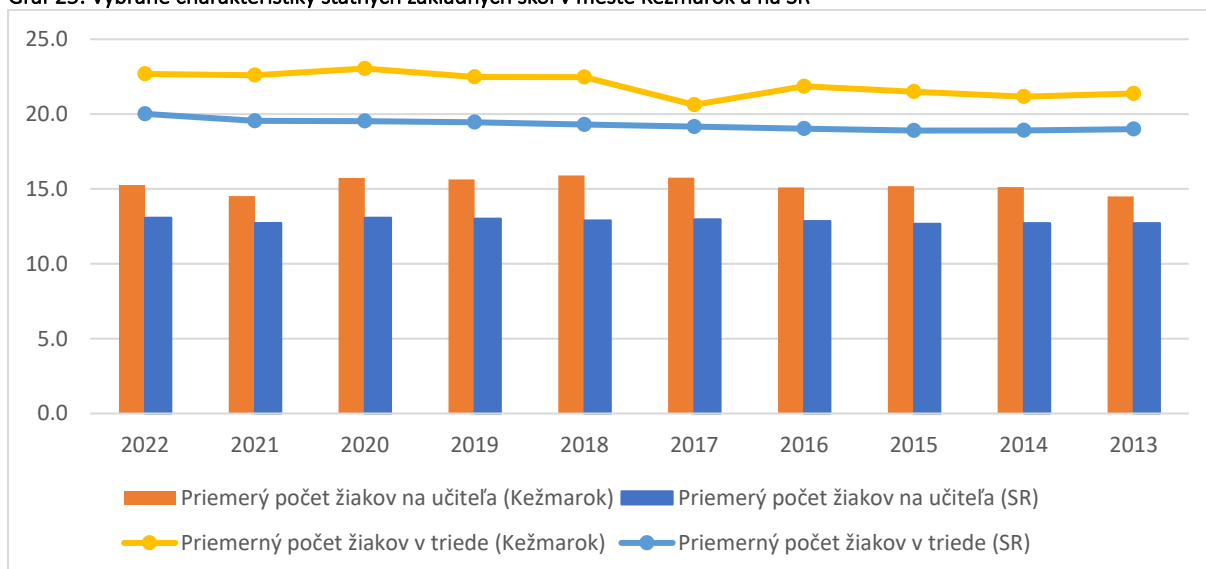
Tabuľka 4: Vybrané štatistické ukazovatele ZŠ v Kežmarku v porovnaní so SR

	Kežmarok						SR	
	Základné školy	Počet žiakov	Počet tried	Počet učiteľov	Priemerný počet žiakov v triede	Priemerný počet žiakov na učiteľa	Priemerný počet detí v triede	Priemerný počet žiakov na učiteľa
2022	3	1633	72	107	22,7	15,3	20,0	13,1
2021	3	1627	72	112	22,6	14,5	19,5	12,7
2020	3	1636	71	104	23,0	15,7	19,5	13,1
2019	3	1641	73	105	22,5	15,6	19,5	13,0
2018	3	1685	75	106	22,5	15,9	19,3	12,9
2017	3	1670	81	106	20,6	15,8	19,2	13,0

2016	3	1661	76	110	21,9	15,1	19,0	12,9
2015	3	1655	77	109	21,5	15,2	18,9	12,7
2014	3	1693	80	112	21,2	15,1	18,9	12,7
2013	3	1667	78	115	21,4	14,5	19,0	12,7

Zdroj: ŠÚ SR, 2022

Graf 25: Vybrané charakteristiky štátnych základných škôl v meste Kežmarok a na SR

Zdroj: ŠÚ SR, 2022

Vývoj počtu žiakov navštevujúcich základné školy v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta Kežmarok ma z dlhodobého pohľadu (obdobie 2018-2022) mierne klesajúci trend – pokles pri porovnaní školských rokov 2021/22 a 2017/18 bol na úrovni -2,2 %. Podobne je na tom aj vývoj počtu žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia (SZP) a marginalizovaných rómskych komunít (MRK), priemer za obdobie je 1,7 % celkového počtu žiakov, avšak tu je pokles pri pohľade na absolútne čísla oveľa výraznejší – rozdiel školských rokov 2021/22 a 2017/18 vykazuje pokles až na úrovni -37,3 %. Z hľadiska prospechu vykazuje za sledované obdobie v priemere viac ako 80% žiakov SZP a MRK podpriemerné (65,2 %) alebo horšie (neprospeli – 19,1 %) výsledky. Pri pohľade na jednotlivé školské roky možno v posledných 2 rokoch sledovať výrazné zvýšenie počtu týchto žiakov, ktorí neprospeli (nárast až o 83 % medzi šk. rokmi 2017/18 a 2021/22), a to pri už spomenutom poklese celkového počtu SZP a MRK žiakov – teda pri nižšom počte SZP a MRK žiakov, väčšia časť z nich v súčasnosti dosahuje nedostatočné študijné výsledky (ako tomu bolo v šk. roku 2017/18).

Skupina SZP a MRK s podpriemernými výsledkami tvorí za sledované obdobie približne 65% z celkového počtu SZP a MRK žiakov, a hodnota tohto podielu nedosahuje v sledovanom období výrazné odchýlky.

Tabuľka 5: Vybrané ukazovatele prospechu žiakov ZŠ

	k 30.6.2022	k 30.6.2021	k 30.6.2020	k 30.6.2019	k 30.6.2018	Priemer 2018- 2022
Celkový počet žiakov	1 634	1 643	1 641	1 685	1 670	1655
Počet žiakov opakujúcich ročník	18	44	21	31	30	29
Podiel žiakov opakujúcich ročník z celkového počtu žiakov	1,1%	2,7%	1,3%	1,8%	1,8%	1,7%
Počet SZP a MRK žiakov navštevujúcich ZŠ	42	54	69	71	67	61
Podiel SZP a MRK žiakov navštevujúcich ZŠ	2,6%	3,3%	4,2%	4,2%	4,0%	3,7%
Počet SZP a MRK žiakov s podpriemerným prospechom	29	33	47	43	45	39
Podiel SZP a MRK žiakov s podpriemerným prospechom (z celkového počtu SZP a MRK žiakov)	69,0%	61,1%	68,1%	60,6%	67,2%	65,2%
Počet SZP a MRK žiakov, ktorí neprospešli	11	15	10	13	6	11
Podiel SZP a MRK žiakov, ktorí neprospešli (z celkového počtu žiakov)	0,7%	0,9%	0,6%	0,8%	0,4%	0,7%
Podiel SZP a MRK žiakov, ktorí neprospešli (z celkového počtu SZP a MRK žiakov)	26,2%	27,8%	14,5% ¹	18,3%	9,0%	19,1%

Zdroj: Oddelenie školstva MSÚ Kežmarok

Kvalita výchovno-vzdelávacej činnosti ZŠ

Skúmanie kvality výchovno-vzdelávacej činnosti ZŠ sa uskutočňuje prostredníctvom celoslovenského testovania vedomostí žiakov 9. ročníka ZŠ a to po skončení 1.polroka školského roka z predmetov matematika a slovenský jazyk. Toto testovanie sa nazýva Monitor 9 a výsledky monitoru vedomostí sú jedným z kritérií hodnotenia kvality pedagogickej práce základnej školy.

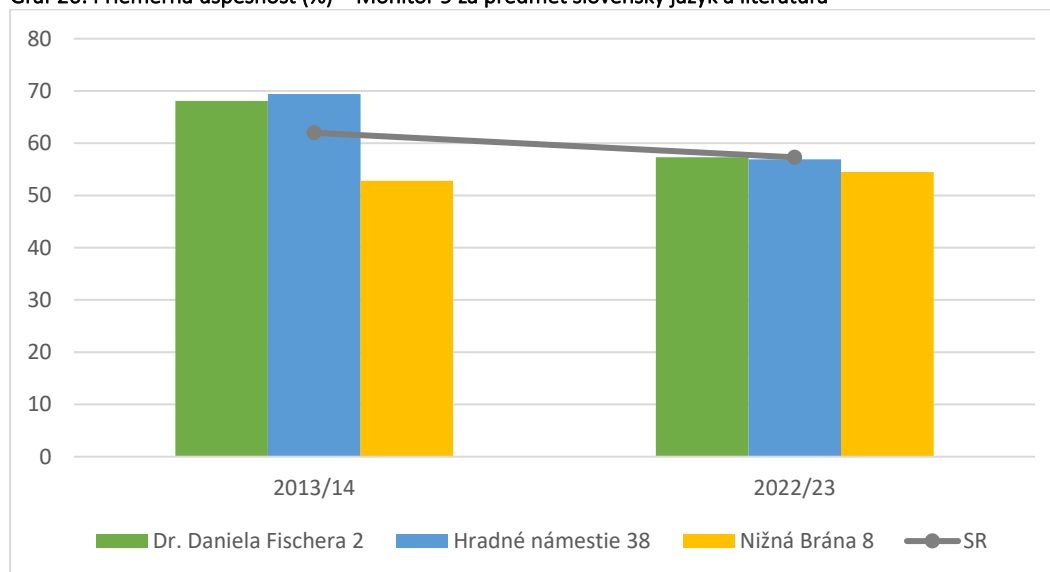
Grafy č. 26 a 27 zobrazujú výsledky Monitoru 9 ako priemernú úspešnosť školy v %, a to na úrovni jednotlivých ZŠ v meste Kežmarok, ako aj na úrovni SR. Pre porovnanie uvádzame výsledky za dve rôzne časové obdobia- školský rok 2013/14 a 2022/23.

Hodnoty za mesto Kežmarok ako celok (priemer výsledkov troch sledovaných škôl) sa za sledované obdobie výrazne neodlišujú od celoslovenského priemeru - najväčšia odchýlka (o 2,7%) bola zaznamenaná v školskom roku 2013/14, a to za predmet matematika.

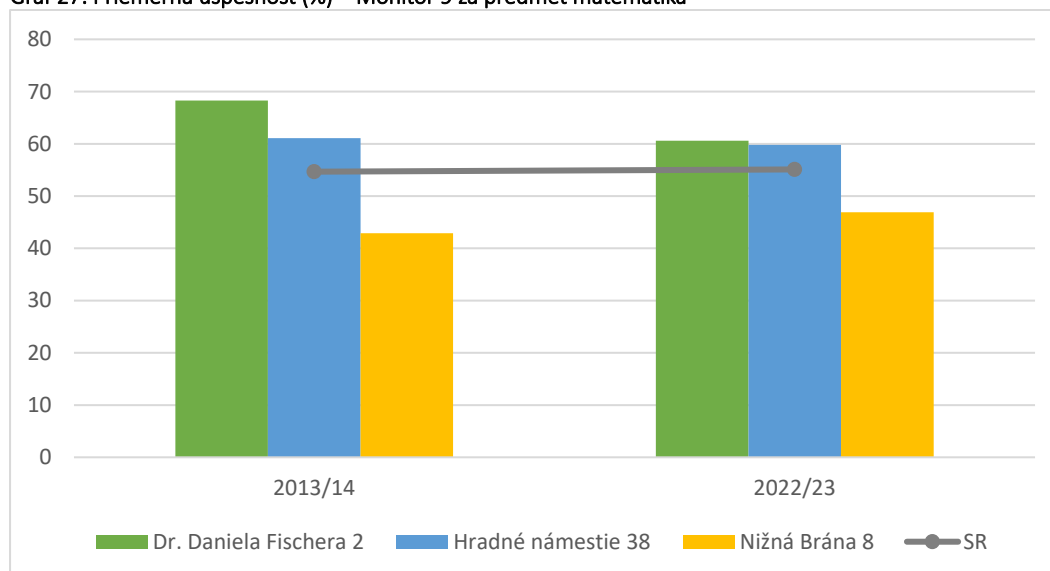
Pri pohľade na výsledky testovania jednotlivých škôl je zrejmé, že situácia je odlišná:

¹ Údaj o prospechu žiakov zo SZP a MRK skresľujú štatistiky zo školského roka 2019/2020, rok bol poznačený pandémiou koronavírusu, prerušenie prezenčnej výučby sa začalo v marci 2020 a trvalo až do júna 2020. Z dôvodu neočakávanej situácie a jej prispôbovaniu sa vo výučbe (výučba online), ministerstvo školstva SR vydalo odporúčanie na neopakovanie ročníka, čím sa celonárodne znížil počet žiakov s horším prospechom. Dištančná výučba navyše vyžadovala určité technické vybavenie domácnosti (notebook, internetové pripojenie..), pričom práve žiaci zo SZP a MRK, sa vzhľadom na nedostatočné technické zabezpečenie domácnosti nemohli plnohodnotne vzdelávať. Vzhľadom na popísané okolnosti sa vo výsledku počet žiakov ZŠ s horším priemerom znížil, avšak nemožno predpokladať, že príčinou bolo zvýšenie vzdelanostnej úrovne žiakov, hovoríme preto o takzvanom umelom znížení žiakov s horším prospechom.

Graf 26: Priemerná úspešnosť (%) – Monitor 9 za predmet slovenský jazyk a literatúra

Zdroj: <https://vysledky.nucem.sk/>

Graf 27: Priemerná úspešnosť (%) – Monitor 9 za predmet matematika

Zdroj: <https://vysledky.nucem.sk/>

V školskom roku 2013/14 sledujeme pomerne výrazné odchýlky od celoslovenského priemeru - v oboch predmetoch dosahujú ZŠ Dr. Daniela Fischera a Hradné námestie nadpriemerné výsledky. Naopak výsledky testovania na škole Nižná brána sú v porovnaní s národným priemerom dlhodobo skôr podpriemerné - v školskom roku 2013/14 v priemere (za oba testované predmety) približne o 10 %, v školskom roku 2022/23 približne o 5 %.

Celkovo možno z hľadiska zmeny v čase konštatovať, že výsledky testovania základných škôl v meste Kežmarok sa v školskom roku 2022/23 priblížili celoslovenskému priemeru, pričom v prípade ZŠ Dr. Daniela Fischera a Hradné námestie 38 ide o negatívny jav (keďže v roku 2013/14 dosahovali výrazne vyššie hodnoty ako bol priemer SR – o 7- 10 %), v prípade ZŠ Nižná brána predstavuje tento vývoj malé zlepšenie (približne o 4 %).

3.3 Mimoškolská záujmová činnosť

Základná umelecká škola

V meste Kežmarok sa nachádza 1 základná umelecká škola s právnou subjektivitou s 2 alokovanými pracoviskami (Antona Cígera a Petržalská), pričom ZUŠ Antona Cígera má 5 odborov.

Tabuľka 6: Počet žiakov v jednotlivých odboroch ZUŠ

počet žiakov k 15.9.	2017/18	2018/19	2019/20	2020/21	2021/22
Hudobný odbor	359	374	368	357	334
Výtvarný odbor	382	423	375	363	349
Literárno-dramatický odbor	77	80	80	65	59
Tanečný odbor	358	347	283	290	243
Audio a multimediálny odbor				16	12
SPOLU	1176	1224	1106	1091	997

Zdroj: výročné správy mesta Kežmarok

Celkovo má počet žiakov venujúcich sa záujmovej činnosti v ZUŠ skôr klesajúci charakter (zmena približne -15% medzi šk. rokmi 2017/18 a 2021/22), v rámci odborov je prevažne rastúci záujem o hudobný a výtvarný odbor (v šk. roku 2021/22 takmer 70% všetkých prihlásených), naopak počet žiakov prihlásených na literárno-dramatický a tanečný odbor v sledovanom období mierne klesá.

Tabuľka 7: Počet absolventov jednotlivých odborov v čase

Odbor	2012/13	2017/18	2018/19	2019/20	2020/21	2021/22
Hudobný odbor	32	26	42	47	62	57
Výtvarný odbor	22	28	42	33	60	64
Literárno-dramatický odbor	18	3	11	2	16	12
Tanečný odbor				46	38	7
Audio a multimediálny odbor						0
SPOLU	72	57	95	128	176	140
Počet absolventov SZP a MRK žiakov					12	14

Zdroj: MSÚ Kežmarok

Podobne aj väčšina absolventov vychádza z hudobného a výtvarného odboru - v šk. roku 2021/22 približne 86%. Na základe dostupných údajov, za šk. roky 2020/21 a 2021/22, bolo iba 7-10% absolventov zo sociálne znevýhodneného prostredia (SZP) a marginalizovaných rómskych komunít (MRK).

Centrum voľného času

Centrum voľného času spĺňa charakter otvoreného zariadenia a je prístupné všetkým deťom a mládeži (6-15 r.) počas celého školského roka, vrátane školských prázdnin. Ťažiskom činnosti centra voľného času je v jeho výchovno-vzdelávacej činnosti, záujmovej a rekreačnej činnosti pre deti a mládež.

Počet útvarov CVČ, ako aj počet detí, ktoré ich navštevujú za posledných 5 rokov výrazne klesol: počet útvarov o 70% a počet detí o približne 40% (na túto situáciu mohli mať vplyv pandemické roky 2020-2021, preto bude smerodajný ďalší vývoj tejto oblasti).

Tabuľka 8: Počet detí a útvarov v CVČ

	2017/18	2018/19	2019/20	2020/21	2021/22
počet detí	782	724	552	539	447
počet útvarov	58	52	44	42	17

Zdroj: výročné správy mesta Kežmarok

3.4 Kvalita školskej infraštruktúry

Situácia z hľadiska technického stavu budov a vybavenie väčšiny základných škôl už v roku 2013 zahŕňala komplexnú rekonštrukciu ZŠ na ul. Nižná brána; čiastočnú rekonštrukciu ZŠ na Hradnom námestí a rekonštrukciu strechy ZŠ na ul. Dr. D. Fischera. V realizácii bola rekonštrukcia ZŠ sv. Kríža na Petržalskej ul., a naplánovaná bola rekonštrukcia športového areálu pri ZŠ, Nižná brána 2.

Od roku 2016 boli zrealizované nasledujúce investície do infraštruktúry a vybavenia základných škôl a centra voľného času v meste Kežmarok:

2016	SPOLU	403 092 EUR
	Oprava strechy ZŠ Nižná brána	72 000 EUR
	Zateplenie a oprava časti strechy ZŠ Dr. D. Fischera	208 212 EUR
	Sanácia budovy ZŠ Grundschule Hradné námestie	90 000 EUR
	Prestavba sociálnych zariadení ZŠ Sv. Kríža	32 880 EUR
2017	SPOLU	279 312 EUR
	Oprava strechy Denné detské sanatórium	27 632 EUR
	Lezecká stena v CVČ	15 480 EUR
	ZŠ s MŠ Nižná brána – atletický ovál a rozbežisko	114 128 EUR

	ZŠ s MŠ Nižná brána – rekonštrukcia priestorov pre MŠ	86 552 EUR
	ZŠ s MŠ Sv. Kríža – oprava strechy	35 520 EUR
2018	SPOLU	12 115 EUR
	ZŠ Grundschule – kotolňa	6 000 EUR
	ZUŠ – grafické tablety	4 135 EUR
	Grafické softvéry	1 980 EUR
2019	SPOLU	95 359 EUR
	Vybavenie škol. jedální ZŠ Dr. Fischera, Nižná brána, Grundschule Hradné námestie	27 714 EUR
	ZUŠ – klavír	8 490 EUR
	ZUŠ – čembalo	5 980 EUR
	CVČ – multifunkčné ihrisko + revitalizácia areálu	53 175 EUR
2020	SPOLU	652 755 EUR
	Modernizácia športového vybavenia škol. záhrady MŠ Možiarska	4 631 EUR
	Rozšírenie a zateplenie MŠ Možiarska 1	271 303 EUR
	Zníženie energetickej záťaže budovy MŠ Cintorínska	368 821 EUR
	Detské ihrisko pre najmenších v MŠ Kuzmányho	8 000 EUR
2021	SPOLU	508 250 EUR
	Vybavenie odborných učebni – ZŠ Dr. D. Fischera	174 260 EUR
	Vybavenie odborných učebni – ZŠ Grundschule Hradné námestie	166 830 EUR
	Vybavenie odborných učebni – ZŠ Nižná brána	139 070 EUR
	Exteriérové vybavenie MŠ Cintorínska	11 000 EUR
	ZŠ Nižná brána – schodolez	4 400 EUR
	MŠ Kuzmányho – školská jedáleň	3 500 EUR
	ZUŠ – Klavír	9 190 EUR

Zdroj: Webstránka mesta Kežmarok

4 Zdravotná starostlivosť

Zdravotnú starostlivosť v meste poskytuje Nemocnica Dr. V. Alexandra, poliklinika a štátni a súkromní lekári.

Nemocnica Dr. Vojtecha Alexandra vznikla v roku 2005 ako nezisková organizácia mesta Kežmarok. Od roku 2018 je nemocnica začlenená do skupiny AGEL- formou prenájmu nemocnice na 20 rokov s 5 ročnou opciou. Vstup strategického partnera má zabezpečiť stabilitu, modernizáciu prístrojového vybavenia a skvalitnenie poskytovaných služieb pre pacientov.

Nemocnica má sídlo má na Huncovskej ulici a svoje vysunuté pracoviská má na Hviezdoslavovej ulici (nemocnica s poliklinikou). Poslaním nemocnice je poskytovať zdravotnú starostlivosť s cieľom uspokojovať potreby pacientov. Táto zdravotná starostlivosť je aktuálne (2022) poskytovaná v kapacite 188 lôžok, z toho 139 je pre akútnych pacientov a 49 pre dlhodobo chorých.

Nemocnica Dr. Vojtecha Alexandra je poskytovateľom ambulantnej a ústavnej starostlivosti v rozsahu:

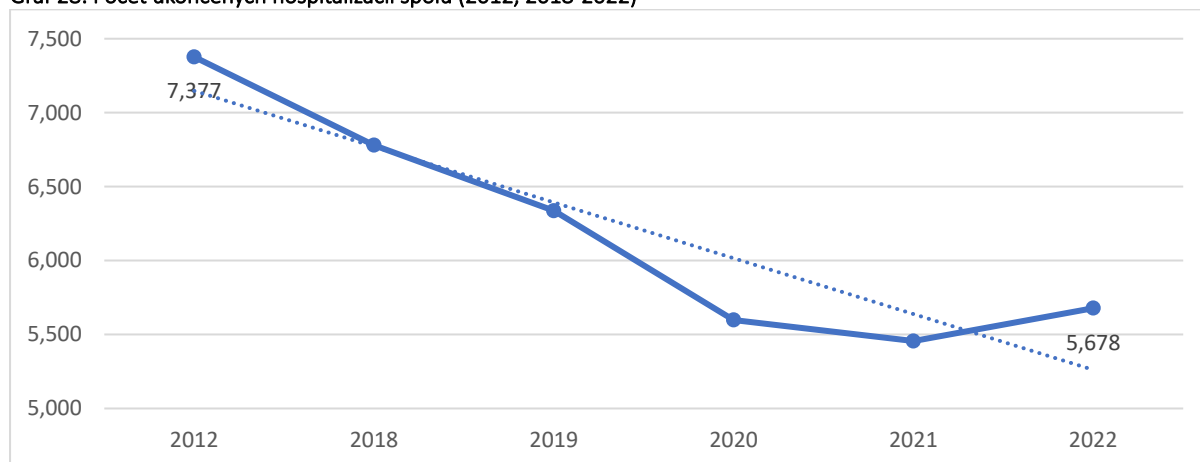
Ambulantná starostlivosť	Všeobecná ambulantná starostlivosť
	Špecializovaná ambulantná starostlivosť
Zariadenie na poskytovanie jednodňovej zdravotnej starostlivosti	
Zariadenie spoločných vyšetrovacích a liečebných zložiek	
Stacionár	
Ústavná starostlivosť	Ústavná starostlivosť
	Ústavná pohotovostná služba
	Jednotky intenzívnej starostlivosti
	Oddelenie liečebnej výživy a stravovania

Tabuľka 9: Prehľad vybraných ukazovateľov zdravotnej starostlivosti v roku 2022:

ODDELENIE	počet lôžok	počet ukončených hospitalizácií
Interné	34	1 182
JIS Interné	4	291
Detské	30	1 149
Gynekologicko-pôrodné	31	1 598
Chirurgické	12	89
OAIM	5	84
Novorodenecké	16	734
JIRS novorodenecké	3	158
ODCH	49	393
Plastická chirurgia	4	0
SPOLU	188	5 678

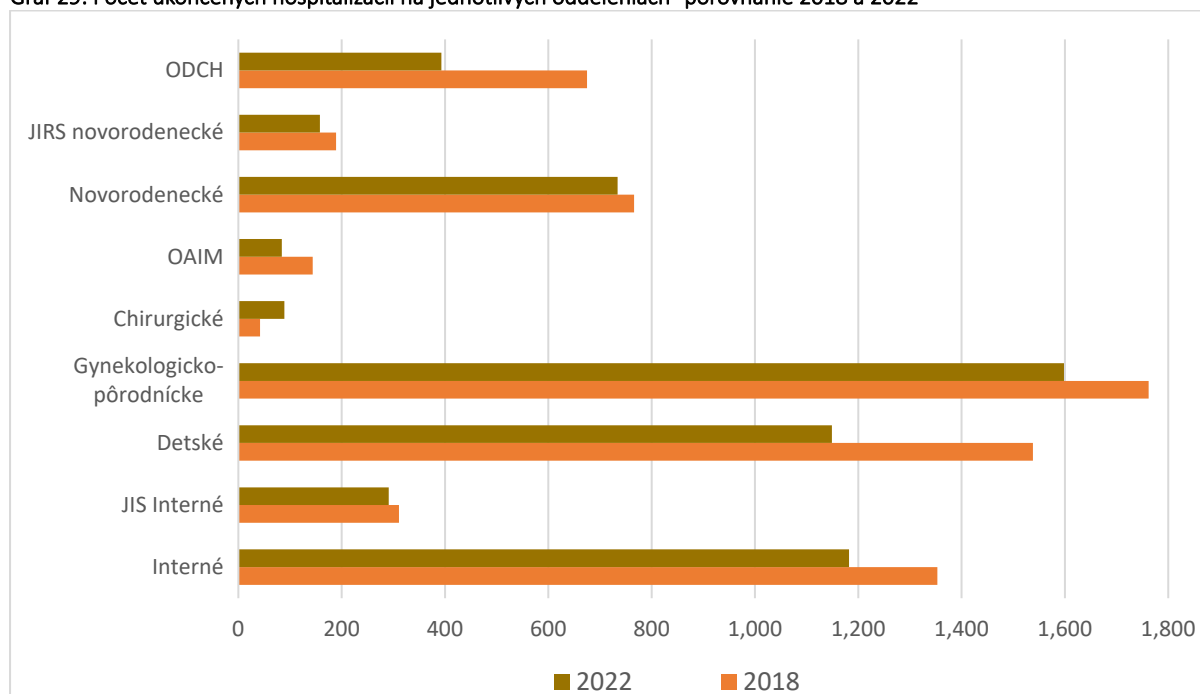
Zdroj: Výročná správa- Nemocnica Dr. Vojtecha Alexandra v Kežmarku n.o. (2022)

Graf 28: Počet ukončených hospitalizácií spolu (2012, 2018-2022)

Zdroj: Výročná správa- Nemocnica Dr. Vojtecha Alexandra v Kežmarku n.o. (2022)

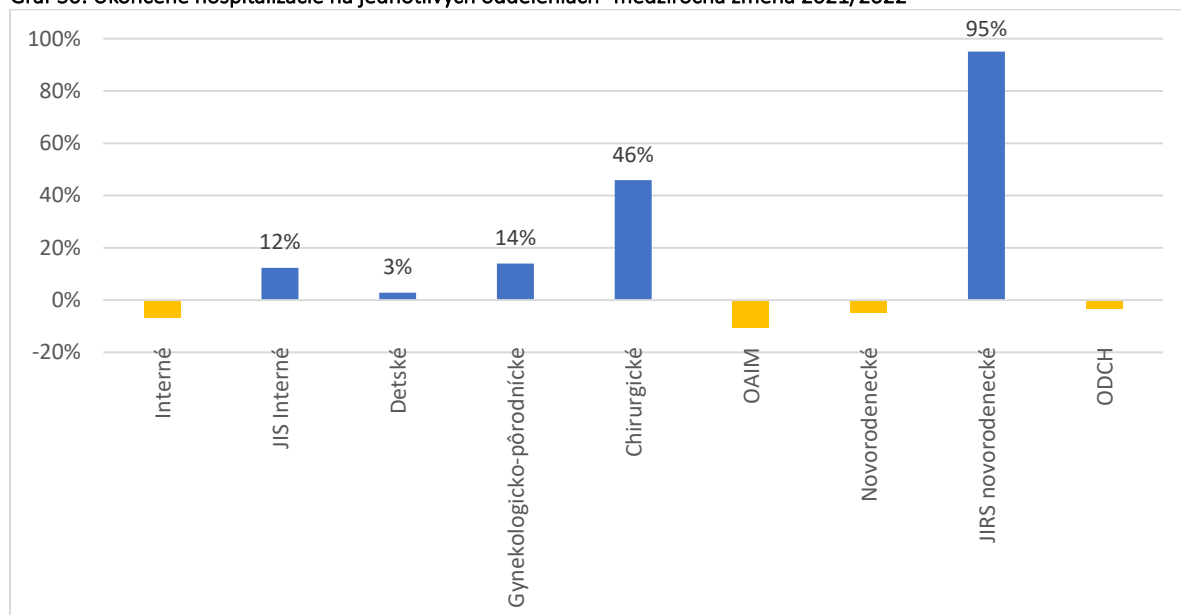
Graf 29: Počet ukončených hospitalizácií na jednotlivých oddeleniach- porovnanie 2018 a 2022

Zdroj: Výročná správa- Nemocnica Dr. Vojtecha Alexandra v Kežmarku n.o. (2022)

Počet ukončených hospitalizácií má za sledované obdobie 2018-2022 na všetkých oddeleniach dlhodobý klesajúci trend, s výnimkou oddelenia chirurgie, kde došlo oproti roku 2018 k nárastu približne o 50 %. Napriek dlhodobému klesajúcemu trendu počtu ukončených hospitalizácií možno pohľade na medzioroční zmenu sledovať nárast počtu ukončených hospitalizácií za posledný rok na viacerých oddeleniach:

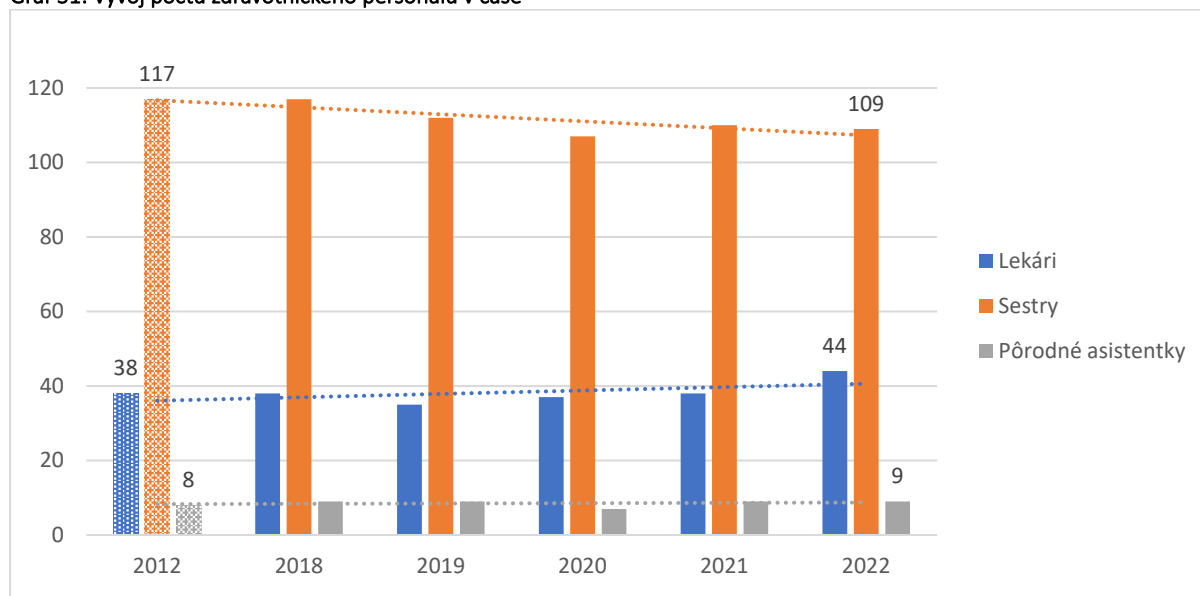
Graf 30: Ukončené hospitalizácie na jednotlivých oddeleniach- medziročná zmena 2021/2022

Zdroj: Výročná správa- Nemocnica Dr. Vojtecha Alexandra v Kežmarku n.o. (2022)

Nemocnica v súčasnosti zamestnáva spolu 277 zamestnancov, vývoj počtu zamestnaných vo vybraných zdravotníckych profesiách ilustruje nasledujúci graf:

Graf 31: Vývoj počtu zdravotníckeho personálu v čase

Zdroj: Výročná správa- Nemocnica Dr. Vojtecha Alexandra v Kežmarku n.o. (2022)

Nemocnica za posledných 5 rokov prešla modernizáciou a skvalitňovaním vybavenia v rôznych oblastiach, realizované investície zahŕňajú napríklad: modernizáciu čakární v ambulantnej časti nemocnice, zrekonštruované dlhodobo nevyužívané priestory operačných sál pre účely laboratórnych vyšetrovacích metód, zateplenie starej časti hlavnej budovy nemocnice za účelom energetických úspor, modernizáciu informačno-komunikačných technológií vrátane vybavenia vysokorýchlostným internetovým pripojením a nákupu softvérového vybavenia, výmenu výťahov, modernizáciu hlavného vstupu do nemocnice, či modernizáciu prístrojového vybavenia.

Centrum integrovanej zdravotnej starostlivosti

Mesto Kežmarok v roku 2020 začalo s realizáciou **výstavby Centra integrovanej zdravotnej starostlivosti** v areáli Nemocnice s poliklinikou Dr. Alexandra, nový zdravotný komplex bol naprojektovaný ako súčasť areálu nemocnice. Projekt v hodnote 6,5 milióna eur bol financovaný z eurofondov a z rozpočtu mesta a do budúcnosti prinesie skvalitnenie ambulantných služieb. V novopostavenej 5-poschodovej budove sa nachádza 24 ambulancií, rehabilitačné centrum a kongresové centrum. V rámci druhej etapy projektu bolo na štvrtom poschodí vybudované dialyzačné stredisko. Centrum bolo oficiálne sprevádzkované koncom septembra 2022.

5 Sociálne služby

Mesto má vypracovaný základný dokument pre oblasť sociálnych služieb - Komunitný plán sociálnych služieb mesta Kežmarok na roky 2014 – 2020 (aktualizovaný v roku 2018) a v súčasnosti prebieha príprava nového komunitného plánu mesta pre obdobie 2023 – 2030. Tento dokument detailne pojednáva o potrebách a o ponuke sociálnych služieb pre zraniteľné skupiny obyvateľov mesta v súlade so Zákonom o sociálnych službách.

Oddelenie sociálnych vecí Mestského úradu v Kežmarku zabezpečuje sociálnu pomoc v zmysle platnej legislatívy v nasledujúcich oblastiach:

5.1 Oblasť sociálnych služieb

Sociálna a posudková činnosť, opatrovateľská služba, základné sociálne poradenstvo

Na základe § 80 zákona o sociálnych službách je obec správnym orgánom v konaniach o odkázanosti na sociálnu službu a vyhotovuje posudok o odkázanosti na sociálnu službu, ktorého podkladom je zdravotný posudok. Najviac žiadostí o posúdenie bolo zaznamenaných v pandemických rokoch 2020-2021, kedy medziročná zmena 2019/2020 bola takmer 20% a v nasledujúcom roku 15%. Počet klientov opatrovateľskej služby v domácnosti rovnako výrazne narástol medzi rokmi 2019 a 2020 a následne v roku 2021, kde dosiahol maximum za sledované obdobie.

Tabuľka 10: Vybrané ukazovatele z oblasti sociálnych služieb mesta Kežmarok

	2018	2019	2020	2021	2022
Počet žiadostí o posúdenie odkázanosti na sociálnu službu.	n	92	110	126	94
Rozhodnutia o odkázanosti na sociálnu službu	118	84	71	118	89
Počet klientov opatrovateľskej služby v domácnosti	46	47	60	76	66
Počet klientov v Dome s opatrovateľskou službou	11	10	12	12	11
Počet zamestnaných opatrovateľiek	26	30	30	30	30

Zdroj: Výročné správy mesta Kežmarok (2018-2022)

n – nedostupný údaj

5.2 Oblasť sociálnych vecí

Sociálnoprávna ochrana detí, osobitný príjemca, opatrovníctvo

Ak sa poskytovaním dávky v hmotnej núdzi nedosiahne účel, na ktorý je dávka určená, mesto zabezpečí pre poberateľov dávok výkon osobitného príjemcu. Časť finančných prostriedkov je použitých na úhradu nákladov spojených s bývaním, zvyšok sa klientom vypláca v hotovosti. Výkon osobitného príjemcu mesto vykonáva aj v prípade záškoláctva maloletých detí a mladistvých.

Za sledované obdobie možno konštatovať klesajúci trend vývoja počtu spisov na výkon osobitného príjemcu na dávku v hmotnej núdzi a prídavku na dieťa, podobne je tomu aj pri počte klientov, ktorým boli vyplácané dávky v hmotnej núdzi a štátne dávky. Naopak za posledné dva roky výrazne stúpol počet sociálnych šetrení v rodinách, pri porovnaní s rokom 2018 je táto hodnota v roku 2022 až o 27% vyššia.

Tabuľka 11: Vybrané ukazovatele z oblasti sociálnych vecí mesta Kežmarok

	2018	2019	2020	2021	2022
Počet spisov na výkon osobitného príjemcu na dávku v hmotnej núdzi a prídavku na dieťa	27	24	13	9	10

Vyplatené dávky v hmotnej núdzi a štátne dávky – počet klientov	313	224	146	98	104
Sociálne šetrenia v rodinách spolu	49	44	34	63	62

Zdroj: Výročné správy mesta Kežmarok (2018-2022)

5.3 Oblasť komunitnej a terénnej sociálnej práce

Mesto Kežmarok bolo v období 2017-2022 zapojené v Národnom projekte „Terénna sociálna práca a terénna práca v obciach s prítomnosťou marginalizovaných rómskych komunit“, ktorý prebiehal v 2 fázach, a ktorý umožnil zamestnanie 2-3 terénnych pracovníkov (terénny sociálny pracovník a terénny pracovník), ktorí zabezpečovali klientom komplexnú starostlivosť v ich domácom prostredí prostredníctvom intervencií v oblasti zamestnanosti, bývania, zdravia, finančnej gramotnosti, sociálneho zabezpečenia a pod. Najvyšší počet klientov za sledované obdobie bol zaznamenaný v roku 2019, kedy bol zamestnaný aj najvyšší počet terénnych pracovníkov (3). V roku 2022 napriek nižšiemu počtu klientov bol zaznamenaný najvyšší počet intervencií pri počte iba 2 terénnych pracovníkov.

Tabuľka 12: Vybrané ukazovatele komunitnej a terénnej sociálnej práce

	2018	2019	2020	2021	2022
Počet klientov	157	128	81	94	96
Počet intervencií	n	1292	1067	897	1357
Počet terénnych pracovníkov	3	3	2	1/2*	2

*1 pracovníčka do 06/2021, 2 pracovníčky od 07/2021; n – nedostupný údaj

Zdroj: Výročné správy mesta Kežmarok (2018-2022)

5.4 Zariadenie pre seniorov (ZPS) a Zariadenie opatrovateľskej služby (ZOS)

Zariadenie pre seniorov a Zariadenie opatrovateľskej služby je zariadením poskytujúcim sociálnu starostlivosť (pomoc pri odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby, sociálne poradenstvo, sociálna rehabilitácia a ošetrovateľská starostlivosť) celoročnou pobytovou formou.

Tabuľka 13: Vybrané ukazovatele zariadení sociálnej starostlivosti mesta Kežmarok

	2018	2019	2020	2021	2022
Priemerná mesačná obsadenosť - Zariadenie pre seniorov	86%	86%	86%	74%	97%*
Priemerná mesačná obsadenosť - Zariadenie opatrovateľskej služby	85%	85%	85%	67%	98%**
Prijatí noví prijímatelia soc. služieb – ZPS	19	40	20	24	43
Prijatí noví prijímatelia soc. služieb – ZOS	5	7	2	2	3
Počet evidovaných v poradovníku žiadostí o poskytovanie sociálnych služieb	28	25	34	35	29

*celková kapacita znížená zo 115 na 100 klientov; ** celková kapacita znížená z 20 na 11 klientov

Zdroj: Výročné správy mesta Kežmarok (2018-2022)

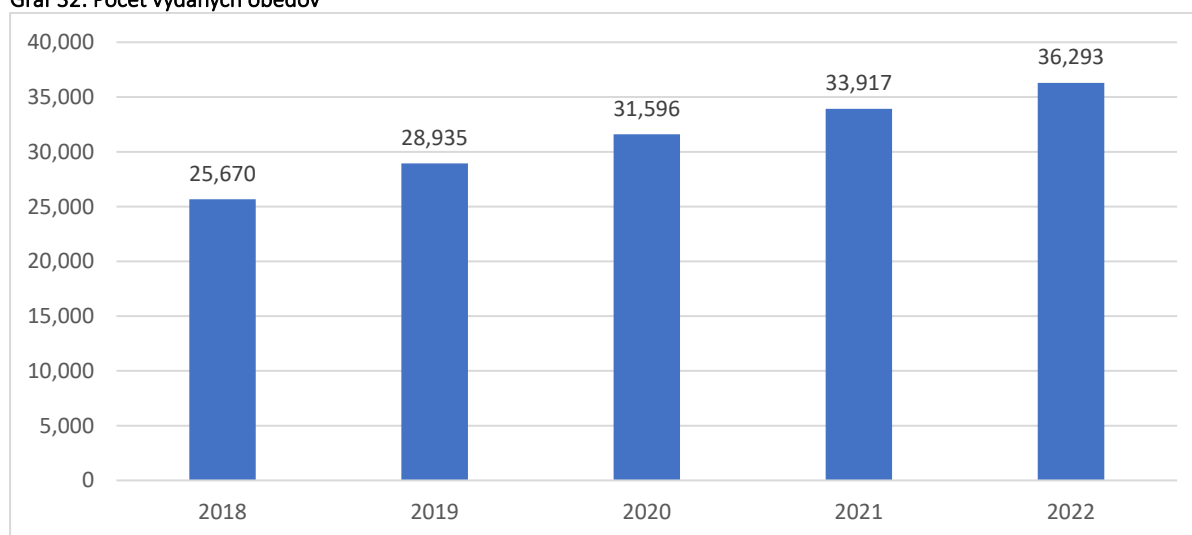
Priemerná mesačná kapacita oboch súčastí zariadenia sa v rokoch 2018-2020 pohybuje okolo 85-86%. Ako konštatuje výročná správa mesta za rok 2020, celkovú kapacitu zariadenia nie je možné naplniť jednak z dôvodu nevhodného prostredia nerekonštruovaných izieb pre imobilných obyvateľov a zároveň z dôvodu, že na rekonštruovaných oddeleniach sa vybudovaním sociálnych zariadení znížila celková

kapacita izieb. V roku 2021 obsadenosť ovplyvnila pandémie Covid-19 a súvisiaca povinnosť vytvorenia karanténnych izieb pre seniorov na základe usmernenia Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR. V roku 2022 bola na základe uznesenia mestského zastupiteľstva znížená kapacita zariadenia v oboch sekciách, čo malo za následok nárast obsadenosti (pri zníženej kapacite).

Počet nových prijímateľov sociálnych služieb v ZPS má s výnimkou pandemických rokov 2020-2021 rastúci trend, oproti roku 2018 došlo v roku 2022 k nárastu počtu nových klientov o viac ako 50%. V prípade ZOS sa takýto trend za sledované obdobie neobjavuje, priebeh počtu nových klientov má skôr klesajúci trend. Naopak počet evidovaných v poradovníku žiadostí o poskytovanie sociálnych služieb dosahuje najväčší nárast práve v období pandemických rokov 2020-2021.

ZPS a ZOS ponúka možnosť odoberania a rozvozu obedov pre externých stravníkov - invalidných a starobných dôchodcov s nepriaznivým zdravotným stavom, s trvalým pobytom na území mesta Kežmarok. Počet vydaných obedov za sledované obdobie kontinuálne rastie. Rozvoz zabezpečuje oddelenie sociálnych vecí.

Graf 32: Počet vydaných obedov

Zdroj: Výročné správy mesta Kežmarok (2018-2022)

Denné centrum Martina Lányiho 3

Denné centrum na ulici Martina Lányiho 3 združuje dva kluby – Klub dôchodcov Kežmarok a Združenie kresťanských seniorov Kežmarok, spolu s počtom členov 116 (2022). Slúži na uspokojovanie kultúrnych a spoločenských záujmov seniorov.

5.5 Komunitný plán sociálnych služieb

Tabuľka 14: Prehľad opatrení Komunitného plánu a plnenie jednotlivých aktivít za roky 2017-2021

Aktivita	Plnenie				
	2017	2018	2019	2020	2021
Opatrenie 1: Zvyšovať kvalitu poskytovaných sociálnych služieb v zariadeniach sociálnych služieb					
Zvýšiť počet odborných zamestnancov v ZpS a ZOS v súlade so zákonom o sociálnych službách	A	A	A	A	A

Zaviesť v ZpS a ZOS supervíziu	N	A	A	A	A
Zaviesť využívanie dobrovoľníkov a absolventskej praxe študentov stredných i vysokých škôl s relevantným vzdelaním	A	A	A	A	A
Zaviesť systém vzdelávania manažmentu, zamestnancov	A	A	A	A	A
Zvýšiť informovanosť o sociálnych službách (vyhľadávacia činnosť, masmediálna komunikácia)	A	A	A	A	A
Zabezpečiť dostupnosť odľahčovacej služby	0	0	X	X	X
Podpora bezplatného sociálneho poradenstva	A	A	X	X	X
Realizácia prieskumov u prijímateľov sociálnych služieb (spätná väzba)	A	A	A	A	A
Opatrenie 2: Skvalitniť poskytovanie terénnych sociálnych služieb					
Vytvoriť podmienky pre flexibilitu poskytovania opatrovateľských služieb (v prípade potreby občanov mesta zabezpečiť poskytovanie opatrovateľskej služby cez víkendy, počas noci, resp. nepretržite)	A	A	A	A	A
Realizovať vzdelávacie programy ďalšieho vzdelávania opatrovateľiek s dôrazom na zlepšenie komunikácie s klientom a jeho rodinou, riešenie konfliktných situácií a zvládanie stresu	N	N	N	A	N
Realizovať ciele informácie a propagačné aktivity na podporu rozvoja terénnych sociálnych služieb	A	A	A	A	A
Udržať terénnu sociálnu prácu ako súčasť organizačnej štruktúry a činností MsÚ Kežmarok v počte 2 terénnych sociálnych pracovníkov (ZSP) a 2 asistentov terénnych sociálnych pracovníkov (ATSP)	A?	A?	X	X	X
Opatrenie 3: Zlepšiť využitie komunitného centra					
Vypracovať a realizovať program činností Komunitného centra s dôrazom na prácu s deťmi so sociálne znevýhodneného prostredia v spolupráci so základnými školami a Centrom pedagogicko - psychologického poradenstva	N	N	N	N	X
Opatrenie 4: Vytvoriť podmienky pre aktívne starnutie seniorov					
Vybaviť a modernizovať priestory Denného centra - Klubu dôchodcov v meste	A	A	A	N	N
Realizovať kultúrne, športové, vzdelávacie aktivity pre skvalitnenie života aktívnych seniorov (prostredníctvom malých projektov) v spolupráci s Klubom dôchodcov, Mestskou políciou	A	A	A	N	N
Opatrenie 5: Zriadiť nové sociálne služby a ďalšie služby sociálnej starostlivosti pre sociálne slabšie skupiny obyvateľstva					
Vybudovať nocľaháreň pre 16 osôb podľa vypracovaného projektu	0	0	0	X	X
Vypracovať program zriaďovania nových sociálnych služieb podľa potrieb občanov	N	N	N	N	A

Opatrenie 6: Dobudovať bezbariérovosť na území mesta a vo verejne dostupných budovách					
Vypracovať pasport bariér v spolupráci s organizáciami venujúcim sa osobám so zdravotným postihnutím (pohybovo, zrakový a sluchovo postihnutých občanov)	A?	A?	A?	N	A?
Vypracovať a realizovať program opatrení na odstránenie všetkých identifikovaných bariér (bezbariérové mesto Kežmarok) najneskôr v plánovacom období 2014 – 2020	N	N	A?	A?	A?
Vypracovať súbor kritérií, odporúčaní, ktoré je potrebné zohľadňovať pre zabezpečenie bezbariérovosti pri novej výstavbe, pri povoľovaní novej výstavby v meste	0	0	X	X	X
Opatrenie 7: Zefektívniť koordináciu a spoluprácu subjektov poskytujúcich sociálne služby na území mesta					
Vytvoriť databázu subjektov pôsobiacich na území mesta a v okolí, ktoré sa venujú poskytovaniu sociálnych služieb (aké služby, pre akých prijímateľov)	0	0	X	X	X
Vybudovať komunikačnú platformu subjektov poskytujúcich sociálne služby na území mesta s cieľom zlepšenie vzájomnej informovanosti, výmeny skúseností, spolupráce, definovania spoločných projektov, aktivít a pod.	A?	A?	A?	A?	A

A – splnené, A? – čiastočne splnené, N – nesplnené, 0 – údaj nie je dostupný, X – vypustená aktivita

Zdroj: MSZ – Materiál na zasadnutie Mestského zastupiteľstva v Kežmarku 25.02.2021

5.6 Investície v sociálnej oblasti

Tabuľka 15: Prehľad najvýznamnejších investícií v sociálnej oblasti v rokoch 2016-2022

2016	SPOLU	91 996 EUR
	Začiatok rekonštrukcie Zariadenia pre seniorov a ZOS	85 114 EUR
	Altánok	4 464 EUR
	Osadenie minigolfu	2 418 EUR
2017	SPOLU	300 588 EUR
	Pokračovanie rekonštrukcie Zariadenia pre seniorov a ZOS	281 988 EUR
	Seniorfit Park – Zariadenie pre seniorov v Kežmarku	18 600 EUR
2019	SPOLU	9 950 EUR
	Štruktúrovaná kabeláž ZPS a ZOS	9 950 EUR
2020	SPOLU	136 995 EUR
	Nákup motorového vozidla s izotermickou úpravou + príspevok na stravu	30 000 EUR
	Podpora opatrovateľskej služby	96 268 EUR
	ZPS a ZOS automatické posuvné dvere	1 225 EUR
	ZPS a ZOS hydraulické sprchovacie vozíky	9 502 EUR
2021	SPOLU	500 315 EUR
	Zariadenie pre seniorov – rekonštrukcia a modernizácia bloku A, C1 a C2	413 000 EUR

	Príspevok na stravu, poskytovanie sociálnej služby, jedáleň	13 514 EUR
	Elektrické zdviháky a kúpacie vaky	6 442 EUR
	Veľkokapacitná práčka	6 468 EUR
	Podpora opatrovateľskej služby	60 891 EUR
2022	SPOLU	174 435 EUR
	Rozvoj terénnych komunitných a sociálnych služieb	35 000 EUR
	Zdvíhacia plošina pre Zariadenie pre seniorov a ZOS	16 682 EUR
	Altánok ZPS	19 000 EUR
	Auto na rozvoz stravy	0 EUR
	Denné centrum – rekonštrukcia sociálneho zariadenia	9 900 EUR
	Príspevok na pobytovú službu v ZPS pre obyvateľov Kežmarku	25 000 EUR
	Festival hudby, spevu a tanca seniorov + aktivity seniorov	3 000 EUR
	Podpora opatrovateľskej služby	65 853 EUR

V rokoch 2016-2022 bolo v sociálnej oblasti spolu investovaných 1 214 279 EUR, z toho najviac v roku 2021. Najväčší objem prostriedkov smeroval do rekonštrukcie ZPS a ZOS, a to vo viacerých fázach.

6 Bezpečnosť občanov a návštevníkov mesta

Pocit bezpečia obyvateľov mesta, ako aj jeho návštevníkov je jedným z predpokladov kvality života. O priamu bezpečnosť sa v Kežmarku starajú subjekty Policajný zbor a Mestská polícia Kežmarok.

6.1 Policajný zbor a jeho činnosť

Obvodné oddelenie Policajného zboru Kežmarok má svojej pôsobnosti mesto Kežmarok a obce Abrahámovce, Hradisko, Huncovce, Javorina (vojenský obvod), Ľubica, Malý Slavkov, Mlynčeky, Rakúsy, Stará Lesná, Stráne pod Tatrami, Tvarožná, Veľká Lomnica, Vlková, Vlkovce, Vrbov a Žakovce.

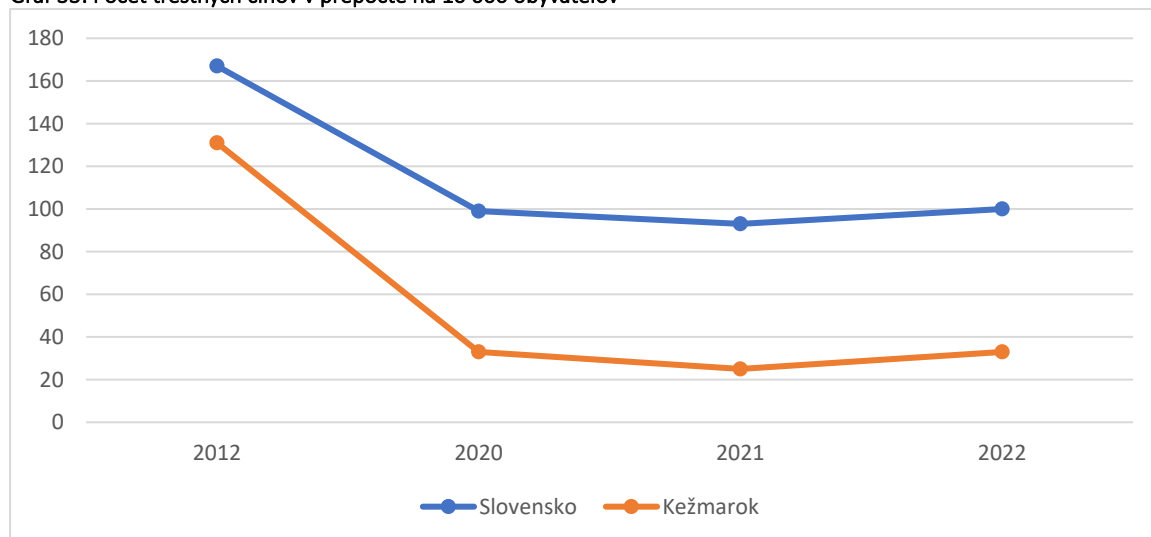
Územie mesta Kežmarok sa delí na 5 oblastí:

1. Kežmarok – mesto
2. Kežmarok – Sever
3. Kežmarok – JUH 1
4. Kežmarok – JUH 2
5. Kežmarok – JUH 3

V roku 2022 bolo v Kežmarku spáchaných 50 trestných činov, z čoho bolo 64 % objasnených. Za rovnaké obdobie bolo v celej SR spáchaných 54 586 trestných činov s 57 % objasnenosťou. V prepočte na 10 000 to znamená, že v Kežmarku bolo za rok 2022 spáchaných o 67 trestných činov menej ako na území celého Slovenska.

Z dlhodobého trendu (v porovnaní s rokom 2012) je možné konštatovať, že výrazné klesá počet spáchaných trestných činov, tak na území mesta ako aj celého štátu, ako ukazuje Graf 33.

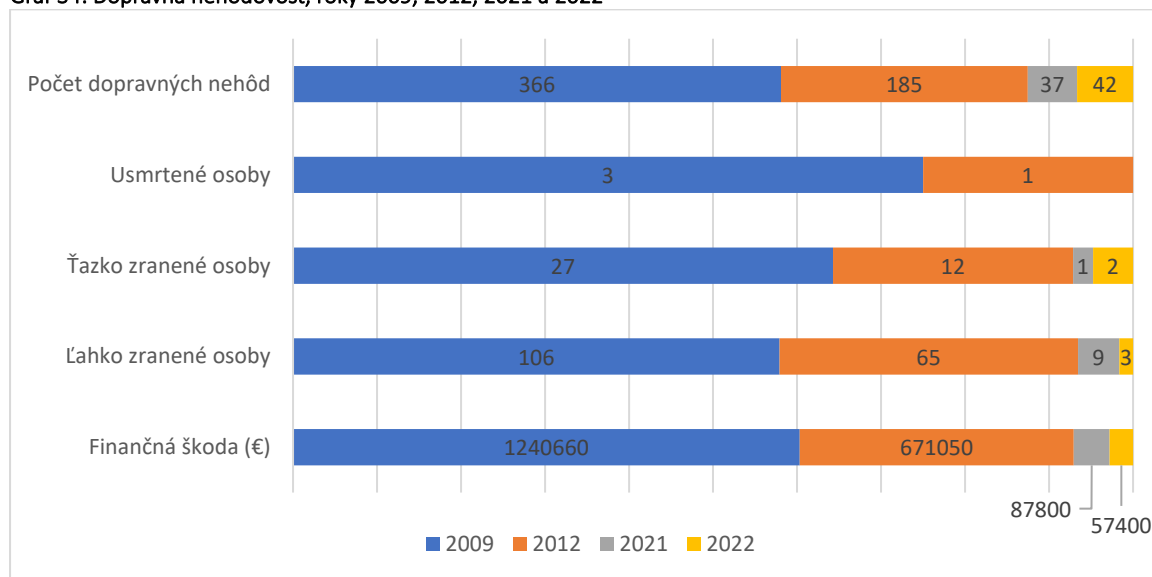
Graf 33: Počet trestných činov v prepočte na 10 000 obyvateľov

Zdroj: Policajný zbor SR, Obvodné oddelenie Kežmarok

Pozitívny trend je možné identifikovať aj v oblasti dopravnej bezpečnosti, keď sa výrazne zlepšili všetky sledované údaje. V porovnaní s rokom 2012 klesol počet dopravných nehôd v roku 2022 o 77 %.

Graf 34: Dopravná nehodovosť, roky 2009, 2012, 2021 a 2022

Zdroj: Policajný zbor SR, Obvodné oddelenie Kežmarok

Podľa údajov Policajného zboru patrí medzi 4 najčastejšie príčiny dopravných nehôd v Kežmarku:

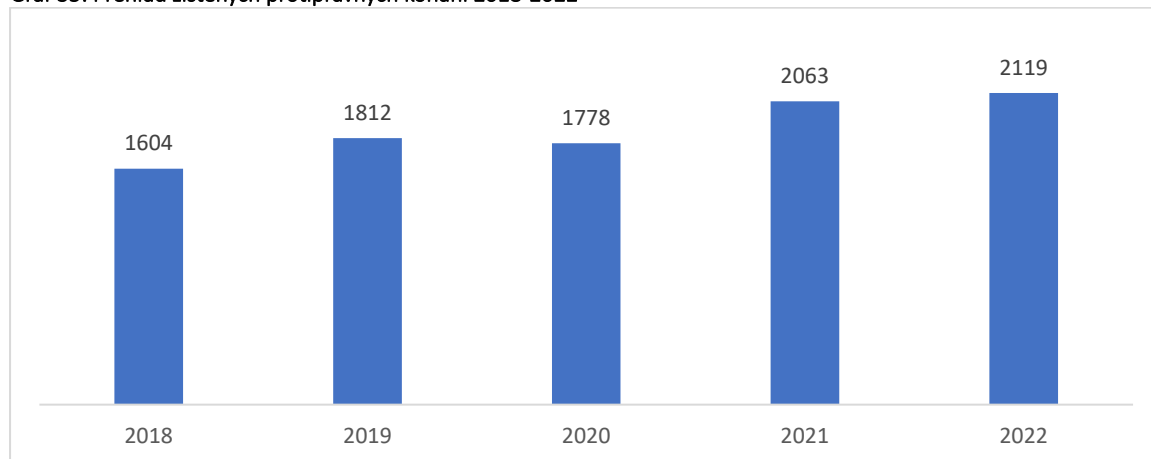
- nedodržanie vzdialenosti medzi vozidlami,
- prekročenie rýchlosti,
- nedanie prednosti chodcom na priechode,
- nesprávny spôsob jazdy.

6.2 Mestská polícia Kežmarok

Mestská polícia Kežmarok (ďalej v texte aj „MsP“) je poriadkový útvar pôsobiaci pri zabezpečovaní mestských vecí verejného poriadku, ochrany životného prostredia v meste a plnení úloh vyplývajúcich zo všeobecne záväzných nariadení mesta, z uznesení mestského zastupiteľstva, a z rozhodnutí primátora mesta.

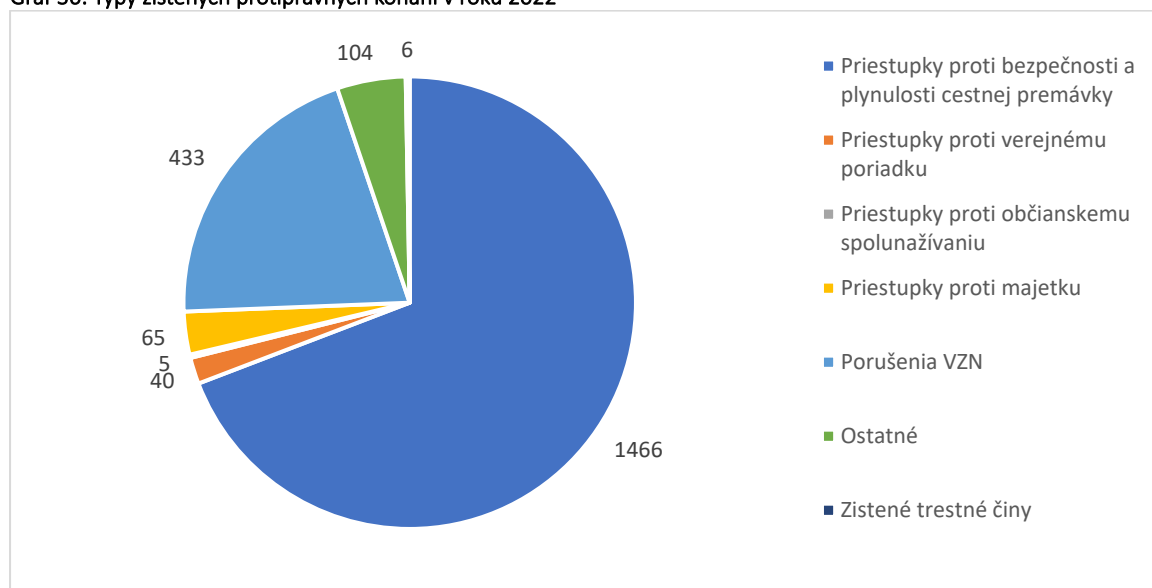
V období rokov 2018-22 bol MsP zaznamenaný stúpajúci trend zistených protiprávných konaní (Graf 35). Z hľadiska typu vysoko prevládajú priestupky proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky (Graf 36).

Graf 35: Prehľad zistených protiprávných konaní 2018-2022

Zdroj: Výročné správy mesta Kežmarok

Graf 36: Typy zistených protiprávnych konaní v roku 2022

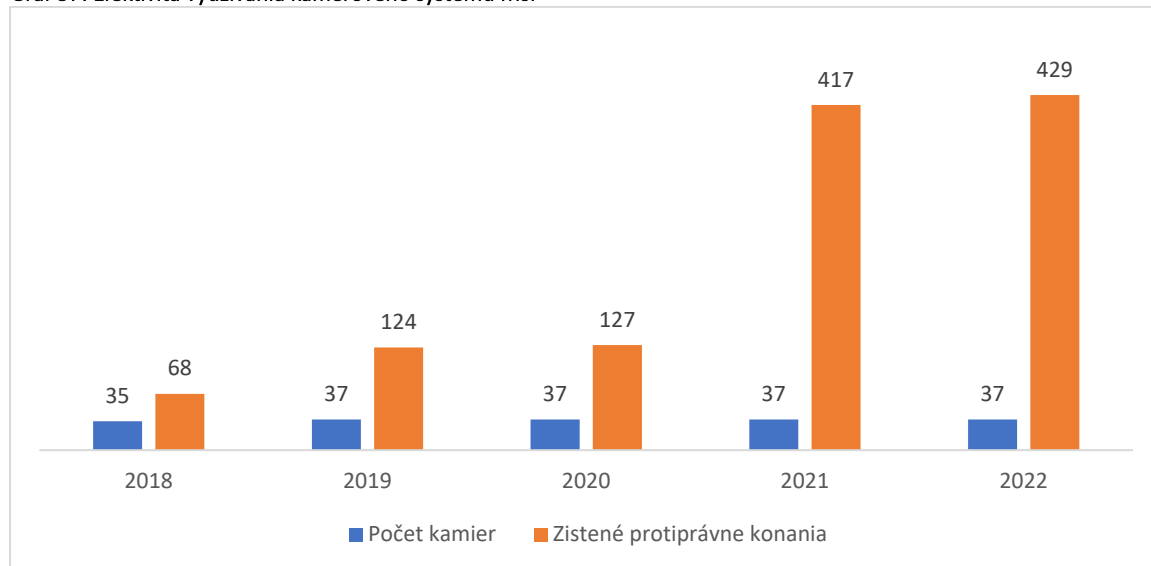

Zdroj: Výročné správy mesta Kežmarok

Počet príslušníkov MsP za dané obdobie bol stabilný – 19 (2018), 17 (2019) a 18 (2020-2022).

V rámci sledovaného obdobia sa výrazne zvýšila efektívnosť využívania kamerového systému, keď pri približne rovnakom počte kamier (35 vs. 37) stúpol počet zistených protiprávnych konaní o 530 % v porovnaní rokov 2018 a 2022 (Graf 37).

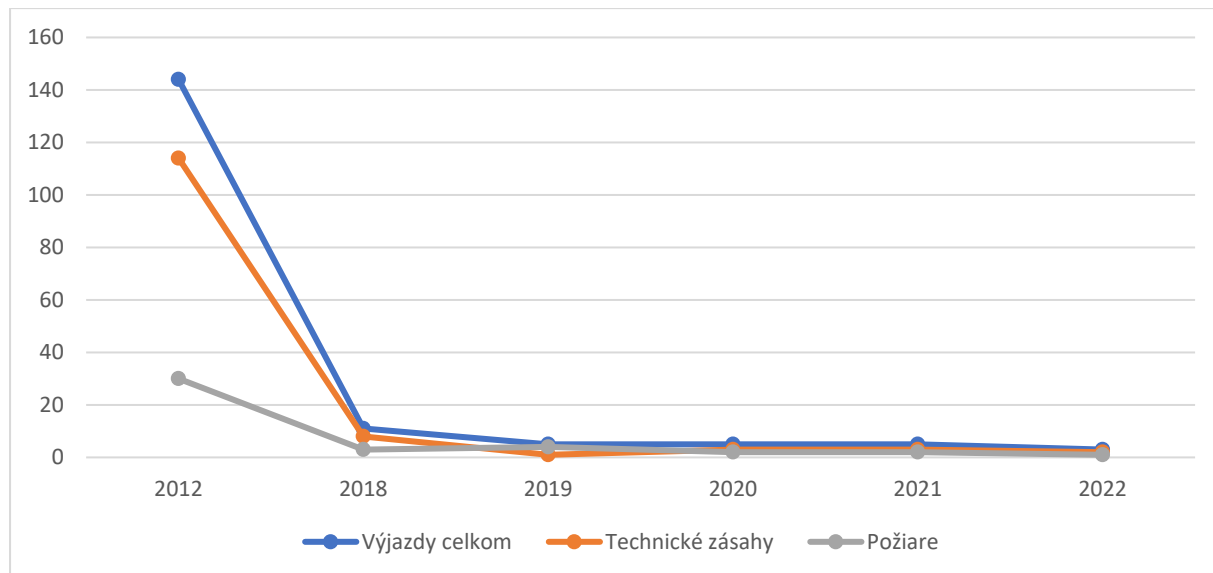
Graf 37: Efektívnosť využívania kamerového systému MsP

Zdroj: Výročné správy mesta Kežmarok

6.3 Protipožiarna ochrana

Okresné riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru (ďalej OR HaZZ) v Kežmarku zrealizovalo v období rokov 2018-2022 v meste Kežmarok výrazne menej výjazdov ako pred 10 rokmi, napr. v porovnaní s rokom 2012.

Zdroj: OR HaZZ, Kežmarok

Jedinou príčinou požiarov na území mesta v období 2018-2022 bolo vypaľovanie trávy a suchých porastov.

Aj v súvislosti s vplyvmi zmeny klímy **sú v súčasnosti veľkým rizikom lesné požiare**. V roku 2018 požiar v oblasti Kežmarských Žľabov vo Vysokých Tatrách zasiahol plochu už približne 30 hektárov. Požiar Lesov mesta Kežmarok zasiahol plochu v 4. a 5. stupni ochrany prírody, hasenie komplikoval neprístupný terén. Požiar likvidovalo 29 profesionálnych a osem dobrovoľných hasičov z Kežmarku, Popradu, Prešova a Spišskej Belej.

V roku 2021 bola najvyššia škoda spôsobená pri lesnom požiari 12 000 € Mestu Kežmarok a to pri požiari lesa v katastrálnom území Tatranská Lomnica, v lokalite Stráne pod Tatrami okres Poprad 24.04.2021. Plocha požiaru zmiešaného lesa a mladiny bola na výmere 5 ha. Presná príčina vzniku tohto požiaru nebola zistená.

Z tohto dôvodu aj v lete 2022 okresné úrady v Kežmarku a Poprade vyhlásili na základe nepriaznivých poveternostných podmienok na území v správe spoločnosti Lesy mesta Kežmarok, s. r. o., dočasný zákaz vstupu na lesné pozemky.

7 Voľný čas

7.1 Kultúra

Kultúra v meste Kežmarok je realizovaná prostredníctvom viacerých kultúrnych inštitúcií, ktoré pre občanov ponúkajú široké možnosti kultúrneho vyžitia. Medzi hlavných zriaďovateľov patrí:

- **Mesto Kežmarok** (Mestské kultúrne stredisko - Kino Iskra, Mestská knižnica, Výstavná sieň)
- **Prešovský samosprávny kraj** (Múzeum v Kežmarku)

Okrem toho pôsobí v meste folklórny súbor Magura (občianske združenie), detský folklórny súbor Goralik, Galéria U Anjela (občianske združenie). V Kežmarku pôsobia aj vydavateľstvá Vivit a Jadro.

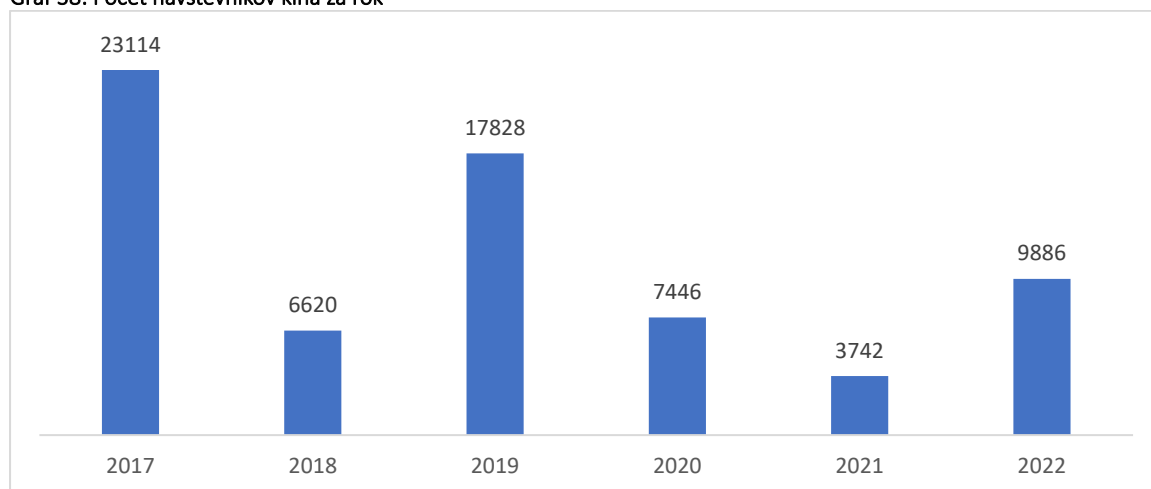
Mestské kultúrne stredisko

Mestské kultúrne stredisko (MsKS) je príspevkovou organizáciou mesta. MsKS zabezpečuje prevádzku a činnosť vo svojich zariadeniach - Kežmarská informačná agentúra, Kino Iskra v budove Reduty na Hlavnom námestí. V rámci hlavnej činnosti vykonáva MsKS evidenciu a financovanie nákladov podujatia Európske ľudové remeslo - ELRO, poskytuje bezplatné služby Kežmarskej informačnej agentúry a zabezpečuje grafickú prípravu, tlač a distribúciu Kežmarských novín.

Kino Iskra

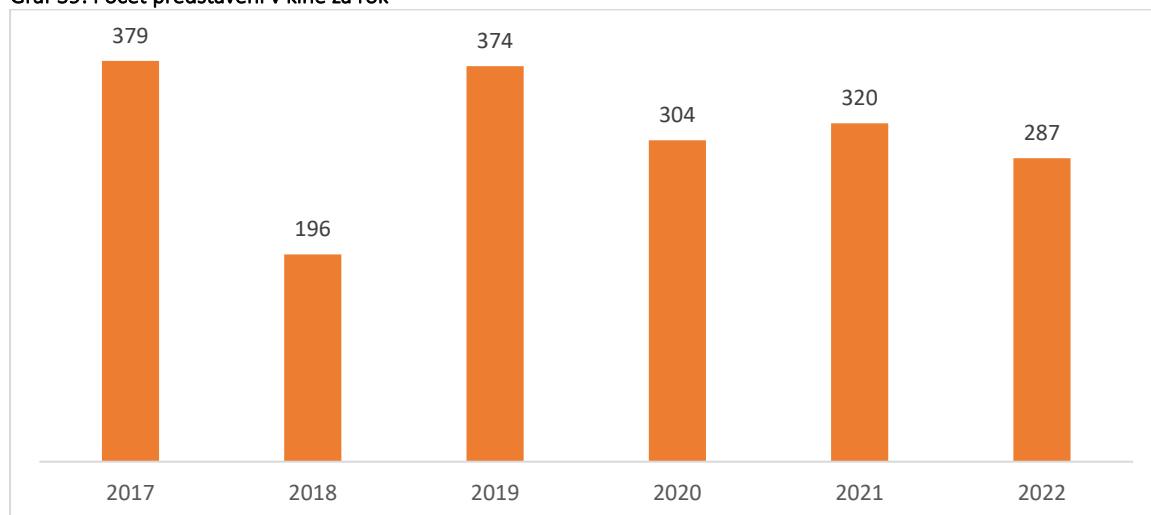
Kino ISKRA premietaním filmov poskytuje priestor pre využívanie voľného času obyvateľom mesta i jeho návštevníkom. Premieta sa 6 dní v týždni vrátane predstavení v rámci filmového klubu (4-krát v mesiaci). K tradičným akciám patrí aj celoslovenský projekt Febiofest, ktorý je len vo vybraných mestách a Medzinárodný festival horských filmov. V roku 2018 sa zrealizovala výmena kotlov v kotolni Kina (€ 24 117,32) a z toho dôvodu jeho prevádzka bola na určitú dobu obmedzená. Štatistické dáta ukazujú, že po covidových rokoch sa záujem obyvateľov postupne vracia na predpandemickú úroveň.

Graf 38: Počet návštevníkov kina za rok

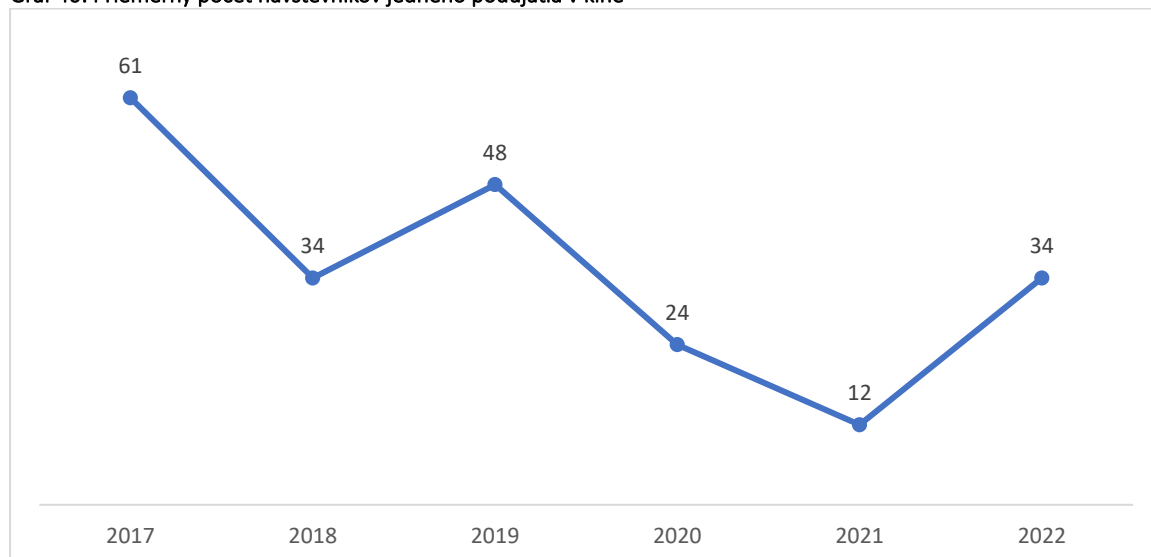
Zdroj: Záverečné účty Mesta Kežmarok

Graf 39: Počet predstavení v kine za rok

Zdroj: Závěrečné účty Mesta Kežmarok

Graf 40: Priemerný počet návštevníkov jedného podujatia v kine

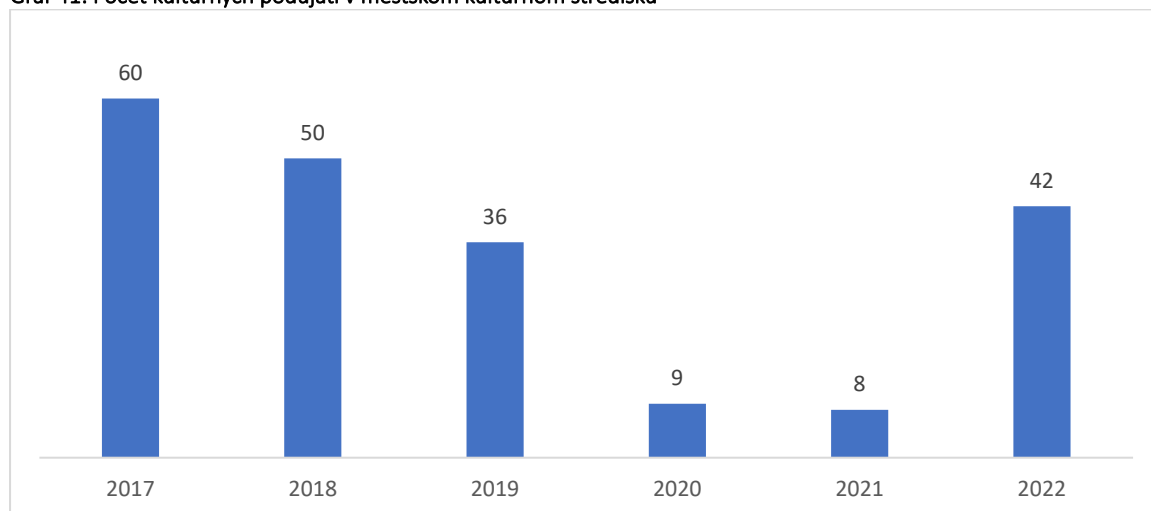

Zdroj: Závěrečné účty Mesta Kežmarok

Podujatia v kultúrnom stredisku

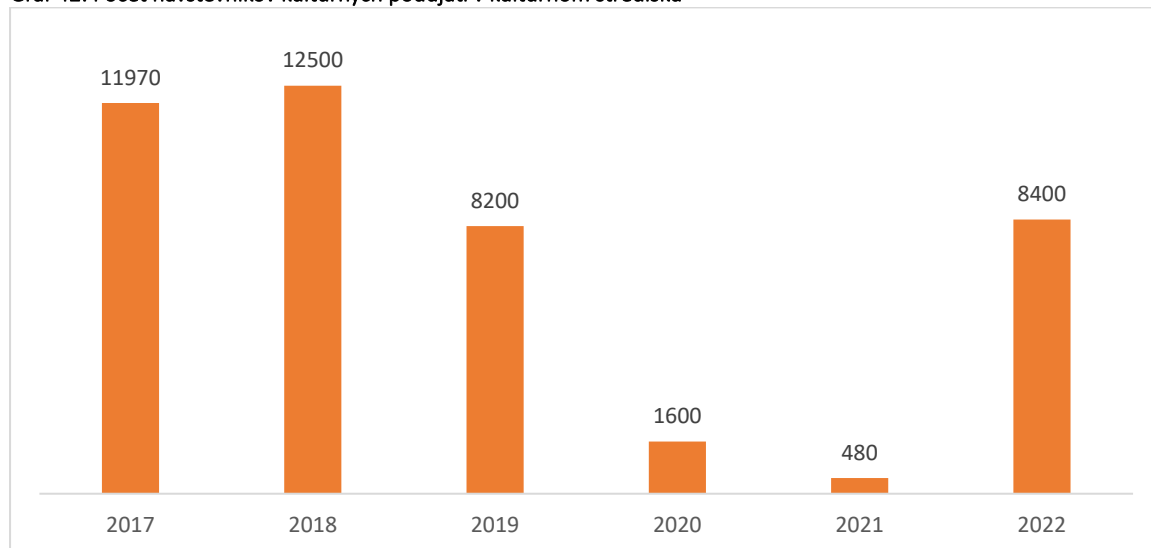
Kultúrne stredisko poskytuje širokú škálu kultúrnych programov pre deti, mládež a dospelých občanov mesta, ale aj jeho návštevníkov - koncerty populárnej i vážnej hudby, divadlá, rozprávky, výchovné koncerty, vystúpenia folklórnych a tanečných súborov, súťaže v speve, tanci, prednese poézie a prózy. Priestory kultúrneho strediska slúžia aj pre krúžky a súbory, ktoré sa tu pravidelne schádzajú za účelom nácviu, tiež aj pre občianske a spoločenské aktivity obyvateľov, stretnutia, prezentácie tovarov a služieb. Počet týchto stretnutí a prezentácií sa znižuje kvôli znižovaniu počtu spolkov organizujúcich uvedené aktivity.

Graf 41: Počet kultúrnych podujatí v mestskom kultúrnom stredisku

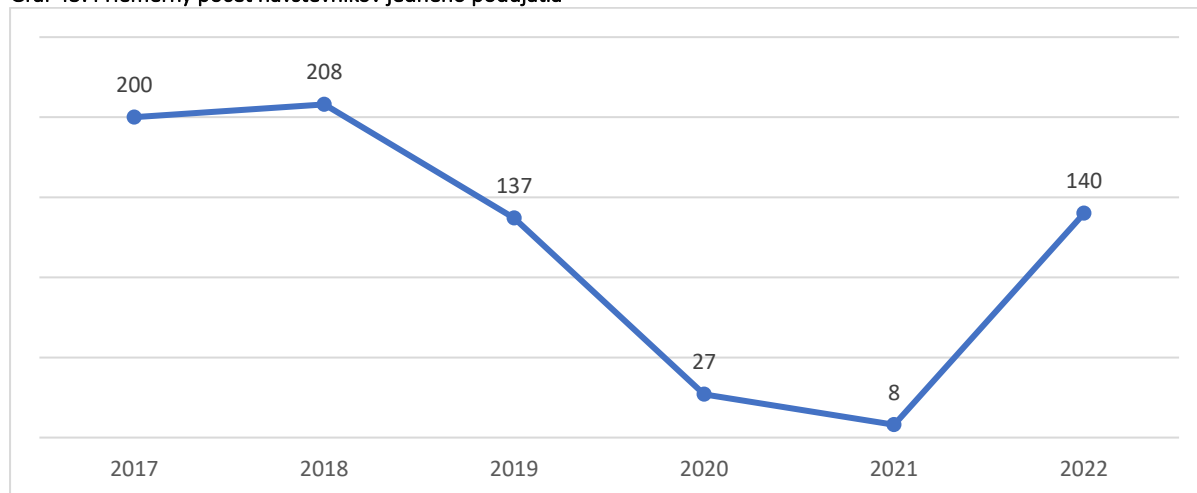
Zdroj: Závěrečné účty Mesta Kežmarok

Graf 42: Počet návštevníkov kultúrnych podujatí v kultúrnom stredisku

Zdroj: Závěrečné účty Mesta Kežmarok

Graf 43: Priemerný počet návštevníkov jedného podujatia

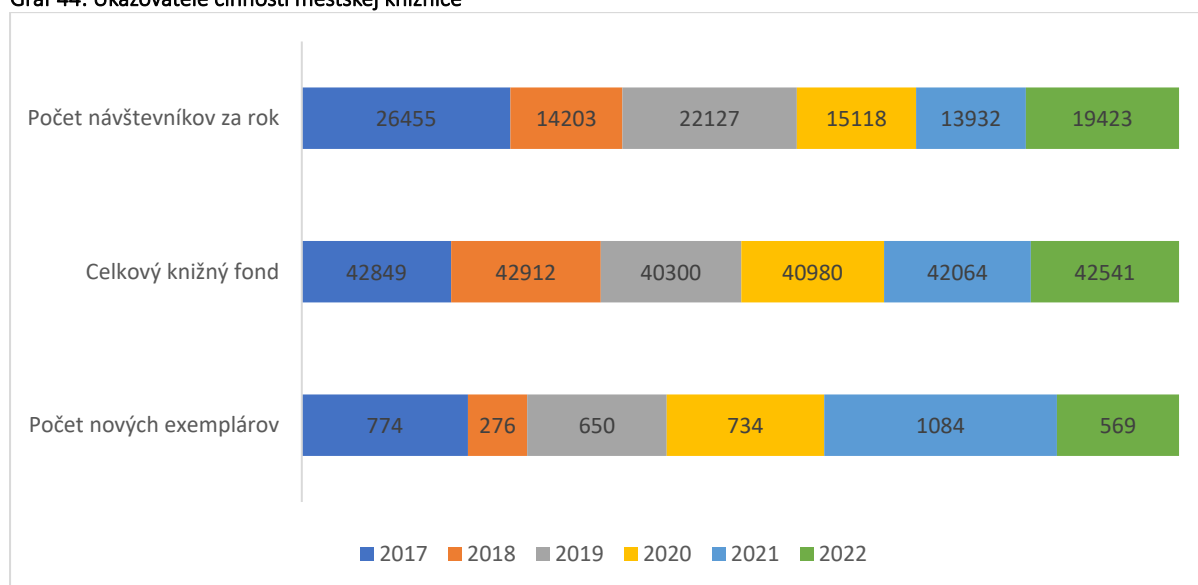

Zdroj: Závěrečné účty Mesta Kežmarok

Mestská knižnica

Mestská knižnica v Kežmarku sa v súčasnosti pomaly mení na knižnicu hybridného typu- prechod medzi klasickou kamennou knižnicou a elektronickou. Uspokojuje potreby individuálne alebo kolektívne, rozvíja výchovný proces nielen na úrovni mesta, ale aj širokého okolia. Okrem základných služieb, medzi ktoré patria najmä výpožičné služby, stále viac stúpa záujem o medziknižničnú výpožičnú službu prostredníctvom medzinárodného knižnično-informačného systému KIS3G, dokonca aj o medzinárodnú medziknižničnú výpožičnú službu, o konzultačné a poradenské služby, o poskytovanie dokumentografických a faktografických informácií, o prípravu a realizáciu kultúrno-výchovných a vzdelávacích podujatí.

Graf 44: Ukazovatele činnosti mestskej knižnice

Zdroj: Záverečné účty Mesta Kežmarok

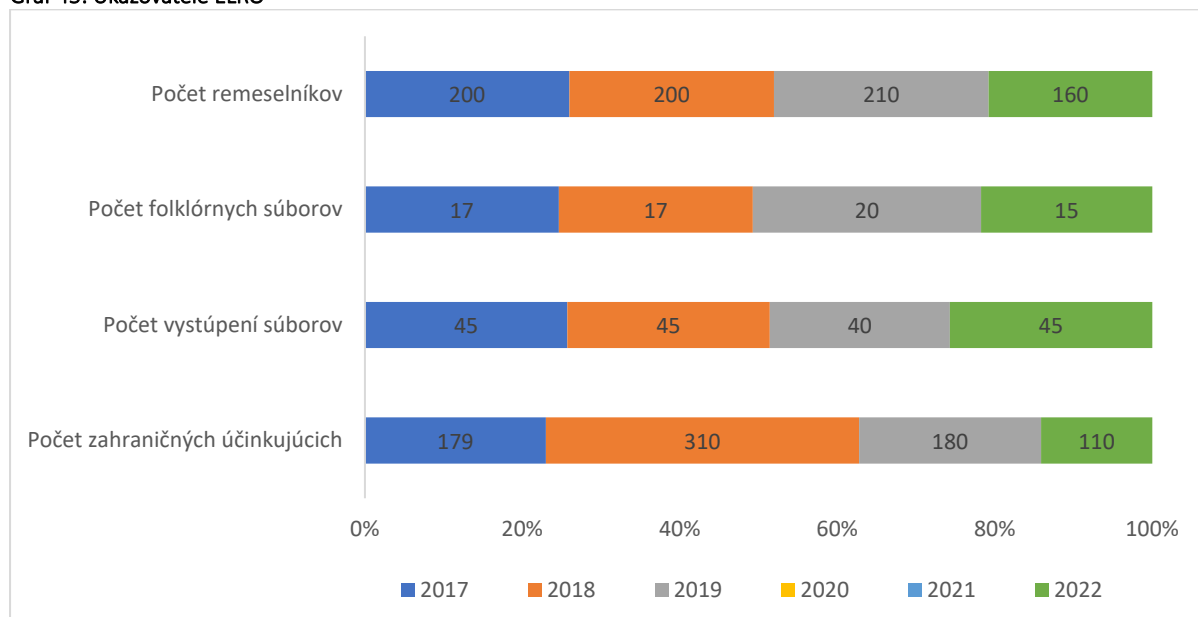
Festival Európske ľudové remeslo (ELRO)

Kežmarok bol v minulosti slobodným kráľovským mestom. Slávu Kežmarku šírili umelci, spisovatelia, básnici, kupci, ale aj vynikajúci remeselníci. Na slávne remeselné a cechové tradície nadviazal od roku 1991 festival ľudových remesiel pod názvom Európske ľudové remeslo. Dnes je už festival remesiel vyhľadávaným medzinárodným kultúrno – spoločenským podujatím.²

Mesto Kežmarok v roku 2012 kúpilo autorské práva na usporiadanie festivalu Európske ľudové remeslo. Festival si každoročne udržiava vysokú popularitu (Graf 45). Každoročne organizovaná udalosť sa v rokoch 2020 a 2021 neuskutočnila z dôvodu pandémie. Po dvojročnej prestávke sa v roku 2022 podarilo dosiahnuť 77 % návštevnosť z roku 2019.

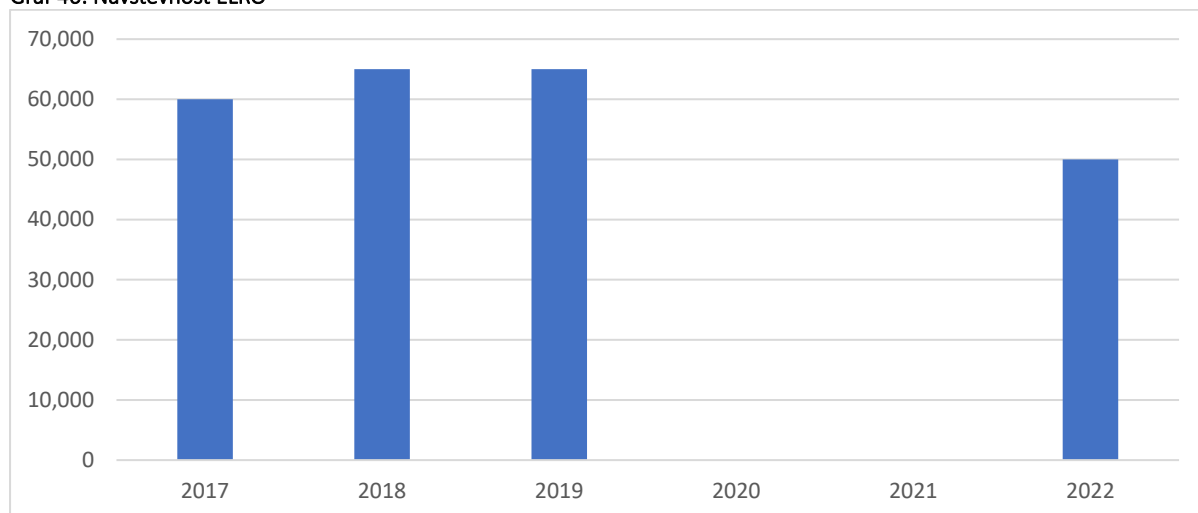
² <https://elro.kezmarok.sk/o-festivale/>

Graf 45: Ukazovatele EĽRO

Zdroj: Závěrečné účty Mesta Kežmarok

Graf 46: Návštevnosť EĽRO

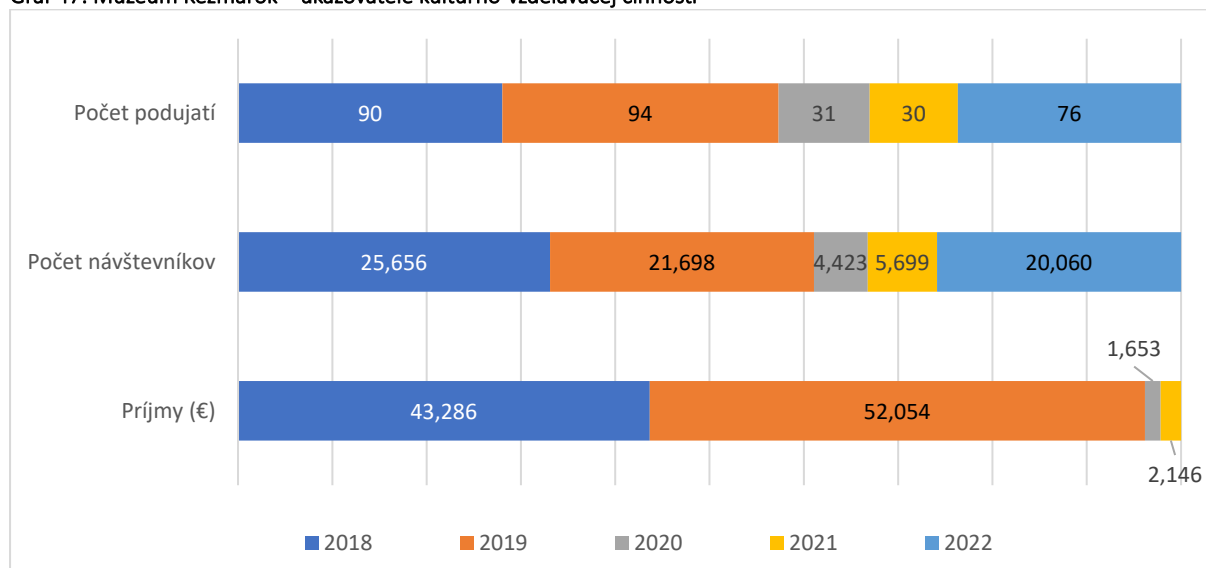
Zdroj: Závěrečné účty Mesta Kežmarok

Múzeum v Kežmarku

Múzeum v Kežmarku je organizáciou v zriaďovateľskej pôsobnosti Prešovského samosprávneho kraja. Expozíciu a výstavu tvoria: Kežmarský hrad, Múzeum bytovej kultúry, Výstavná sieň, Expozícia automobilových a motocyklových veteránov a Výstavná sieň mesta Kežmarok- V zrkadle času.

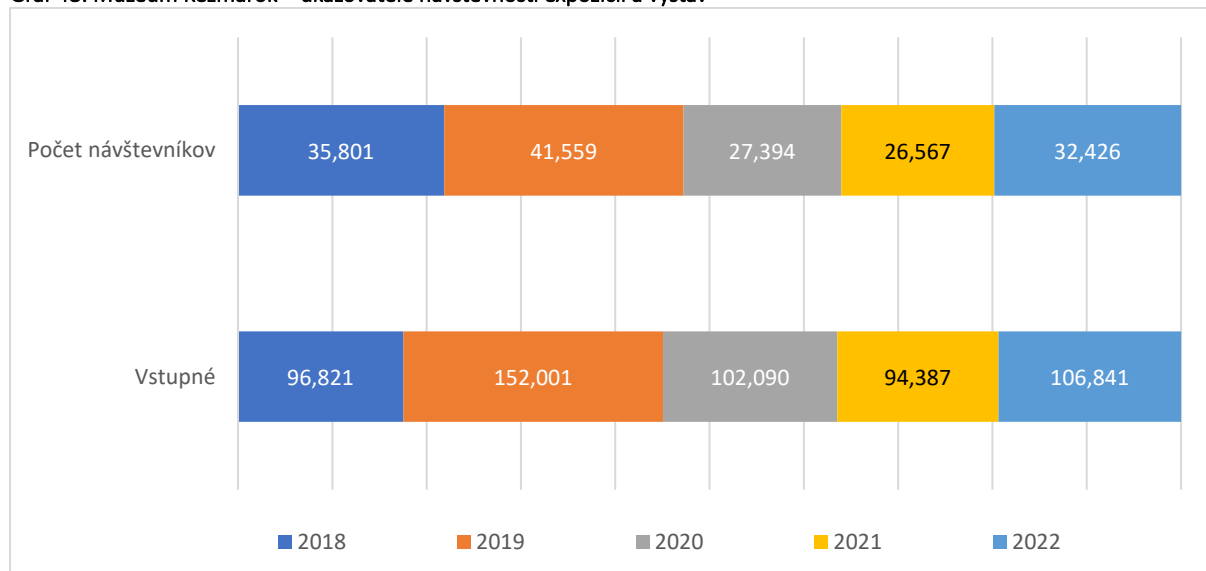
Štatistické ukazovatele kultúrno-vzdelávacej činnosti (Graf 47) a návštevnosti expozícií a výstav (Graf 48) naznačovali stúpajúci trend popularity múzea a jeho jednotlivých expozícií a výstav medzi rokmi 2018-2019. Roky 2020 a 2021 boli poznačené covidovou situáciou, no v roku 2022 bol zaznamenaný pomerne rýchly návrat smerom k hodnotám z pred-pandemického obdobia.

Graf 47: Múzeum Kežmarok – ukazovatele kultúrno-vzdelávacej činnosti

Zdroj: Výročné správy o činnosti múzeí na Slovensku; údaj o príjmoch za rok 2022 ešte nebol k dispozícii.

Graf 48: Múzeum Kežmarok – ukazovatele návštevnosti expozícií a výstav

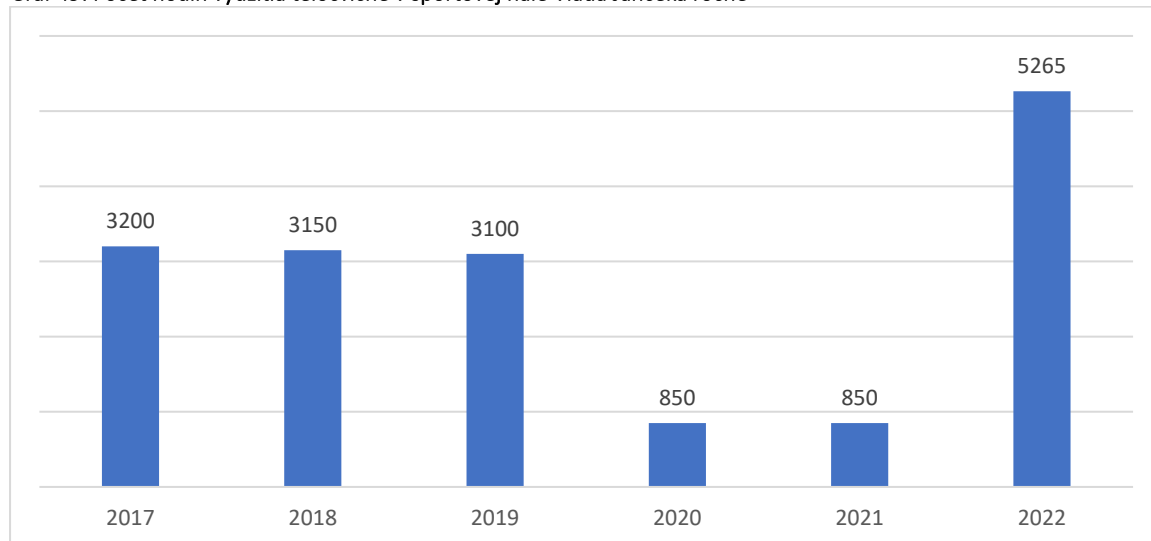
Zdroj: Výročné správy o činnosti múzeí na Slovensku

7.2 Šport

Oblasť športu podrobne analyzuje *Koncepcia rozvoja športu mesta Kežmarok na obdobie 2020 – 2027*, ktorú schválilo mestské zastupiteľstvo 15. októbra 2020. Koncepcia je verejne dostupná na webovej stránke mesta <https://www.kezmarok.sk/zivot-v-meste/sport/koncepcia-rozvoja-sportu-mesta/>.

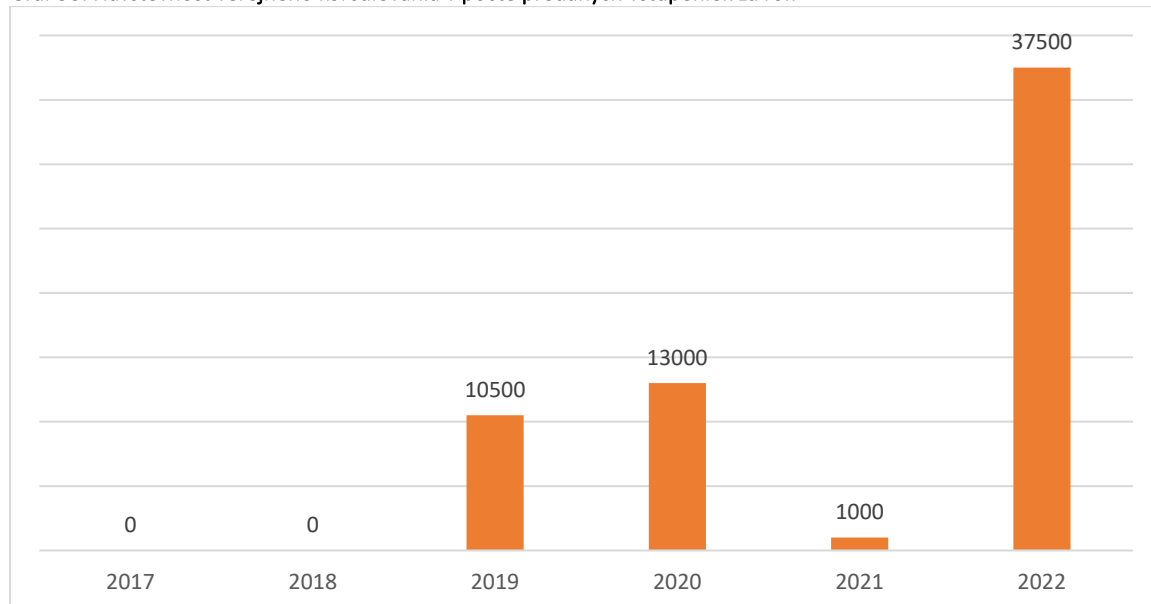
Nasledujúce ukazovatele vychádzajú z tejto koncepcie a sú doplnené o dáta z rokov 2020, 2021 a 2022:

Graf 49: Počet hodín využitia telocvične v športovej hale Vlada Jančeka ročne

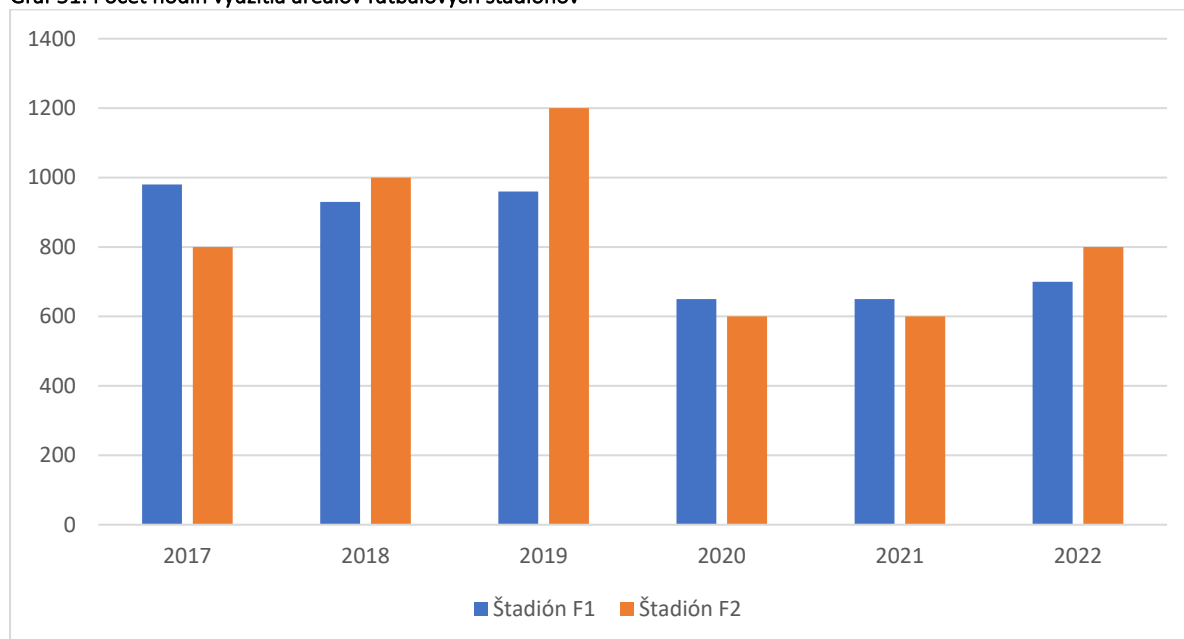
Zdroj: Koncepcia rozvoja športu mesta Kežmarok na obdobie 2020 – 2027, MsÚ Kežmarok

Graf 50: Návštevnosť verejného korčuľovania v počte predaných vstupeniek za rok

Zdroj: Koncepcia rozvoja športu mesta Kežmarok na obdobie 2020 – 2027, MsÚ Kežmarok

Graf 51: Počet hodín využitia areálov futbalových štadiónov

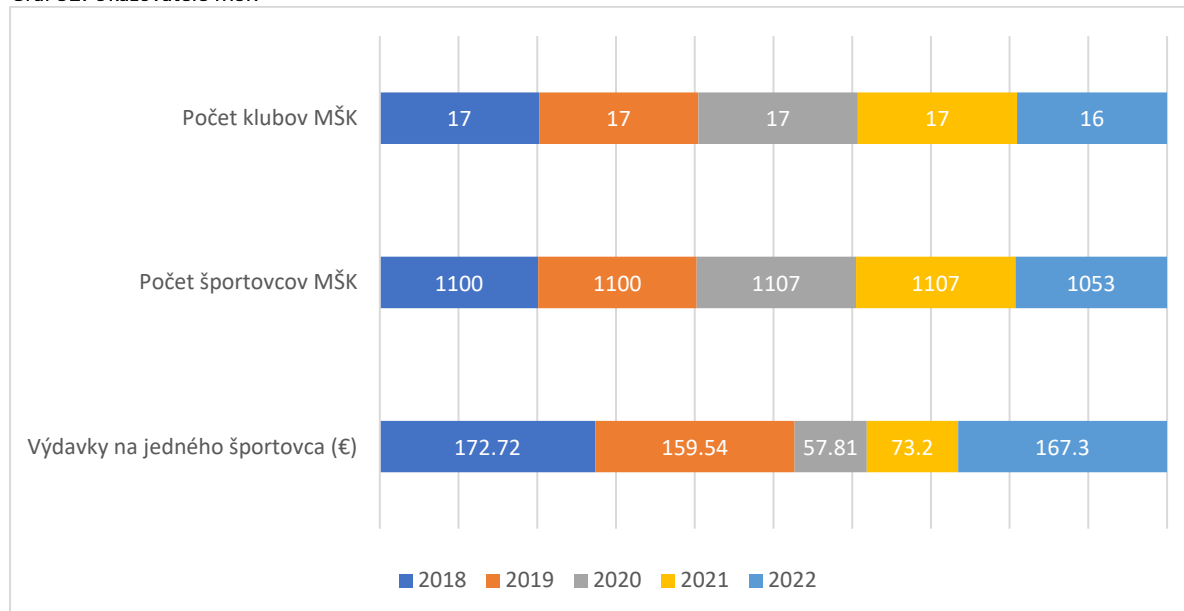

Zdroj: Konceptia rozvoja športu mesta Kežmarok na obdobie 2020 – 2027, MsÚ Kežmarok

Uvedené dáta ukazujú, že po prekonaní covidových rokov (2021 a 2022) výrazne stúpa záujem o indorové športy, v prípade zimného štadióna je to spôsobené aj jeho zrealizovanou rekonštrukciou. V rámci vonkajších športovísk je zaznamenaný postupnejší návrat k „predcovidovým“ hodinám aj z dôvodu, že pokles miery ich využitia počas pandémie bol miernejší.

Mestské kluby zastrešuje Mestský športový klub (MŠK). Dáta ukazujú (Graf 52), že jeho činnosť je stabilná a záujem o šport pretrváva, ani výrazne nestúpa, ani neklesá, berúc do úvahy covidové obdobie.

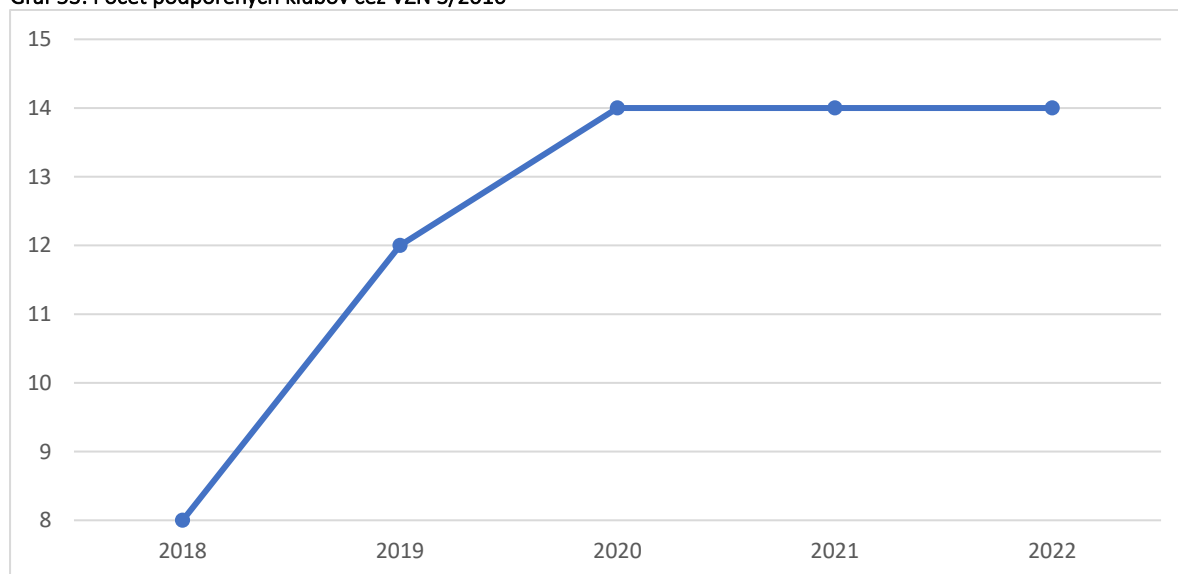
Graf 52: Ukazovatele MŠK

Zdroj: Konceptia rozvoja športu mesta Kežmarok na obdobie 2020 – 2027, MsÚ Kežmarok

Ostatné športové kluby v meste, ktoré nie sú súčasťou MŠK, sú podporované prostredníctvom VZN mesta Kežmarok č. 3/2016 o poskytovaní dotácií z vlastných príjmov. Počet podporených klubov za sledované obdobie má stúpajúci trend.

Graf 53: Počet podporených klubov cez VZN 3/2016

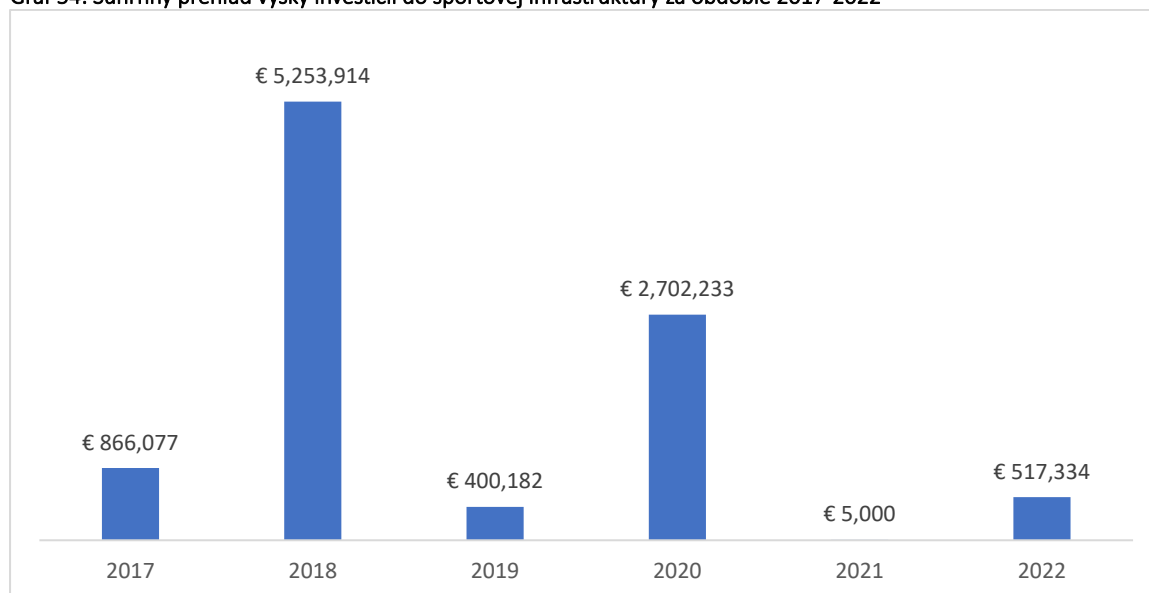

Zdroj: Koncepcia rozvoja športu mesta Kežmarok na obdobie 2020 – 2027, MsÚ Kežmarok

Investície do športovej infraštruktúry

Medzi najvýznamnejšie investície do športovej infraštruktúry v rámci obdobia 2017-2022 patrila rekonštrukcia zimného štadióna (€ 4,6 mil.), dostavba a rekonštrukcia arény Kežmarok (€ 2,5 mil.), rekonštrukcia letného kúpaliska (€ 0,6 mil.) a rekonštrukcia mestského kultúrno-spoločenského centra športová hala (€ 0,4 mil.).

Graf 54: Súhrnný prehľad výšky investícií do športovej infraštruktúry za obdobie 2017-2022

Zdroj: Prehľad vybraných investícií 2015-2022, www.kezmarok.sk

Tabuľka 16: Prehľad zrealizovaných investícií do športovej infraštruktúry

Rok	Investícia	Suma
2017	Rekonštrukcia a otvorenie letného kúpaliska	666.339 €
	Mestská športová hala – úplná výmena plynovej kotolne	85.610 €
	ZŠ s MŠ Nižná brána – atletický ovál a rozbežisko	114.128 €
2018	Rekonštrukcia osvetlenia telocvične	13.000 €
	Rekonštrukcia zimného štadióna	4.623.885 €
	Cyklochodník Zlatná	617.029 €
2019	Zimný štadión – pokračovanie rekonštrukcie	214.201 €
	Detské ihrisko M. Lányho	46.941 €
	Detské ihrisko	24.996 €
	Detské ihrisko (investícia OC Juh – Weilburská)	80.000 €
	PUMP TRACK	34.044 €
2020	Výstavba multifunkčného ihriska pri Centrum voľného času	69.675 €
	Dostavba a rekonštrukcia Arény Kežmarok	2.521.558 €
	Nákup rolby	35.000 €
	Doplnenie cyklistickej infraštruktúry v Kežmarku	76.000 €
2021	Wannado festival športu rodín	5.000 €
2022	Rekonštrukcia športového zázemia na futbalovom štadióne	66.531 €
	Rekonštrukcia hokejbalového ihriska	10.000 €
	Mesto športu	28.930 €
	Rekonštrukcia mest. kultúrno-spoločenského centra športová hala	401.973 €
	Ihrisko na sídlisku Juh	9.900 €

Zdroj: Prehľad vybraných investícií 2015-2022, www.kezmarok.sk

Medzinárodné iniciatívy mesta v oblasti športu

V roku 2021 mesto predložilo kandidatúru na titul *Európske mesto športu*, ktorú každoročne organizuje Asociácia európskych miest športu Europe. Kežmarok kandidatúru obhájil a získal vyššie uvedený titul pre rok 2022 v kategórii miest do 25 000 obyvateľov spolu s Clohars-Carnoet (Francúzsko), Rakvere (Estónsko), Recco (Taliansko), Sabaudia (Taliansko) a Viator (Španielsko).

Koncom roku 2022 s pomedzi vyššie uvedených miest ocenili Kežmarok ako najlepšie európske mesto športu za daný rok vo svojej kategórii (The Best European Town of Sport 2022). Od januára do decembra sa tam konalo 250 športovo-pohybových aktivít, do ktorých sa zapojilo viac ako 8 000 obyvateľov a návštevníkov mesta. Z toho bolo cez 4 000 detí, 300 seniorov, 160 obyvateľov so zdravotným znevýhodnením a 9 900 dobrovoľníkov a divákov.³

V septembri 2023 sa tri mestá spojili, aby sa spoločne – ako Tatry komunita – uchádzali o prestížne ocenenie *Európska komunita športu*. Kežmarok bude vystupovať v tomto spoločenstve ako hlavný partner a koordinátor spoločne s Liptovským Mikulášom a Novým Targom. Hlavnou úlohou každého partnerského mesta bude zorganizovať športové podujatie pre ostatné partnerské mestá.⁴

³ <https://presov.zoznam.sk/velky-uspech-kezmarok-sa-stal-najlepsim-europskym-mestom-sportu-do-25-000-obyvatelov/>

⁴ <https://www.kezmarok.sk/aktuality/2023/chceme-byt-europskou-komunitou-sportu/>

8 Životné prostredie

8.1 Zmena klímy

Mesto Kežmarok sa v roku 2016 stalo signatárom iniciatívy *Dohovor primátorov a starostov EÚ pre klímu a energetiku*, ktorá spája tisíce miestnych samospráv, ktoré chcú zabezpečiť svojim obyvateľom lepšiu budúcnosť. Pripojením sa k iniciatíve sa dobrovoľne zaväzujú implementovať klimatické a energetické ciele EÚ.

Mesto má spracované dva základné dokumenty, ktoré sa reagujú na klimatickú zmenu (a tvoria tzv. SECAP- Sustainable Energy and Climate Action Plan). Mitigáciou sa zaoberá *Nízkouhlíková stratégia mesta Kežmarok*, vypracovaná v roku 2020. Adaptáciou sa zaoberá *Stratégia adaptácie mesta Kežmarok na zmenu klímy so zameraním na rast častosti intenzívnych zrážok*, vypracovaná v roku 2015.

Adaptácia

Mesto Kežmarok bolo jedným z prvých na Slovensku, ktoré sa rozhodlo systematicky reagovať na vplyvy zmeny klímy. V rámci projektu⁵ „LOC-CLIM-ACT: Aktivita na lokálnej úrovni v súvislosti s dopadmi klimatickej zmeny“, ktorý vypracoval a odborne viedol KRI - Inštitút pre klímu a rozvoj⁶, bolo aj vypracovanie adaptačnej stratégie mesta Kežmarok.

Stratégia adaptácie mesta Kežmarok je odpoveďou na zmenu klímy prejavujúcu sa na jej území, zameriavajúc sa na najzávažnejší dopad- zvyšovanie častosti intenzívnych zrážok. Cieľom stratégie bolo znížiť zraniteľnosť mesta Kežmarok na zvyšovanie častosti intenzívnych zrážok. Na základe klimatologického posúdenia súčasných a očakávaných dôsledkov zmeny klímy na mesto Kežmarok a hodnotenia zraniteľnosti územia sa v rámci Adaptačného plánu stanovili Programy pre zníženie citlivosti (hydrotechnické opatrenia, adaptačné opatrenia v extraviláne, zelená a modrá infraštruktúra v intraviláne, doprava, eliminácia zosuvov pôdy a vodnej erózie) a Programy pre zvýšenie adaptívnej kapacity (rozvoj správnych vzorcov správania sa počas intenzívnych zrážok, stimulácia obyvateľov, správne rozhodovanie, rizikové budovy).

Mesto sa v období rokov 2015-2022 sústredilo najmä na realizáciu technických protipovodňových opatrení. Mestu sa podarilo zrealizovať všetky protipovodňové opatrenia, ktoré spadajú do jeho kompetencie a malo ich malo v pláne. Čiastočne sa podarilo zrealizovať aj opatrenia v gescii iných vlastníkov či správcov, ktoré iniciovalo mesto. Predovšetkým pre nedostatok finančných prostriedkov sa však nepodarilo dobudovať veľkokapacitné poldre, ktoré by garantovali odstránenie povodňového rizika hlavne vo väzbe na tok Ľubica.⁷

V súčasnosti je nutné aktualizovať adaptačnú stratégiu mesta Kežmarok tak, aby:

- bolo možné vyhodnotiť progres, ktorý nastal realizáciou adaptačných opatrení (najmä protipovodňových),

⁵ Projekt bol implementovaný v rámci programu cezhraničnej spolupráce ENPI Maďarsko-Slovensko-Rumunsko-Ukrajina 2007-2013 (www.huskroua-cbc.net) a je spolufinancovaný Európskou úniou prostredníctvom Nástroja európskeho susedstva a partnerstva /ENPI/.

⁶ Vtedy pod názvom Karpatský rozvojový inštitút.

⁷ <https://www.kezmarok.sk/aktuality/2021/zivot-v-kezmarku-po-potope/>

- sa okrem intenzívnych zrážok posúdili aj ďalšie prioritné vplyvy zmeny klímy (napr. väčšia častosť a intenzita vln horúčav,
- sa vzal do úvahy výrazný metodologický progres, ktorý v spracovaní adaptačných stratégií od roku 2015 nastal. V tej dobe sa jednalo o novú tému, v ktorej neexistovali zaužívané procesy a postupy. Významné napredovanie nastalo najmä:
 - v spôsobe stanovení expozície (pre vlny horúčav kombináciou satelitných snímok, klimatickým modelovaním tepelného ostrova a fyzickým meraním; pre prívalové zrážky modelovaním odtokových pomerov),
 - v rozsahu a hĺbke hodnotenia zraniteľnosti (územné hodnotenie zraniteľnosti doplnené o sektorové a procesné),
 - kladení dôrazu na rutinné zavedenie procesu adaptácie do všetkých relevantných plánovacích, rozhodovacích a povoľovacích procesov a manažmentu, tzn.:
 - má v ÚP regulatívy, ktoré zamedzia zhoršovanie klimatických rizík, resp. znižujú zvyšujú adaptabilitu územia,
 - má mechanizmy a nástroje, ktorým prechádza každý relevantný investičný zámer z hľadiska jeho ohrozenia zmenou klímy a rovnako z hľadiska jeho vplyvu na klimatickú odolnosť mesta a na výsledku tohto procesu sa investícia schváli/neschváli, resp. sa koriguje, aby sa toto riziko znížilo,
 - má zavedený systematický proces budovania kapacít pracovníkov samosprávy v tejto téme,
 - téma adaptácie na zmenu klímy je súčasťou všetkých sektorov/odvetví (platná Adaptačná stratégia sa premieta v platnom PHSR, resp. platné PHSR odkazuje na platnú Adaptačnú stratégiu vo všetkých odvetviach),
 - prebieha priebežné zvyšovanie informovanosti a vzdelávanie verejnosti a ich zahrnutie do adaptačného procesu,
 - má a realizuje jasný a priebežne aktualizovaný a prioritizovaný plán adaptačných opatrení, ktoré vychádzajú z Adaptačnej stratégie a sú koncentrované tak, aby sa dosiahla ich najväčšia účinnosť,
 - priebežne monitoruje a hodnotí napĺňanie cieľov Adaptačnej stratégie a, v prípade potreby (zmenenej situácie), stratégiu, po odbornom posúdení, koriguje.

Implementácia adaptačnej stratégie

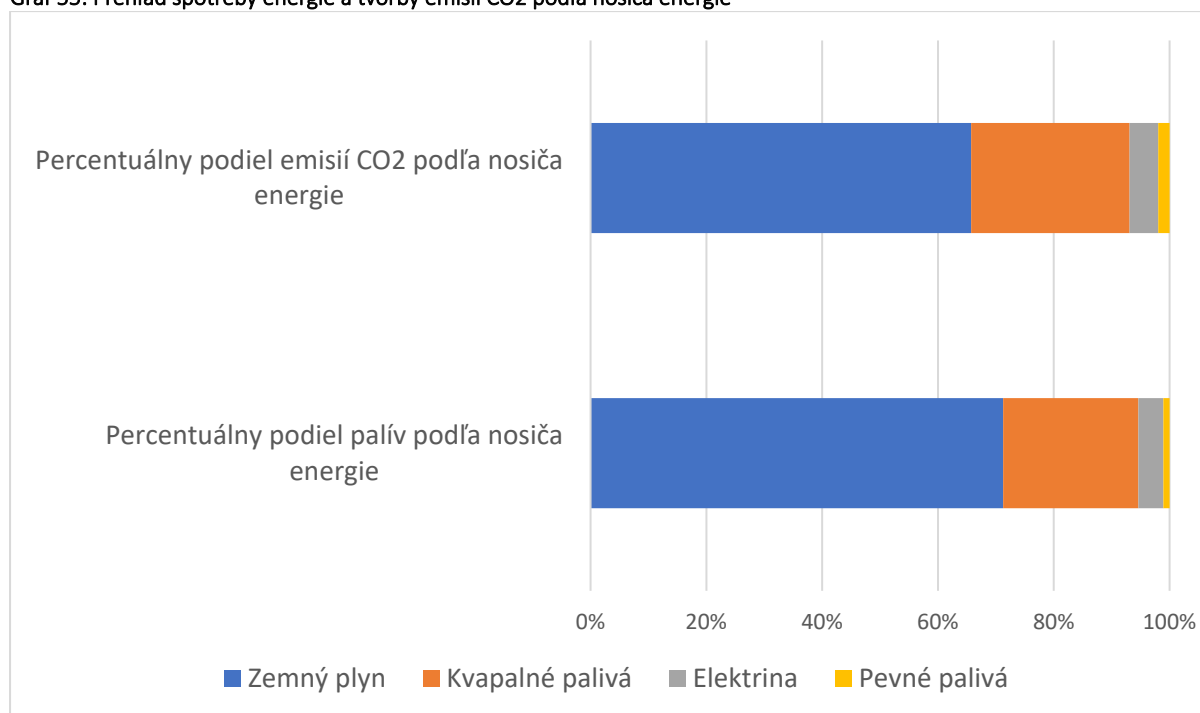
V rámci realizácie adaptačných opatrení mesto získalo v roku 2023 nenávratný finančný príspevok (€ 960 000) z operačného programu Kvalita životného prostredia na realizáciu projektov na zadržiavanie vody. V meste pribudnú tri zelené steny, 19 dažďových záhrad, jedno zrekonštruované parkovisko a šesť retenčných nádrží na polievanie zelených stien. Súčasťou opatrení je i riešenie mobiliáru vo forme lavičiek, zvýšených záhonov, stojanov na bicykle a odpadkových košov. Lokality, kde sa budú realizovať stavebné úpravy, sú Nový cintorín, hradný park, Ulica Nižná brána, Garbiarska ulica, Weilburska ulica, Severná ulica, parkovisko na Ulici Dr. Vojtecha Alexandra a v areáli ZŠ s MŠ Nižná Brána.

Mitigácia

Základný rámec pre znižovanie produkcie skleníkových plynov (mitigácia) na území mesta vytvára *Nízkouhlíková stratégia mesta Kežmarok*, ktorú bola vypracovaná v roku 2020 v rámci projektu⁸ z operačného programu Kvalita životného prostredia.

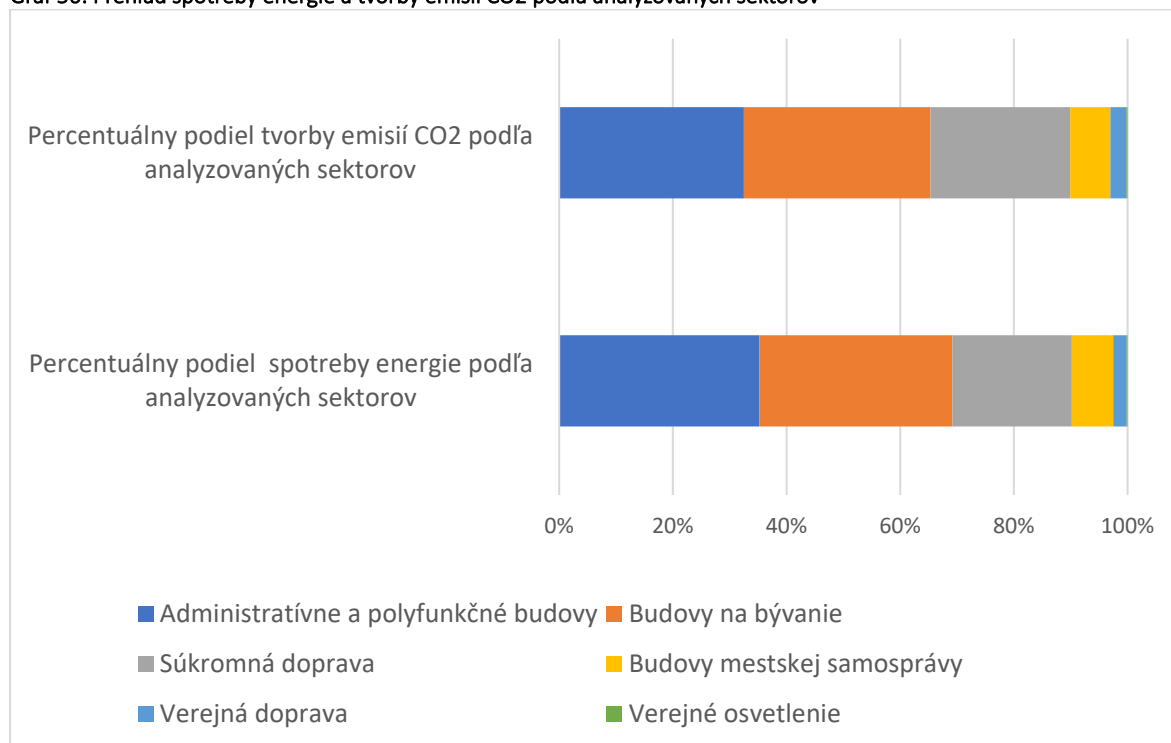
Východiskovým bodom pre inventúru emisií bol stanovený rok 2018, kedy sa v Kežmarku vyprodukovalo celkovo vyše 31 tisíc ton CO_{2e}. Najvyšší podiel na tvorbe emisií má spotreba zemného plynu. Z hľadiska sektorov spotrebujú najviac energie, a tým pádom vyprodukujú najviac emisií, budovy určené na bývanie, administratívnu činnosť a polyfunkčné využitie. Tesne za nimi nasleduje sektor súkromnej dopravy.

Graf 55: Prehľad spotreby energie a tvorby emisií CO₂ podľa nosiča energie

Zdroj: Nízkouhlíková stratégia mesta Kežmarok

⁸ Projekt *Lokálna nízkouhlíková stratégia mesta Kežmarok* (Kód výzvy: OP KZP-PO4-SC441-2018-39).

Graf 56: Prehľad spotreby energie a tvorby emisií CO₂ podľa analyzovaných sektorov

Zdroj: Nízkouhlíková stratégia mesta Kežmarok

Na základe vyššie uvedených údajov Nízkouhlíková stratégia mesta Kežmarok odporúča, aby sa mesto primárne zameralo na „motiváciu vlastníkov domov, správcov bytových domov a správcov objektov znižovať spotrebu energie a tvorbu emisií CO₂. Druhá oblasť, ktorou by sa malo mesto zaoberať je súkromná doprava, kde prechodom na alternatívne spôsoby dopravy alebo alternatívne palivá existuje možnosť dosiahnuť citeľné zníženie spotreby kvapalných palív, a tým je možné dosiahnuť aj celkovú nižšiu produkciu emisií CO₂ a produkciu prachových častíc PM₁₀ a PM_{2,5} do ovzdušia.

Súčasťou mitigačného rámca je aj *Aktualizácia koncepcie rozvoja mesta Kežmarok v oblasti tepelnej energetiky*, ktorá bola rovnako vypracovaná v roku 2020, kde mesto dostáva ucelený prehľad o tepelnej energetike na svojom území a taktiež dostáva odporúčania na nasledujúce smerovanie v tejto oblasti (s výhľadom do 5 rokov). Dokument navrhuje nasledujúce opatrenia:

- pravidelná aktualizácia koncepcie rozvoja mesta v tepelnej energetike,
- pokračovanie v obnove budov,
- opatrenia vedúce k energetickej efektívnosti – interiérové,
- vyhotovenie energetických auditov budov,
- vyhotovenie termovízných meraní budov,
- energetický audit rozvodov tepla,
- aktívne sledovanie aktuálnych výziev,
- zvýšiť podiel obnoviteľných zdrojov energie v meste,
- aktívne komunikovať s verejnosťou možnosti využívania zdrojov európskych peňazí (programy pre podporu OZE),
- postupná obnova teplovodných kotlov.

Mesto má spracovaný aj *Ideový koncept Smart Green City Kežmarok*, ktorý má priniesť maximálne využitie moderných technológií a navrhnuť riešenia pre manažment mesta tak, aby dochádzalo k synergickým efektom medzi rôznymi odvetvami (napr. doprava, logistika, bezpečnosť, energetika či správa budov). V sektore energetiky dokument navrhuje opatrenia v nasledujúcich oblastiach: revitalizácia zdrojov tepla systému centrálného zásobovania teplom, potenciál fototermických a fotovoltaických panelov, energetický manažment, smart metering a mikrogrid, mapovanie potenciálu smart budov, revitalizácia budov a technologický turizmus .

Mesto Kežmarok je lokalizované v zóne s potenciálom pre geotermálne zdroje, a v roku 2022 sa podarilo uskutočniť prieskumný vrt, ktorý potvrdil možnosť využitia tohto zdroja energie. V prípade zrealizovania plánu mesta využiť geotermálnu energiu na vykurovanie pri optimistickom scenári by bolo možné nahradiť plyn až na 91%, pri pesimistickom scenári by to bolo 50-60%; v oboch prípadoch dôjde aj k významnému zníženiu produkcie skleníkových plynov.⁹ Približne 2,5-kilometra hlboký geotermálny vrt bol v decembri 2023 spustený do skúšobnej prevádzky. Horúca voda spod zemského povrchu by mohla zásobovať až 1500 domácností, ako aj mestské budovy (školy a materské školy). V pláne je prepojiť až štyri kotolne centrálného zdroja tepla.¹⁰

8.2 Zeleň

V meste Kežmarok sa nachádzajú všetky typy sídelnej vegetácie: prirodzená, synantropná, kultúrna, nepôvodné cudzokrajné dreviny, nepôvodné domáce dreviny, pôvodné domáce dreviny, zmiešané dreviny, líniové porasty drevín a krovín, solitéry stromov a vysievané trávnaté plochy.

Predchádzajúci PHSR z roku 2013 uvádza, že „Kvalita zelene na území mesta je v mnohých prípadoch značne nízka. Zeleň a stromy sú na viacerých miestach mesta prestarnuté (zeleň založená ešte v roku 1950). Prestárla zeleň je predovšetkým v centre mesta a na sídliskách, ktoré boli postavené v 80-tych rokoch, veľké plochy (napr. parkoviská pri obchodných centrách) sú v meste vybetónované a zastavané na úkor zelene.“

Na území mesta sa nachádzajú aj stromy s dendrologickou i estetickou hodnotou a sú to stromy nachádzajúce sa na území historického pamiatkovo chráneného cintorína, ďalej Lipa malolistá na ulici Štúrovej a Pagaštan konský na Kamennej bani.

Podmienky starostlivosti o zeleň stanovuje Všeobecne záväzné nariadenie č. 8/2010 v znení neskorších predpisov o udržiavaní čistoty, ochrany zelene a údržby verejných priestranstiev na území mesta a verejného poriadku. Služby v oblasti starostlivosti o zeleň zabezpečujú Verejnoprospešné služby mesta Kežmarok.

Mesto nemá spracovanú komplexnú dokumentáciu pre plánovanie tvorby zelene a jej ochranu. Výsadba novej, prevažne sídliskovej zelene, či revitalizácia zelene sa realizuje na základe dielčich projektov sadových a parkových úprav pre konkrétnu lokalitu v meste.

⁹<https://euractiv.sk/section/energetika/interview/primator-ferencak-vdaka-geotermalnej-energii-sa-peniaze-udrzia-v-regione/>

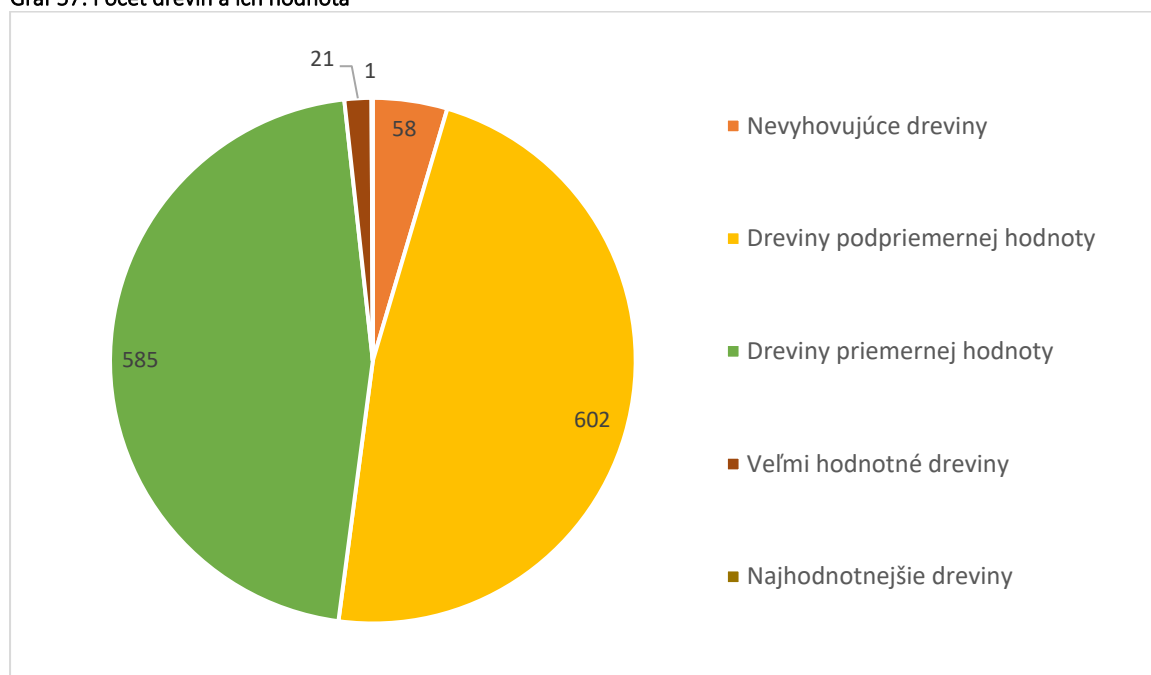
¹⁰ <https://www.kezmarok.sk/aktuality/2023/geotermalny-vrt-v-kezmarku-spusteny/>

Pri príprave (už v etape spracovania projektových dokumentácií aj sadových úprav) a počas realizácii investícií na území mesta nie je dostatočný tlak na investorov, ani kontrola na ozeleňovanie nových stavieb a plôch okolo.

Zeleň v meste sa revitalizuje postupne, aj na území lesoparkov prebieha postupná obnova. Výrazný progres od roku 2013 nastal v spracovaní pasportizácie zelene v rámci GIS systému mesta. Aj to bol jeden z dôvodov, prečo Kežmarok získal v roku 2019 titul **Enviromesto**. Okrem iného mesto uvádza, že „V novo navrhovaných, riešených projektoch sa počítalo so zelenou infraštruktúrou. Na budovách s plochou strechou sa navrhuje použiť extenzívnu zeleň, na miestach s obmedzenou možnosťou výsadby zeleň v nádobách.“

Za základe pasportizácie je možné konštatovať, že v meste stále prevládajú dreviny (stromy) priemernej až podpriemernej hodnoty, tak ako ukazuje nasledujúci graf.

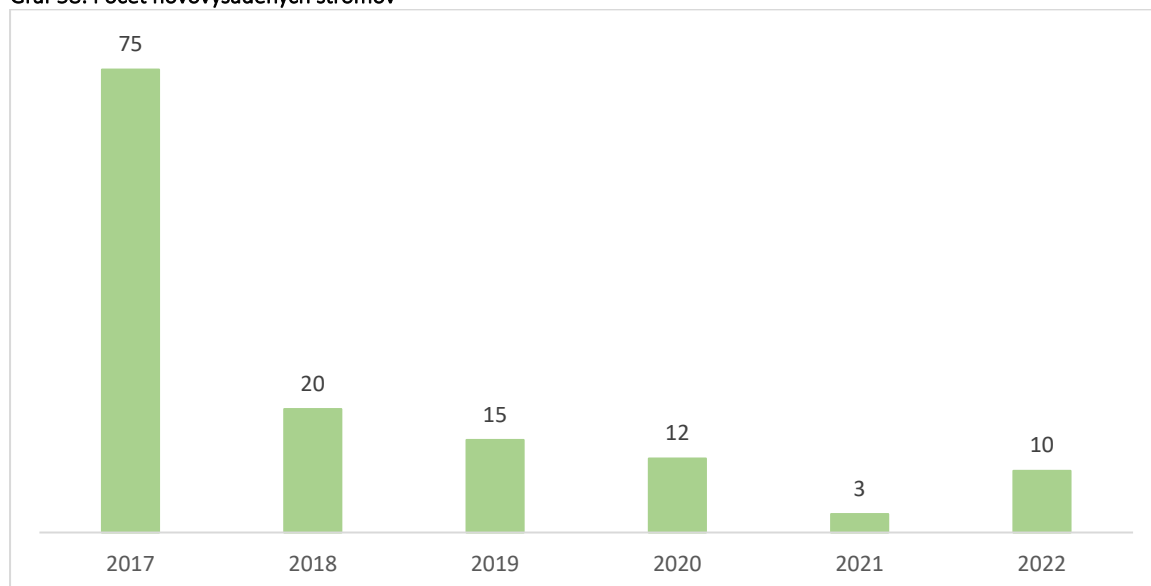
Graf 57: Počet drevín a ich hodnota

Zdroj: GIS – Pasport zelene na území mesta Kežmarok

Za posledné obdobie počet novovysadených stromov klesá.

Graf 58: Počet novovysadených stromov

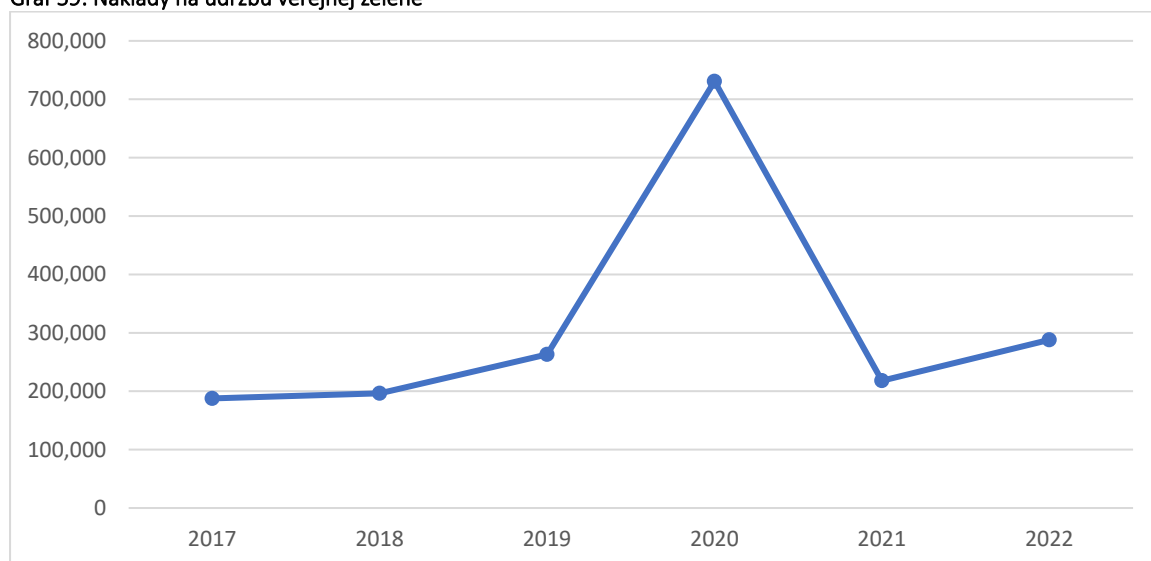

Zdroj: GIS – Pasport zelene na území mesta Kežmarok

Celková výmera udržiavanej verejnej zelene je za sledované obdobie (2018-2022) bez výrazných zmien na hodnote 287 000 m². Rovnako stabilná je aj výmera lesoparku – 840 600 m².

Náklady na údržbu zelene majú stúpajúci trend, vid'. Graf 59 (v roku 2020 je započítaná aj revitalizáciu vnútrobloku Sever vo výške € 0,54 m).

Graf 59: Náklady na údržbu verejnej zelene

Zdroj: Závěrečné účty mesta Kežmarok 2017-2022

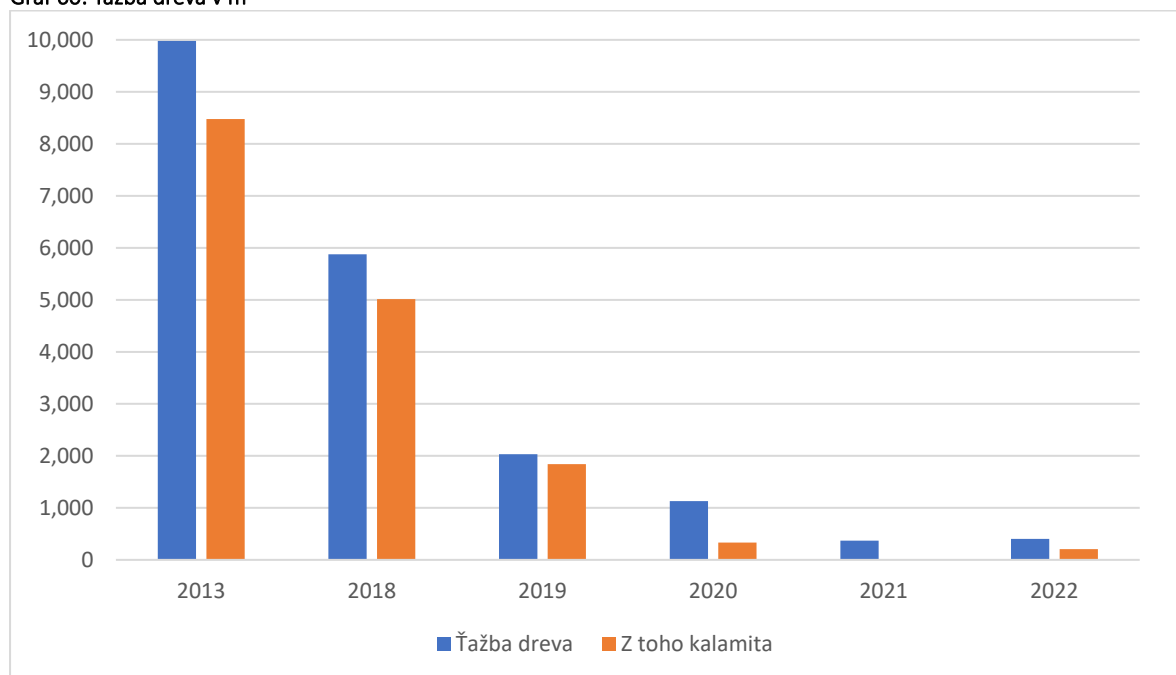
8.3 Lesy

Základný krajinný prvok územia mesta Kežmarok tvoria lesy o rozlohe 3 371 ha, z čoho je 2 862 ha lesa. Celý majetok spoločnosti Lesy mesta Kežmarok s.r.o., ktorej stopercentným vlastníkom je mesto Kežmarok, leží severozápadne od mesta. Celé územie v správe spoločnosti sa nachádza v ochrannom pásme Tatranského národného parku. Podľa kategórií je 1 647 ha zaradených ako ochranné lesy a 1 125 ha ako lesy osobitného určenia.

Výročná správa spoločnosti z roku 2022 uvádza, že „prioritou spoločnosti je **zabezpečenie trvalo udržateľného hospodárenia v lesoch**. Zabezpečovanie tejto priority spočíva v boji proti šíreniu podkôrneho hmyzu, ktorým sú v súčasnosti poškodené lesné porasty v celých Tatrách. Podkôrny hmyz (najmä lykožrút smerkový) je najväčším škodlivým činiteľom poškodzujúcim lesné porasty a šíri sa z porastov v piatom stupni ochrany prírody. Boj proti hmyzu spočíva hlavne v osádzaní feromónových lapačov a spracovaní napadnutého dreva. Bolo osadených 7 ks feromónových lapačov, odchytených 58 840 ks dospelých chrobákov. Je potrebné konštatovať, že **lapače v súčasnosti neplnia v plnej miere ochrannú funkciu**, ale hlavne monitorujú situáciu výskytu škodcov. Z porastov v piatom stupni ochrany sa podkôrny hmyz rozšíril v takej miere, že v súčasnosti sa dá napadnuté drevo len urýchlene spracovať a vyviezť z lesa.

Z pohľadu ťažobnej činnosti bola vykonávaná náhodná ťažba, ktorá bola zameraná hlavne na spracovanie kalamity. Smrekové porasty patriace mestu sú v celom rozsahu napadnuté lykožrútom smrekovým. Následne je odumreté drevo v značnej miere napadnuté a poškodzované drevokaznými škodcami, čo výrazne zhoršuje jeho kvalitu. Počas obdobia posledných 5 rokov a najmä v porovnaní s rokom 2013 výrazne klesá množstvo ťaženého dreva, ako ukazuje Graf 60.

Graf 60: Ťažba dreva v m³

Zdroj: Výročné správy - Lesy mesta Kežmarok s.r.o.

8.4 Kvalita ovzdušia

Slovenský hydrometeorologický ústav vymedzuje obce so zhoršenou kvalitou ovzdušia na základe metodiky integrovaného posúdenia, ktorá zahŕňa okrem dát z Národnej monitorovacej siete kvality ovzdušia aj všetky iné dostupné údaje o kvalite ovzdušia a zdrojoch znečisťovania ovzdušia¹¹.

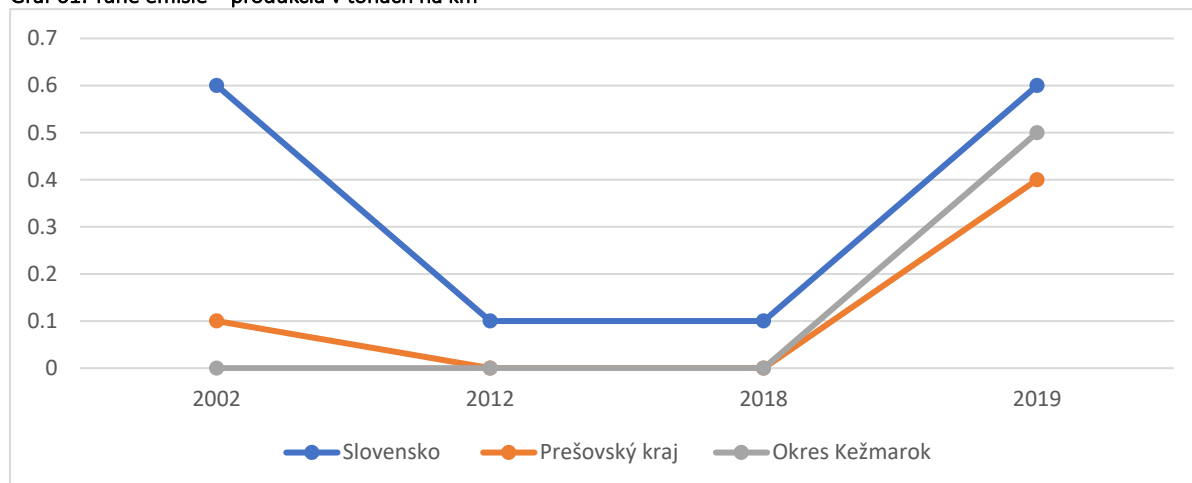
¹¹ <https://www.shmu.sk/sk/?page=2781>

Obce sú rozdelené podľa stupňa závažnosti na nerizikové (stupeň 0) a rizikové so stupňami závažnosti 1, 2 a 3. Obciam, v ktorých je prekročená niektorá z limitných hodnôt znečisťujúcich látok na základe meraní, je automaticky priradený stupeň 3.

Mesto Kežmarok sa na základe údajov z roku 2023 nachádza v stupni 0 – nerizikové. V okrese Kežmarok sa medzi rizikovými (stupeň 1 a 2) nachádzajú obce Krížová Ves, Lendak, Ľubica, Matiašovce, Rakúsy, Spišská Belá, Veľká Lomnica a Výborná. Hlavným zdrojom znečisťovania ovzdušia sú lokálne kúreniská.

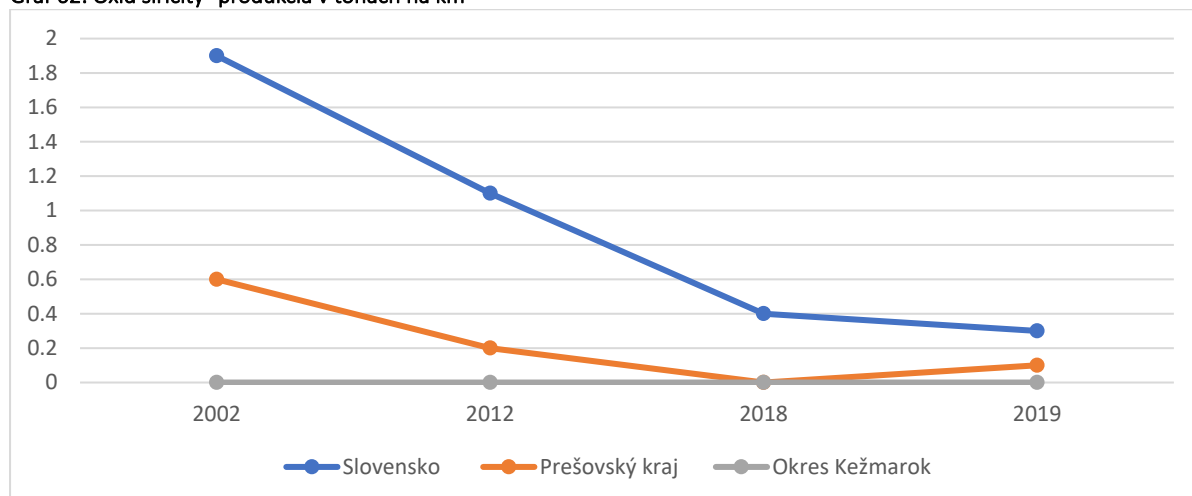
Správa o kvalite ovzdušia v SR (2022)¹² konštatuje, že „V Prešovskom kraji nebolo v posledných troch hodnotených rokoch namerané prekročenie limitnej ani cieľovej hodnoty pre žiadnu znečisťujúcu látku.“ Dominantným zdrojom znečisťovania ovzdušia v zóne Prešovský kraj je vykurovanie domácností, nasleduje cestná doprava. Na základe posledného celoštátneho sčítania dopravy v r. 2015 vieme, že v okrese Kežmarok je najviac frekventovanou cesta č. 66 (pôvodné číslo 67), ktorá sa nachádza na Toporcerovej ulici v Kežmarku, kde v priemere denne prejde 17 095 vozidiel (2 306 nákladných a 14 733 osobných áut).

Graf 61: Tuhé emisie – produkcia v tonách na km²

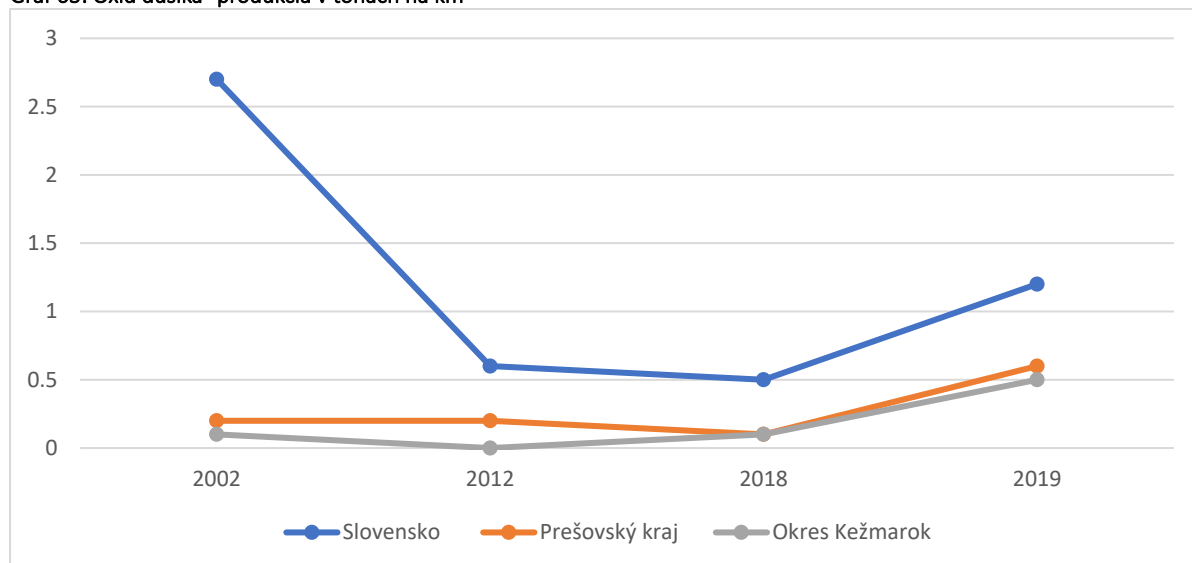
Zdroj: ŠÚ SR 2022

Graf 62: Oxid siričitý- produkcia v tonách na km²

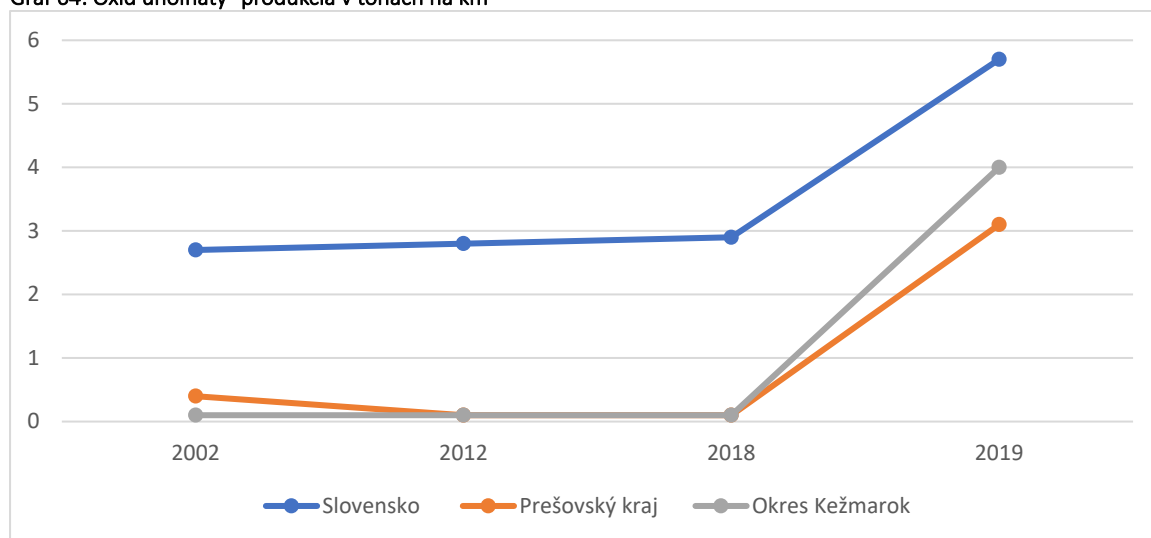

¹² https://www.shmu.sk/File/oko/rocenky/2022_Priloha_PO_v1.pdf

Zdroj: ŠÚ SR 2022

Graf 63: Oxid dusíka- produkcia v tonách na km²

Zdroj: ŠÚ SR 2022

Graf 64: Oxid uhľnatý- produkcia v tonách na km²

Zdroj: ŠÚ SR 2022

8.5 Environmentálne záťaž

Informačný systém Register environmentálnych záťaží (<https://envirozataze.enviroportal.sk/>) registruje na území mesta Kežmarok 6 environmentálnych záťaží, vid' Tabuľka 17.

Tabuľka 17: Environmentálne záťaž na území mesta Kežmarok

Názov EZ	Register	Identifikátor
KK (002) / Kežmarok - ČS PHM Nižná brána	Register C (sanovaná, rekultivovaná lokalita)	SK/EZ/KK/293
KK (003) / Kežmarok - hnojisko Pri kuríne	Register A (pravdepodobná environmentálna záťaž)	SK/EZ/KK/294

KK (004) / Kežmarok - OKTAN	Register B+C (Environmentálna záťaž + Sanovaná, rekultivovaná lokalita)	SK/EZ/KK/295
KK (002) / Kežmarok - ČS PHM Strážky	Register C (Sanovaná, rekultivovaná lokalita)	SK/EZ/KK/1246
KK (004) / Kežmarok - skládka Poľná	Register C (Sanovaná, rekultivovaná lokalita)	SK/EZ/KK/1247
KK (2003) / Kežmarok - bývalé kasárne	Register B (Environmentálna záťaž)	SK/EZ/KK/2003

Jediná pravdepodobná záťaž je *Kežmarok - hnojisko Pri kuríne*, ako nevyhovujúce hnojisko. Jedná sa o EZ so strednou prioritou (K 35 – 65). K environmentálnej záťaži *OKTAN* Štátny program sanácie environmentálnych záťaží na roky 2022-2027¹³ uvádza, že sa jedná o lokalitu riešenú v rámci udržateľnosti projektu geologickej úlohy „Monitorovanie environmentálnych záťaží na vybraných lokalitách SR“ (MEZ), na ktorých bolo zistené závažné znečistenie a sú odporúčané na ďalšie monitorovanie. V environmentálnej záťaži *Bývalé kasárne* v súčasnosti prebieha sanácia pod gesciou Ministerstva životného prostredia SR (projekt OP KŽP- Sanácia environmentálnych záťaží na vybraných lokalitách Slovenskej republiky, kód ITMS: 310010V805).

8.6 Vodné hospodárstvo

Pitná voda

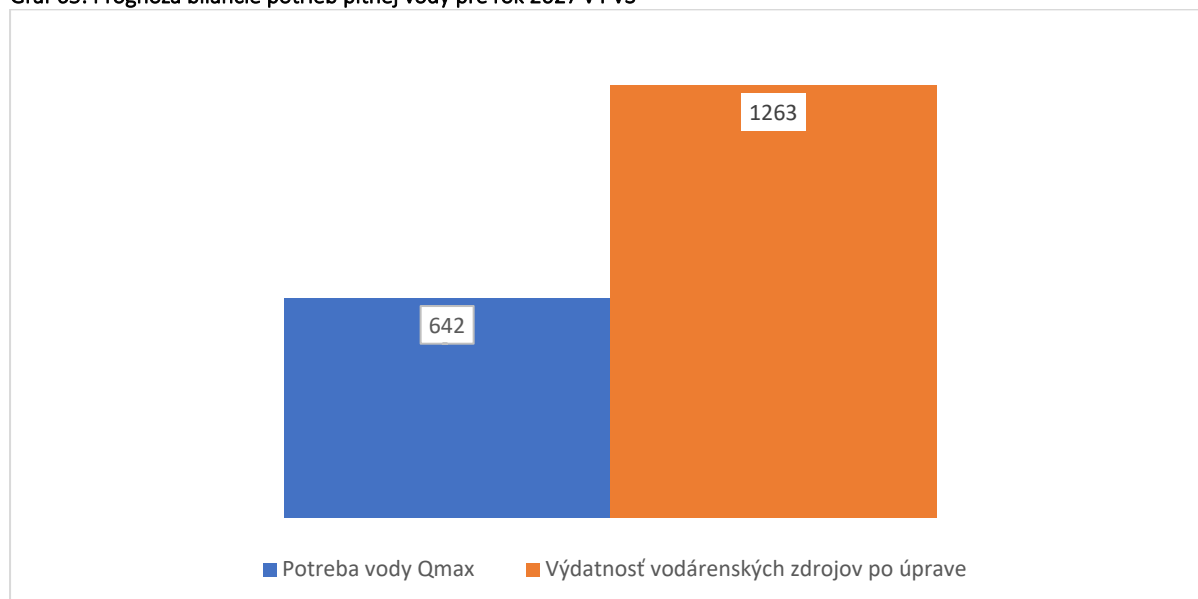
Dodávky pitnej vody do Mesta Kežmarok zabezpečuje Podtatranská vodárenská spoločnosť, a.s. Pitná voda je dodávaná prívodnými potrubiami z troch výdatných vodných zdrojov: Liptovská Teplička, Úpravňa vody Mlynčeka – povrchový odber z potoka Kežmarská biela voda, Šumivý prameň a vrt BTH 1. Kapacita vodných zdrojov je dostatočná pre rozvoj mesta Kežmarok.¹⁴ Podľa *Plánu rozvoja verejných vodovodov a verejných kanalizácií pre územie SR na roky 2021 – 2027* (PRVV) je problémom strata vody v úpravovni vody Mlynčeka a je potrebná rekonštrukcia danej úpravovne a prívodného potrubia do Kežmarku. Z hľadiska kvality dodávanej vody a kapacity vodárenských zdrojov sa vyššie uvedené verejné vodovody nenachádzajú v kategórii problémové.

PRVV ďalej uvádza: „Z posúdenia súčasnej kapacity vodárenských zdrojov využívaných na hromadné zásobovanie pitnou vodou na území Podtatranskej vodárenskej spoločnosti, a. s. a predpokladaných výhľadových potrieb pitnej vody vychádza prebytok (viď Graf 65). Veľkú časť kapacity využívaných zdrojov vody predstavujú priame odbery z tokov, ktoré sú veľmi zraniteľné a preto sa neodporúčajú využívať ich v budúcnosti na zásobovanie obyvateľov pitnou vodou. Javí sa preto nevyhnutné venovať pozornosť zabezpečeniu nových zdrojov kvalitnej pitnej vody, ktoré by posilnili kapacitu zdrojov vody a prípadne umožnili vyradenie nevyhovujúcich a rizikových priamych odberov z tokov“.

¹³ <https://www.enviroportal.sk/uploads/files/EZ/2022/SPSEZ20222027.pdf>

¹⁴ Generel rozvoja vodného hospodárstva mesta Kežmarok.

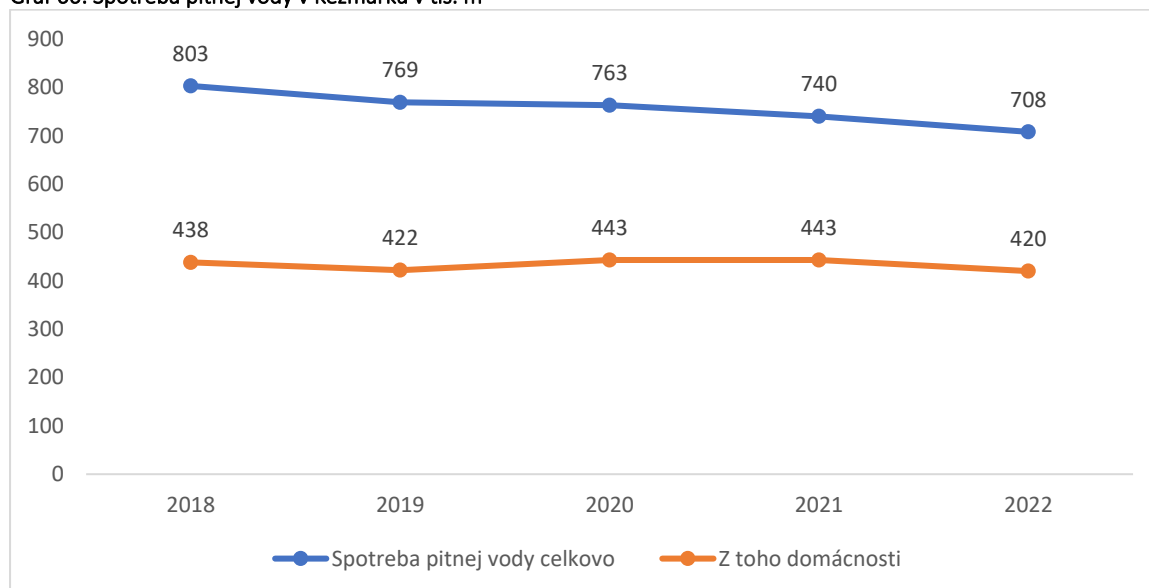
Graf 65: Prognóza bilancie potrieb pitnej vody pre rok 2027 v PVS

Zdroj: Plán rozvoja verejných vodovodov a verejných kanalizácií pre územie SR na roky 2021 – 2027

Ročná správa Podtatranskej vodárenskej spoločnosti za rok 2022 uvádza: „Z dôvodu dlhodobého suchého počasia a deficitu zrážkovej činnosti počas roka nám v niektorých oblastiach klesli výdatnosti vodných zdrojov na kritické minimum a bola ohrozená dodávka pitnej vody. Najviac sa to dotklo menších spotrebných miest s individuálnymi vodnými zdrojmi v okresoch Levoča, Spišská Nová Ves, Gelnica a Stará Ľubovňa. V daných lokalitách sme zabezpečovali náhradné zásobovanie cisternovými vozidlami, zavádzali sa opatrenia na zmiernenie dopadu nedostatku pitnej vody.“ Mesta Kežmarok sa tento problém zatiaľ netýka.

Z pohľadu spotreby pitnej vody zaznamenávame v Kežmarku celkovo klesajúci trend, s výnimkou rokov 2020 a 2021, keď nárast spotreby v domácnostiach spôsobila pandémia covid-19 (viď Graf 66).

Graf 66: Spotreba pitnej vody v Kežmarku v tis. m³

Zdroj: Štatistický úrad Slovenskej republiky

Odpadová voda

V meste Kežmarok je vybudovaná splašková kanalizácia, ktorá ústi do ČOV Kežmarok. Do kanalizácie Kežmarok sú zaústené aj splaškové vody z obce Vrbov. Podľa *Plánu rozvoja verejných kanalizácií pre územie Slovenskej republiky na roky 2021 – 2027* je v meste Kežmarok napojených na verejnú kanalizáciu 98,73 % obyvateľov.

Generel rozvoja vodného hospodárstva mesta Kežmarok v lokalitách, kde nie je vybudovaná dažďová kanalizácia (DS) odporúča vybudovať gravitačnú dažďovú kanalizáciu súbežne s inžinierskymi sieťami, tak aby bola zaústená do najbližšieho recipientu. Dažďovou kanalizáciou sa odvedú zrážkové vody do najbližšieho recipientu a tým odľahčia splaškovú kanalizáciu a ČOV. Splaškovou kanalizáciou budú odvádzané iba splaškové vody. Zrážkové vody musia byť odvedené do dažďovej kanalizácie zaústenej do recipientu príp. vsakov.

8.7 Odpadové hospodárstvo

V meste Kežmarok sa odpadové hospodárstvo riadilo podľa VZN č.3/2001 a príslušných dodatkov. V období rokov 2011-2020 malo mesto spracovaný Program odpadového hospodárstva. V súčasnosti (2023) sa mesto riadi VZN č. 6/2021, ktorým sa mení a dopĺňa VZN č. 2/2016 o nakladaní s komunálnymi odpadmi a s drobnými stavebnými odpadmi na území mesta Kežmarok v znení VZN č. 12/2020.

Produkcia komunálneho odpadu (KO) v Kežmarku v prepočte na jedného obyvateľa kopíruje hodnoty rovnakého ukazovateľa na úrovni Slovenskej republiky. V samotnom období 2018-2022 nie je možné stanoviť jednoznačný trend poklesu/nárastu produkcie KO v meste. Abnormálnu hodnotu vykazuje rok 2019 – nárast o 19% oproti priemeru ostatných rokov. Dôvodom je zrejme zmena v evidencii nahlasovania kovov zo zberných dvorov, ako vo svojej správe uvádza Inštitút environmentálnej politiky.¹⁵

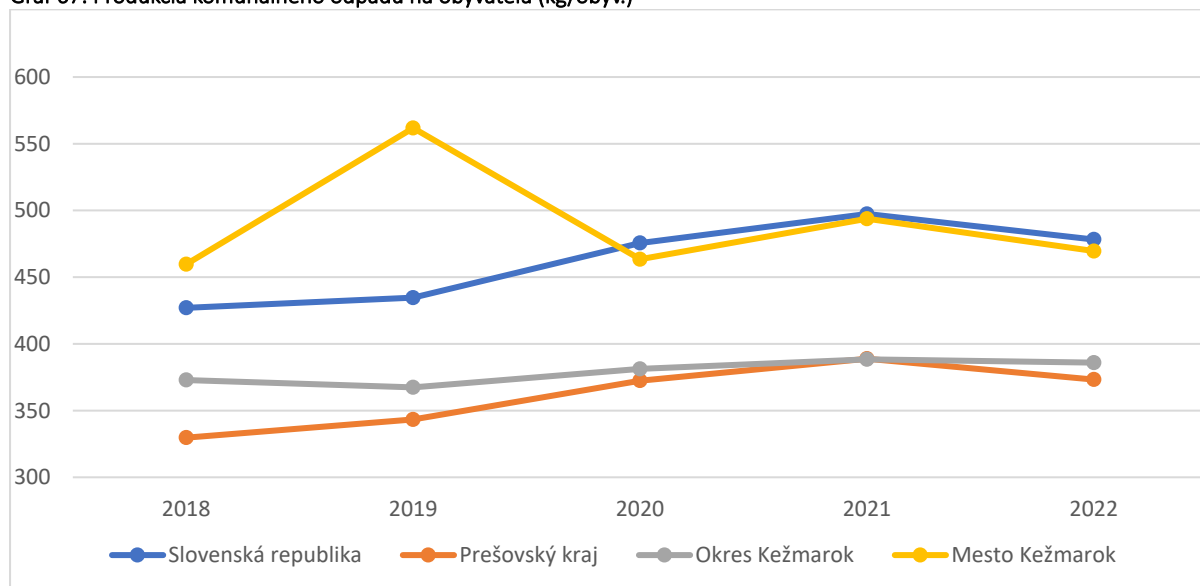
Tabuľka 18: Produkcia komunálneho odpadu na obyvateľa (kg/obyv.)

	2018	2019	2020	2021	2022
Slovenská republika	427	435	476	497	478
Prešovský kraj	330	343	372	389	373
Okres Kežmarok	373	367	381	388	386
Mesto Kežmarok	460	562	463	494	470

Zdroj: Štatistický úrad Slovenskej republiky, MsÚ Kežmarok

¹⁵ https://www.minzp.sk/files/iep/ako_von_zo_smetiska_iep.pdf, strana 12.

Graf 67: Produkcia komunálneho odpadu na obyvateľa (kg/obyv.)

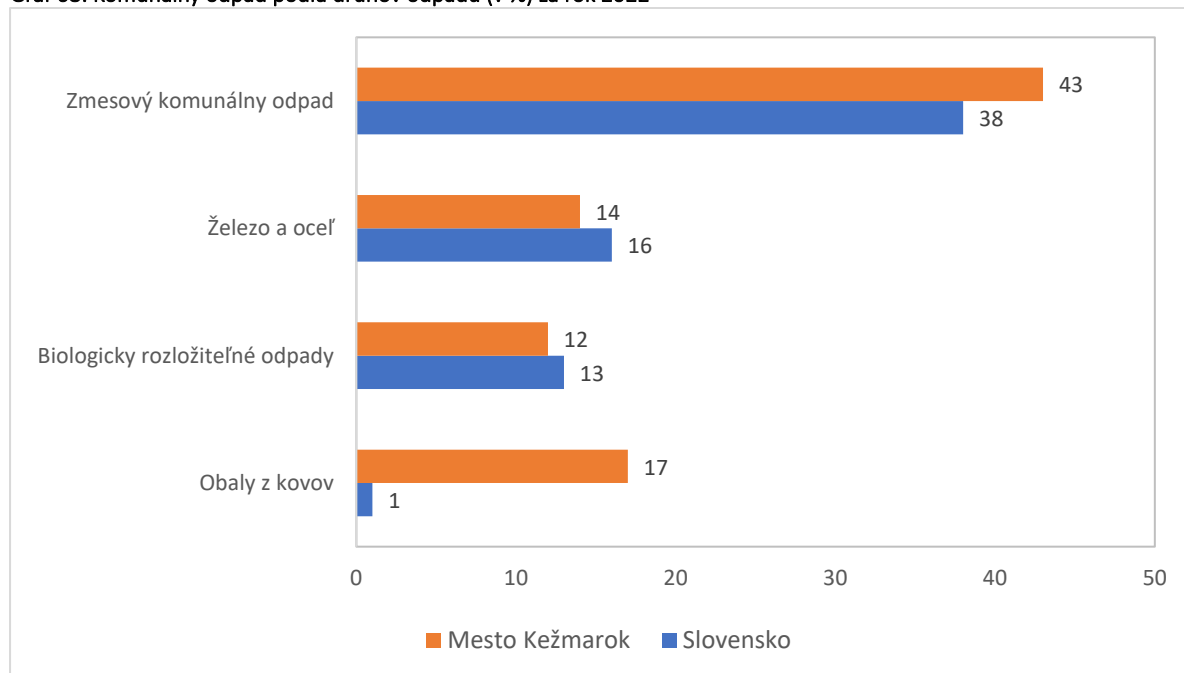

Zdroj: Štatistický úrad Slovenskej republiky, MsÚ Kežmarok

Z celkového objemu **7 185 703 kg** KO vyprodukovaného v meste Kežmarok v roku 2022 tvorí najväčší podiel, podľa druhu odpadu, zmesový komunálny odpad. Ďalej nasledujú železo a oceľ, biologické rozložiteľné odpady a obaly z kovov.

Rozdelenie najviac zastúpených druhov odpadov a ich početnosť v meste Kežmarok pripomína štruktúru druhov odpadov na Slovensku, výnimku tvoria iba obaly z kovu. Pre porovnanie viď Graf 68.

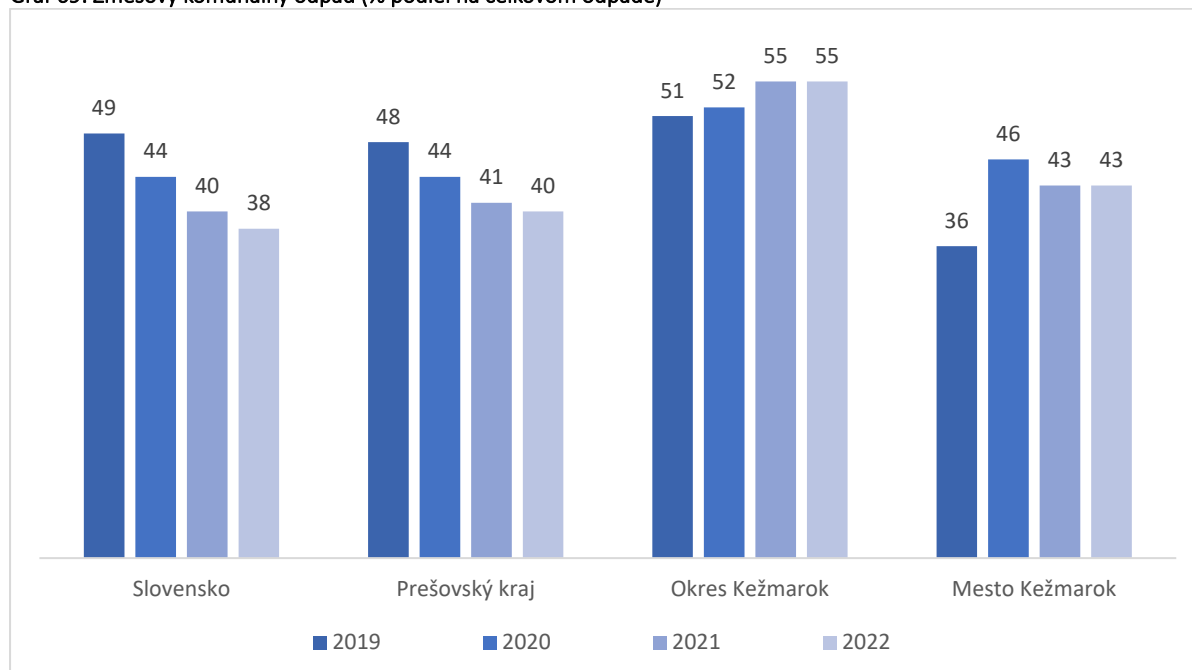
Graf 68: Komunálny odpad podľa druhov odpadu (v %) za rok 2022

Zdroj: Štatistický úrad Slovenskej republiky, MsÚ Kežmarok

Zložka zmesový komunálny odpad (ZKO) je najväčšou zložkou na celkovej produkcii odpadu vo všetkých sledovaných regionálnych územných celkoch krajiny.

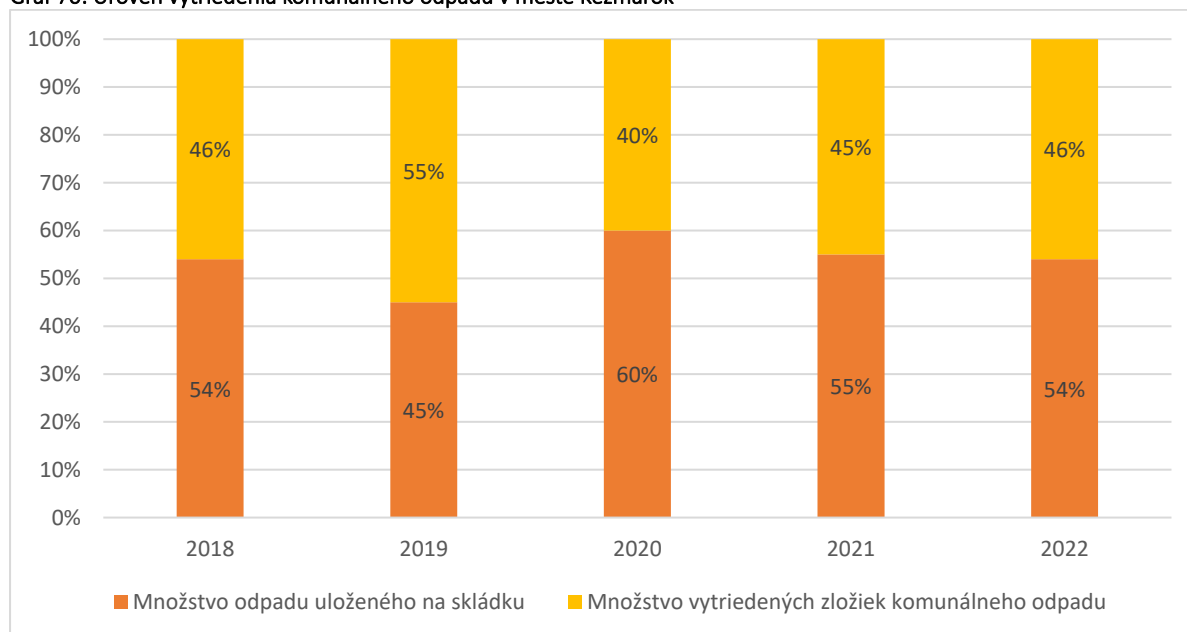
Graf 69: Zmesový komunálny odpad (% podiel na celkovom odpade)

Zdroj: Štatistický úrad Slovenskej republiky, MsÚ Kežmarok

Z pohľadu nakladania s odpadom za obdobie 2018 – 2022 **prevláda ukladanie odpadu na skládku**, keď sa stále viac ako polovica komunálneho odpadu zneškodňuje touto metódou (Graf 70). Najväčší podiel skládkovaného odpadu tvorí zmesový komunálny odpad (v 2022 80 %).

Graf 70: Úroveň vytriedenia komunálneho odpadu v meste Kežmarok

Zdroj: MsÚ Kežmarok

V okrese Kežmarok sa nachádzajú 4 skládky odpadu. Mesto využíva skládku v Žakovciach, ktorá prevádzkuje spoločnosť Tatranská odpadová spoločnosť s.r.o., v ktorej má mesto aj majetkový podiel.

Tabuľka 19: Skládky odpadu v okrese Kežmarok

Skládka	Trieda odpadu	Rok začatia prevádzky	Celková kapacita (m ³)	Voľná kapacita (%)
Žakovce – Skládka odpadov Úsvit	Inertný	2003	45 000	40,30
Žakovce – Skládka odpadov Úsvit	Nie nebezpečný	2016	335 410	41,16
Žakovce – Skládka odpadov Úsvit	Nebezpečný	2004	41 500	19,50
Skládka odpadov Ľubica	Nie nebezpečný	2003	198 000	14,87

Zdroj: Ministerstvo životného prostredia SR

Európska únia v rámci smernice 2018/850 od členských štátov vyžaduje, aby znížili skládkovanie komunálneho odpadu na úroveň maximálne 10 % do roku 2035.

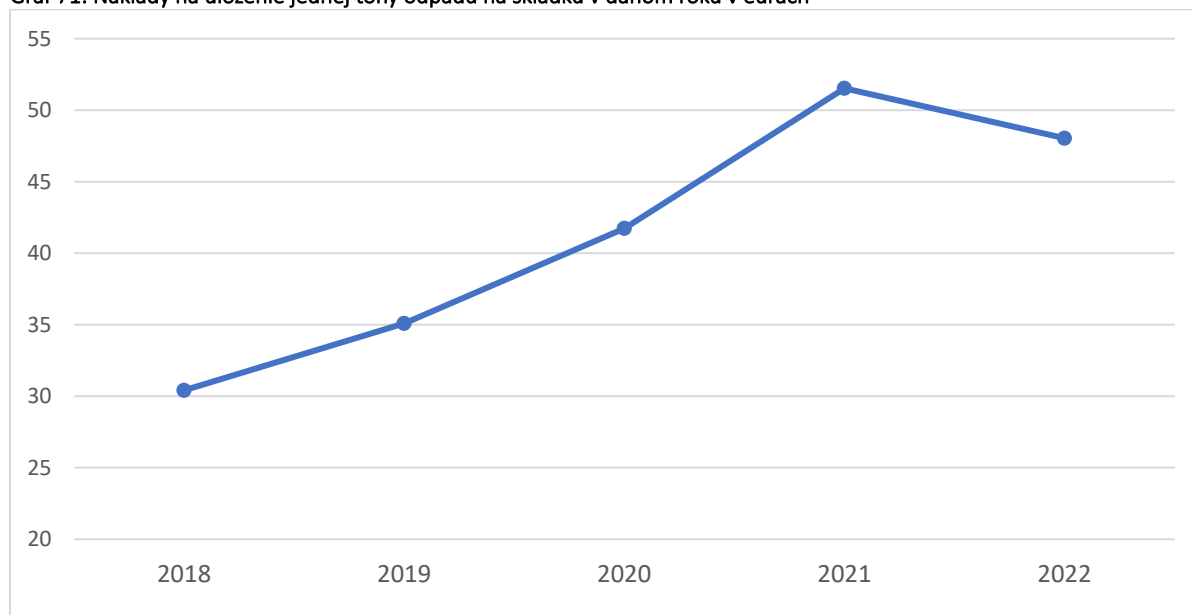
Otázku ceny skládkovania ovplyvňuje niekoľko faktorov. Skládkovanie na Slovensku za štyri roky zdraželo takmer dvojnásobne.

„Celkové priemerné náklady na skládkovanie samosprávam narástli v priemere zo 40 eur za tonu v roku 2018, na 76 eur v roku 2021. Dôvodom bolo predovšetkým zvyšovanie poplatkov pre Envirofond, a to v závislosti od toho, ako obce a mestá dokázali odpad triediť. Na zdražovanie skládkovania však vplývali počas posledných rokov aj iné faktory, ako nárast samotného poplatku za skládkovanie, nárast cien pohonných látok, vyššie náklady na servis a údržbu mechanizmov, ale aj nárast minimálnej mzdy.“¹⁶

Tento trend zdražovania bol zaznamenaný aj v meste Kežmarok, keď náklady na uloženie jednej tony odpadu na skládku stúpili za obdobie 2018-2022 o 58 % (Graf 71).

¹⁶ www.finreport.sk/ekologia/samospravy-maju-uz-len-polrok-na-zavedenie-upravy-odpadu-pred-ulozenim-na-skladku/

Graf 71: Náklady na uloženie jednej tony odpadu na skládku v danom roku v eurách

Zdroj: MsÚ Kežmarok

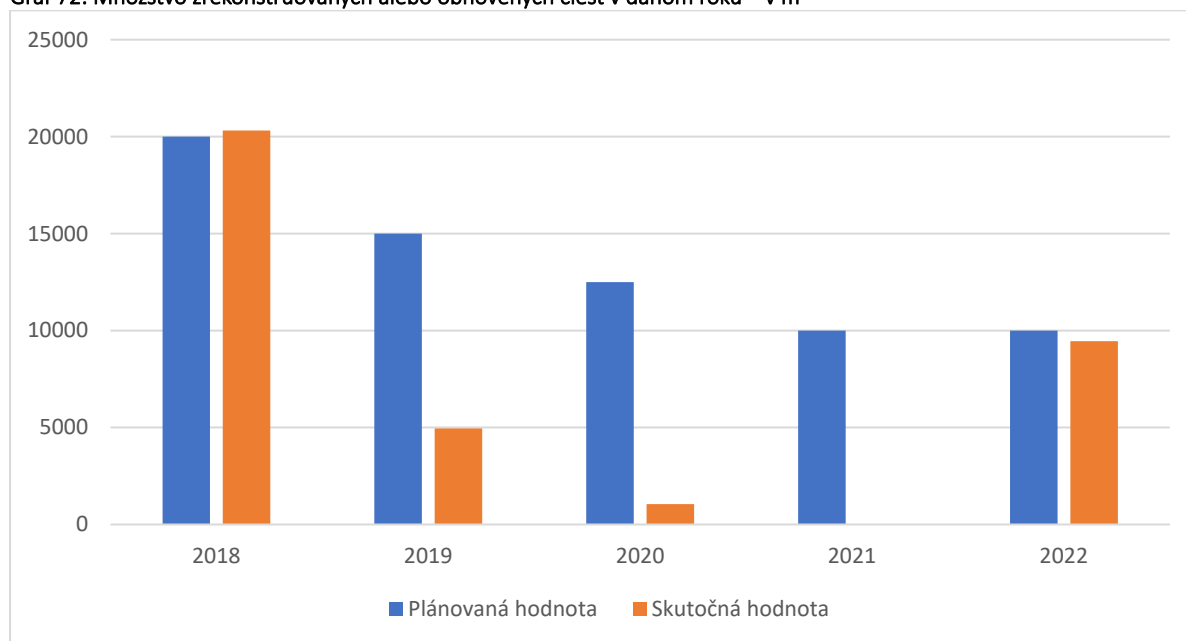
Ďalším faktorom ovplyvňujúcim náklady je zmena legislatívneho prostredia, keď sa od 1. januára 2023 zaviedol zákaz skládkovania odpadu, pokiaľ neprešiel úpravou s cieľom zníženia jeho množstva a nebezpečenstva pre zdravie ľudí a životné prostredie. Za takúto úpravu sa považuje najmä mechanicko-biologická úprava (takzvaná MBÚ). Došlo tak k zosúladieniu slovenského zákona o odpadoch č. 79/2015 Z.z. a príslušných vyhlášok s európskou smernicou o skládkovaní odpadov.

9 Doprava

9.1 Výstavba, rekonštrukcia a obnova komunikácií

Z pohľadu výstavby, rekonštrukcie a obnovy ciest sa v období rokov 2018-2022 plánovaná hodnota rekonštrukcie, resp. obnovy ciest podarilo dosiahnuť iba v roku 2018. V roku 2022 sa to podarilo na 75 %. V zvyšnom období sa zrealizovali len minimálne objemy prác oproti plánu, vid' nasledujúci graf:

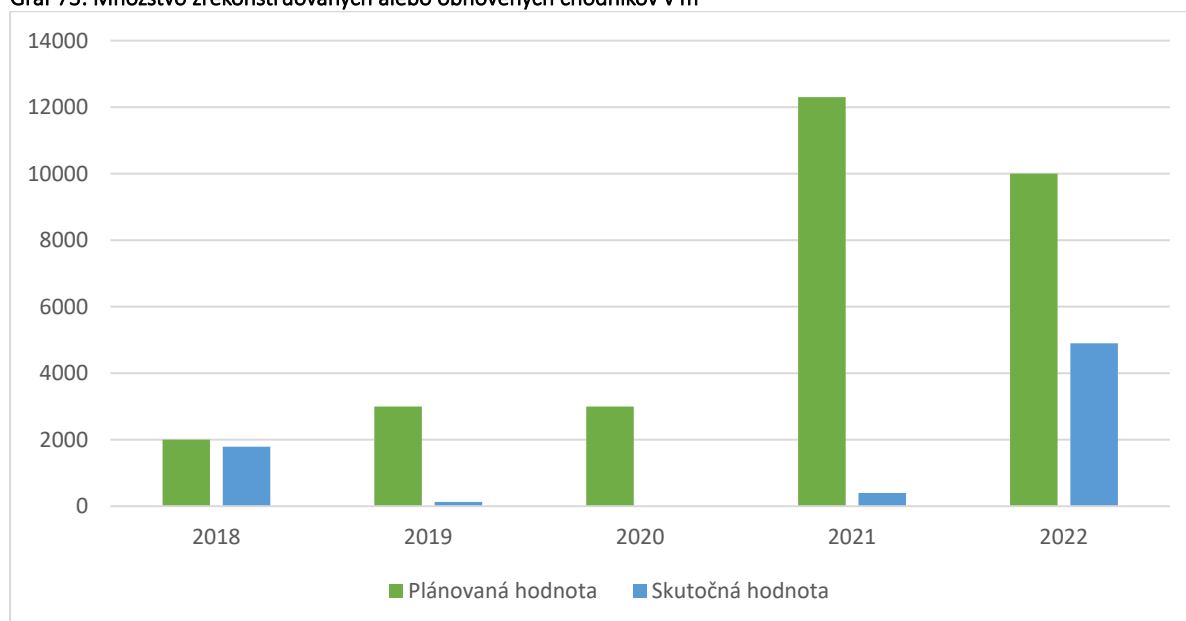
Graf 72: Množstvo zrekonštruovaných alebo obnovených ciest v danom roku – v m²

Zdroj: Závěrečné účty Mesta Kežmarok

Výstavba, rekonštrukcia a obnova chodníkov kopíruje rovnaký vývoj, s najsilnejším rokom 2018, následným útlmom a opätovnou realizáciou prác v roku 2022, vid' nasledujúci graf:

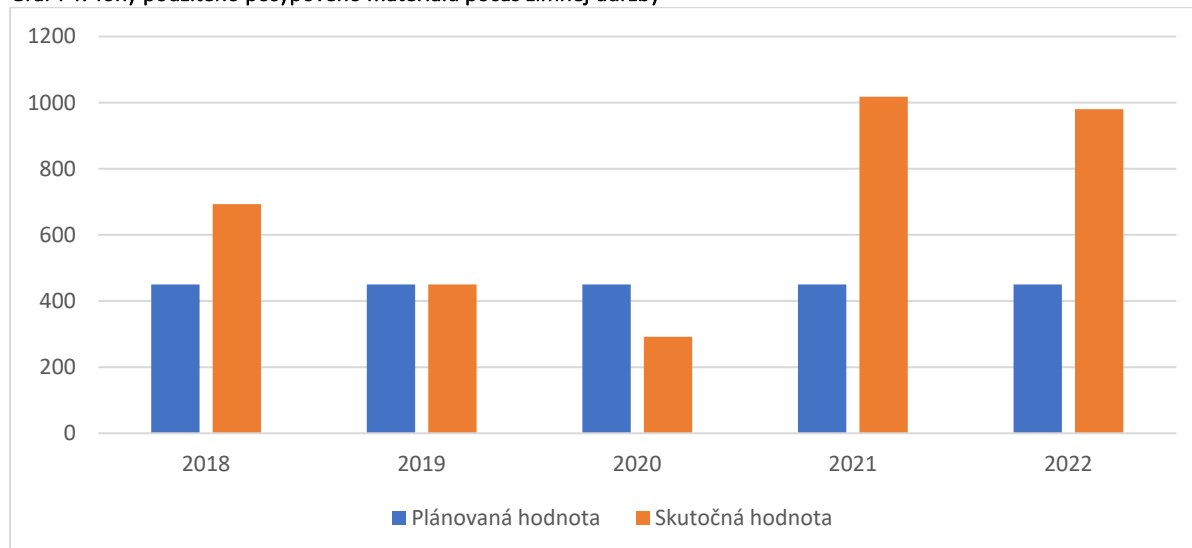
Graf 73: Množstvo zrekonštruovaných alebo obnovených chodníkov v m²

Zdroj: Závěrečné účty Mesta Kežmarok

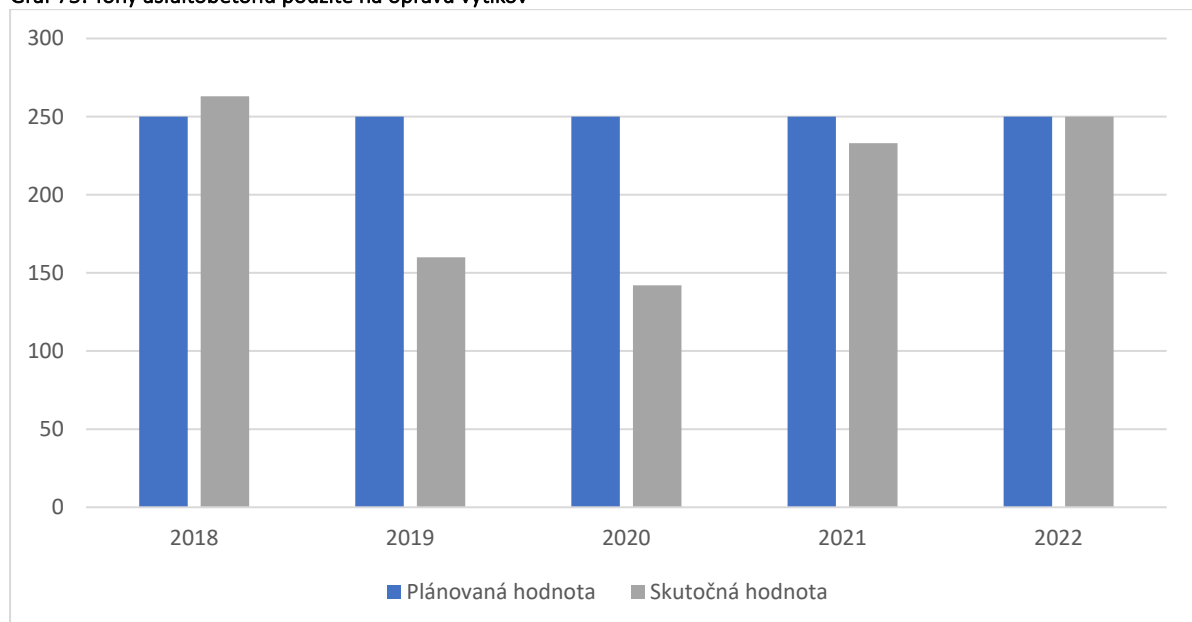
Z pohľadu zabezpečenia dobrého technického stavu ciest sa ukazuje zvýšený nárok na použitie posypového materiálu počas zimnej údržby, ktorý zároveň v niektorých rokoch až dvojnásobne prekračuje plánovú hodnotu. Tony asfaltobetónu použité na opravu výtlkov v sledovanom období okrem roku 2018 neprekročili plánovanú hodnotu.

Graf 74: Tony použitého posypového materiálu počas zimnej údržby

Zdroj: Závěrečné účty Mesta Kežmarok

Graf 75: Tony asfaltobetónu použité na opravu výtlkov

Zdroj: Závěrečné účty Mesta Kežmarok

9.2 Parkovanie

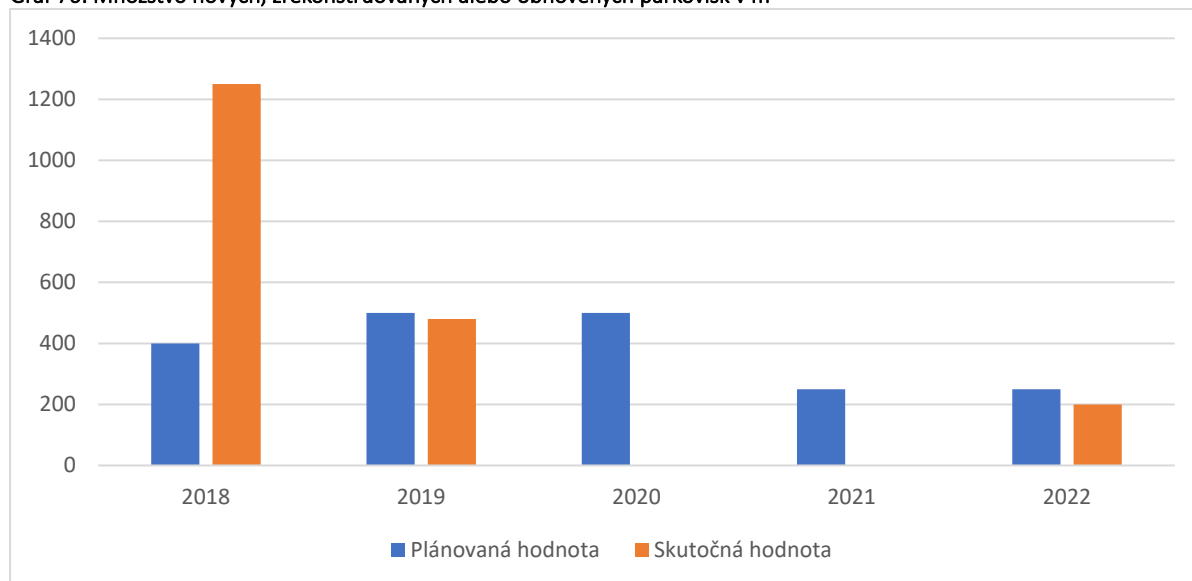
Kežmarok aktuálne disponuje dohromady 2 923 parkovacími miestami. Ide pritom o parkovacie miesta na celom území mesta okrem súkromných parkovísk, vrátane neoznačených parkovacích plôch. Z celkového počtu takmer troch tisícok parkovacích miest je vyše 800 spoplatnených, pričom štyri parkoviská sú vybavené závorami a ostatné miesta sú rozdelené do štyroch parkovacích zón, vyplýva z

údajov oddelenia rozvoja mesta a výstavby. Tieto parkovacie miesta sa nachádzajú v centre mesta alebo v jeho tesnej blízkosti.¹⁷

V súčasnosti prebieha proces modernizácie spôsobu výberu parkovného, kde sa klasické automaty na mince nahradia interaktívnymi parkovacími kioskami aj s možnosťou platby buď cez SMS alebo mobilnú aplikáciu.

Z pohľadu výstavby, rekonštrukcie a obnovy parkovísk sa najväčší objem prác zrealizoval v roku 2018, keď trojnásobne prekročil plánovanú hodnotu. Naplniť plán sa podarilo aj v roku 2019. V rokoch 2020 a 2021 sa parkoviska nerekonštruovali, reštart nastal v roku 2022, viď nasledujúci graf.

Graf 76: Množstvo nových, zrekonštruovaných alebo obnovených parkovísk v m²

Zdroj: Závěrečné účty Mesta Kežmarok

V roku 2021 mesto urobilo prieskum so základným zistením, že existuje deficit parkovacích miest. Výsledky jeho zisťovania priniesli odpovede na to, kde je situácia najhoršia, ale aj to, ktoré ulice majú vzhľadom na počet bytových jednotiek dostatok parkovacích miest. Ulice Levočská, Bardejovská, Lanškrounská majú deficit až 652 parkovacích miest. Znamená to, že na dosiahnutie pomeru jeden byt a jedno garantované parkovacie miesto je potrebné vytvoriť nových až 652 parkovacích miest. O nič lepšie na tom nie je ani tzv. horný Juh, kde je deficit 339 parkovacích miest, sídlisko Sever (spolu s ulicami Nižná brána, Možiarska a Garbiarska) má deficit 513 parkovacích miest, vnútroblok Záhradná (Toporcerova, M. Lányiho) deficit 309 parkovacích miest. Naopak, na Weilburskej ulici je vzhľadom na počet bytových jednotiek prebytok o 46 parkovacích miest. Pri spočítaní parkovacích miest sa bralo do úvahy vždy len riadne parkovacie miesto, t. j. parkoviská pred bytovkami, ktoré sú riadne zaznačené.¹⁸ Od spustenia parkovacieho systému v roku 2015 sa počet parkovacích miest v Kežmarku nezmenil ani sa nebudovali žiadne nové parkovacie plochy.

¹⁷ <https://www.kezmarok.sk/aktuality/2023/kezmarok-nabehne-na-novy-system-parkovania/>

¹⁸ <https://www.kezmarok.sk/aktuality/2021/rok-bilancovania-parkovania-v-obytnych-zonach/>

9.3 Mestská hromadná doprava

Prevádzka MHD v meste je zabezpečená na základe Zmluvy o výkonoch vo verejnom záujme medzi mestom Kežmarok a dopravcom (SAD Poprad). Jedná linka spája priemyselný park Pradiareň, autobusovú stanicu a sídlisko Juh. Počas pracovného dňa premáva linka 8x denne (prvý spoj o 5:00, posledný o 15:10 – smer sídlisko Juh).

V rámci štatistických ukazovateľov za obdobie 2018-2022 je pomerne konštantný počet ubehnutých kilometrov, priemerne 31 635 ročne. Počet prepravených osôb výrazne stúpol medzi rokmi 2018 a 2019 – o 32 %. Počas covidového obdobia nasledoval mierny pokles, ktorý sa postupne vracia k maximálnym hodnotám z pred-covidového obdobia.

Najvýraznejšia zmena nastala v nákladoch na MHD, ktoré medzi rokmi 2018 a 2019 stúpili o 100%.

Tabuľka 20: Štatistické ukazovatele MHD v Kežmarku

	2018	2019	2020	2021	2022
Počet prepravených osôb	27 490	36 290	32 862	29 892	31 845
Počet ubehnutých km	32 185	32 630	30 815	31 210	31 515
Náklady mesta na MHD (€)	27 122	54 242	50 434	51 535	51 418

Zdroj: Záverečné účty Mesta Kežmarok

9.4 Cyklodoprava

V roku 2018 bol vybudovaný cyklochodník v rámci projektu z programu Interreg V- A Poľsko Slovensko. Začiatok je napojený na už vybudovaný cyklochodník pri čističke odpadových vôd a povedie cez sídlisko Sever po miestnej komunikácii Pod lesom, cez nový most k parku pri hrade. Chodník pre cyklistov a peších prepája Hradskú cestu a ul. Novú, Hradné námestie a Hlavné námestie, popri futbalovom štadióne, smerom na ľavostrannú hrádzu potoka Ľubica. Z opačnej strany sa chodník napája na existujúci cyklochodník smerom do obce Vrbov.¹⁹ Celková dĺžka cyklochodníkov v Kežmarku je 6,36 km.

V roku 2023 mesto Kežmarok v spolupráci s obcami Stráne pod Tatrami a Mlynčeky pripravili projekt cyklistického chodníka, ktorý má merať takmer tri kilometre. Podľa predbežných plánov by mal chodník viesť z Kežmarku – smerom od železničnej stanice. Veľká časť chodníka by sa mala zároveň vinúť pozdĺž súčasnej cesty smerom do Stráni pod Tatrami. Neskôr sa chodník od cesty odkloní a povedie na územie približne na polceste medzi oboma podtatranskými obcami, kde vznikne pomyslená križovatka v tvare písmena T. Z tejto spojnice povedie jedna vetva naľavo do Stráni pod Tatrami. Druhá vetva sa odkloní napravo do Mlynčekov.²⁰

¹⁹ www.partnerskadohoda.gov.sk/v-kezmarku-pribudnu-dalsie-kilometre-cyklochodnika/

²⁰ www.kezmarok.sk/aktuality/2023/do-mozaiky-kezmarskych-cyklochodnikov-pribudne-dalsi-povedie-smerom-k-tatram/

9.5 Investície do dopravnej infraštruktúry

2016	SPOLU	139 555 EUR
	Parkovacie plochy (Košícká 1-3)	33 833 EUR
	Rozšírenie parkovacích automatov	15 097 EUR
	Oprava oporného múra Michalská	79 343 EUR
	Podpora zlepšenia dopravnej situácie v meste (Ostrovček Hradská, Nižná brána)	11 282 EUR
2017	SPOLU	457 107 EUR
	Križovatka na sídlisku Juh (štúdia)	1 200 EUR
	Rozšírenie parkovísk (Košícká 2. časť, Možiarska + 1. časť Bažant)	72 599 EUR
	Vianočné osvetlenie	64 420 EUR
	Rekonštrukcia a rozšírenie verejného osvetlenia	264 399 EUR
	Mobiliár k cyklochodníku	54 489 EUR
2018	SPOLU	2 607 401 EUR
	Cyklochodník – prieťah mestom	617 029 EUR
	Zastávky MHD	64 224 EUR
	Rekonštrukcie ciest (Kamenná baňa, Komenského, Zochova, časť Baštová, Severná, Obrancov mieru, časť Kostolné námestie, Možiarska, Lányho)	689 626 EUR
	Úprava parkovacích plôch	19 175 EUR
	Rozšírenie parkovacích plôch	7 800 EUR
	Rekonštrukcia cesty a chodníkov (cesta Trhovište + chodník Trhovište)	294 800 EUR
	Oprava schodov sídlisko Juh	10 500 EUR
	Oprava schodov	30 553 EUR
	Chodník	29 000 EUR
	Rekonštrukcie a opravy chodníkov (M. Lányho, Bažant, Pradiareň, Možiarska, Dr. D. Fischera)	513 289 EUR
	Výmena mosta na sídlisku Sever + oprava komunikácie Pod lesom	331 405 EUR
2019	SPOLU	2 751 593 EUR
	Cesta okolo historického centra – cyklotrasa	6 000 EUR
	Dobudovanie infraštruktúry v priemyselnom parku	2 278 711 EUR
	Rozširovanie verejného osvetlenia	140 000 EUR
	Okružná križovatka JUH	242 951 EUR
	Oprava a rekonštrukcia miestnych komunikácií	25 093 EUR
	Oprava a rekonštrukcia chodníkov	29 946 EUR
	Rekonštrukcia a doplnenie parkovísk	28 892 EUR
2020	SPOLU	667 103 EUR
	Cyklochodník okolo historického centra	450 546 EUR
	Rozšírenie kamerového systému	6 458 EUR
	Oprava a rekonštrukcia miestnych komunikácií	134 099 EUR
	Doplnenie cyklistickej infraštruktúry (Smart lavičky, stojany)	76 000 EUR
2021	SPOLU	177 550 EUR
	Rozširovanie verejného osvetlenia (Strelnica, Nad traťou, Michalská, Nižná brána)	45 000 EUR
	Rekonštrukcie ulíc – projektová dokumentácia (Kostolné námestie, Nová)	30 000 EUR
	Rekonštrukcia mosta cez rieku Poprad – projektová dokumentácia	59 650 EUR
	Rekonštrukcia chodníka na Trhovište	16 000 EUR
	Rekonštrukcia chodníka, Ul. Mučeníkov	26 900 EUR
2022	SPOLU	2 843 375 EUR
	Rekonštrukcia chodníkov	355 786 EUR
	Rekonštrukcia ciest – prebieha	1 384 854 EUR
	Dobudovanie základnej technickej infraštruktúry – prebieha	890 000 EUR
	Verejné osvetlenie (Biela voda, Sihoť)	30 931 EUR
	CIZS – komunikácie	140 124 EUR
	Projektová dokumentácia – cyklochodník (KK, Stráne pod Tatrami, Mlynčeky)	16 680 EUR
	MHD zastávky – Nižná brána 2x, gen. Štefánika – prebieha	25 000 EUR

Zdroj: Prehľad vybraných investícií 2015-2022, www.kezmarok.sk

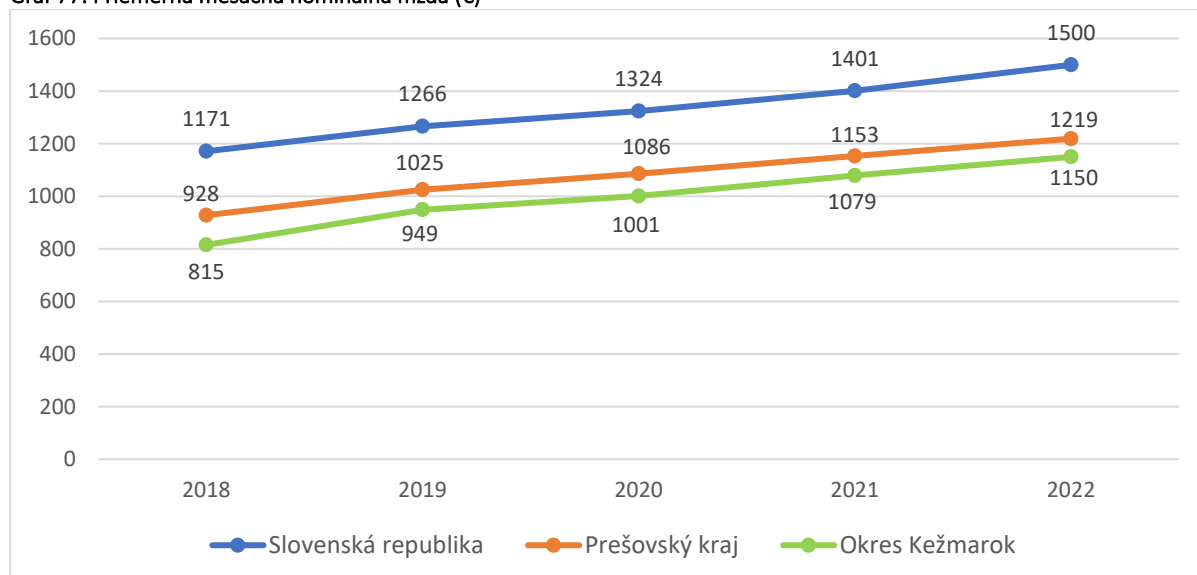
10 Trh práce

10.1 Zamestnanci a mzdy

Údaj o priemernej nominálnej mesačnej mzde, ako jedného z indikátorov kvality života obyvateľov, nie je dostupný na úrovni mesta, preto boli využité údaje na úrovni okresu Kežmarok. Vývoj výšky priemernej nominálnej mesačnej mzdy zamestnanca (PNMZ) má na národnej, krajskej, ako aj okresnej úrovni trend rastu, dlhodobo je však ukazovateľ v okrese a kraji výrazne nižší ako na národnej úrovni. Od roku 2020 sa hodnota PNMZ okresu pomaly približuje k PNMZ na úrovni kraja.

Zmena ukazovateľa v sledovanom období (2018 – 2022) bola najvýraznejšia práve v okrese Kežmarok, kde PNMZ narástla o 335 €, čo predstavuje nárast o 41 % oproti roku 2018. Pre porovnanie percentuálny rast PNMZ na národnej úrovni je v sledovanom období 28 % a na úrovni kraja 31 %.

Graf 77: Priemerná mesačná nominálna mzda (€)

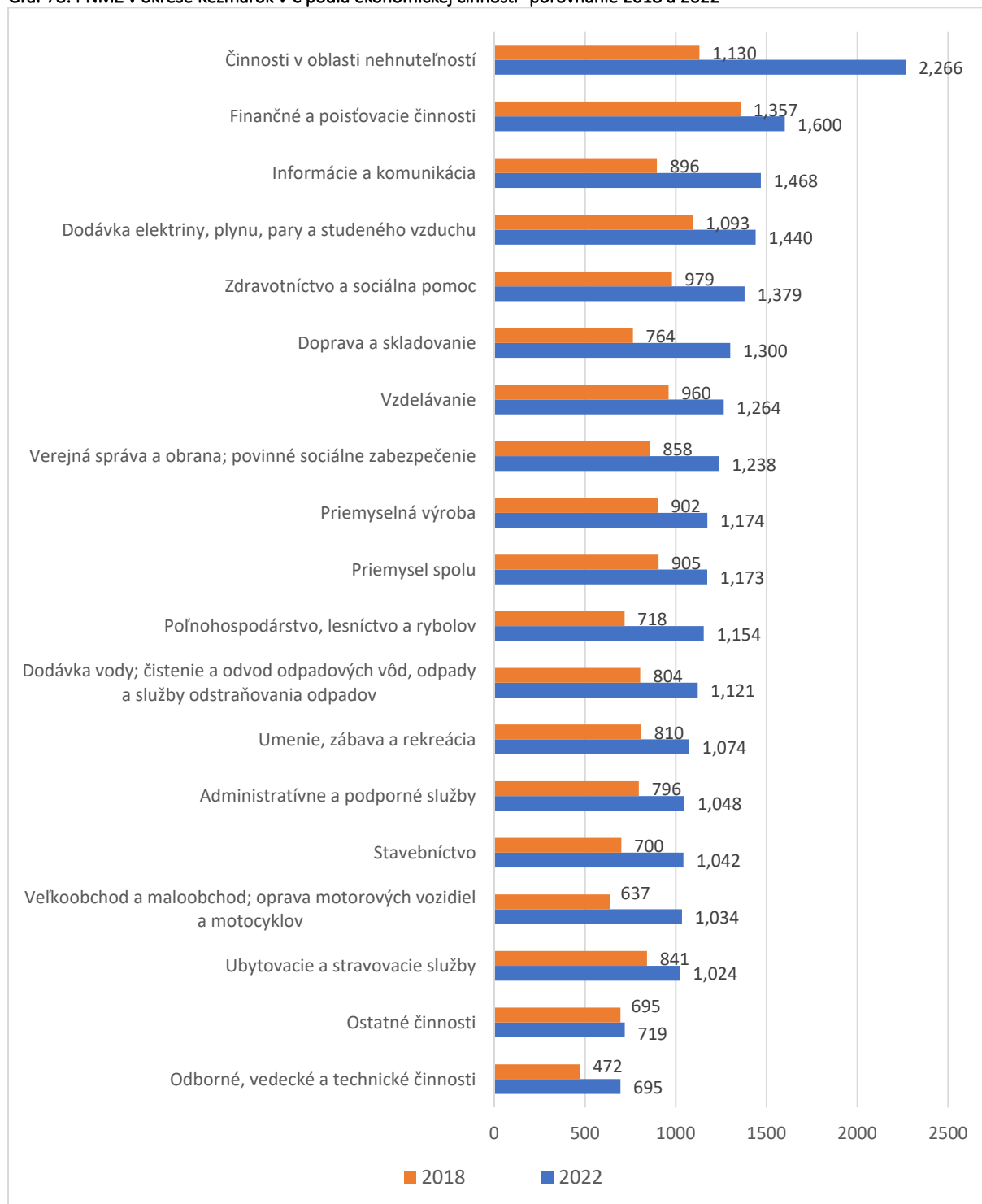

Zdroj: ŠÚ SR

Najvyššia PNMZ za rok 2022 v okrese Kežmarok bola dosiahnutá v ekonomickej oblasti *Činnosti v oblasti nehnuteľností*, a to 2 266 €, pre porovnanie v roku 2018 mal tento ukazovateľ viac ako o polovicu nižšiu hodnotu: 1130 €. Táto ekonomická oblasť tak v ukazovateli PNMZ zaznamenala za sledované obdobie 2018-2022 nárast o 101%. Významný nárast bol zaznamenaný aj v ekonomických oblastiach *Doprava a skladovanie* (70 %), *Informácie a komunikácia* (64 %), *Veľkoobchod a maloobchod; oprava motorových vozidiel a motocyklov* (62 %) a *Poľnohospodárstvo, lesníctvo a rybolov* (61 %).

Najnižšia PNMZ v roku 2022, ako aj v roku 2018, bola v okrese Kežmarok dosiahnutá v ekonomickej činnosti *Odborné, vedecké a technické činnosti*, pričom za sledované obdobie došlo k nárastu PNMZ z 472 € na 695 € (47 %).

Graf 78: PNMZ v okrese Kežmarok v € podľa ekonomickej činnosti- porovnanie 2018 a 2022

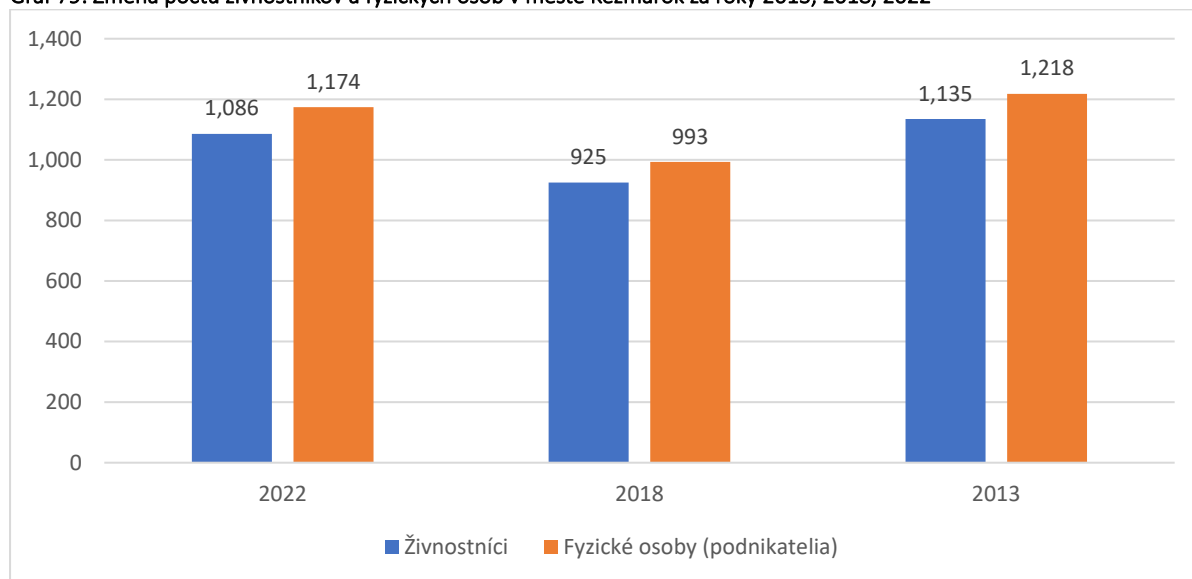

Zdroj: ŠÚ SR

10.2 Živnostníci a fyzické osoby (podnikatelia)

Počet živnostníkov aj fyzických osôb (FO) má za sledované obdobie (2018-2022) **v meste Kežmarok prevažne rastúci trend**, nedosahuje však zatiaľ hodnoty z roku 2013. Miera rastu je pri porovnaní rokov 2018 a 2022 17 % v prípade živnostníkov a 18 % v prípade FO. Pri porovnaní rokov 2013 a 2018 je miera poklesu v počte živnostníkov 19 % a v počte FO 18 % - možno teda konštatovať, že hodnoty v roku 2022 sa približujú stavu v roku 2013.

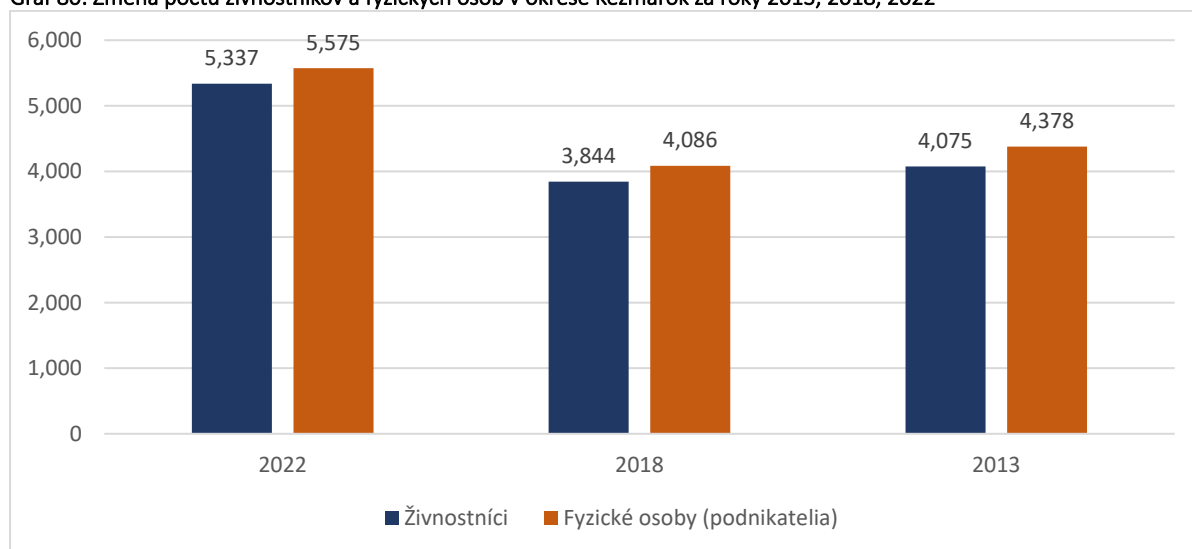
Graf 79: Zmena počtu živnostníkov a fyzických osôb v meste Kežmarok za roky 2013, 2018, 2022

Zdroj: ŠÚ SR

Počet živnostníkov aj FO má za sledované obdobie (2018-2022) v okrese Kežmarok rastúci trend (živnostníci až o 39%, FO o 36%), pričom došlo aj k pomerne výraznému nárastu počtov v oboch sledovaných kategóriách pri porovnaní rokov 2013 a 2022:

Graf 80: Zmena počtu živnostníkov a fyzických osôb v okrese Kežmarok za roky 2013, 2018, 2022

Zdroj: ŠÚ SR

V roku 2022 pôsobilo v okrese Kežmarok najviac živnostníkov **podľa ekonomickej činnosti** v oblasti stavebníctva (44,4 %). V priemysle a priemyselnej výrobe pôsobilo 12% a v oblasti veľkoobchodu a maloobchodu 10,2 % živnostníkov.

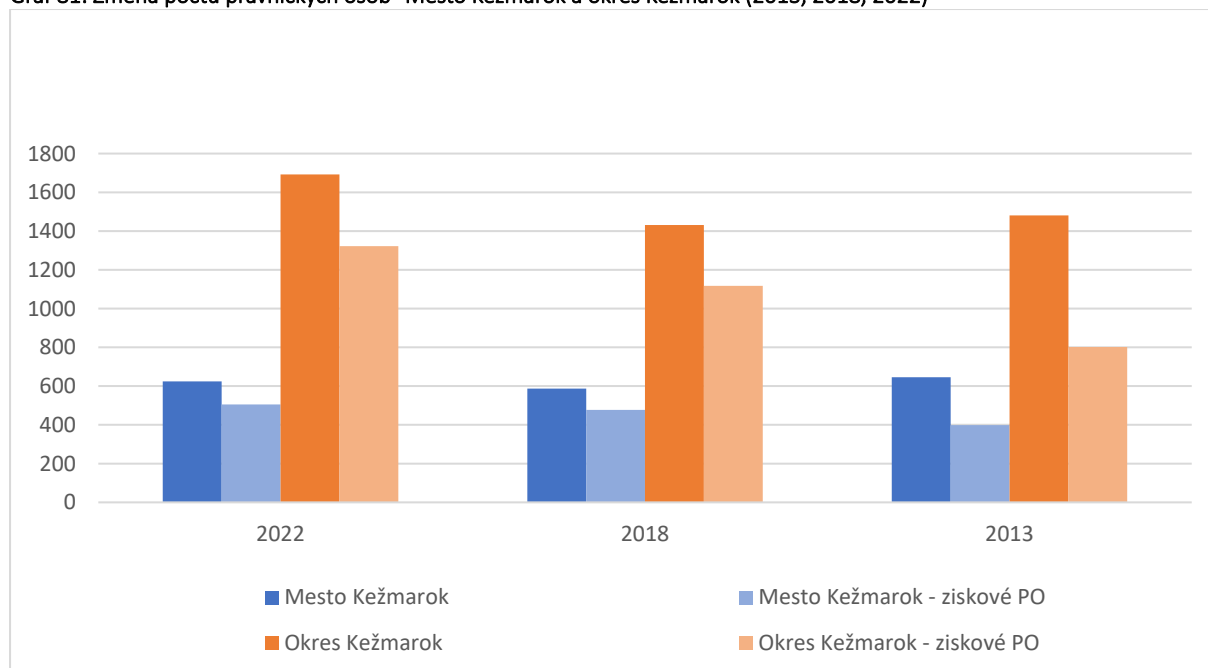
Najmenej živnostníkov v okrese pôsobi v oblastiach: vzdelávanie (0,7 %), finančné a poisťovacie činnosti (0,6 %), umenie, zábava a rekreácia (0,5 %), činnosti v oblasti nehnuteľností (0,2 %), zdravotníctvo a sociálna pomoc (0,1 %).

10.3 Právnické osoby a podniky

Počet právnických osôb (PO) v meste Kežmarok má v sledovanom období od roku 2018 mierne rastúci trend. V porovnaní s rokom 2013 je však počet PO v súčasnosti menší – 624 v roku 2022 oproti 646 v roku 2013. V roku 2013 sa 38% PO radilo medzi neziskové, pričom v roku 2022 je tento podiel už iba 19%.

Pokiaľ ide o **okres Kežmarok**, vývoj bol podobný – rastúci trend od roku 2018, s malým poklesom v roku 2021. Celkový počet PO v roku 2022 (1692) je však (na rozdiel od situácie v meste Kežmarok) vyšší v porovnaní s rokom 2013 (1481). Podiel neziskových PO na celkovom počte bol však v roku 2013 ešte vyšší (46%) ako tomu bolo na území mesta. V roku 2022 je to už iba 22% z celkového počtu.

Graf 81: Zmena počtu právnických osôb- Mesto Kežmarok a okres Kežmarok (2013, 2018, 2022)

Zdroj: ŠÚ SR

Vývoj počtu podnikov v okrese Kežmarok má podobný priebeh ako je to v prípade PO. Od roku 2018 počet každoročne rastie, v roku 2021 dochádza k miernemu poklesu s následným opätovným rastom; za rok 2022 bolo v okrese evidovaných 1 322 podnikov. Celková zmena počtu podnikov oproti roku 2013 predstavuje nárast o 65 %.

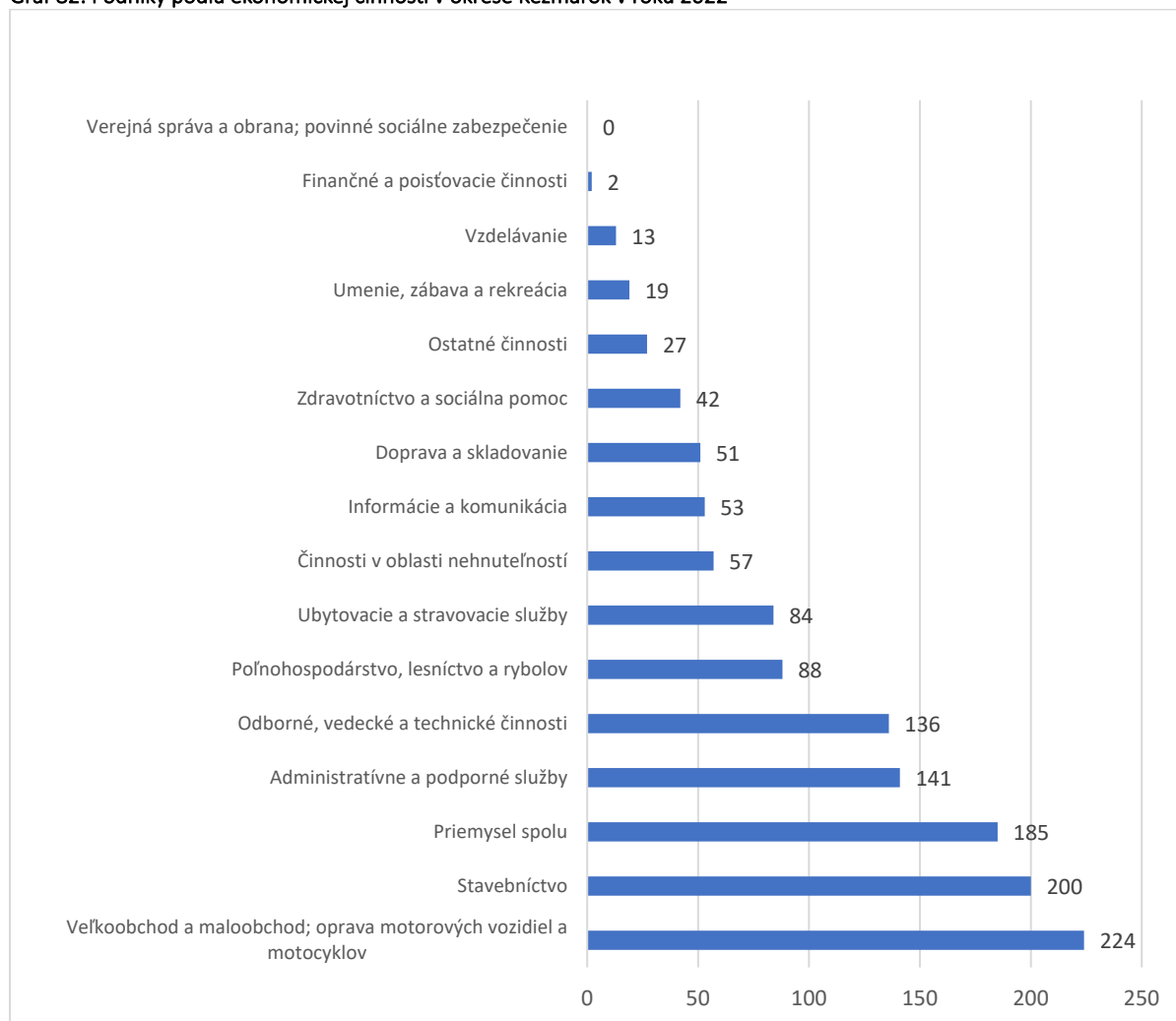
Tabuľka 21: Počet podnikov v okrese Kežmarok

	2022	2021	2020	2019	2018	2013
Počet podnikov	1322	1262	1329	1217	1117	802

Zdroj: ŠÚ SR

Vzhľadom na ekonomické činnosti v okrese Kežmarok v roku 2022 dominujú podniky z oblasti *veľkoobchodu a maloobchodu; oprava motorových vozidiel a motocyklov* s počtom 224 podnikov, nasledujú podniky z oblasti *stavebníctva* (200), podniky v *priemyselnej činnosti* (185), podniky *administratívne a v podporných službách* (141) a podniky *odbornej, vedeckej a technickej činnosti* (136).

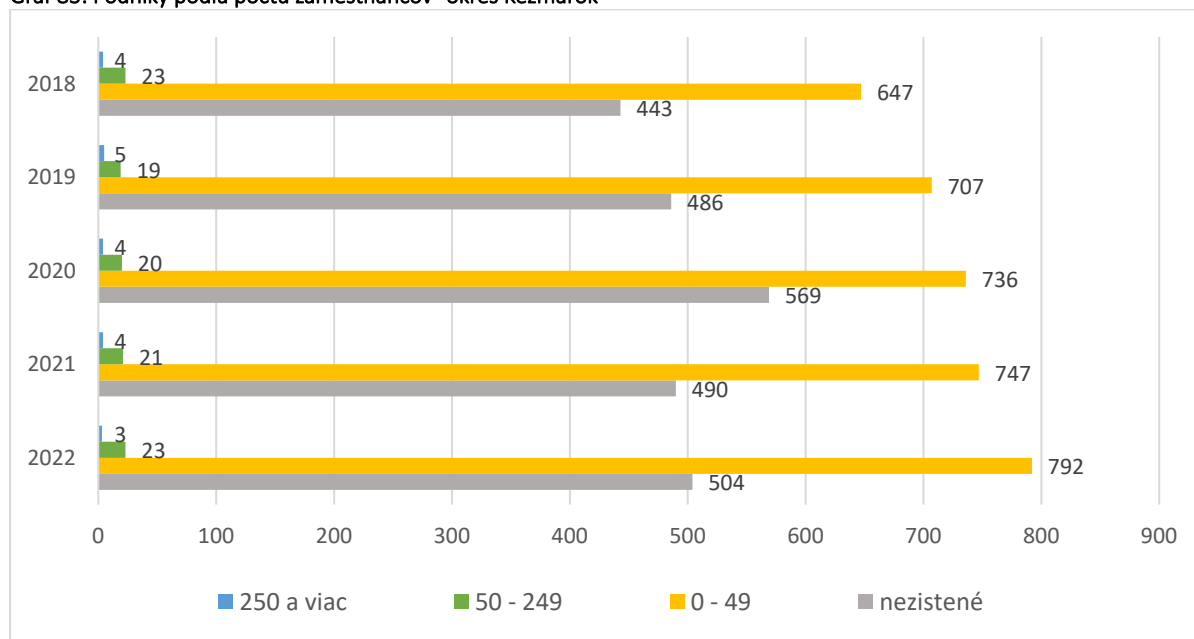
Graf 82: Podniky podľa ekonomickej činnosti v okrese Kežmarok v roku 2022

Zdroj: ŠÚ SR

Z pohľadu veľkosti podnikov - na základe počtu ich zamestnancov, dlhodobo v okrese Kežmarok dominujú malé podniky s počtom zamestnancov do 49 (55-60 % všetkých podnikov v sledovanom období). Počet stredných podnikov s počtom zamestnancov 50-249, bolo v roku 2022 23 podnikov (tento počet sa výrazne nemenil v sledovanom období). Počet veľkých podnikov s 250 a viac zamestnancami bol v roku 2022 najnižší za sledované obdobie – 3 podniky (najvyšší počet v roku 2019 – 5 podnikov). Veľký podiel (38-40 %) z hľadiska veľkostnej štruktúry podnikov však v okrese tvoria podniky s nezisteným počtom zamestnancov.

Graf 83: Podniky podľa počtu zamestnancov- okres Kežmarok

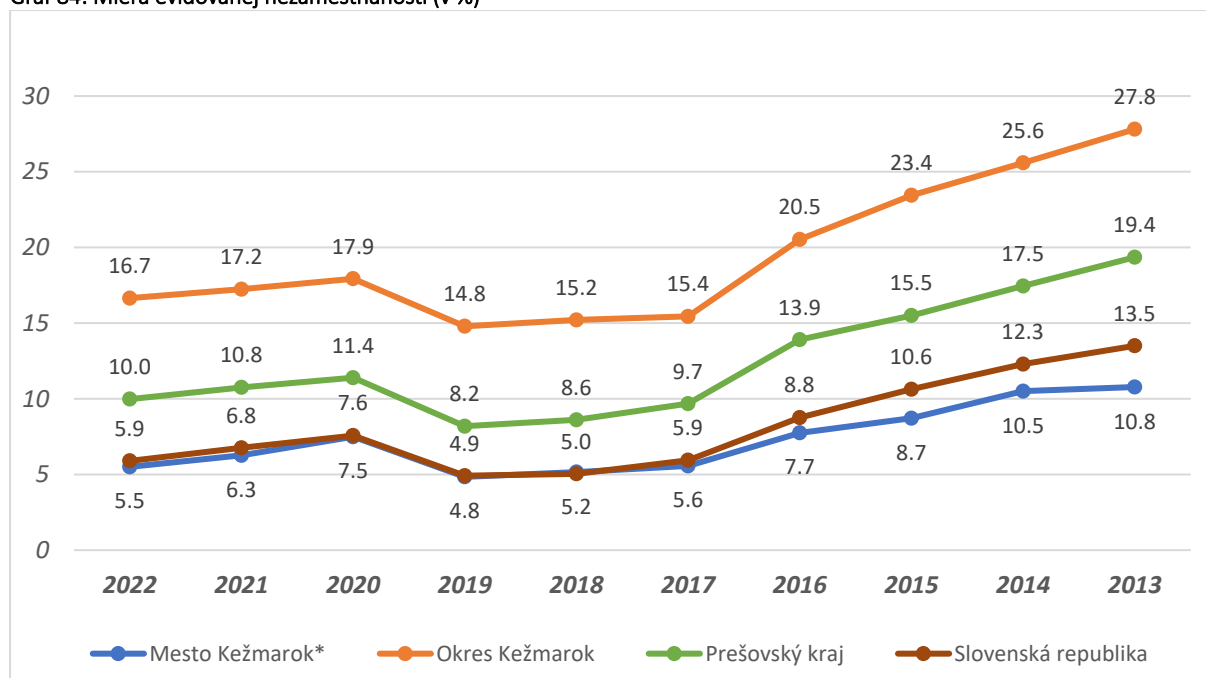

Zdroj: ŠÚ SR

10.4 Nezamestnanosť

Vývoj evidovanej nezamestnanosti v meste Kežmarok kopíruje národný a krajský – prevažne klesajúci trend vývoja nezamestnanosti (nárast bol zaznamenaný iba medzi rokmi 2019 a 2020). Evidovaná nezamestnanosť v meste Kežmarok je však dlhodobo výrazne nižšia než v okrese Kežmarok a v Prešovskom kraji, dokonca je za sledované obdobie nižšia v priemere o 0,9 % ako nezamestnanosť na Slovensku.

Graf 84: Miera evidovanej nezamestnanosti (v %)

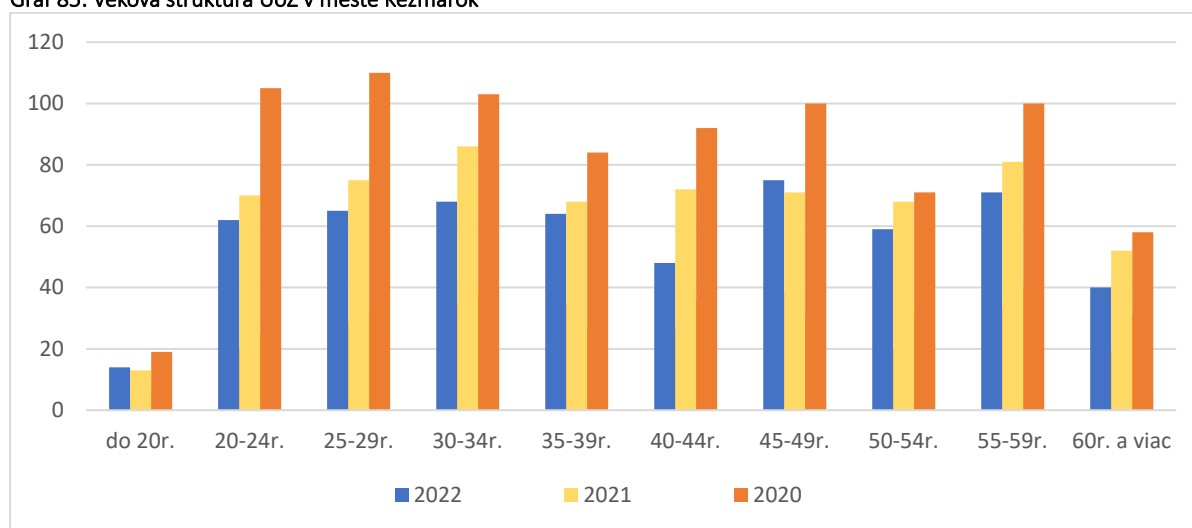
* Vlastný prepočet nezamestnanosti pre mesto Kežmarok bol realizovaný ako podiel počtu evidovaných UoZ k celkovému počtu obyvateľov v produktívnom veku; Zdroj: ŠÚ SR

Medzi evidovanými uchádzačmi o zamestnanie (UoZ) v meste Kežmarok za posledné 3 roky mierne prevažujú muži - 54,5 %. V priemere približne 5 % z uchádzačov tvoria za sledované obdobie absolventi a takmer 5 % občania so zdravotným postihnutím.

Podiel UoZ bez zamestnania bezprostredne pred evidenciou je v meste za posledné 3 roky takmer 50 %. Vzhľadom na najvyššie dosiahnuté vzdelanie dominujú uchádzači s vyšším sekundárnym vzdelaním (vyše 85 %).

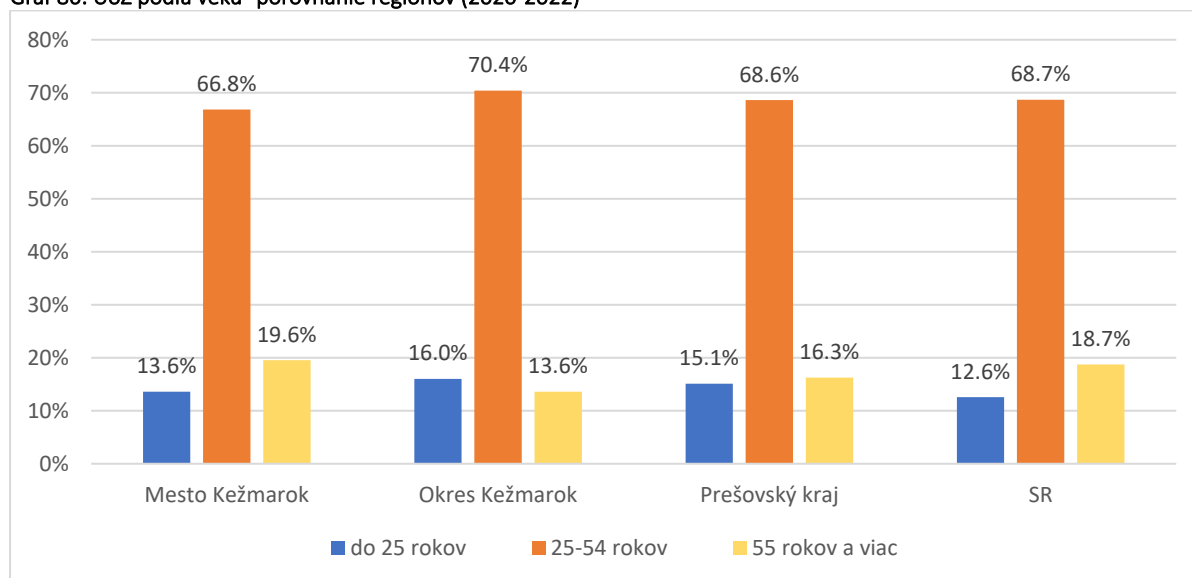
Z pohľadu veku je štruktúra UoZ za posledné 3 roky pomerne vyrovnaná. V roku 2022 najviac osôb spadalo do vekových kategórií 45-49 rokov (13,3 %) a 55-59 rokov (12,5 %), naopak najmenej uchádzačov bolo vo veku do 20 rokov (2,5 %).

Graf 85: Veková štruktúra UoZ v meste Kežmarok

Zdroj: ÚPSVaR, údaje sú za december daného roku

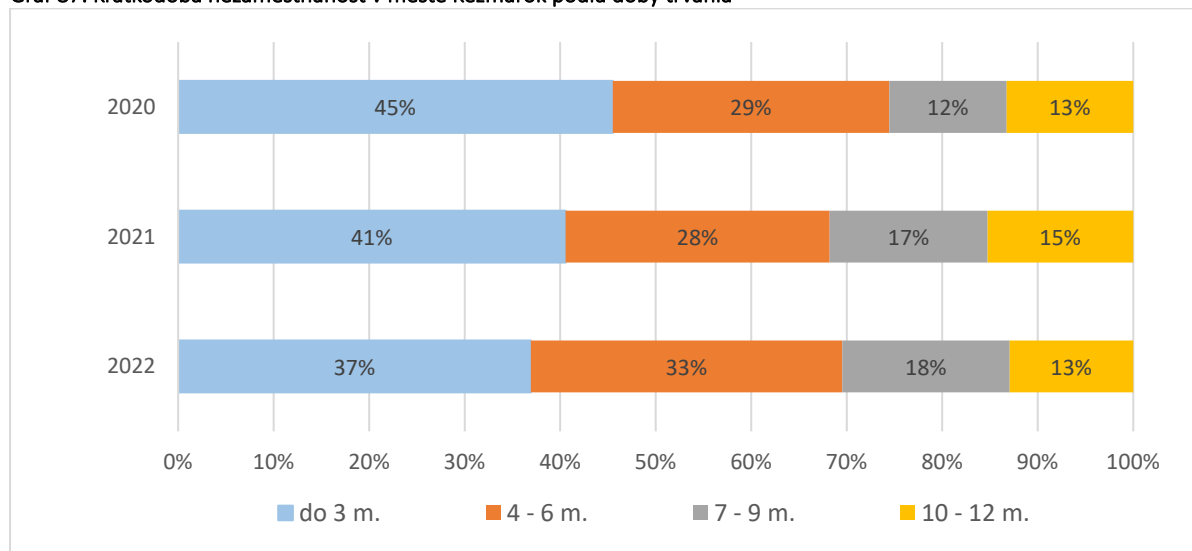
Graf 86: UoZ podľa veku- porovnanie regiónov (2020-2022)

Zdroj: ÚPSVaR, údaje sú za december daného roku

V porovnaní s ďalšími územnými celkami je zjavné, že medzi uchádzačmi dominuje veková skupina 25-54 rokov, avšak mesto Kežmarok dosahuje vyšší podiel uchádzačov vo veku 55 a viac rokov v porovnaní s okresom, krajom či národnou úrovňou. Z hľadiska najmladšej zložky uchádzačov (do 25 rokov) je síce hodnota v meste mierne vyššia ako na úrovni SR, avšak v porovnaní s okresom a krajom je situácia v meste lepšia.

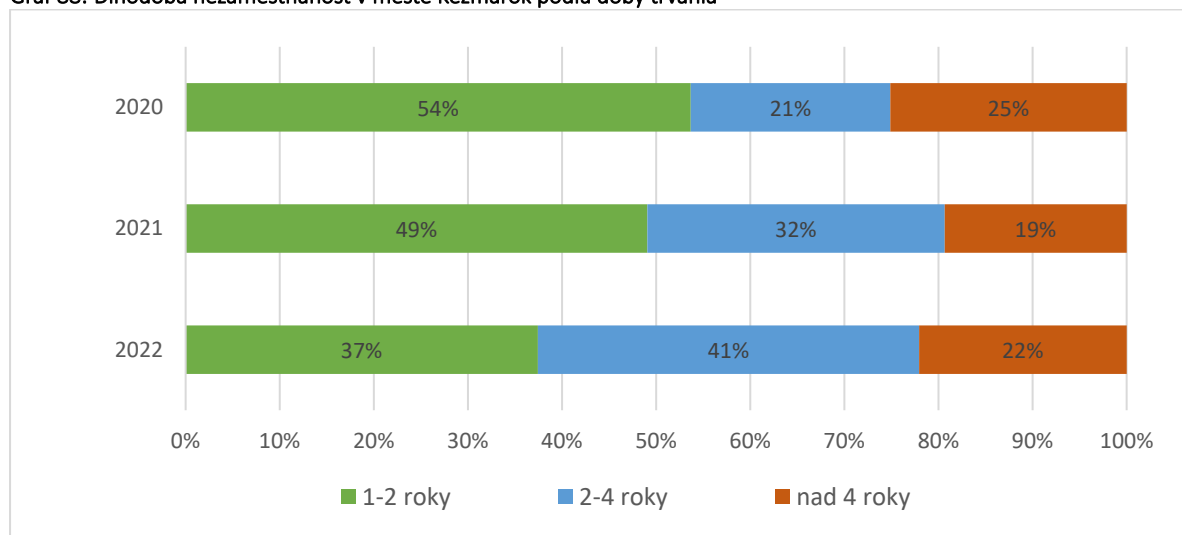
Graf 87: Krátkodobá nezamestnanosť v meste Kežmarok podľa doby trvania

Zdroj: ÚPSVaR, údaje sú za december daného roku

Pri pohľade na podiel jednotlivých zložiek pri krátkodobej nezamestnanosti v meste Kežmarok možno konštatovať, že za posledné roky klesá podiel osôb nezamestnaných kratšie ako 3 mesiace, čo sa prejavuje aj vo zvyšovaní podielu zložiek nezamestnaných po dobu 4-9 mesiacov.

Graf 88: Dlhodobá nezamestnanosť v meste Kežmarok podľa doby trvania

Zdroj: ÚPSVaR, údaje sú za december daného roku

Pri dlhodobej nezamestnanosti sa za posledné 3 roky znížil podiel nezamestnaných po dobu 1-2 roky, avšak podiel nezamestnaných po dobu 2-4 roky stúpol oproti roku 2020 takmer o polovicu. Pomer stabilný vývoj má podiel nezamestnaných dlhšie ako 4 roky, ktorý sa za sledované obdobie pohybuje v rozmedzí 19-25%. Celkovo možno v meste Kežmarok za posledné 3 roky sledovať **prevahu krátkodobu nezamestnaných**, priemerne v podiele 66% zo všetkých evidovaných nezamestnaných.

11 Cestovný ruch

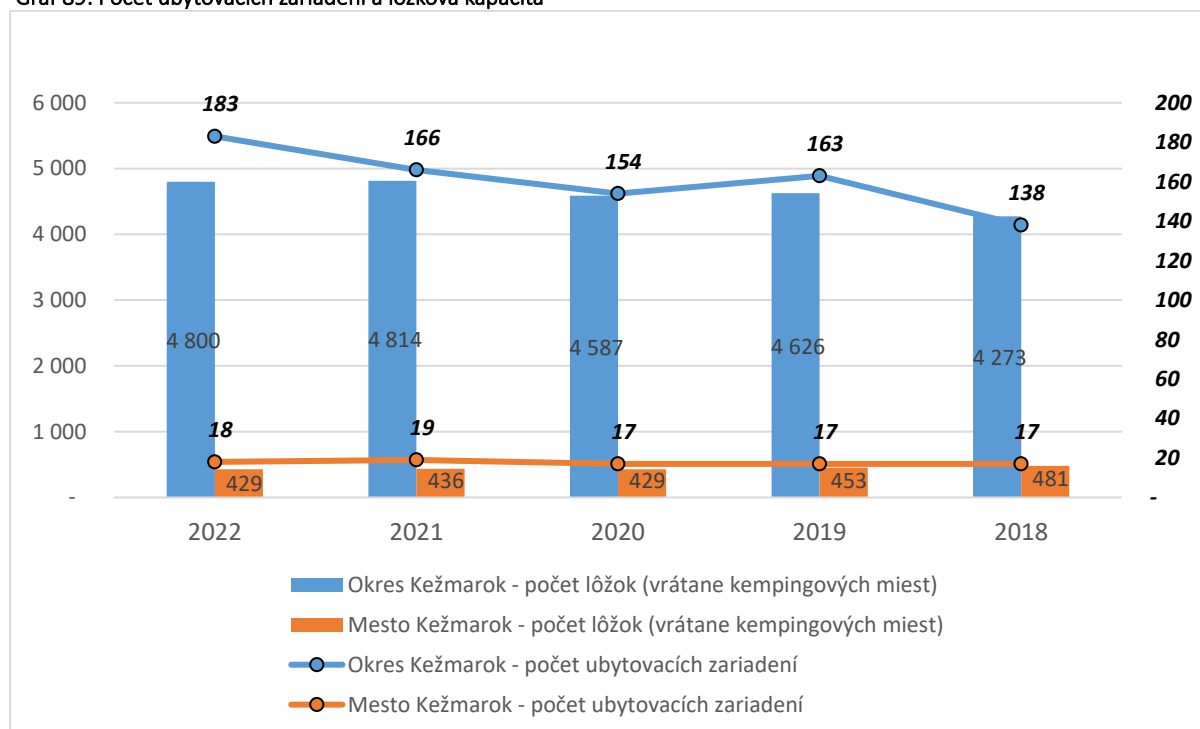
Mesto Kežmarok leží v severovýchodnej časti Slovenska v Prešovskom kraji pod Vysokými Tatrami a nachádza sa v blízkosti troch národných parkov: Tatranského Národného parku (TANAP), Národného parku Pieniny (PIENAP) a Národného parku Slovenský raj. Podľa regionalizácie cestovného ruchu v Slovenskej republike sa mesto Kežmarok zaraďuje do I. kategórie, a to regióny s medzinárodným významom, územne spadajúcim do Tatranského regiónu.

Blízkosť horstiev a hodnotných prírodných zákutí vytvára predpoklady, aby sa mesto stalo východiskovou základňou pre turistiku do Vysokých Tatier, Pienin, Levočských vrchov a Slovenského raja.

V roku 1950 bolo mesto vyhlásené za mestskú pamiatkovú rezerváciu. Objekt dreveného evanjelického artikulárneho kostola je zapísaný v zozname UNESCO (2008). V rámci kultúrno – poznávacieho turizmu je v meste vytvorený náučný chodník po pamiatkach a zaujímavostiach mesta - „Historická cesta v Kežmarku“, s dvanástimi zastávkami: Evanjelický drevený artikulárny kostol, Evanjelické lýceum a knižnica, Nový evanjelický kostol, Radnica, Reduta, Starý trh, Bazilika sv. Kríža, Múzeum bytovej kultúry, Paulínsky kostol, Renesančná zvonica, Hrad, Historický cintorín.

Počet lôžok a ubytovacia kapacita v meste Kežmarok sa za sledované obdobie výrazne nezmenil (viď Graf 89). Napriek tomu, že počet ubytovacích zariadení vzrástol o 2 (2021), resp. 1 (2022) prevádzku oproti rokom 2018-20, počet lôžok v meste má skôr trend úbytku. Na úrovni okresu rastie počet zariadení aj lôžok.

Graf 89: Počet ubytovacích zariadení a lôžková kapacita

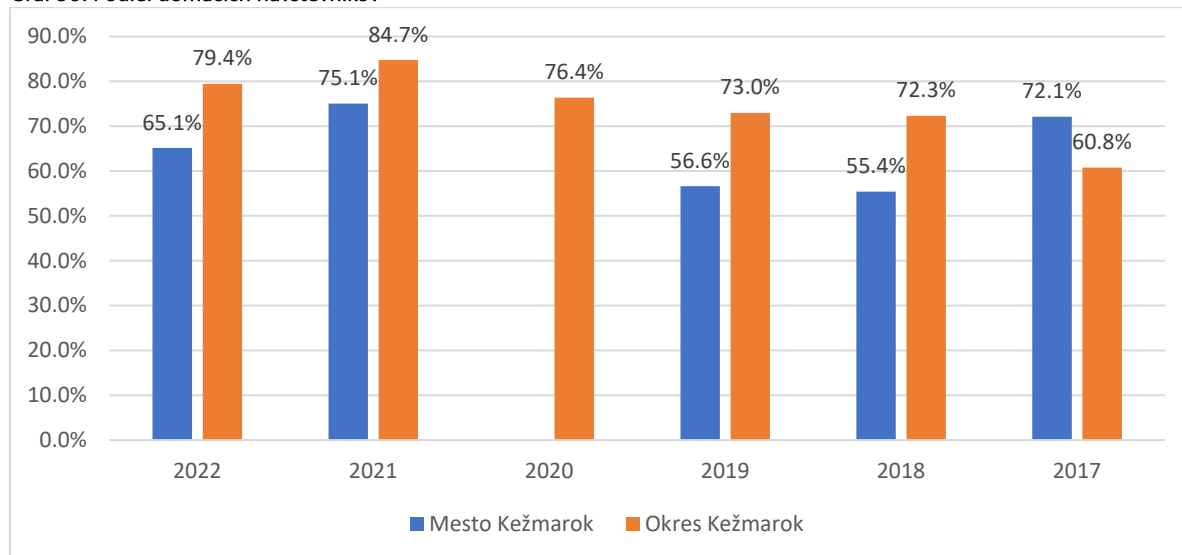

Zdroj: ŠÚ SR

Tak v okrese Kežmarok, ako aj v samotnom meste dominujú domáci návštevníci, pričom tento podiel je vyšší v okrese (priemerne 74,4 % za sledované obdobie) oproti mestu (64,9 %). Pri porovnaní počtu prenocovaní je zrejmé, že ubytovacie zariadenia utrpeli pokles návštevníkov v rokoch 2020-2021 (údaj

pre mesto za rok 2020 nebol dostupný). V roku 2022 v oboch prípadoch došlo k nárastu počtu prenocovaní o viac ako 50 %, avšak hodnoty stále nedosajú úroveň z roku 2019, ktorý bol na úrovni mesta aj okresu za sledované obdobie najúspešnejší – zatiaľ čo okres sa dostal v roku 2022 na 85 % úrovne z roku 2019, v prípade mesta je to zatiaľ iba 68 %.

Graf 90: Podiel domácich návštevníkov

Zdroj: ŠÚ SR

Tabuľka 22: Počet prenocovaní

	2022	2021	2020	2019	2018	2017
Okres Kežmarok počet prenocovaní	257 604	163 561	208 193	301 652	236 619	219 234
Medziročný nárast/pokles	57%	-21%	-31%	27%	8%	
Mesto Kežmarok počet prenocovaní	17 522	11 582	X	25 598	24 793	24 412
Medziročný nárast/pokles	51%	-55%*		3%	2%	

Zdroj: ŠÚ SR, *pokles bol vypočítaný oproti roku 2019, nakoľko údaj pre rok 2020 nebol dostupný

11.1 OOCR Tatry-Spiš-Pieniny

Mesto Kežmarok je zakladajúcim členom Oblastnej organizácie Tatry-Spiš-Pieniny (OOCR TSP), ktorá bola založená na ustanovujúcom valnom zhromaždení zakladajúcich 27 členov (15 samospráv a 12 podnikateľských subjektov) dňa 24. 2. 2012 v Kežmarku. Zameriava sa na podporu rozvoja cestovného ruchu na území severného Slovenska. Celkový počet členov ku koncu roka 2022 je 23 členských subjektov.

Správa o činnosti za rok 2022 konštatuje: „Rok 2022 sa niesol v znamení reštartu cestovného ruchu po pandémie COVID 19 v rokoch 2020-2021. Situáciu v prvej polovici roku 2022 skomplikoval vznik vojnového stavu na Ukrajine, ktorý nepriaznivo ovplyvnil návštevnosť regiónu. Ruskí a ukrajinskí turisti boli nahradení vojnovými utečencami. V obavách z blízkosti ukrajinských hraníc rušili pobyty aj nemeckí turisti. V letnom období sa situácia postupne upokojila, ale domáci a poľskí turisti dali prednosť návštevám prímorských letovísk. Z toho dôvodu sa nám nepodarilo dosiahnuť ukazovatele návštevnosti a počtu prenocovaní ako v priaznivom roku 2019.“

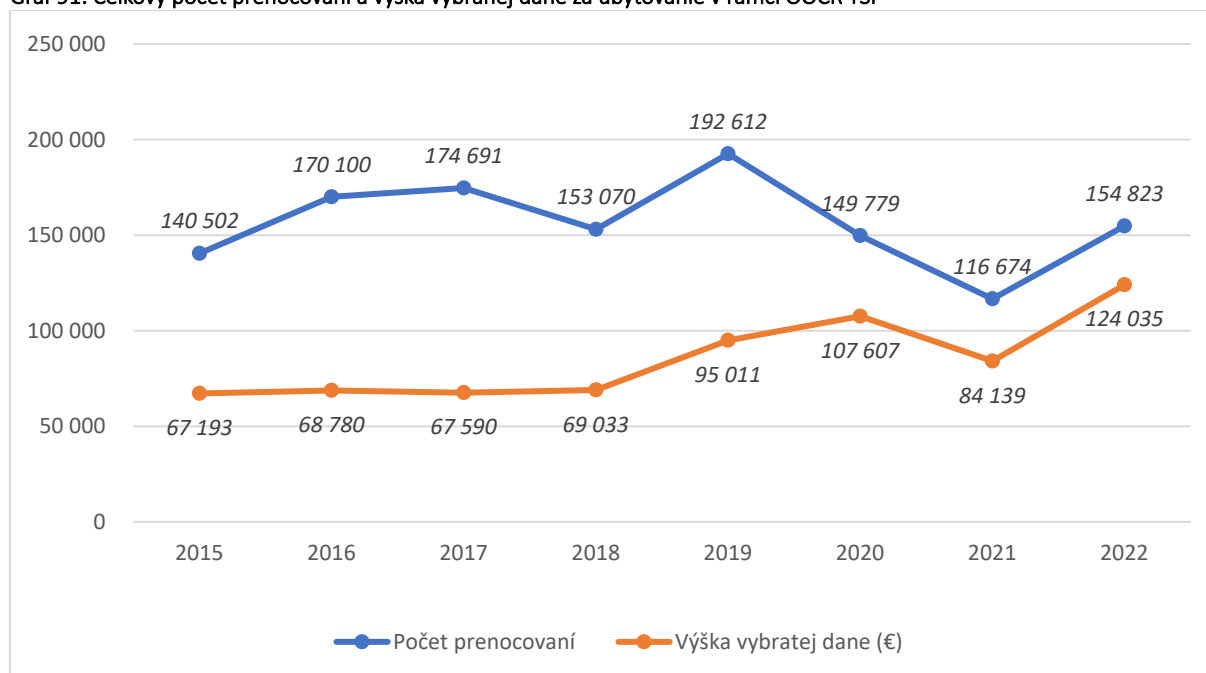
Uvedené konštatovania dokladujú aj nasledovné štatistické ukazovatele:

Tabuľka 23: Vybrané indikátory OOCR Tatry-Spiš-Pieniny za roky 2015-2022

Indikátor/rok	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Počet prenocovaní	140 502	170 100	174 691	153 070	192 612	149 779	116 674	154 823
Výška vybratej dane	67 193	68 780	67 590	69 033	95 011	107 607	84 139	124 035
Návštevnosť hradu Kežmarok	36 861	41 415	46 254	61 148	63 277	31 817	32 166	52 486
Návštevnosť Múzea Červený kláštor	61 791	63 898	67 367	69 831	69 945	45 537	29 428	50 351
Návštevnosť Informačnej kancelárie Levoča s pobočkou vo veži Baziliky od 2021	20 971	24 786	20 183	18 560	22 945	9 721	9 008	20 987

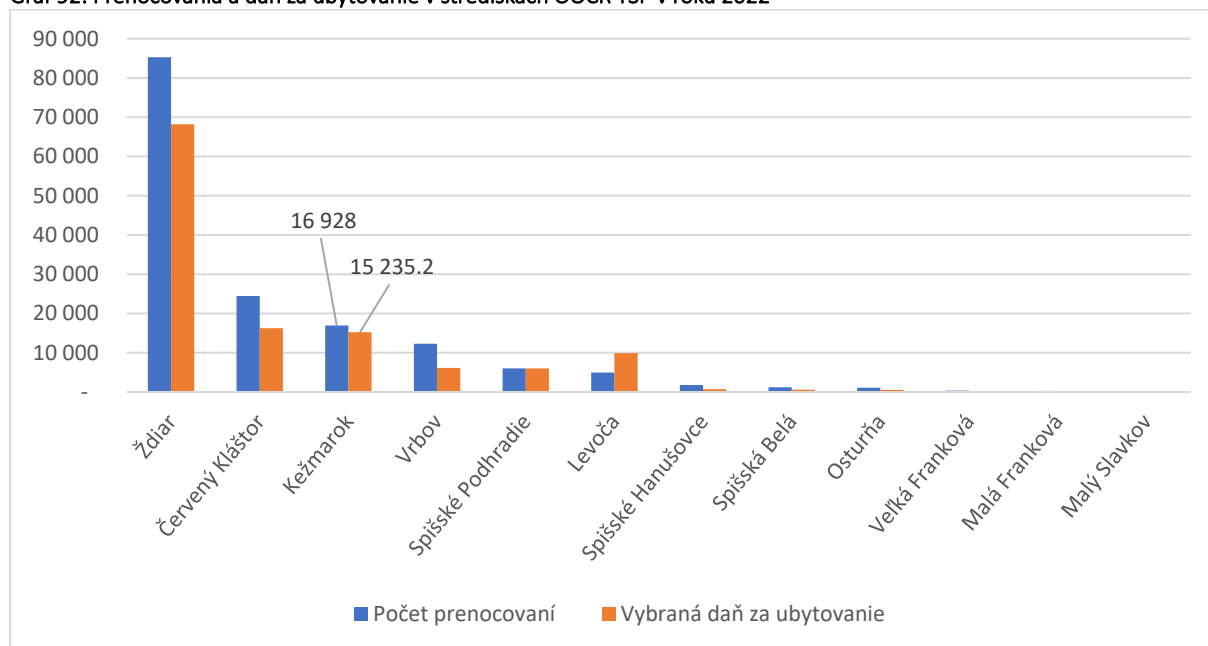
Zdroj: Správa o činnosti OOCR Tatry-Spiš-Pieniny 2022

Graf 91: Celkový počet prenocovaní a výška vybratej dane za ubytovanie v rámci OOCR TSP

Zdroj: Správa o činnosti OOCR Tatry-Spiš-Pieniny 2022

Graf 92: Prenocovania a daň za ubytovanie v strediskách OOCR TSP v roku 2022

Zdroj: Správa o činnosti OOCR Tatry-Spiš-Pieniny 2022

11.2 Múzeum Kežmarok

Významným prvkom cestovného ruchu je Múzeum Kežmarok, ktoré už bolo spomenuté v kapitole *Kultúra*. Zo štatistických ukazovateľov (Tabuľka 24) je zrejmý nárast návštevnosti Múzea v Kežmarku v roku 2022, po ukončení pandemických rokov 2020 a 2021. V období pandémie poklesla napríklad návštevnosť Hradu takmer o polovicu (-48,6 %) oproti hodnote z roku 2019. Naopak, návštevnosť Múzea bytovej kultúry zaznamenalo dokonca nárast počtu návštevníkov oproti roku 2019 (+115,4 %) a návštevnosť výrazne neklesla ani v roku 2021 (-1,8 %). Pomerne vyrovnanú štatistiku má aj expozícia veteránov na hrade, v roku 2020 došlo síce k poklesu o 10,7 %, ale v roku 2021 návštevnosť opäť stúpla - o 19,1 %.

Výrazne najnavštevovanejšou súčasťou múzea je samotný hrad, ktorý predstavuje približne 80-88 % celkovej návštevnosti za obdobie posledných 5 rokov. Druhou najpopulárnejšou súčasťou múzea je expozícia veteránov, ktorej podiel na celkovej návštevnosti variuje od roku 2018 medzi 3,5-13,4 % (najvyššie hodnoty zaznamenané práve počas pandemických rokov 2020-2021).

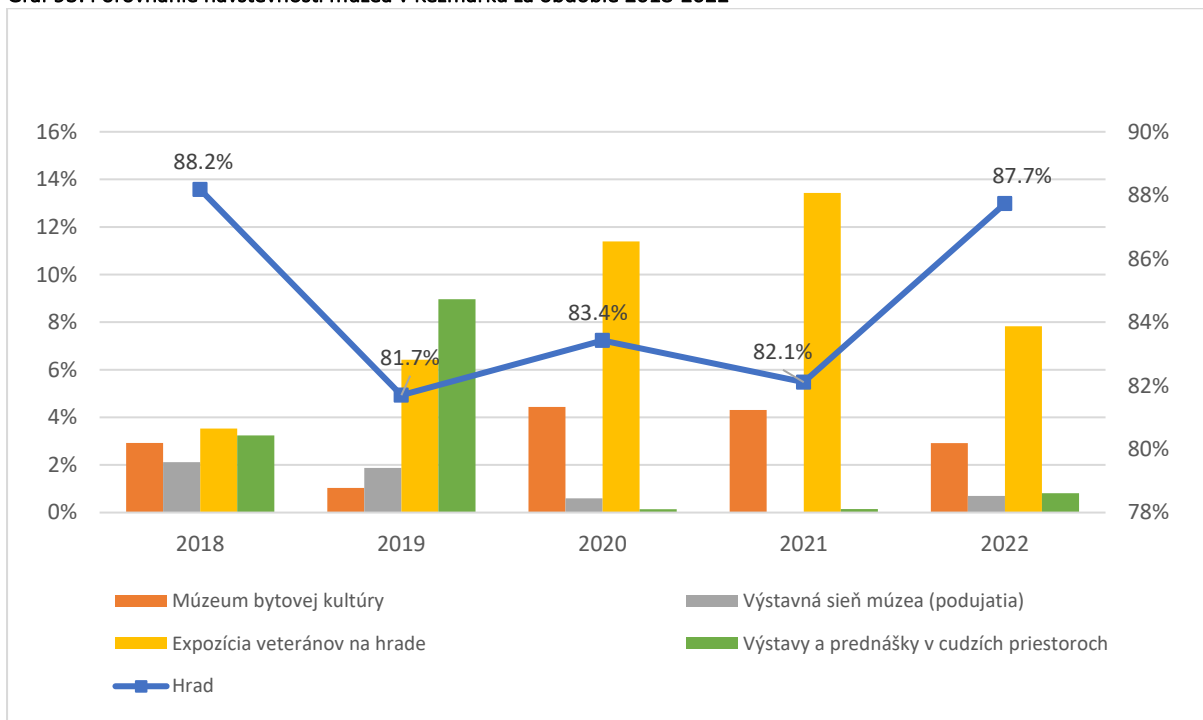
Tabuľka 24: Návštevnosť Múzeum Kežmarok

Rok	Hrad	Medziročný nárast/pokles	Múzeum bytovej kultúry	Medziročný nárast/pokles	Výstavná sieň múzea (podujatia)	Medziročný nárast/pokles	Expozícia veteránov na hrade	Medziročný nárast/pokles	Návštevnosť výstav a prednášok v cudzích	Medziročný nárast/pokles	Spolu
2018	55 955		1 858		1 343		2 242		2 057		63 455
2019	51 680	-7,6%	656	-64,7%	1 187	-11,6%	4 061	81,1%	5 673	175,8%	63 258

2020	26 543	-48,6%	1 413	115,4%	190	-84,0%	3 626	-10,7%	45	-99,2%	31 818
2021	26 411	-0,5%	1 387	-1,8%	-	-	4 320	19,1%	48	6,7%	32 165
2022	46 050	74,4%	1 533	10,5%	367	93,2% *	4 108	-4,9%	428	791,7%	52 491

Zdroj: MSÚ Kežmarok; *nárast oproti roku 2020

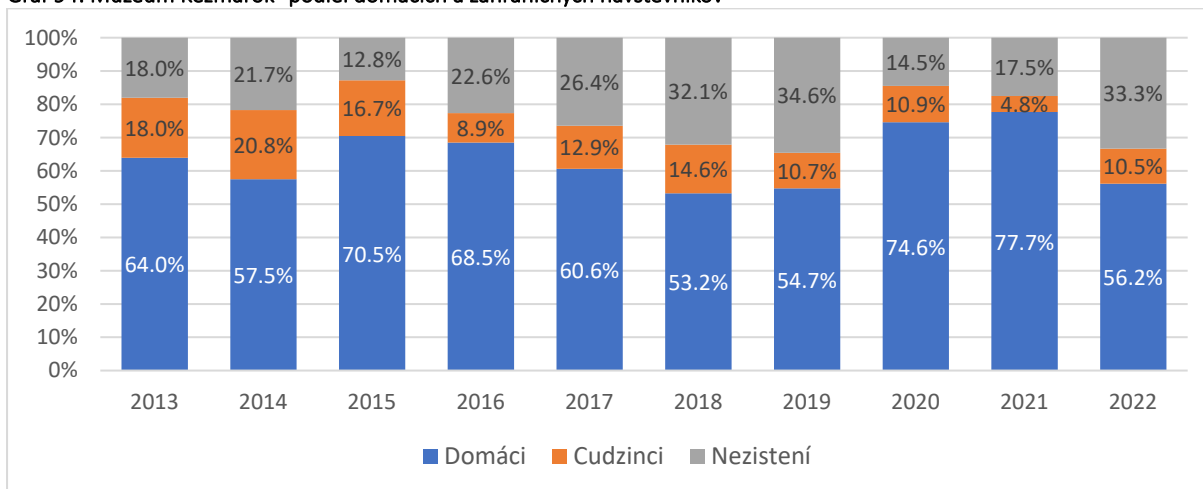
Graf 93: Porovnanie návštevnosti múzea v Kežmarku za obdobie 2018-2022

Zdroj: MSÚ Kežmarok

Z hľadiska pôvodu návštevníkov kežmarského múzea dlhodobo dominujú domáci návštevníci, ktorých podiel na návštevnosti za posledných 10 rokov je v priemere 63,7 %, pričom počas obdobia pandémie (2020-2021) dosiahol z dôvodu všeobecných cestovných obmedzení až takmer 78 %. Podiel zahraničných návštevníkov je za sledované obdobie v priemere 12,9 % ročne.

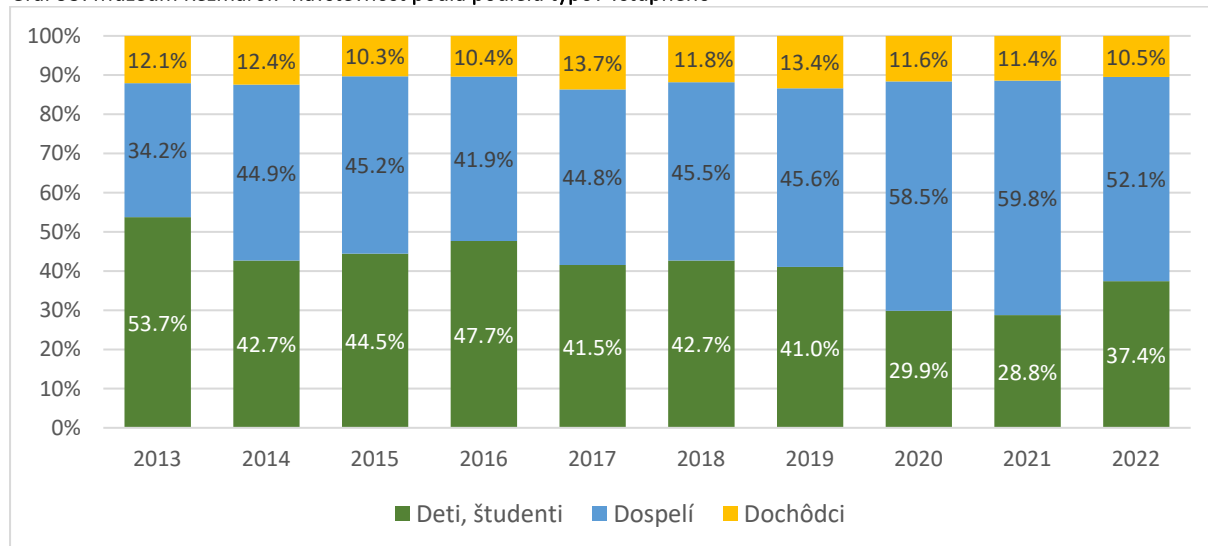
Graf 94: Múzeum Kežmarok- podiel domácich a zahraničných návštevníkov

Zdroj: MSÚ Kežmarok

Z pohľadu typov vstupného podľa vekových skupín za sledované obdobie dosahujú najvyšší podiel dospelí (priemer za sledované obdobie 47,3 %), avšak podiel detí/študentov je len o niečo nižší (priemer za sledované obdobie 41 %). Najvyšší nárast dospelých návštevníkov bol zaznamenaný počas rokov pandémie, kedy sa pohyboval približne v hodnotách 59-60 %. Zaujímavosťou je pomerne vyrovnaná štatistika návštevnosti dôchodcami – priemerne 11,8 %, pričom v jednotlivých rokoch na rozdiel od ostatných skupín nedochádzalo k výrazným zmenám.

Graf 95: Múzeum Kežmarok- návštevnosť podľa podielu typov vstupného

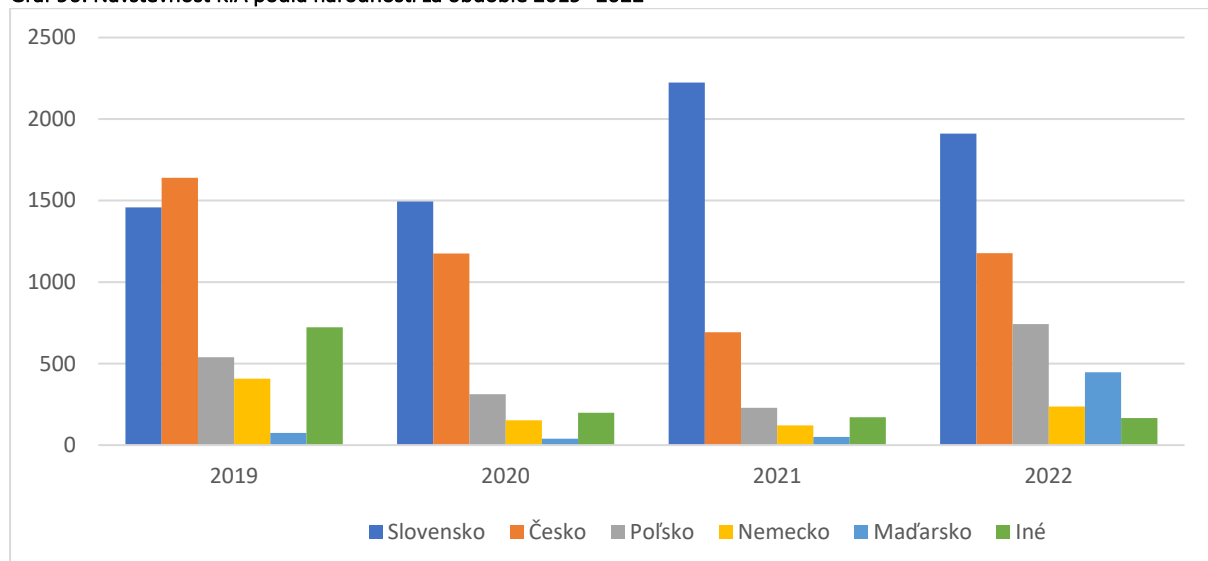
Zdroj: MSÚ Kežmarok

11.3 Kežmarská informačná agentúra

Komplexné informácie pre turistov a návštevníkov nášho mesta poskytuje Kežmarská informačná kancelária (KIA) na Hlavnom námestí 64. Medzi jej najčastejšie úlohy patrí: poskytovanie informácií o meste a regióne, vydávanie periodika Noviny Kežmarok, predaj lístkov na kultúrne podujatia organizované kultúrnym strediskom, či aktualizácia informačných tabúl v meste.

Väčšinu návštevníkov KIA dlhodobo predstavujú Slováci, nasledujú občania Českej republiky a Poľska.

Graf 96: Návštevnosť KIA podľa národnosti za obdobie 2019- 2022

Zdroj: Kežmarská informačná agentúra

12 Online dotazníkový prieskum

12.1 Ciele dotazníka a metodika spracovania

Dotazník je nástrojom pre vyhodnotenie pôvodného Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta Kežmarok 2014 – 2023 a podkladom pre vypracovanie nového PHSR mesta Kežmarok na obdobie 2023 – 2027.

Účelom dotazníka bolo zistiť anonymný názor obyvateľov mesta z hľadiska ich spokojnosti s naplnením vízií pôvodného PHSR mesta, tento postoj je vo vyhodnotení dotazníka zároveň interpretovaný ako spokojnosť s kvalitou života respondentov v jednotlivých rozvojových oblastiach v meste Kežmarok. V každej sekcii mali respondenti príležitosť ponúknuť vlastné podnety a návrhy na zlepšenie situácie v danej oblasti.

Dotazník bol zostavený z nasledujúcich častí:

Tabuľka 25: Obsah dotazníka

Sekcia	Typ otázok	číslo otázky/ charakteristika	povinný/ nepovinný údaj
Profil respondenta	otvorená	vek	povinný
	výber z možností	ostatné	povinný
OBLASŤ I. Prostredie pre život	škála (5 možností)	1 - 8	povinný
	otvorená	návrh na zlepšenie	nepovinný
OBLASŤ II. Samospráva vo vzťahu k obyvateľom a návštevníkom	škála (5 možností)	9 - 13	povinný
	otvorená	návrh na zlepšenie	nepovinný
OBLASŤ III. Zdravie, vzdelanie a voľný čas	škála (5 možností)	14 - 26	povinný
	otvorená	návrh na zlepšenie	nepovinný
OBLASŤ IV. Ekonomika a bývanie	škála (5 možností)	27 - 31	povinný
	otvorená	návrh na zlepšenie	nepovinný
OBLASŤ V. Doprava a mobilita	škála (5 možností)	32 - 37	povinný
	otvorená	návrh na zlepšenie	nepovinný

Škála hodnotenia spokojnosti pre jednotlivé otázky pozostávala z nasledujúcich možností:

Spokojný
Skôr spokojný
Neviem, resp. nezaujímam sa
Skôr nespokojný
Nespokojný

Pre účely celkového zhodnotenia výsledkov dotazníka a zjednodušenia jeho interpretácie sme postoj respondentov k danej téme/oblasti hodnotili nasledovne:

Spokojný	Prevažne spokojní
Skôr spokojný	
Neviem, resp. nezaujímam sa	Neutrálny postoj
Skôr nespokojný	Prevažne nespokojní
Nespokojný	

Každá časť hodnotenia dotazníka obsahuje v úvode graf znázorňujúci výsledky prieskumu vzhľadom na jednotlivé otázky (v ich plnom znení), potom nasleduje naratívny popis spolu s identifikáciou najvýznamnejších trendov a zistení.

12.2 Profil respondentov

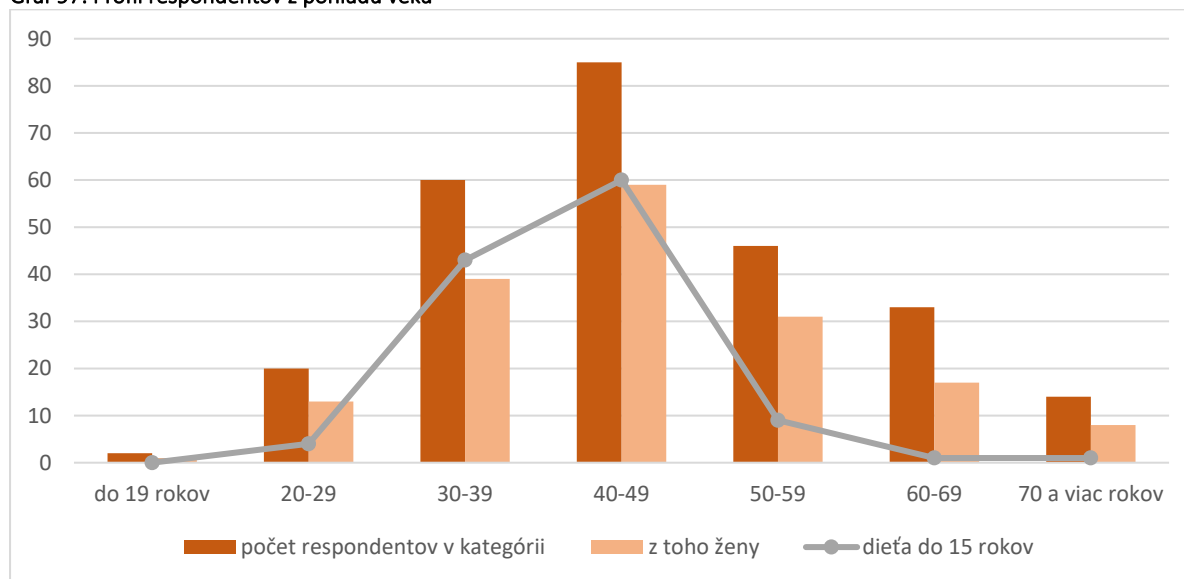
Základný profil respondentov je potrebný z dôvodu vedecko-výskumnej identifikácie, zahŕňa pohlavie, vek, vzdelanie, rodinný stav a pracovné zaradenie. Osobné identifikačné údaje respondentov (meno, email, tel. č. a pod.) nie sú súčasťou základného profilu respondentov. Pri vyhodnotení odpovedí tak nemožno priradiť odpovede ku konkrétnej osobe. Profil zároveň bližšie špecifikuje spoločenské postavenie osôb podieľajúcich sa na vyplnení dotazníka (respondentov), čím možno presnejšie objektivizovať výpovednú hodnotu odpovedí respondentov, čiže výsledkov dotazníka.

Z 260 respondentov tvorili väčšinu ženy (65 %), ktoré mali prevahu aj vo všetkých vekových kategóriách, čo sa najvýraznejšie prejavilo v kategórii 40-49 rokov (69 % žien), naopak, najviac vyrovnaný pomer mužov a žien bol vo vekových kategóriách do 19 rokov a 60-69 rokov (50-52 % žien).

Z hľadiska veku boli najviac zastúpené vekové kategórie 40-49 rokov a 30-39 rokov (spolu 56 %), najmenej boli zastúpené prvá (do 19 rokov) a posledná (viac ako 70 rokov) veková kategória (spolu 6 %).

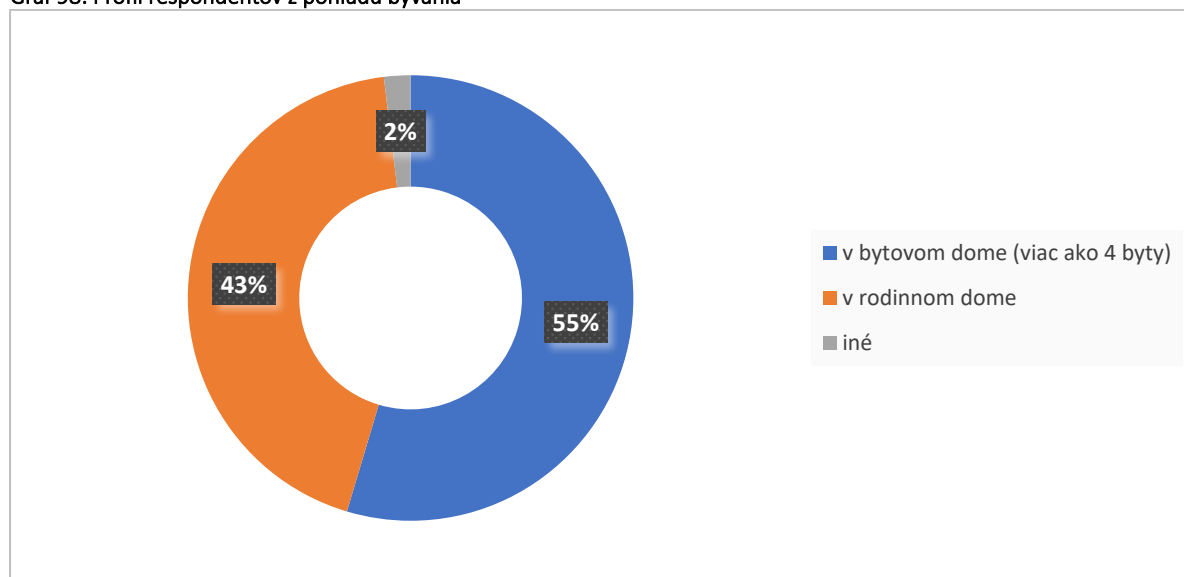
Vo svojich odpovediach 45 % opýtaných uviedlo, že má dieťa do 15 rokov, pričom 85 % z týchto respondentov bolo vo veku 30-49 rokov.

Graf 97: Profil respondentov z pohľadu veku

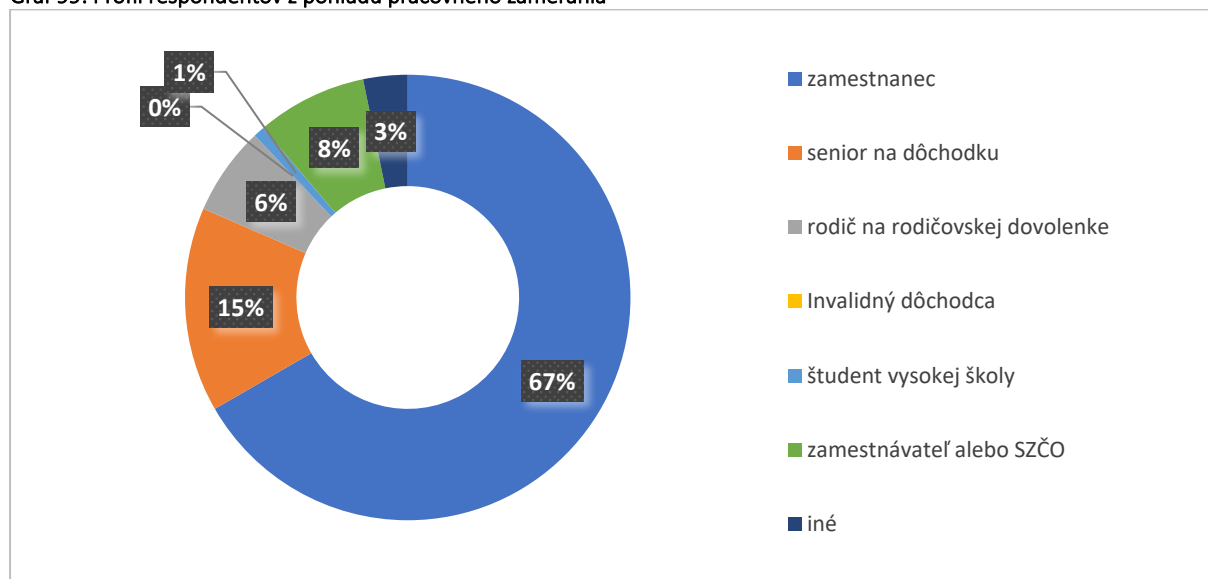
Z pohľadu podmienok bývania najviac respondentov uviedlo, že býva v bytovom dome (55 %), vysoké zastúpenie malo aj bývanie v bytovom dome s viac ako 4 bytmi (43 %) a iba 2 % opýtaných uviedlo „inú“ možnosť.

Graf 98: Profil respondentov z pohľadu bývania

Pri profile obyvateľov mesta zapojených do výskumu z pohľadu ich pracovného zaradenia je pri pohľade na nasledujúci graf zjavné, že dominuje kategória „zamestnancov“ (67%), pred druhou najpočetnejšou skupinou – seniori na dôchodku (15%) a rodičia na rodičovskej dovolenke (6%). Zvyšok spektra, spolu približne 12% pokrývajú invalidní dôchodcovia, študenti, zamestnávateľia a SZČO, opatrovatelia, pracujúci dôchodcovia a nezamestnaní.

Graf 99: Profil respondentov z pohľadu pracovného zamerania

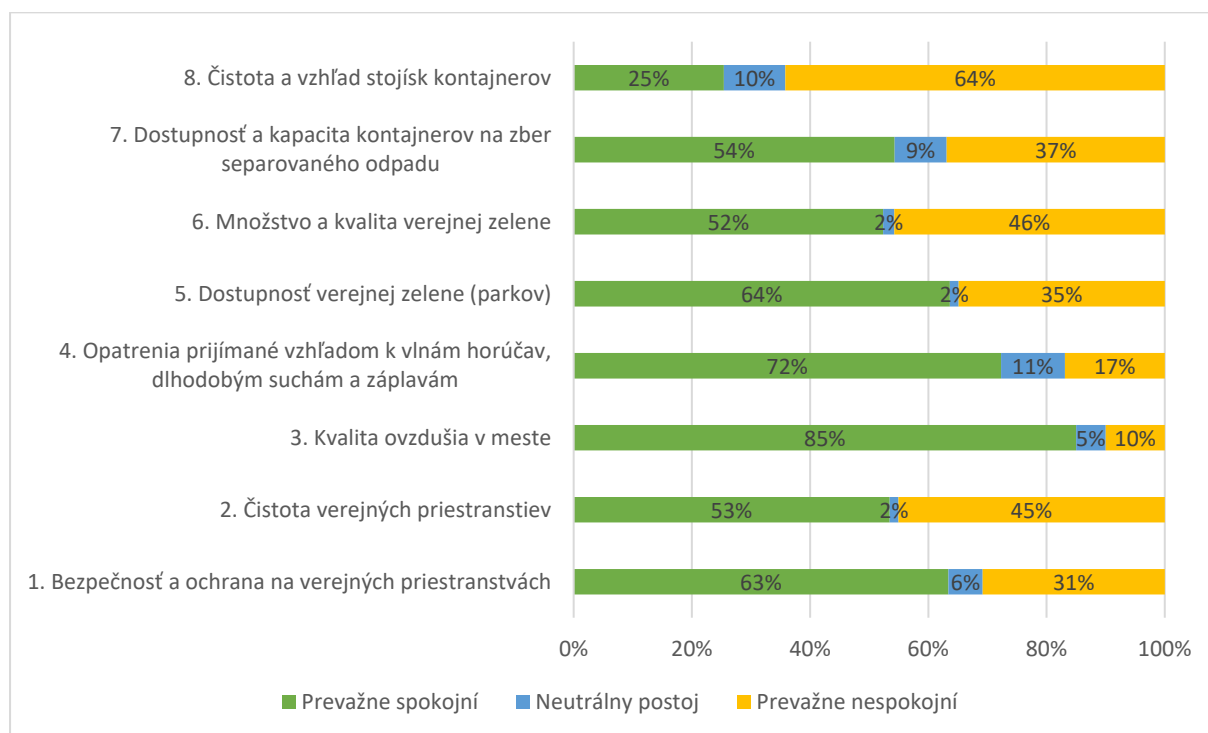

12.3 Vyhodnotenie odpovedí

V nasledujúcej kapitole sú vyhodnotené odpovede respondentov v piatich oblastiach:

- Prostredie pre život
- Samospráva vo vzťahu k obyvateľom a návštevníkom
- Zdravie, vzdelanie a voľný čas
- Ekonomika a bývanie
- Doprava a mobilita

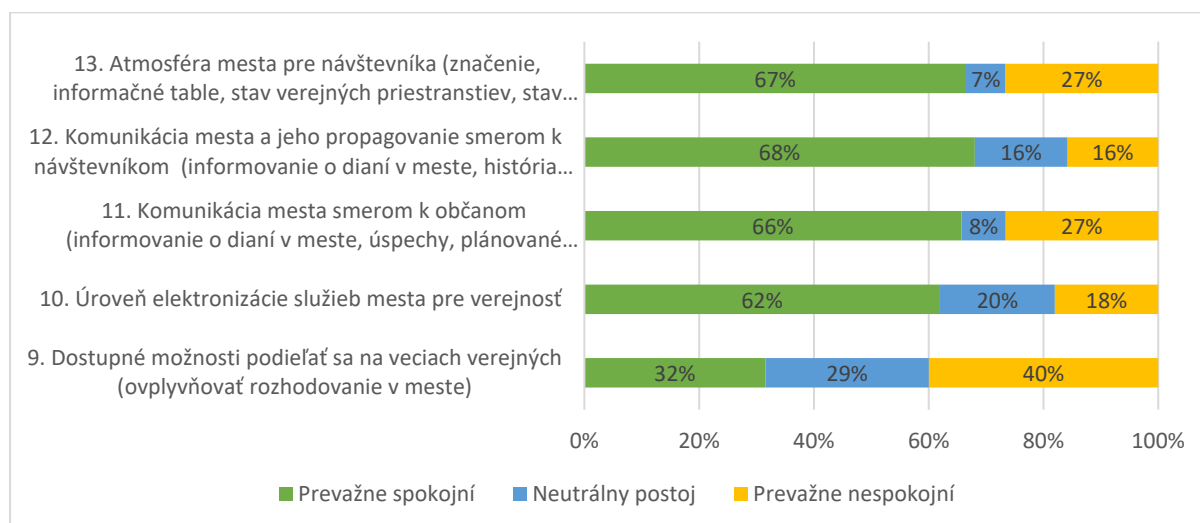
12.3.1 Prostredie pre život

V prvej dopytovanej oblasti „Prostredie pre život“ na základe odpovedí respondentov možno konštatovať prevažnú spokojnosť, keďže 58 % opýtaných zvolilo najčastejšie odpovede „spokojný“ alebo „skôr spokojný“.

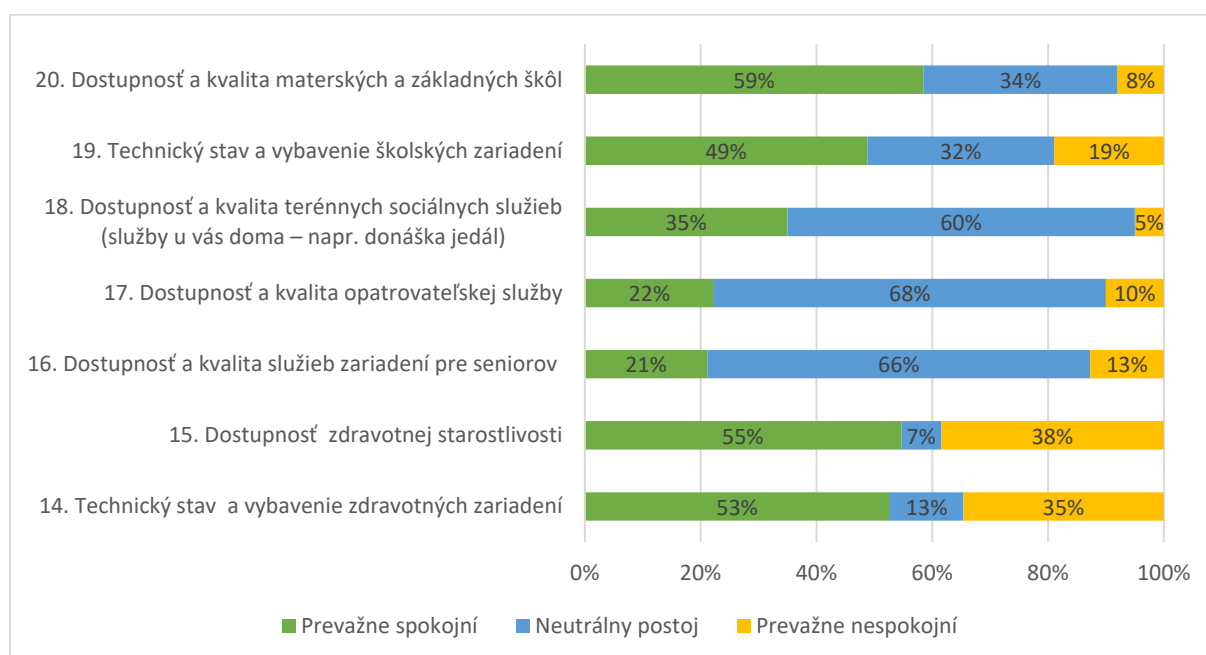
Najväčšiu spokojnosť obyvatelia vyjadrili v otázke č. 3: Kvalita ovzdušia v meste (85 % spokojných/skôr spokojných) a v otázke č. 4: Opatrenia prijímané vzhľadom k vlnám horúčav, dlhodobým suchám a záplavám (72 % spokojných/skôr spokojných). Naopak, najväčšiu nespokojnosť možno konštatovať pri postoji obyvateľov k čistote a vzhľadu stojísk kontajnerov – otázka č. 8, kde až 64 % opýtaných zvolilo odpoveď „skôr nespokojný“ resp. „nespokojný“. Stav stojísk kontajnerov a celkovo služieb súvisiacich s odpadom, spomína vo svojich podnetoch pre zlepšenie v otvorenej otázke viac ako 50 % zo všetkých odpovedí, pričom najčastejšie sa opakuje požiadavka na oplotenie, resp. iné zabezpečenie stojísk kontajnerov proti neželanému vandalizmu a súvisiacemu znečisťovaniu ich okolia.

12.3.2 Samospráva vo vzťahu k obyvateľom a návštevníkom

Rovnako aj v druhej oblasti dotazníka možno na základe výsledkov konštatovať prevažnú spokojnosť. Možnosti „spokojný“/“skôr spokojný“ boli opäť uvedené najčastejšie - až 59 % odpovedí. Opýtaní boli najviac spokojní s komunikáciou mesta a jeho propagovaním smerom k návštevníkom (68 %- prevažne spokojní) – otázka č.12. Naopak, obyvatelia prejavili v dotazníku prevažnú nespokojnosť (40 %) v oblasti možností podieľať sa na veciach verejných – otázka č. 9. Zlepšenie komunikácie mesta s občanmi vo veciach diania v meste a rozvojových zámerov je aj najčastejšou témou odpovedí na otvorenú otázku (35 % z celkovo 40 odpovedí), obyvatelia prichádzajú tiež s konkrétnymi návrhmi pre oblasti intervencie. Opakujú sa napríklad podnety týkajúce sa nespokojnosti s ponukou služieb v centre mesta, najmä vo večerných hodinách. Samostatnú skupinu tvoria podnety a komentáre týkajúce sa nedostatočnej propagácie mesta smerom k návštevníkom (približne 25 % odpovedí).

12.3.3 Zdravie, vzdelanie a voľný čas

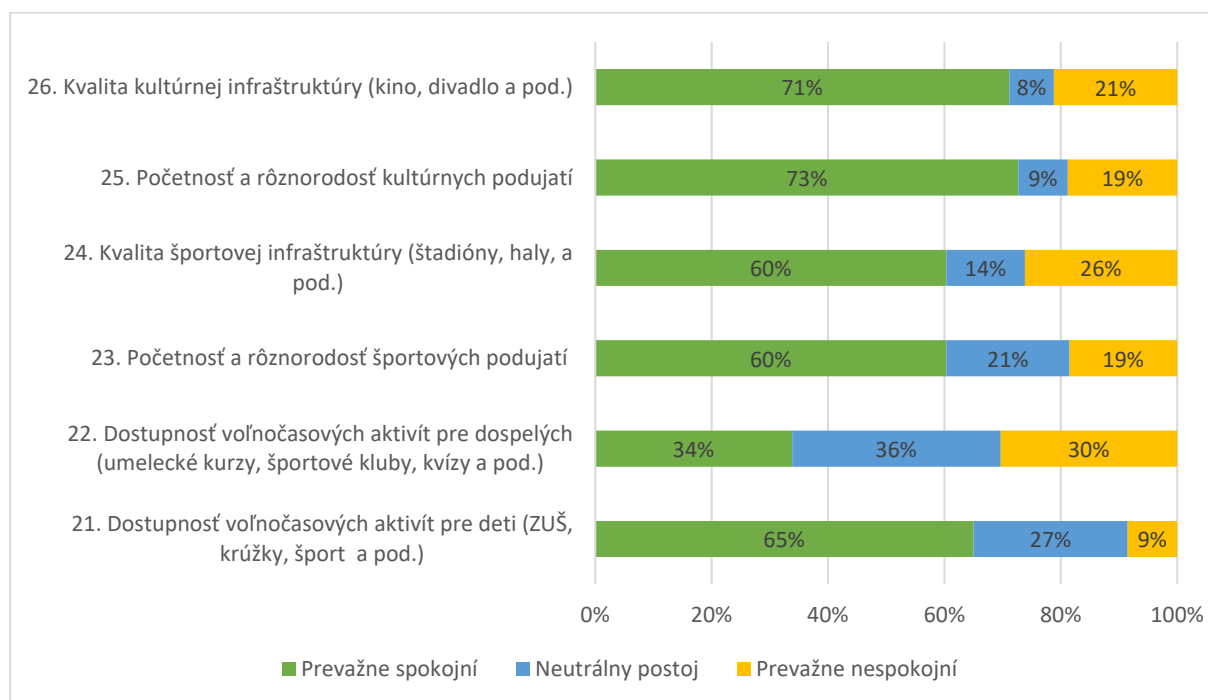

V tejto oblasti bolo celkovo zaznamenaných 51 % odpovedí vyjadrujúcich pozitívny postoj – prevažne spokojní, v porovnaní s predchádzajúcimi sekciami však vzrástol podiel neutrálneho postoja (30%), čo je spôsobené úzkym zameraním niektorých otázok na špecifické skupiny obyvateľov.

Otázky 14 až 20 sú zamerané na oblasť zdravotnej starostlivosti, sociálnych služieb a školstva. Napriek tomu, že **dostupnosť, stav a vybavenie zdravotných zariadení** boli hodnotené prevažne pozitívne, vyskytuje sa tu aj pomerne početná skupina prevažne nespokojných respondentov (35-38%). Návrhy a podnety na zlepšenie od občanov v tejto oblasti zahŕňajú sťažnosti na dlhé čakacie doby u lekárov, ako aj nedostatok odborných lekárov v meste.

Otázky týkajúce sa hodnotenia spokojnosti **v oblasti sociálnych služieb** (16 – 18) sú pomerne úzko zamerané na skupinu obyvateľov, ktorí majú s týmito službami priamu skúsenosť, resp. skúsenosť prostredníctvom rodinného príslušníka. Z tohto dôvodu tu existuje veľká skupina odpovedí s neutrálnym postojom (60 a viac % opýtaných). Z tých, ktorí hodnotili kvalitu a dostupnosť služieb je väčšina obyvateľov prevažne spokojných (21 až 35 %). V otvorenej otázke sa objavujú ojedinelé podnety ako potreba parku v Zariadení pre seniorov na Sihoti, zvýšenie počtu opatrovateľov v zariadení či požiadavka výstavby nového zariadenia pre seniorov na mestských pozemkoch.

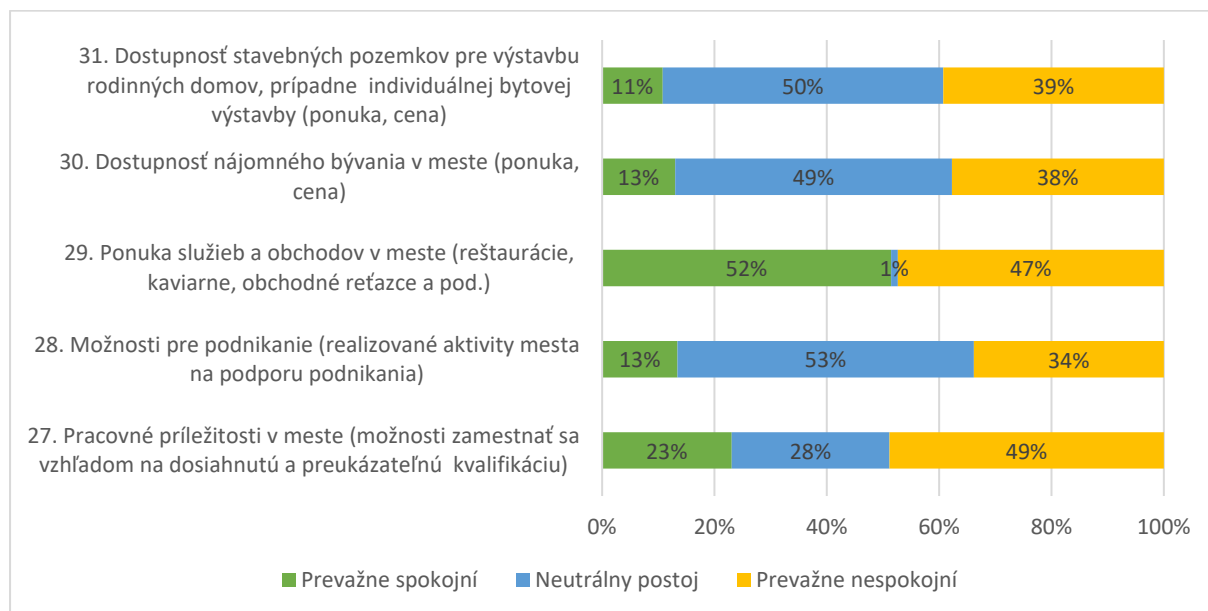
Z hľadiska dostupnosti a stavu predškolských a školských zariadení na území mesta prevláda spokojnosť (49-59 %), aj tu sa však z pochopiteľných dôvodov vyskytuje početná skupina neutrálnych postojov (32-34 %) k otázkam č.19 a 20, kde viac ako polovicu tvorí skupina respondentov nad 50 rokov.

V oblasti voľného času, kultúry a športu prevláda spokojnosť opýtaných (60-73 %) so súvisiacimi službami a možnosťami vyžitia, jedinou výnimku predstavuje otázka č. 22. Jedná sa o ponuku voľnočasových aktivít pre dospelých – v tejto oblasti prevažujú odpovede s neutrálnym postojom, avšak aj odpovede vyjadrujúce prevažnú nespokojnosť majú silné zastúpenie (30 %). Najlepšie hodnotenie dosiahla oblasť kultúry, s dostupnosťou a kvalitou mestom ponúkaných služieb je spokojných viac ako 70% opýtaných.

V otvorenej otázke sa zo 46 odpovedí približne v polovici prípadov jedná o dopyt po športovej infraštruktúre a aktivitách. Najčastejšie sa opakuje požiadavka na vybudovanie krytej plavárne (a tiež ďalších športovísk) a viac možností pre voľnočasové aktivity, najmä pre dospelých. V menšej miere sa objavujú podnety pre určité typy kultúrnych podujatí a služieb.

12.3.4 Ekonomika a bývanie

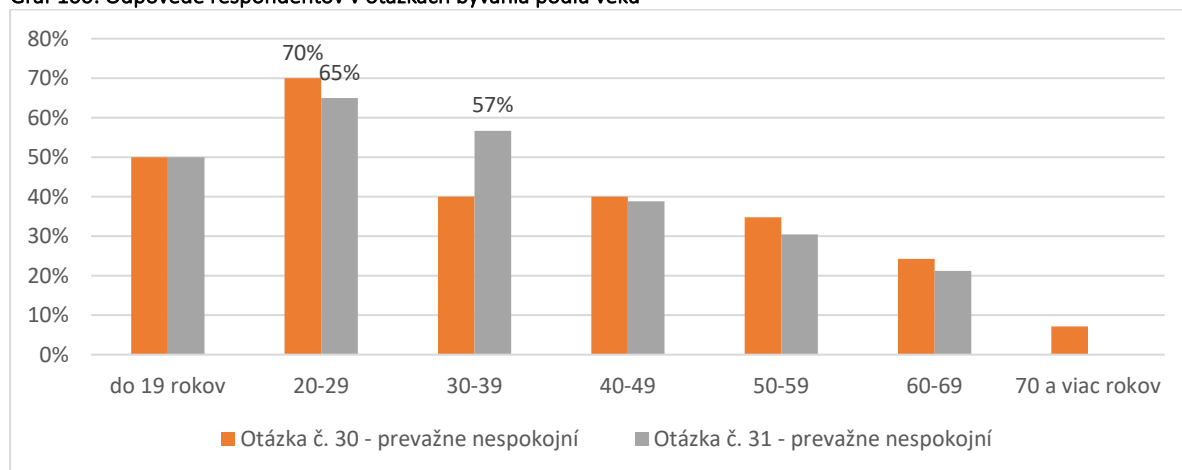
V sekcii ekonomika a bývanie prevažuje v odpovediach obyvateľov negatívny postoj, celkovo až 41 % odpovedí predstavuje názor „skôr nespokojný“/“nespokojný“. Významné zastúpenie má aj neutrálna zložka, a to až 36 %.

Najvýraznejšia nespokojnosť (49 %) sa prejavuje **v otázke pracovných príležitostí v meste** (č. 27) – pomerne rovnomerne sú tu zastúpené najmä všetky vekové skupiny do 60 rokov. Komentáre súvisiace s nedostatočnými pracovnými príležitosťami sa opakujú aj v odpovediach na otvorenú otázku pre túto sekciu. **V oblasti možností pre podnikanie** prevažuje neutrálny postoj opýtaných, a len 13% odpovedí hodnotí situáciu prevažne pozitívne. Z opýtaných, ktorí uviedli, že v súčasnosti pôsobia ako zamestnávateľia alebo SZČO je prevažne spokojných iba 15 %.

Dostupnosť služieb a ponuka obchodov v meste je téma, ktorá najviac polarizovala zúčastnených prieskumu, nakoľko iba 1% opýtaných zaujalo neutrálny postoj. Mierne prevažovali odpovede vyjadrujúce spokojnosť obyvateľov v pomere 52 % k 47 % prevažne nespokojných obyvateľov. Prejavená nespokojnosť so situáciou bola podporená aj podnetmi od obyvateľov v otvorenej otázke, kde takmer 20% z uvedených odpovedí predstavovalo sťažnosti na chýbajúce reštauračné služby v centre mesta (najmä počas večerov a víkendov) a tiež nízku kvalitu existujúcich obchodov v meste.

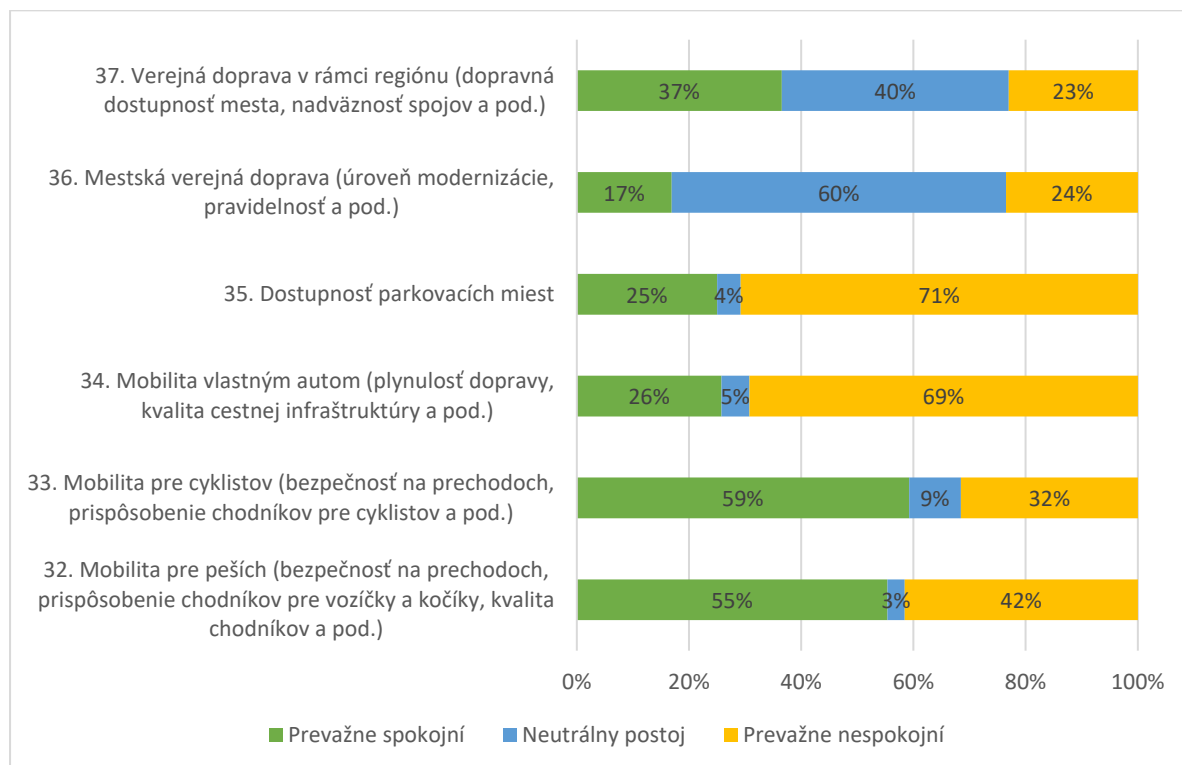
V otázkach bývania (č. 30 a 31) – či už nájomného alebo možností výstavby bol výsledok veľmi podobný – prevaha neutrálneho postoja, nasledovaného pomerne výraznou nespokojnosťou (38-39 %). Medzi nespokojnými obyvateľmi bolo výrazné zastúpenie mladších vekových kategórií – v nasledujúcom grafe je možné sledovať, aká časť danej vekovej skupiny prejavila v otázkach bývania nespokojnosť.

Graf 100: Odpovede respondentov v otázkach bývania podľa veku

Táto téma rezonuje aj v odpovediach na otvorenú otázku, kde takmer 40 % uvedených podnetov sa týka zlepšenia situácie v oblasti bývania/výstavby, prevažne sa jedná o požiadavku na viac nájomných bytov v meste.

12.3.5 Doprava a mobilita

Postoje obyvateľov mesta, ktorí sa zúčastnili dotazníkového prieskumu, sú v oblasti dopravy pomerne vyrovnané – celkovo sa k odpovediam vyjadrujúcim prevažnú nespokojnosť priklonilo 43 % respondentov, 36 % opýtaných bolo prevažne spokojných a 20% zaujalo neutrálny postoj.

V otázkach týkajúcich sa **pešej a cyklo mobility** – konkrétne bezpečnosti a prispôsobenia komunikácií daným cieľovým skupinám – prevažuje spokojnosť obyvateľov s podmienkami v meste. Prispôsobenie chodníkov v meste pre kočíky a vozíčky, či ich celková kvalita je obzvlášť relevantná pre určité skupiny

obyvateľstva, ako napríklad rodičov s malými deťmi, seniorov nad 70 rokov, či invalidných dôchodcov. Z respondentov na rodičovskej dovolenke iba 47% vyjadrilo spokojnosť v tejto oblasti, podobne je to aj pri respondentoch nad 70 rokov (43 %), pri invalidných dôchodcoch je to však až 71 % v prospech spokojnosti. Na stav chodníkov (vrátane zimnej údržby) sa sťažovalo približne 30 % z respondentov, ktorí využili možnosť vyjadriť sa v otvorenej otázke. Viac ako 20% týchto názorov sa týkalo aj požiadavky na viac cyklochodníkov na území mesta a lepšieho dodržiavania pravidiel premávky na tých existujúcich, aj napriek týmto pripomienkam je však postoj opýtaných v oblasti cyklodopravy pomerne pozitívny.

V oblasti dopravy vlastným autom a dostupnosti parkovacích miest v meste Kežmarok, odrážajú výsledky prieskumu výraznú nespokojnosť obyvateľov (približne 70 % prevažne nespokojných). Najväčšia miera nespokojnosti pripadá na vekové skupiny od 20 do 49 rokov, kde vyše 60 % v rámci nich vyjadrilo v oblasti mobility vlastným autom negatívny postoj. Zároveň možno konštatovať, že nespokojnosť v tejto oblasti vyjadrilo 55 % všetkých žien a 56 % všetkých mužov zapojených do prieskumu. Väčšieho počtu parkovacích miest na území mesta sa prostredníctvom podnetov v otvorenej otázke dožadovalo takmer 40 % respondentov z tých, ktorí aj slovné vyjadrili svoj názor. Približne rovnaká časť podnetov sa týka aj stavu ciest, plynulosti premávky a návrhov na zlepšenie v tejto oblasti, pričom sa opakuje požiadavka na obnovu prevádzky mosta na hlavnom ťahu, vybudovanie obchvatu okolo mesta či diaľničného privádzača.

Výsledky dopytovania **v oblasti verejnej dopravy v meste (MVD) a v rámci regiónu** naznačujú, že tento spôsob dopravy využíva len malá časť z účastníkov prieskumu, nakoľko neutrálny postoj k téme predstavuje najväčšiu časť odpovedí. Čo sa týka MVD v meste, takmer štvrtina opýtaných sa priklonilo k nespokojnosti. Najväčší podiel nespokojnosti v rámci vekových skupín bol zaznamenaný u opýtaných vo veku do 29 rokov. Ojedinelé podnety od občanov súvisiace s MVD v meste sa týkajú nedostatočného počtu spojov, modernizácie vozového parku a obnovy zastávok a tiež zlej nadväznosti na odchody vlakov. Pri verejnej doprave v rámci regiónu sa medzi podnetmi objavili požiadavky na väčší počet spojov do okolitých miest a obcí, ako aj lepší prístup na železničnú stanicu, celkovo však prevažuje pozitívny postoj opýtaných v tejto oblasti voči negatívnym odpovediam.

13 Zoznam grafov

Graf 1: Počet obyvateľov mesta Kežmarok k 31.12 za obdobie 2013-2022	6
Graf 2: Celkový prírastok obyvateľstva 2013-2022	6
Graf 3: Migračné saldo 2013-2022	7
Graf 4: Prirodzený prírastok obyvateľstva 2013-2022.....	7
Graf 5: Hrubá miera celkového prírastku obyvateľstva (promile)	8
Graf 6: Medziročná zmena 2013-2022	8
Graf 7: Hrubá miera MS a prirodzeného prírastku obyvateľstva ako priemer za 2013-2022	9
Graf 8: Podiel hrubej miery MS a prirodzeného prírastku obyvateľstva - priemer za 2013-2022	9
Graf 9: Hrubá miera migračného salda- priemer 2013-2022	10
Graf 10: Hrubá miera prirodzeného prírastku obyvateľstva priemer 2013-2022.....	10
Graf 11: Zloženie obyvateľstva mesta podľa veku 2022.....	11
Graf 12: Zmena počtu obyvateľov vo vekových skupinách 2013-2022	12
Graf 13: Index starnutia v rokoch 2013-2022	12
Graf 14: Index starnutia a priemerný vek – zmena 2013-2022.....	13
Graf 15: Index ekonomického zaťaženia osôb	13
Graf 16: Index ekonomického zaťaženia osôb- zmena 2013-2022	14
Graf 17: Vzdelanostná štruktúra- porovnanie územných celkov (2021)	14
Graf 18: Miera obývanosti rodinných domov podľa SODB 2021.....	15
Graf 19: Podiel bytov podľa typu domu v obci Kežmarok	16
Graf 20: Podiel obývanosti bytov- porovnanie v rokoch 2011 a 2021	16
Graf 21: Prognóza vývoja počtu obyvateľov vs. skutočný stav vývoja počtu obyvateľov.....	18
Graf 22: Vývoj počtu detí v mestských materských školách.....	20
Graf 23: Priemerný počet detí v triede	20
Graf 24: Priemerný počet detí na učiteľa.....	21
Graf 25: Vybrané charakteristiky štátnych základných škôl v meste Kežmarok a na SR	22
Graf 26: Priemerná úspešnosť (%) – Monitor 9 za predmet slovenský jazyk a literatúra	24
Graf 27: Priemerná úspešnosť (%) – Monitor 9 za predmet matematika	24
Graf 28: Počet ukončených hospitalizácií spolu (2012, 2018-2022)	29
Graf 29: Počet ukončených hospitalizácií na jednotlivých oddeleniach- porovnanie 2018 a 2022.....	29
Graf 30: Ukončené hospitalizácie na jednotlivých oddeleniach- medziročná zmena 2021/2022.....	30
Graf 31: Vývoj počtu zdravotníckeho personálu v čase.....	30
Graf 32: Počet vydaných obedov	34
Graf 33: Počet trestných činov v prepočte na 10 000 obyvateľov.....	38
Graf 34: Dopravná nehodovosť, roky 2009, 2012, 2021 a 2022	39
Graf 35: Prehľad zistených protiprávných konaní 2018-2022	39
Graf 36: Typy zistených protiprávných konaní v roku 2022.....	40
Graf 37: Efektivita využívania kamerového systému MsP	40
Graf 38: Počet návštevníkov kina za rok.....	42
Graf 39: Počet predstavení v kine za rok.....	43
Graf 40: Priemerný počet návštevníkov jedného podujatia v kine.....	43
Graf 41: Počet kultúrnych podujatí v mestskom kultúrnom stredisku	44
Graf 42: Počet návštevníkov kultúrnych podujatí v kultúrnom stredisku	44

Graf 43: Priemerný počet návštevníkov jedného podujatia	44
Graf 44: Ukazovatele činnosti mestskej knižnice	45
Graf 45: Ukazovatele EĽRO	46
Graf 46: Návštevnosť EĽRO	46
Graf 47: Múzeum Kežmarok – ukazovatele kultúrno-vzdelávacej činnosti	47
Graf 48: Múzeum Kežmarok – ukazovatele návštevnosti expozícií a výstav	47
Graf 49: Počet hodín využitia telocvične v športovej hale Vlada Jančeka ročne	48
Graf 50: Návštevnosť verejného korčuľovania v počte predaných vstupeniek za rok	48
Graf 51: Počet hodín využitia areálov futbalových štadiónov	49
Graf 52: Ukazovatele MŠK	49
Graf 53: Počet podporených klubov cez VZN 3/2016	50
Graf 54: Súhrnný prehľad výšky investícií do športovej infraštruktúry za obdobie 2017-2022	50
Graf 55: Prehľad spotreby energie a tvorby emisií CO ₂ podľa nosiča energie	55
Graf 56: Prehľad spotreby energie a tvorby emisií CO ₂ podľa analyzovaných sektorov	56
Graf 57: Počet drevín a ich hodnota	58
Graf 58: Počet novovysadených stromov	59
Graf 59: Náklady na údržbu verejnej zelene	59
Graf 60: Ťažba dreva v m ³	60
Graf 61: Tuhé emisie – produkcia v tonách na km ²	61
Graf 62: Oxid siričitý- produkcia v tonách na km ²	61
Graf 63: Oxid dusíka- produkcia v tonách na km ²	62
Graf 64: Oxid uhoľnatý- produkcia v tonách na km ²	62
Graf 65: Prognóza bilancie potrieb pitnej vody pre rok 2027 v PVS	64
Graf 66: Spotreba pitnej vody v Kežmarku v tis. m ³	64
Graf 67: Produkcia komunálneho odpadu na obyvateľa (kg/obyv.)	66
Graf 68: Komunálny odpad podľa druhov odpadu (v %) za rok 2022	66
Graf 69: Zmesový komunálny odpad (% podiel na celkovom odpade)	67
Graf 70: Úroveň vytriedenia komunálneho odpadu v meste Kežmarok	67
Graf 71: Náklady na uloženie jednej tony odpadu na skládku v danom roku v eurách	69
Graf 72: Množstvo zrekonštruovaných alebo obnovených ciest v danom roku – v m ²	70
Graf 73: Množstvo zrekonštruovaných alebo obnovených chodníkov v m ²	70
Graf 74: Tony použitého posypového materiálu počas zimnej údržby	71
Graf 75: Tony asfaltobetónu použité na opravu výtlkov	71
Graf 76: Množstvo nových, zrekonštruovaných alebo obnovených parkovísk v m ²	72
Graf 77: Priemerná mesačná nominálna mzda (€)	75
Graf 78: PNMZ v okrese Kežmarok v € podľa ekonomickej činnosti- porovnanie 2018 a 2022	76
Graf 79: Zmena počtu živnostníkov a fyzických osôb v meste Kežmarok za roky 2013, 2018, 2022	77
Graf 80: Zmena počtu živnostníkov a fyzických osôb v okrese Kežmarok za roky 2013, 2018, 2022	77
Graf 81: Zmena počtu právnických osôb- Mesto Kežmarok a okres Kežmarok (2013, 2018, 2022)	78
Graf 82: Podniky podľa ekonomickej činnosti v okrese Kežmarok v roku 2022	79
Graf 83: Podniky podľa počtu zamestnancov- okres Kežmarok	80
Graf 84: Miera evidovanej nezamestnanosti (v %)	80
Graf 85: Veková štruktúra UoZ v meste Kežmarok	81
Graf 86: UoZ podľa veku- porovnanie regiónov (2020-2022)	81
Graf 87: Krátkodobá nezamestnanosť v meste Kežmarok podľa doby trvania	82

Graf 88: Dlhodobá nezamestnanosť v meste Kežmarok podľa doby trvania	82
Graf 89: Počet ubytovacích zariadení a lôžková kapacita.....	83
Graf 90: Podiel domácich návštevníkov	84
Graf 91: Celkový počet prenocovaní a výška vybranej dane za ubytovanie v rámci OOCR TSP	85
Graf 92: Prenocovania a daň za ubytovanie v strediskách OOCR TSP v roku 2022	86
Graf 93: Porovnanie návštevnosti múzea v Kežmarku za obdobie 2018-2022.....	87
Graf 94: Múzeum Kežmarok- podiel domácich a zahraničných návštevníkov.....	87
Graf 95: Múzeum Kežmarok- návštevnosť podľa podielu typov vstupného	88
Graf 96: Návštevnosť KIA podľa národnosti za obdobie 2019- 2022	88
Graf 97: Profil respondentov z pohľadu veku	91
Graf 98: Profil respondentov z pohľadu bývania.....	91
Graf 99: Profil respondentov z pohľadu pracovného zamerania.....	92
Graf 100: Odpovede respondentov v otázkach bývania podľa veku	97

14 Zoznam tabuliek

Tabuľka 1: Počet obyvateľov podľa vekových kategórií.....	5
Tabuľka 2: Zloženie obyvateľstva podľa rodinného stavu.....	5
Tabuľka 3: Nájomné byty vo vlastníctve mesta v rokoch 2018-2022	17
Tabuľka 4: Vybrané štatistické ukazovatele ZŠ v Kežmarku v porovnaní so SR	21
Tabuľka 5: Vybrané ukazovatele prospechu žiakov ZŠ.....	23
Tabuľka 6: Počet žiakov v jednotlivých odboroch ZUŠ	25
Tabuľka 7: Počet absolventov jednotlivých odborov v čase	25
Tabuľka 8: Počet detí a útvarov v CVČ.....	26
Tabuľka 9: Prehľad vybraných ukazovateľov zdravotnej starostlivosti v roku 2022:	28
Tabuľka 10: Vybrané ukazovatele z oblasti sociálnych služieb mesta Kežmarok	32
Tabuľka 11: Vybrané ukazovatele z oblasti sociálnych vecí mesta Kežmarok	32
Tabuľka 12: Vybrané ukazovatele komunitnej a terénnej sociálnej práce.....	33
Tabuľka 13: Vybrané ukazovatele zariadení sociálnej starostlivosti mesta Kežmarok	33
Tabuľka 14: Prehľad opatrení Komunitného plánu a plnenie jednotlivých aktivít za roky 2017-2021 ...	34
Tabuľka 15: Prehľad najvýznamnejších investícií v sociálnej oblasti v rokoch 2016-2022	36
Tabuľka 16: Prehľad zrealizovaných investícií do športovej infraštruktúry	51
Tabuľka 17: Environmentálne záťaže na území mesta Kežmarok.....	62
Tabuľka 18: Produkcia komunálneho odpadu na obyvateľa (kg/obyv.).....	65
Tabuľka 19: Skládky odpadu v okrese Kežmarok.....	68
Tabuľka 20: Štatistické ukazovatele MHD v Kežmarku	73
Tabuľka 21: Počet podnikov v okrese Kežmarok	78
Tabuľka 22: Počet prenocovaní.....	84
Tabuľka 23: Vybrané indikátory OOCR Tatry-Spiš-Pieniny za roky 2015-2022.....	85
Tabuľka 24: Návštevnosť Múzeum Kežmarok	86
Tabuľka 25: Obsah dotazníka	89

Poradové číslo	Názov Aktivity	Rozvojová oblasť	Priorita	Krátky popis	Možný zdroj financovania	Predpokladané výdavky	Fáza pripravenosti	Zaradenie do priorit obdobia 2024-2026		
								2024	2025	2026
1	Rekonštrukcia Spoločensko-športového centra II. Etapa	Verejné služby a občan	Šport pre všetkých a podpora zdravia	Cieľom projektu je zlepšiť podmienky pre šport úpravou a modernizáciou priestorov Spoločensko-športového centra, ktoré slúži pre obyvateľov a návštevníkov mesta. Predmetom projektu je rekonštrukcia zrkadlovej halý.	Program Slovensko (Opatrenie 5.1.4 Investície do regionálnej a miestnej infraštruktúry pre pohybové aktivity, cykloturistiku)	€ 216,000	Projektová dokumentácia		x	
2	Led Kocka na zimnom štadióne	Verejné služby a občan	Verejné priestory	Cieľom je vybaviť zimný štadión LED kockou.		€ 53,439			x	
3	Rekonštrukcia mosta cez rieku Poprad - ul. Nižná Brána	Dopravná mobilita	Dopravná infraštruktúra a dopravná bezpečnosť	Projekt rieši demolácia existujúceho mosta a jeho výmena za nový mostný objekt v mieste existujúceho mosta plus nové riešenie križovatky na ceste I/66.	Program Slovensko, Špecifický cieľ 5.1 - Podpora integrovaného a inkluzívneho sociálneho, hospodárskeho a environmentálneho rozvoja, kultúry, prírodného dedičstva, udržateľného cestovného ruchu a bezpečnosti v mestských oblastiach	€ 2,200,000	Vydané územné rozhodnutie, rozbehnuté stavebné konanie		x	x
4	Revitalizácia vnútrobloku Možiarska	Verejné služby a občan	Verejné priestory	Komplexná revitalizácia vnútrobloku, ktorá zahŕňa výmenu povrchov, výstavbu nových detských ihrísk, vodozádržných opatrení, riešenie dopravy v danom území, výmenu a doplnenie verejného osvetlenia a pod.	Program Slovensko, Špecifický cieľ 5.1 - Podpora integrovaného a inkluzívneho sociálneho, hospodárskeho a environmentálneho rozvoja, kultúry, prírodného dedičstva, udržateľného cestovného ruchu a bezpečnosti v mestských oblastiach	€ 1,950,000	Spracovaná architektonická alebo iná štúdia realizovateľnosti	x	x	
5	Rekonštrukcia Kostolného námestia a Novej ulice	Verejné služby a občan	Verejné priestory	Rekonštrukcia námestia bude hlavne spočívať vo výmene existujúcich konštrukcií komunikácií a spevnených plôch. Taktiež dôjde k rekonštrukcii inžinierskych sietí v spolupráci s ich správcami. Súčasťou Kostolného námestia je aj ulica Nová, ktorá dostane úplne nový vzhľad a pribudne chodník aj po pravej strane smerom k hradu. Neoddeliteľnou súčasťou rekonštrukcie budú aj sadové úpravy a doplnenie mestského mobiliáru. Doplnené bude aj verejné osvetlenie a pribudne taktiež niekoľko kamier.	Program Slovensko, Špecifický cieľ 5.1 - Podpora integrovaného a inkluzívneho sociálneho, hospodárskeho a environmentálneho rozvoja, kultúry, prírodného dedičstva, udržateľného cestovného ruchu a bezpečnosti v mestských oblastiach	€ 2,750,000	Zhotovená kompletná dokumentácia - realizačná	x	x	x
6	Poliklinika Kežmarok - zníženie energetickej náročnosti	Kvalita životného prostredia	Zmena klímy	Rekonštrukcia budovy so zreteľom znížiť energetickú náročnosť tejto budovy, a jej komplexná obnova z vnútra ako aj zvonajšok spolu so strechou, zázemím a interiérovým vybavením.	Program Slovensko, Špecifický cieľ 5.1 - Podpora integrovaného a inkluzívneho sociálneho, hospodárskeho a environmentálneho rozvoja, kultúry, prírodného dedičstva, udržateľného cestovného ruchu a bezpečnosti v mestských oblastiach	€ 800,000	Projektový zámer		x	x
7	Radnica - zníženie energetickej náročnosti budovy	Kvalita životného prostredia	Zmena klímy	Rekonštrukcia budovy so zreteľom znížiť energetickú náročnosť tejto budovy, a jej komplexná obnova z vnútra ako aj zvonajšok spolu so strechou, zázemím a interiérovým vybavením.	Program Slovensko, Špecifický cieľ 5.1 - Podpora integrovaného a inkluzívneho sociálneho, hospodárskeho a environmentálneho rozvoja, kultúry, prírodného dedičstva, udržateľného cestovného ruchu a bezpečnosti v mestských oblastiach	€ 3,000,000	Projektový zámer		x	x

Poradové číslo	Názov Aktivity	Rozvojová oblasť	Priorita	Krátky popis	Možný zdroj financovania	Predpokladané výdavky	Fáza pripravenosti	Zaradenie do priorit obdobia 2024-2026		
								2024	2025	2026
8	Revitalizácia Hradného parku	Kvalita životného prostredia	Zmena klímy	Obnova zelene, výstavba nových chodníkov.	Program Slovensko, Špecifický cieľ 5.1 - Podpora integrovaného a inkluzívneho sociálneho, hospodárskeho a environmentálneho rozvoja, kultúry, prírodného dedičstva, udržateľného cestovného ruchu a bezpečnosti v mestských oblastiach	€ 300,000	Projektová dokumentácia		x	
9	Výstavba Domčeka pre klientov v rámci Zariadenia pre seniorov	Verejné služby a občan	Inklúzia a starostlivosť o seniorov	Cieľom projektu je výstavba nízkokapacitného zariadenia pre seniorov komunitného typu s kapacitou 12 prijímateľov.	Plán obnovy	€ 950,000	Podaný projekt	x	x	
10	Rekonštrukcia Domu dôchodcov Baštová	Verejné služby a občan	Bývanie	Zmena využitia objektu na zmiešanú funkciu - bývanie + občianska vybavenosť.		€ 1,500,000	Idea			x
11	Rekonštrukcia exteriérového priestoru ZŠ Nižná Brána	Verejné služby a občan	Šport pre všetkých a podpora zdravia	Podpora voľnočasových aktivít a športu vo voľne dostupnom areáli ZŠ, ktorý bude určený pre pohybové a voľnočasové aktivity pre všetkých obyvateľov mesta, deti, mládež a dospelých, skupiny rekreačných športovcov a jednotlivcov bez obmedzení a bezodplatne.	Fond na podporu športu - Výzva č. 2023/001 – Výstavba, rekonštrukcia a modernizácia športovej infraštruktúry	€ 573,000	Podaný projekt	x	x	
12	Obnova Kynologického areálu	Verejné služby a občan	Šport pre všetkých a podpora zdravia	Dovybavenie a modernizácia areálu.		€ 250,000	Idea			x
13	Vybudovanie Detského ihriska Záhradná	Verejné služby a občan	Šport pre všetkých a podpora zdravia	Vybudovanie nového detského ihriska v rámci vnútrobloku ul. Záhradná.		€ 60,000	Idea		x	
14	Rekonštrukcia Detského ihriska Baštová	Verejné služby a občan	Šport pre všetkých a podpora zdravia	Rekonštrukcia detského ihriska.		€ 60,000	Idea			x
15	Obnova Futbalového štadióna F1	Verejné služby a občan	Výkonnostný a vrcholový šport	Rekonštrukcia a modernizácia.	Fond na podporu športu; Program Slovensko, Špecifický cieľ 5.1 - Podpora integrovaného a inkluzívneho sociálneho, hospodárskeho a environmentálneho rozvoja, kultúry, prírodného dedičstva, udržateľného cestovného ruchu a bezpečnosti v mestských oblastiach	€ 1,000,000	Idea		x	
16	Obnova Futbalového štadión F2	Verejné služby a občan	Výkonnostný a vrcholový šport	Rekonštrukcia a modernizácia.	Fond na podporu športu; Program Slovensko, Špecifický cieľ 5.1 - Podpora integrovaného a inkluzívneho sociálneho, hospodárskeho a environmentálneho rozvoja, kultúry, prírodného dedičstva, udržateľného cestovného ruchu a bezpečnosti v mestských oblastiach	€ 1,000,000	Idea			x
17	Športová hala - ďalšia etapa rekonštrukcie	Verejné služby a občan	Výkonnostný a vrcholový šport	Dokončenie nerekonštruovaných častí športovej haly.	Fond na podporu športu; Program Slovensko, Špecifický cieľ 5.1 - Podpora integrovaného a inkluzívneho sociálneho, hospodárskeho a environmentálneho rozvoja, kultúry, prírodného dedičstva, udržateľného cestovného ruchu a bezpečnosti v mestských oblastiach	€ 750,000	Idea		x	

Poradové číslo	Názov Aktivity	Rozvojová oblasť	Priorita	Krátky popis	Možný zdroj financovania	Predpokladané výdavky	Fáza pripravenosti	Zaradenie do priorit obdobia 2024-2026		
								2024	2025	2026
18	Rekonštrukcia Denného detského sanatória (Záhradná 2)	Kvalita životného prostredia	Zmena klímy	Rekonštrukcia strechy, elektroinštalácie, odstránenie plesní.	Plán obnovy, Výzva: Zlepšenie energetickej hospodárnosti a efektívnosti štátnych budov; Program Slovensko, Špecifický cieľ 2.1. Podpora energetickej efektívnosti a znižovania emisií skleníkových plynov (EFRR)	€ 250,000	Idea		x	
19	Rekonštrukcia budovy zákl. umeleckej školy	Kvalita životného prostredia	Zmena klímy	Rekonštrukcia strechy, zateplenie, komplexná obnova budovy.	Plán obnovy, Výzva: Zlepšenie energetickej hospodárnosti a efektívnosti štátnych budov; Program Slovensko, Špecifický cieľ 2.1. Podpora energetickej efektívnosti a znižovania emisií skleníkových plynov (EFRR)	€ 1,200,000	Idea			x
20	Vybudovanie novej materskej školy (Pradiareň)	Verejné služby a občan	Vzdelávanie	Prestavba pôvodnej strednej školy na materskú školu.	Program Slovensko, Špecifický cieľ 4.2. Zlepšenie rovného prístupu k inkluzívnym a kvalitným službám v oblasti vzdelávania, odbornej prípravy a celoživotného vzdelávania rozvíjaním dostupnej infraštruktúry vrátane posilňovania odolnosti pre dištančné a online vzdelávanie a odbornú prípravu (EFRR)	€ 650,000	Idea			x
21	Revitalizácia ZŠ Nižná brána	Verejné služby a občan	Vzdelávanie	Revitalizácia a rekonštrukcia trávnik a oplotenia.	Program Slovensko, Špecifický cieľ 4.2. Zlepšenie rovného prístupu k inkluzívnym a kvalitným službám v oblasti vzdelávania, odbornej prípravy a celoživotného vzdelávania rozvíjaním dostupnej infraštruktúry vrátane posilňovania odolnosti pre dištančné a online vzdelávanie a odbornú prípravu (EFRR)	€ 180,000	Idea		x	
22	Rekonštrukcia MŠ a ZŠ Cirkevná	Verejné služby a občan	Vzdelávanie	Rekonštrukcia a modernizácia budovy.	Program Slovensko, Špecifický cieľ 4.2. Zlepšenie rovného prístupu k inkluzívnym a kvalitným službám v oblasti vzdelávania, odbornej prípravy a celoživotného vzdelávania rozvíjaním dostupnej infraštruktúry vrátane posilňovania odolnosti pre dištančné a online vzdelávanie a odbornú prípravu (EFRR)		Idea			x
23	MŠ Možiarska - elektroinštalácia	Verejné služby a občan	Vzdelávanie	Rekonštrukcia vnútornej elektroinštalácie budovy.		€ 100,000	Idea		x	
24	Projektová dokumentácia UMR	Verejné služby a občan	Verejné priestory	Príprava projektovej dokumentácie pre revitalizáciu vnútrobloku ulíc Možiarska, Garbiarska a Nižná brána.		€ 120,000	Idea		x	
25	Tržnica II. etapa (parkovisko)	Verejné služby a občan	Verejné priestory	Dostavba areálu tržnice (budova tržnice a parkovisko).		€ 1,750,000	Idea		x	x
26	Modernizácia verejných WC	Verejné služby a občan	Verejné priestory	Rekonštrukcia verejných WC - modernizácia.			Idea			x
27	Tribúna	Verejné služby a občan	Verejné priestory	Zabezpečenie tribúny vrátane elektronického prestrešenia.		€ 300,000	Idea			x
28	Revitalizácia areálu knižnice (záhrada)	Verejné služby a občan	Verejné priestory	Návrh revitalizácie dvorovej časti meštianskeho domu, v súčasnosti využívaný ako mestská knižnica. Priestor bude využívaný ako exteriérová čítareň, prípadne ako priestor pre menšie spoločensko-kultúrne akcie.	Prešovský samosprávny kraj	€ 20,000	Projektová dokumentácia s ohlásením drobnej stavby	x		

Poradové číslo	Názov Aktivity	Rozvojová oblasť	Priorita	Krátky popis	Možný zdroj financovania	Predpokladané výdavky	Fáza pripravenosti	Zaradenie do priorit obdobia 2024-2026		
								2024	2025	2026
29	Rekonštrukcia Barbakanu	Verejné služby a občan	Verejné priestory	Komplexná rekonštrukcia stavby Barbakanu pri Kežmarskom hrade. Obnova fasády a jeho odvodnenie.		€ 106,628	Projektová dokumentácia		x	
30	Rekonštrukcia rozperných oblúkov	Verejné služby a občan	Verejné priestory	Komplexná rekonštrukcia stavby rozperných oblúkov v historickom centre mesta. Obnova fasády a jednotlivých striech.		€ 36,856	Projektová dokumentácia s ohlásením drobnej stavby		x	
31	Výmena parkovacích systémov	Dopravná mobilita	Dopravná infraštruktúra a dopravná bezpečnosť	Výmena starého parkovacieho systému za nový a modernejší.	Program Slovensko, Špecifický cieľ 3.2 - Rozvoj a posilňovanie udržateľnej, inteligentnej a intermodálnej vnútroštátnej, regionálnej a miestnej mobility odolnej proti zmene klímy vrátane zlepšeného prístupu k TEN-T a cezhraničnej mobility (EFRR)	€ 200,000	Idea		x	
32	Rekonštrukcia cintorínskeho múru	Verejné služby a občan	Verejné priestory	Komplexná rekonštrukcia obvodového múru historického cintorína a jeho hlavného vchodu.		€ 280,000	Projektový zámer		x	
33	Rekonštrukcia ulice Strelnica (cesta)	Dopravná mobilita	Dopravná infraštruktúra a dopravná bezpečnosť	Komplexná rekonštrukcia tejto ulice, ktorá v sebe zahŕňa vybudovanie novej cesty, kanalizácie, verejného osvetlenia.	Program Slovensko, Špecifický cieľ 3.2 - Rozvoj a posilňovanie udržateľnej, inteligentnej a intermodálnej vnútroštátnej, regionálnej a miestnej mobility odolnej proti zmene klímy vrátane zlepšeného prístupu k TEN-T a cezhraničnej mobility (EFRR)	€ 1,000,000	Projektový zámer		x	x
34	Rekonštrukcia ulice Gaštanová	Dopravná mobilita	Dopravná infraštruktúra a dopravná bezpečnosť	Komplexná rekonštrukcia tejto ulice, ktorá v sebe zahŕňa obnovu cestných povrchov a vybudovanie nových chodníkov.	Program Slovensko, Špecifický cieľ 3.2 - Rozvoj a posilňovanie udržateľnej, inteligentnej a intermodálnej vnútroštátnej, regionálnej a miestnej mobility odolnej proti zmene klímy vrátane zlepšeného prístupu k TEN-T a cezhraničnej mobility (EFRR)	€ 350,000	Projektová dokumentácia		x	
35	Rekonštrukcia ulice Tatranská	Dopravná mobilita	Dopravná infraštruktúra a dopravná bezpečnosť	Komplexná rekonštrukcia tejto ulice, ktorá v sebe zahŕňa obnovu cestných povrchov a vybudovanie nových chodníkov a parkovacích zálivov.	Program Slovensko, Špecifický cieľ 3.2 - Rozvoj a posilňovanie udržateľnej, inteligentnej a intermodálnej vnútroštátnej, regionálnej a miestnej mobility odolnej proti zmene klímy vrátane zlepšeného prístupu k TEN-T a cezhraničnej mobility (EFRR)	€ 600,000	Projektová dokumentácia		x	
36	Rekonštrukcia ulice J. Chalúpku	Dopravná mobilita	Dopravná infraštruktúra a dopravná bezpečnosť	Komplexná rekonštrukcia tejto ulice, ktorá v sebe zahŕňa obnovu cestných povrchov a vybudovanie nových chodníkov.	Program Slovensko, Špecifický cieľ 3.2 - Rozvoj a posilňovanie udržateľnej, inteligentnej a intermodálnej vnútroštátnej, regionálnej a miestnej mobility odolnej proti zmene klímy vrátane zlepšeného prístupu k TEN-T a cezhraničnej mobility (EFRR)	€ 200,000	Projektový zámer		x	

Poradové číslo	Názov Aktivity	Rozvojová oblasť	Priorita	Krátky popis	Možný zdroj financovania	Predpokladané výdavky	Fáza pripravenosti	Zaradenie do priorit obdobia 2024-2026		
								2024	2025	2026
37	Rekonštrukcia ulice Suchá hora	Dopravná mobilita	Dopravná infraštruktúra a dopravná bezpečnosť	Komplexná rekonštrukcia tejto ulice, ktorá v sebe zahŕňa obnovu cestných povrchov a vybudovanie nových chodníkov. Je súčasťou stavby ul. Gaštanová ako jeden celok.	Program Slovensko, Špecifický cieľ 3.2 - Rozvoj a posilňovanie udržateľnej, inteligentnej a intermodálnej vnútroštátnej, regionálnej a miestnej mobility odolnej proti zmene klímy vrátane zlepšeného prístupu k TEN-T a cezhraničnej mobility (EFRR)	€ 350,000	Projektová dokumentácia		x	x
38	Rekonštrukcia ulice Krvavé pole	Dopravná mobilita	Dopravná infraštruktúra a dopravná bezpečnosť	Výstavba nových chodníkov s parkovacími zálivmi.	Program Slovensko, Špecifický cieľ 3.2 - Rozvoj a posilňovanie udržateľnej, inteligentnej a intermodálnej vnútroštátnej, regionálnej a miestnej mobility odolnej proti zmene klímy vrátane zlepšeného prístupu k TEN-T a cezhraničnej mobility (EFRR)	€ 150,000	Projektový zámer			x
39	Rekonštrukcia ulice Kamenná baňa	Dopravná mobilita	Dopravná infraštruktúra a dopravná bezpečnosť	Výstavba novej cesty.	Program Slovensko, Špecifický cieľ 3.2 - Rozvoj a posilňovanie udržateľnej, inteligentnej a intermodálnej vnútroštátnej, regionálnej a miestnej mobility odolnej proti zmene klímy vrátane zlepšeného prístupu k TEN-T a cezhraničnej mobility (EFRR)	€ 1,000,000	Idea			x
40	Rekonštrukcia ulice Cesta na záhradky	Dopravná mobilita	Dopravná infraštruktúra a dopravná bezpečnosť	Výstavba novej cesty.	Program Slovensko, Špecifický cieľ 3.2 - Rozvoj a posilňovanie udržateľnej, inteligentnej a intermodálnej vnútroštátnej, regionálnej a miestnej mobility odolnej proti zmene klímy vrátane zlepšeného prístupu k TEN-T a cezhraničnej mobility (EFRR)	€ 400,000	Idea		x	x
41	Rekonštrukcia ulice Slavkovská	Dopravná mobilita	Dopravná infraštruktúra a dopravná bezpečnosť	Rekonštrukcia cesty s príslušnými chodníkmi.	Program Slovensko, Špecifický cieľ 3.2 - Rozvoj a posilňovanie udržateľnej, inteligentnej a intermodálnej vnútroštátnej, regionálnej a miestnej mobility odolnej proti zmene klímy vrátane zlepšeného prístupu k TEN-T a cezhraničnej mobility (EFRR)	€ 1,800,000	Idea			x
42	Rekonštrukcia sídliska Sever	Dopravná mobilita	Dopravná infraštruktúra a dopravná bezpečnosť	Rekonštrukcia ciest a chodníkov v druhej časti sídliska.	Program Slovensko, Špecifický cieľ 3.2 - Rozvoj a posilňovanie udržateľnej, inteligentnej a intermodálnej vnútroštátnej, regionálnej a miestnej mobility odolnej proti zmene klímy vrátane zlepšeného prístupu k TEN-T a cezhraničnej mobility (EFRR)	€ 1,400,000	Idea		x	x
43	Cyklochodník / Stráne p. T	Dopravná mobilita	Dopravná infraštruktúra a dopravná bezpečnosť	Vybudovanie nového úseku cyklochodníka a prepojenie obcí stráne pod Tatrami a Mlynčeky na mesto Kežmarok.	Plán obnovy a odolnosti: Komponent 3: Udržateľná doprava; Interreg SK-PL		Projektová dokumentácia pre územné rozhodnutie			x
44	Cyklochodník Mlynčeky	Dopravná mobilita	Dopravná infraštruktúra a dopravná bezpečnosť	Vybudovanie nového úseku cyklochodníka a prepojenie obcí stráne pod Tatrami a Mlynčeky na mesto Kežmarok.	Plán obnovy a odolnosti: Komponent 3: Udržateľná doprava; Interreg SK-PL		Projektová dokumentácia pre územné rozhodnutie			x

Poradové číslo	Názov Aktivity	Rozvojová oblasť	Priorita	Krátky popis	Možný zdroj financovania	Predpokladané výdavky	Fáza pripravenosti	Zaradenie do priorit obdobia 2024-2026		
								2024	2025	2026
45	Rekonštrukcia oblasti Juh	Dopravná mobilita	Dopravná infraštruktúra a dopravná bezpečnosť	Rekonštrukcia ciest, chodníkov a parkovacích miest.	Program Slovensko, Špecifický cieľ 3.2 - Rozvoj a posilňovanie udržateľnej, inteligentnej a intermodálnej vnútroštátnej, regionálnej a miestnej mobility odolnej proti zmene klímy vrátane zlepšeného prístupu k TEN-T a cezhraničnej mobility (EFRR)	€ 1,500,000	Idea	x	x	
46	Rekonštrukcia centra mesta	Dopravná mobilita	Dopravná infraštruktúra a dopravná bezpečnosť	Rekonštrukcia ciest, chodníkov a parkovacích miest.	Program Slovensko, Špecifický cieľ 3.2 - Rozvoj a posilňovanie udržateľnej, inteligentnej a intermodálnej vnútroštátnej, regionálnej a miestnej mobility odolnej proti zmene klímy vrátane zlepšeného prístupu k TEN-T a cezhraničnej mobility (EFRR)		Idea			x
47	Rekonštrukcia ulice Starý trh	Kvalita životného prostredia	Ekosystémové služby	Komplexná rekonštrukcia tejto ulice, ktorá v sebe zahŕňa vybudovanie novej cesty, kanalizácie, verejného osvetlenia.	Program Slovensko, Špecifický cieľ 2.5. Podpora prístupu k vode a udržateľného vodného hospodárstva (KF)	€ 1,000,000	Idea		x	
48	Rekonštrukcia ulice Strelnica	Kvalita životného prostredia	Ekosystémové služby	Komplexná rekonštrukcia tejto ulice, ktorá v sebe zahŕňa vybudovanie novej cesty, kanalizácie, verejného osvetlenia.	Program Slovensko, Špecifický cieľ 2.5. Podpora prístupu k vode a udržateľného vodného hospodárstva (KF)		Projektový zámer			x
49	Rekonštrukcia ulice Pradiareň	Kvalita životného prostredia	Ekosystémové služby	Komplexná rekonštrukcia tejto ulice, ktorá v sebe zahŕňa vybudovanie novej cesty, kanalizácie, verejného osvetlenia.	Program Slovensko, Špecifický cieľ 2.5. Podpora prístupu k vode a udržateľného vodného hospodárstva (KF)	€ 3,500,000	Idea			x
50	Výstavba kanalizácie - nová IBV	Kvalita životného prostredia	Ekosystémové služby	Vybudovanie novej kanalizácie novej IBV.	Program Slovensko, Špecifický cieľ 2.5. Podpora prístupu k vode a udržateľného vodného hospodárstva (KF)	€ 1,000,000	Idea	x	x	
51	Monitorovanie ovzdušia - stanice	Kvalita životného prostredia	Ekosystémové služby	Vybudovanie meracích staníc kvality ovzdušia.			Idea		x	
52	Technologický upgrade ČOV Pradiareň	Kvalita životného prostredia	Ekosystémové služby	Výmena strojnotechnologického zariadenia ČOV.	Program Slovensko, Špecifický cieľ 2.5. Podpora prístupu k vode a udržateľného vodného hospodárstva (KF)	€ 454,345	Projektová dokumentácia, v stavebnom konaní		x	
53	Rekonštrukcia Hlavného námestia - lavičky, promenáda	Verejné služby a občan	Verejné priestory	Komplexná rekonštrukcia pešej zóny na hlavnom námestí.		€ 500,000	Idea		x	x
54	Výstavba Lapol	Kvalita životného prostredia	Ekosystémové služby	Výstavba nových odlučovačov tuků.			Idea			
55	Rekonštrukcia objektu Hasičskej zbrojnice	Kvalita životného prostredia	Zmena klímy	Zateplenie budovy, výmena okien a vonkajších atypických dverí.	Plán obnovy, Výzva: Zlepšenie energetickej hospodárnosti a efektívnosti štátnych budov; Program Slovensko, Špecifický cieľ 2.1. Podpora energetickej efektívnosti a znižovania emisií skleníkových plynov (EFRR)	€ 43,499	Projektová dokumentácia so stavebným povolením		x	
56	Obnova budovy Mestského kultúrneho strediska	Verejné služby a občan	Verejné priestory	Komplexná obnova budovy MsKS.	Program Slovensko, Špecifický cieľ 2.1. Podpora energetickej efektívnosti a znižovania emisií skleníkových plynov (EFRR)	€ 600,000	Idea		x	

Poradové číslo	Názov Aktivity	Rozvojová oblasť	Priorita	Krátky popis	Možný zdroj financovania	Predpokladané výdavky	Fáza pripravenosti	Zaradenie do priorit obdobia 2024-2026		
								2024	2025	2026
57	Poľná - bývalá budova Spravbytherm	Kvalita životného prostredia	Zmena klímy	Projekt rieši komplexnú rekonštrukciu v snahe zlepšiť jeho tepelno-technické podmienky a znížiť potrebu tepla na vykurovanie. Rozsah projektu zahŕňa zateplenie obvodového plášťa a sokla kontaktným zatepľovacím systémom, čiastočná výmena výplní otvorov, úprava odkvapového chodníka a výmena klampiarskych prvkov. Súčasťou návrhu sú aj nové rozvody vykurovania a elektriny.	Plán obnovy, Výzva: Zlepšenie energetickej hospodárnosti a efektívnosti štátnych budov; Program Slovensko, Špecifický cieľ 2.1. Podpora energetickej efektívnosti a znižovania emisií skleníkových plynov (EFRR)	€ 419,842	Projektová dokumentácia so stavebným povolením	x	x	
58	Radnica - kotolňa	Kvalita životného prostredia	Zmena klímy	Rekonštrukcia kotolne.	Plán obnovy, Výzva: Zlepšenie energetickej hospodárnosti a efektívnosti štátnych budov; Program Slovensko, Špecifický cieľ 2.1. Podpora energetickej efektívnosti a znižovania emisií skleníkových plynov (EFRR)	€ 100,000	Idea		x	
59	Reduta - MsP a kino - kotolňa	Kvalita životného prostredia	Zmena klímy	Rekonštrukcia kotolne.	Plán obnovy, Výzva: Zlepšenie energetickej hospodárnosti a efektívnosti štátnych budov; Program Slovensko, Špecifický cieľ 2.1. Podpora energetickej efektívnosti a znižovania emisií skleníkových plynov (EFRR)	€ 100,000	Idea			x
60	Barónka - kotolňa	Kvalita životného prostredia	Zmena klímy	Rekonštrukcia kotolne.	Plán obnovy, Výzva: Zlepšenie energetickej hospodárnosti a efektívnosti štátnych budov; Program Slovensko, Špecifický cieľ 2.1. Podpora energetickej efektívnosti a znižovania emisií skleníkových plynov (EFRR)	€ 100,000	Idea			x
61	Knižnica - Hl. nám 64 - kotolňa	Kvalita životného prostredia	Zmena klímy	Rekonštrukcia kotolne.	Plán obnovy, Výzva: Zlepšenie energetickej hospodárnosti a efektívnosti štátnych budov; Program Slovensko, Špecifický cieľ 2.1. Podpora energetickej efektívnosti a znižovania emisií skleníkových plynov (EFRR)		Idea			x
62	Rekonštrukcia budovy (Hradné námestie 3)	Verejné služby a občan	Verejné priestory	Projekt rieši komplexnú rekonštrukciu budovy a zmenu jej využitia na prezentačné účely mesta.	Program Slovensko, Špecifický cieľ 2.1. Podpora energetickej efektívnosti a znižovania emisií skleníkových plynov (EFRR)	€ 676,258	Projektová dokumentácia so stavebným povolením			x
63	Rekonštrukcia budovy Zlatníctvo Lýdia (Hlavné nám. 25)	Verejné služby a občan	Bývanie	Komplexná rekonštrukcia budovy pre služby a bývanie.		€ 270,631	Projektová dokumentácia so stavebným povolením	x	x	x
64	Rekonštrukcia budovy Enzym (MUDr. Alexandra 16)	Verejné služby a občan	Bývanie	Komplexná rekonštrukcia budovy pre služby a bývanie.		€ 149,414	Projektová dokumentácia so stavebným povolením		x	x
65	Obnova budovy lekárne (Hl. nám. 58)	Verejné služby a občan	Verejné priestory	Komplexná obnova budovy.		€ 650,000	Idea			x
66	Rekonštrukcia nemocnice gyn. pôrodnice odd.	Verejné služby a občan	Zdravie	Rekonštrukcia a modernizácia oddelení.	Plán obnovy, Výzva: Podpora vzniku nových ambulancií poskytovateľov všeobecného lekárstva pre dospelých a všeobecného lekárstva pre deti a dospelých v oblastiach s nedostatočnou dostupnosťou služieb.	€ 1,000,000	Idea	x	x	

Poradové číslo	Názov Aktivity	Rozvojová oblasť	Priorita	Krátky popis	Možný zdroj financovania	Predpokladané výdavky	Fáza pripravenosti	Zaradenie do priorit obdobia 2024-2026		
								2024	2025	2026
67	Rekonštrukcia nemocnice JZS	Verejné služby a občan	Zdravie	Rekonštrukcia priestorov jednodňovej zdravotnej starostlivosti. Súčasťou je vybúranie a odstránenie nevyhovujúcich konštrukcií, úprava stavebných konštrukcií objektu podľa novej dispozície, vybudovanie nových konštrukcií, vybudovanie nových inštalacyjnych zariadení ZTI, UK, EL, VZT, O2.		€ 328,422	Projektová dokumentácia so stavebným povolením		x	
68	Stavebné úpravy Baštová 8 - DOS	Verejné služby a občan	Bývanie	Nadstavba budovy pre bývanie.		€ 200,000	Idea			x
69	Rekonštrukcia Domu smútku	Verejné služby a občan	Verejné priestory	Rekonštrukcia a modernizácia budovy.	Program Slovensko, Špecifický cieľ 2.1. Podpora energetickej efektívnosti a znižovania emisií skleníkových plynov (EFRR)	€ 300,000	Idea		x	
70	Obnova budovy ČSOB	Verejné služby a občan	Verejné priestory	Komplexná obnova budovy.	Program Slovensko, Špecifický cieľ 2.1. Podpora energetickej efektívnosti a znižovania emisií skleníkových plynov (EFRR)	€ 450,000	Idea			x
71	Aktualizácia adaptačnej stratégie	Kvalita životného prostredia	Zmena klímy	Aktualizovať súčasnú adaptačnú stratégiu mesta z roku 2015 v svetle nových poznatkov, metodologického progresu a s rozšírením na všetky dopady zmeny klímy.	Program Slovensko, Špecifický cieľ 2.4 - Podpora adaptácie na zmenu klímy a prevencie rizika katastrof a odolnosti s prihliadnutím na ekosystémové prístupy	€ 30,000	Idea	x	x	